

කිරි ගවයින් ආනයන ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ විගණකාධිපති විශේෂ වාර්තාව

පටුන

විධායක සාරාංශය	1
1. වාර්තාවේ පසුබිම හා ස්වභාවය.....	2
2. මෙම වාර්තා පිළියෙල කිරීමේදී අනුගමනය කරන ලද ක්‍රමවේදයන්.....	2
2.1 පරීක්ෂා කරන ලද ලේඛන ,පොත්පත් හා වාර්තා.....	2
2.2 වෙනත් පරීක්ෂාවන්.....	3
3. විෂය පථය සීමාවීම.....	3
4. කිරිගව ආනයන ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ක්‍රියාවලය හැඳින්වීම.....	4
4.1 පශු සම්පත් සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් 2006 වර්ෂයේදී සකසා ඇති රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය.....	4
4.2 පශු සම්පත් නිෂ්පාදනයේ හා කිරි ගවයින් ආනයනයේ වර්තමාන තත්ත්වය.....	5
4.3 කිරිගවයන් ආනයන ව්‍යාපෘතිය අදියර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය.....	5
4.3.1 ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය.....	5
4.3.2 ව්‍යාපෘතියේ දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය.....	7
4.3.3 ව්‍යාපෘතියේ තුන්වන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය.....	7
5. කිරිගවයන් ආනයන ව්‍යාපෘතිය අදියර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී හඳුනා ගන්නා ලද නිරීක්ෂණයන්....	8
5.1 පශු සම්පත් මණ්ඩලය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ව්‍යාපෘතියේ 1 වන හා 2 වන අධියර යටතේ නිරීක්ෂණ.....	8
5.2 අනෙකුත් නිරීක්ෂණ	18
5.3 ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා.....	20
5.4 කිරි ගවයින් 20,000 ක් ආනයන ව්‍යාපෘතිය (3වන අධියර) යටතේ නිරීක්ෂණ	21
6. පද්ධති දුර්වලතා.....	28
7. නිර්දේශ.....	31
8. නිගමන	33

වගුව 1	125
වගුව 2.....	127
වගුව 3.....	129
වගුව 4.....	11
වගුව 5.....	131
වගුව 6	14
වගුව 7.....	18
වගුව 8.....	19
වගුව 9	19
වගුව 10.....	133
වගුව 11.....	135
වගුව 12	137
ඇමුණුම 1.....	139
ඇමුණුම 2.....	151
ඇමුණුම 3.....	153
ඇමුණුම 4.....	177
ඇමුණුම 5.....	181
ඇමුණුම 6.....	183
ඇමුණුම 7.....	185
ඇමුණුම 8.....	187
ඇමුණුම 9.....	189
ඇමුණුම 9-1	193
ඇමුණුම 10.....	195
ඇමුණුම 11.....	197
ඇමුණුම 12.....	199
ඇමුණුම 13.....;	229
ඇමුණුම 14.....	231

ඇමුණුම 15.....	233
ඇමුණුම 16.....	235
ඇමුණුම 17.....	241
ඇමුණුම 18.....	243
ඇමුණුම 19.....	245
ඇමුණුම 20.....	261
ඇමුණුම 21.....	265
ඇමුණුම 22.....	273
ඇමුණුම 23.....	277
ඇමුණුම 24.....	279
ඇමුණුම 25.....	283
ඇමුණුම 26.....	285
ඇමුණුම 27.....	299
ඇමුණුම 28.....	301
ඇමුණුම 29.....	303
ඇමුණුම 30.....	305
ඇමුණුම 31.....	307
ඇමුණුම 32.....	309
ඡායාරූප 01.-I.....	311
ඡායාරූප 01.-II.....	312
ඡායාරූප 02.-I.....	313
ඡායාරූප 02.-II.....	314
ඡායාරූප 03.-I.....	315
ඡායාරූප 03.-II.....	316
ඡායාරූප 03.-III.....	317

විධායක සාරාංශය

2006 වර්ෂයේදී සකසන ලද රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා මහින්ද වින්තනයට අනුව දියර කිරි පරිභෝජනය ප්‍රවලිත කිරීම හා එයට ගැලපෙන පරිදි අදාල රාජ්‍ය බදු සහ කිරි නිෂ්පාදන ආනයන ප්‍රතිපත්ති සැකසීම හඳුනාගෙන තිබුණි.

උසස් ආරයේ කිරි ගවයින්ගේ පවතින හිඟකම මහ හරවා කිරි පිටි ආනයන පිරිවැය අවම කර ගැනීම සඳහා උසස් ආරයේ කිරි ගවයින් 15,000 ක් ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ ගොවිපොල සඳහා ආනයනය කිරීමට තීරණය කර තිබුණි.

පළමු අදියර ලෙස 2012 සහ 2013 වර්ෂවලදී 2,000 ක් සහ දෙවන අදියර ලෙස 2015 වර්ෂයේදී 2,495 ක් ලෙස ආනයනය කළ කිරි ගවයින් 4,495 අතරින් 2015 වර්ෂයේ ආනයනය කළ කිරි ගවයින් 2,500 එම සතුන්ට ඔරොත්තු නොදෙන පරිසරයක පිහිටි හම්බන්තොට රීදිගම ගොවිපොල වෙත ලබාදී තිබුණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා උප ණය ලෙස ලබාගත් විදේශ ණය මුදල් අපේක්ෂිත පරිදි ගෙවීමට ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය අපොහොසත් වී තිබුණි.

එසේ තිබියදී 2014 ජුනි 20 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩලය තීරණය අනුව තුන්වන අදියර යටතේ කිරිගවයින් 20,000 ක් ආනයනය සඳහා අනුමැතිය ලබාදීමේදී ආනයනික සතුන් සෘජුවම ගොවිපොල වෙත ලබානොදී රාජ්‍ය ගොවිපොල භාරයේ තබා රැක බලා පසුව එම දෙවන පරම්පරාවේ ගවයින් ගොවීන් වෙත බෙදා දීමට තීරණය කර තිබූ නමුත් එයට අනුගත නොවී කිරි ගවයින් 5,000 ක් සෘජුවම කිරි ගොවීන් වෙත ලබාදීමට 2017 වර්ෂයේදී කටයුතු කර තිබුණි.

අදාල ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය රජයට වාසිසහගත අයුරින් යොදාගෙන නොතිබූ අතර කිරිගව ආනයන දෙවන තෙවන අදියරයන්වලදී ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කර නොතිබුණු අතර ව්‍යාපෘතියට අදාල සක්‍යතා වාර්තා ප්‍රමාණවත් වෘත්තීමය මට්ටමකින් යුතුව පිළියෙල කර නොතිබුණු බවද නිරීක්ෂණය විය. තවද, ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.බිලියන 7.9 ක මුදලක් වැයකර තිබුණද අපේක්ෂිත ප්‍රථිපල ලැබෙන අයුරින් ව්‍යාපෘතිය මෙහෙයවීමට අදාල නිලධාරියා අපොහොසත් වී තිබුණි.

1. වාර්තාවේ පසුබිම හා ස්වභාවය

උසස් ආරයේ කිරි ගවයින්ගේ උග්‍ර හිඟකම දේශීය කිරි කර්මාන්තයේ දියුණුවට අහිතකර ලෙස බලපාන බව දන්වා ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය දියර කිරි නිෂ්පාදනය දේශීය පරිභෝජනයට සාපේක්ෂව සංවර්ධනය නොවීම හේතුවෙන් කිරි පිටි ආනයනය සඳහා වැය වන සැලකිය යුතු මුදල අවම කර ගැනීමේ අරමුණින් ද, පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හා ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය 2012,2015 හා 2017 වර්ෂයන් හි දී කිරි ගවයන් ආනයනය සඳහා පියවරගෙන තිබුණි. නමුත් මෙම සමස්ථ ව්‍යාපෘතිය සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීමේ දී, ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ දී විධිමත් ක්‍රමවේදයන් ගෙන් බැහැරව කටයුතු කර තිබුණු අතර ඒ තුළින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට මූල්‍යමය වශයෙන් මෙන්ම සමාජීය වශයෙන් ද අවාසිදායක තත්ත්වයක් උද්ගත වී තිබුණු බව විගණනයේදී හෙලිදරව් විය.ඒ අනුව එම තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන මෙම ව්‍යාපෘතියේ ඵලදායිතාවය ඇගයීමේ අරමුණින් මෙම වාර්තාව සකස් කරන ලදී.

2. මෙම වාර්තා පිළියෙල කිරීමේදී අනුගමනය කරන ලද ක්‍රමවේදයන්

2.1 පරීක්ෂා කරන ලද ලේඛන ,පොත්පත් හා වාර්තා

- (අ) අදාළ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයන් හා අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයන්
- (ආ) අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත්කල කමිටු වාර්තා
- (ඇ) ව්‍යාපෘති කමිටු රුස්වීම් වාර්තා
- (ඈ) ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා
- (ඉ) තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු වාර්තා
- (ඊ) නෙදර්ලන්තයේ රාබෝ බැංකුව හා මහා භාණ්ඩාගාරයේ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව අතර ඇතිකර ගත් අදාළ ගිවිසුම්.
- (උ) ඕස්ට්‍රේලියාවේ සීමා සහිත වෙලාර්ඩ් රූරල් එක්ස්පෝර්ට් පුද්ගලික සමාගම හා පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය අතර වූ ගිවිසුම්.
- (ඌ) අදාළ ගොවිපල වලින් ලබාගත් තොරතුරු සහ වාර්තා
- (එ) සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නිකුත් කරන ලද නිරෝධායන වාර්තා
- (ඒ) ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ අදාළ ලිපිගොනු හා තොරතුරු.
- (ඔ) මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තා හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා

(ඕ) සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තා

2.2 වෙනත් පරීක්ෂාවන්

(අ) අදාළ ගොවිපළ භෞතික පරීක්ෂාව

(ආ) කිරි ගොවියන් සහ අදාළ නිලධාරීන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම.

3. විෂය පථය සීමාවීම

මෙම වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමේදී මාගේ විෂය පථය මතු දැක්වෙන සීමා කිරීම් වලට යටත්ව තිබූ බව අවධාරණය කරනු ලැබේ.

3.1 විගණනයට ඉදිරිපත් නොකළ ලිපි ගොණු

2007 වර්ෂයේ ආරම්භ කර ඇති මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් 1 වන හා 11 වන අධියර යටතේ කිරි ගවයින් 4,500 ක් 2012, 2013 හා 2015 වර්ෂයන්හිදී ආනයනය කිරීම මෙන්ම, පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ අදාළ ගොවිපළ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය 2011 වර්ෂයේ ආරම්භකර තිබුණි. 2017 වන විට අමාත්‍යාංශය විසින් මෙම විෂයට අදාළව නඩත්තු කර තිබූ ලිපිගොනු තුළ අන්තර්ගත විය යුතු බවට ලිපිගොනු අංකනය අනුව නිරීක්ෂණය වූ ලිපිගොනු 04 ක් විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

3.2 විගණනයට ඉදිරිපත් නොකළ ලිපි හා ලේඛන

පහත දැක්වෙන ලිපි හා ලේඛන විගණනය සඳහා කැඳවන ලද නමුත් 2018 පෙබරවාරි 28 දින දක්වාම එම තොරතුරු විගණනය වෙත ලැබී නොතිබුණි.

- (i) ටෙන්ඩරය ප්‍රධානය කරන ලද ටෙන්ඩර්කරුගේ ව්‍යාපෘති යෝජනා වලියේ මුල් පිටපත.
- (ii) 2007 අගෝස්තු 20 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය (ඇමුණුම 13) සඳහා ලබාදුන් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය.
- (iii) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම් අමතන ලද පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ 2009 දෙසැම්බර් 22 දිනැති ලිපිය.

- (iv) 2014 ජුනි 03 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්වරයා ඇමතු පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයාගේ ලිපිය.
- (v) 2014 ජුනි මස 05 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයේ දැක්වෙන 2014 ජුනි 03 දිනැති ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයාගේ ලිපිය

4. කිරිගව ආනයන ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ක්‍රියාවලිය හැඳින්වීම

4.1 පශු සම්පත් සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් 2006 වර්ෂයේදී සකසා ඇති රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය

රටේ පශු සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා පෞද්ගලික අංශය, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා ආධාර දෙනු ලබන ආයතනයන්ගේ සක්‍රීය දායකත්වය සැපයීමේදී පශු සම්පත් ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය ආයෝජන හා මැදිහත්වීම පිළිබඳ උපායමාර්ගික රාමුව පූර්ව කොන්දේසියක් ලෙස වැදගත් වේ. පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රය සඳහා වූ ප්‍රතිපත්තිය හා උපායමාර්ගික රාමුවෙහි වැදගත්කම රටේ පශු සම්පත් සංවර්ධනයෙහිලා රජයේ මැදිහත්වීම හා ප්‍රවේශවීම 2006 වර්ෂයේදී සකසා ඇති රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියට (ඇමුණුම 1) අනුව ප්‍රකාශ කොට ඇත. ඒ අනුව පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට සෘජු හා වක්‍රව දායක වී ඇති පාර්ශවකරුවන්ගේ දායකත්වයෙන් පැවැත්වූ වැඩමුළුවකදී අදාළ පාර්ශවවල එකඟතාවය ඇතිව මෙම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතියට යොමු කර ඇත. රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායකත්වය ලබාදීමේ ඉහළ විභවයක් පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයෙහි පවතින අතර, දිළිඳුකම හා පෝෂණ උනන්දා පිටුදැකීම, රට තුළ පවත්නා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන විෂමතා ඉවත් කිරීම, විශේෂයෙන් ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා කාන්තා දායකත්වය වඩාත් පුළුල් කරවීම යන කරුණු කෙරෙහිද පුළුල් හැකියාවක් දක්වන බැවින් මෙම ප්‍රකාශනය පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ විභවය ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට අදාළ අංශවලට උපකාර වෙනැයි දක්වා ඇත.

පශු සම්පත් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය දිගු කාල වකවානුවක් තුළ වලංගු විය හැකි නිසා පශු සම්පත් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය සහ පශු සම්පත් උපායමාර්ග වෙන් වශයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති බවත්, මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධන හා සමාජ ස්ථායීතාවය තහවුරු කර ගැනීම පිණිස පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ දායකත්වය ලබාගත යුතු ආකාරය පිළිබඳ රජයේ ප්‍රතිපත්තිය සහ උපාය මාර්ග පහත සඳහන් ආකාරයට ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂා කරන බවද, මෙමඟින් පශු සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා රජයේ කාර්යභාරය පැහැදිලි ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමටද එමඟින් පුද්ගලික අංශය, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා ශ්‍රී ලංකා ආර්ථික සංවර්ධනය කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වන අන් සියළු පාර්ශවයන්ටත් පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රය තුළ තමන්ගේ කොටස පිළිබඳව වඩා යහපත් තීන්දු තීරණ ගැනීමට අවස්ථාවන් සැලසෙනු ඇති බව දක්වා තිබුණි.

4.2 පශු සම්පත් නිෂ්පාදනයේ හා කිරි ගවයින් ආනයනයේ වර්තමාන තත්ත්වය

මහ බැංකු සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා (වගුව 1) සහ සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තු වාර්තා (වගුව 2) යන මූලාශ්‍ර වලින් ලබාගත් තොරතුරු අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය සඳහා සියයට 16 ක දායකත්වයක් කෘෂිකර්ම අංශය දක්වන අතර ඉන් සියයට 1 ක් පශු සම්පත් නිෂ්පාදනය දායක වේ. රටේ ජනගහනයෙන් සියයට 19 ක් පශු සම්පත් නිෂ්පාදනයේ නිරත වී ඇත. රටේ කිරි අවශ්‍යතාවයෙන් සියයට 41 ත් 50 ත් අතර ප්‍රමාණයක් පමණක් පසුගිය වර්ෂවල දේශීයව නිෂ්පාදනය කර ඇත. රටේ කිරි අවශ්‍යතාවය වාර්ෂිකව වැඩිවන අතර ආනයන වියදම ද වාර්ෂිකව වැඩි වන බව නිරීක්ෂණය වේ. (වගුව 3)

කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා 2007 වර්ෂයේ සිට 2015 වර්ෂය දක්වා ඇතිකර ගත් අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ වලට අනුව ගිවිසුම්ගතවී 2012 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා කිරි ගවයින් ආනයනය කර ඇති අතර පළමු අදියරේ ප්‍රථම කොටස ලෙස 2012 වසරේ මාර්තු මස කිරි ගවයින් 500 ක් ද දෙවන කොටස ලෙස 2013 වසරේ ජනවාරි කිරි ගවයන් 1,500 ක්ද ලෙසින් ප්‍රියයන්, ජර්සි හා ප්‍රියයන් ජර්සි දෙමුහුන් ගැබ්ගත් කිරි ගවයන් 2,000 ක් ආනයනය කරන ලද අතර, එසේ ආනයනය කරන ලද ගවයින් ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයට අයත් බෝපත්තලාව, මැණික්පාලම හා ඩයගම යන ගොවිපලවල් 03 සඳහා ලබා දෙන ලදී.

දෙවන අදියර යටතේ 2015 වර්ෂයේදී කිරි ගවයින් 2500 ක් හම්බන්තොට පිහිටි පශු සම්පත් මණ්ඩලයේ රිදියගම ගොවිපලට ආනයනය කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

2017 වර්ෂයේදී නැවතත් කිරි ගවයින් 20,000 ක් ආනයනය සඳහා වෙලාව ආයතනය සමඟ එකඟතාවයකට පැමිණ එම වර්ෂයේදී කිරි ගවයින් 5,000 ක් ගෙන්වීමටත් එහි සාර්ථකත්වය මත ඉතිරි 15,000 ගෙන්වීමටත් යෝජනා කර ඇති අතර 2017 මැයි මසදී ගවයින් 1,994 ක් මෙරටට ආනයනය කරන ලදී.

4.3 කිරිගවයන් ආනයන ව්‍යාපෘතිය අදියර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

4.3.1 ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

2007 වර්ෂයේ සිට අවස්ථා කිහිපයක දී අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ ඉදිරිපත් කරමින් හා අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ ගනිමින් කිරි ගවයින් 4500 ක් ආනයනය සඳහා මූලික පියවර ගෙන තිබුණි. පසුව 2008 අගෝස්තු 13 වන දින ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඔවුන් වෙත ඉදිරිපත් කළ ව්‍යාපෘති යෝජනාව සඳහා ඉදිරිපත් කළ වාර්තාවට (ඇමුණුම 2) අනුව හා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම් අමතන ලද පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ 2009

දෙසැම්බර් 22 දිනැති ලිපියට අනුව, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් මෙම කරුණ පිළිබඳව වූ කෙටුම්පත් තීරණය නැවත සලකා බලා පහත පරිදි සංශෝධනයන් සිදුකර තිබුණි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය අදියර දෙකකින් එනම් වැස්සි පැටවුන් 500 ක කණ්ඩායමක් මූලික වශයෙන් ආනයනය කිරීම හා බෝපත්තලාව ගොවිපොළ සංවර්ධනය කිරීමටත්, ප්‍රථම අදියරේදී ආනයනය කරනු ලබන ගවයන්ගේ කාර්යසාධනය මත පදනම්ව, ඉතිරි ගැබ්ගත් වැස්සි පැටවුන් 1,500 ආනයනය කිරීමටත් අනුමැතිය දී තිබූ අතර ගැබ්ගත් වැස්සි පැටවුන් 2,000 ක් ආනයනය කිරීම පිණිස සීමාසහිත වෙලාඩ් රූරල් එක්ස්පෝර්ට් (පෞද්ගලික) සමාගම සමඟ සේවා ගිවිසුමක් අත්සන් තැබීමට පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ජාතික පශු සම්පත් සවර්ධන මණ්ඩලයට නියම කර තිබුණි. ඒ අනුව 2010 අගෝස්තු 19 දින ඕස්ට්‍රේලියාවේ සීමා සහිත වෙලාඩ් රූරල් එක්ස්පෝර්ට්ස් පුද්ගලික සමාගම හා ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය අතර ගොවිපලවල් 3 ක් සඳහා කිරි ගවයින් 2,000 ක් ආනයනයට (එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 12.9 ක) ගිවිසුමකට (ඇමුණුම 3) එළඹ තිබුණි.

පසුව අපේක්ෂිතය කිරි ගවයින් 2000ක් ආනයනය කිරීමට පහත කරුණු ද ඇතුළත්ව මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යවරයා විසින් කරනු ලැබූ ඉල්ලීමකට (ඇමුණුම 4) අනුව 2011 පෙබරවාරි 15 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය (ඇමුණුම 5) ලබා දී තිබුණි.

- I පිරිවැයෙන් 81% ක් වන ඇමෙරිකන් ඩොලර් 10,524,492 ක මූල්‍ය පහසුකමක් ලබාගැනීම සඳහා නෙදර්ලන්තයේ කෝපරේටිව් සෙන්ට්‍රල් රේඛසන් බෝරෙන්ලීන් බැංකුව සහ ඕස්ට්‍රේලියාවේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සමාගම (EFIC) සමඟ ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට
- II ව්‍යාපෘතියෙහි පිරිවැයෙන් 19% ක්වන ඇමෙරිකන් ඩොලර් 2,419,566 ක මූල්‍ය පහසුකමක් ලබාගැනීම සඳහා නෙදර්ලන්තයේ කෝපරේටිව් සෙන්ට්‍රල් රේඛසන් බෝරෙන්ලීන් බැංකුව සමඟ ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට හා
- III මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් නියම කරනු ලබන නියමයන් මත මෙම ණය මුදල ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයට ප්‍රතිණයක් වශයෙන් ලබාදීමට

ඒ අනුව 2012 වර්ෂයේ දී ගවයින් 500 ක්ද, දෙවන පියවර ලෙස 2013 වර්ෂයේ දී ගවයින් 1,500 ක් ආනයනය කර තිබුණු අතර එම ගවයින් ජාතික පශු සම්පත් මණ්ඩලයට අයත් බෝපත්තලාව, මැණික්පාලම හා ඩයගම යන ගොවිපලවල් තුනෙහි රඳවා ඇති දැඩි කරන බව නිරීක්ෂණය විය.

4.3.2 ව්‍යාපෘතියේ දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා විසින් 2013 ජූලි 11 වන දින කිරි ගව ආනයනය කිරීම - අදියර 11 මැයෙන් සාකච්ඡා සම්මුති කමිටුව හා තාක්ෂණික කමිටුව මගින් ලබා දෙන ලද නිර්දේශ ඇතුළත් සංදේශයක් (ඇමුණුම 6) අමාත්‍ය මණ්ඩල වෙත ඉදිරිපත් කර ඒ අනුව කිරි ගවයන් 2500 ක් ආනයනයට හා එම සතුන් රඳවා ඇති දැඩි කරන රිදියගම ගොවිපල සංවර්ධන කටයුතු සඳහා 2013 අගෝස්තු 01 වන දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී අනුමැතිය (ඇමුණුම 7) ලබා දී තිබුණි. ඒ අනුව සතුන් 2500 ක් ආනයනය කිරීමට 2014 ජූලි 24 දින ඕස්ට්‍රේලියාවේ සීමා සහිත වෙලාර්ඩ් රූරල් එක්ස්පෝර්ට්ස් පුද්ගලික සමාගම හා ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය අතර ගිවිසුමකට (ඇමුණුම 8) එළඹ තිබුණි.

එම ගිවිසුම ප්‍රකාරව දෙවන අදියරේදී, රිදියගම ගොවිපල වෙත 2015 වසරේ ජූලි/අගෝස්තු මස කිරි ගවයින් 1,181 ක් ද, නොවැම්බර් / දෙසැම්බර් කිරි ගවයන් 1,314 ක්ද ලෙස එකතුව 2,495 ක් ලබාදී තිබුණි.

4.3.3 ව්‍යාපෘතියේ තුන්වන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

ව්‍යාපෘතියේ තුන්වන අදියර ලෙස වර්ෂ 02 ක කාලයක් ඇතුළත ගැබ්ගත් කිරි ගවයින් 20,000 ක් ඕස්ට්‍රේලියාවේ වෙලාර්ඩ් රූරල් එක්ස්පෝට් ආයතනයෙන් ආනයනය කිරීම සඳහා අංක අමප/14/0241/519/004 හා 2014 ජූනි 05 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයෙන් අනුමැතිය ලබාදී තිබුණි. (ඇමුණුම 9) මෙහිදී ව්‍යාපෘති පිරිවැය ලෙස US\$ 73,954,054/83 ක් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණු අතර ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඕස්ට්‍රේලියානු රජයේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සංස්ථාව සහ නෙදර්ලන්තයේ රාබෝ බැංකුව සමඟ වන ණය ගිවිසුමට එළඹීමේ කටයුතු නිම කිරීමට ද අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි.

කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීමේ දී පහත කරුණු වලට යටත් විය යුතු බවද තවදුරටත් ඉහත අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයේ දන්වා තිබුණි.

- I. ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් එකඟ වන ලද කිරි ගවයින් මෙරටට ආනයනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියට අදාළ සංරචකයන් පශු සම්පත් හා ගිරාමිය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය සහ අදාළ සෙසු බලධාරීන් සෑහීමට පත්වන ආකාරයෙන් ඉටුකල යුතු බව ;
- II. ඉහත ව්‍යාපෘති කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා 2014 ජූනි 03 දිනැති ලිපිය මගින් පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් දැනටමත් නම් කර

ඇති නිලධාරීන් නිදෙනා (03) සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් නම් කිරීමට නියමිත නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත නිලධාරීන් පත් කිරීම

ඒ අනුව 2017 වර්ෂයේදී අදියර තුන යටතේ කිරි ගවයින් 5,000 ක් ගෙන්වීමටත් එහි සාර්ථකත්වය මත ඉතිරි ගවයින් 15,000 ගෙන්වීමටත් යෝජනා කර ඇති අතර(ඇමුණුම 9-i) 2017 මැයි මසදී ගවයින් 1994 ක් මෙරටට ආනයනය කර තිබුණි.

5. කිරිගවයන් ආනයන ව්‍යාපෘතිය අදියර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී හඳුනා ගන්නා ලද නිරීක්ෂණයන්

5.1 පශු සම්පත් මණ්ඩලය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ව්‍යාපෘතියේ 1 වන හා 2 වන අධියර යටතේ නිරීක්ෂණ

5.1.1 ආනයනික ගවයින්ට නුසුදුසු පරිසරයක ගවයින් රැඳවීම

2008 අගෝස්තු 13 වන දින ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඔවුන් වෙත ඉදිරිපත් කළ ව්‍යාපෘති යෝජනාව සඳහා ඉදිරිපත් කළ වාර්තාව (ඇමුණුම 2) මඟින් මෙතෙක් ආනයනය කළ කිරි ගවයින්ගේ ආයු කාලය කෙටි බවත්, පැටවු ලැබීම් හැකියාව අඩු බවත්, රෝගවලට භාජනය වීම් වැඩි ප්‍රවණතාවයක් ඇති බවත් ඒ අනුව මෙය වැඩි අවදානමක් සහිත ව්‍යාපෘතියක් බව හා මෙම ණය මුදල රජයට දරා ගැනීම අපහසු බවත් හඳුනාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව 2009 දෙසැම්බර් 09 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයෙන් (ඇමුණුම 10) සතුව 4,500 ක් මිලදී ගැනීමට කළ යෝජනාව සතුව 2,000 කට අඩු කර අමප/09/2812/352/037 අංක හා 2009 දෙසැම්බර් 23 දින අනුමැතිය (ඇමුණුම 11) ලබාදී තිබියදී එම අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ගැන නොසලකා හා සඳහන් කිරීමෙන් තොරව 2013 ජූලි 11 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් ඉදිරිපත් කර (ඇමුණුම 6) ඒ සඳහා 2013 අගෝස්තු 01 දින අනුමැතිය (ඇමුණුම 7) ලබා ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව දේශගුණික අතින් නුසුදුසු හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි රිදිගම ගොවිපළ වෙත කිසිදු ශක්‍යතා අධ්‍යයනයකින් තොරව තවත් කිරි ගවයින් 2,500 ක් ආනයනය කිරීමට අමාත්‍ය අනුමැතිය ලබා ගෙන ආනයනය කර තිබුණි.

5.1.2 ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය

පළමු අදියර යටතේ දී පළමු වරට 2012 වර්ෂයේදී කිරිගවයින් ආනයනය කිරීමට අදාළව 2007 වර්ෂයේදී අනුගමනය කරන ලද ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී හඳුනාගත් නිරීක්ෂණයන් පහත පරිදි වේ.

5.1.2.1 කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේ ලියවිල්ල

ව්‍යාපෘතියෙහි පළමු අදියර යටතේ ප්‍රසම්පාදන නියෝජිත ආයතනය මගින් පත්කර තිබූ සාකච්ඡා කර එකඟතාවයට පැමිණීමේ කමිටුව (CANC) හා ව්‍යාපෘති කමිටුව (PC) ඒකාබද්ධව කිරි ගවයින් 15,000 අදියරයන් යටතේ සැපයීම වෙනුවෙන් කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේ තීරණයක් ගෙන තිබුණි. කැමැත්ත දැක්වීමේ ප්‍රකාශය (EOI) ව්‍යාපෘති කමිටුව විසින් පිළියෙල කර තිබූ අතර (ඇමුණුම 12) එම EOI ඊටවල් 6 ක තානාපති කාර්යාල මගින් සැපයුම්කරුවන් 41 ක් සඳහා 2007 නොවැම්බර් 29 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි. එහිදී කැමැත්ත දක්වන සැපයුම්කරුවන් මණ්ඩලයේ ගොවිපළ වල් වෙත පැමිණ අවශ්‍යතාවයන් හා වැඩිදියුණු කිරීම් හඳුනා ගෙන සතුන් සැපයීම සහ අවශ්‍ය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මිල ලංසු ද සමග අරමුදල් සපයා ගැනීමට යෝජනාවක්ද ඇතුළුව ඉදිරිපත් කල යුතු බව දක්වා තිබුණි.

කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේ ඇරයුම තුළ සැපයිය යුතු සේවාවන් හා යෙදවුම් පිළිබඳ විස්තරාත්මක පිරිවිතර හෝ ඒ සඳහා වූ පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවක් හෝ අදාළ ප්‍රසම්පාදනය සඳහා වෙබ් අඩවි හරහා දැන්වීම් පළ කරන විට පිළියෙල කර නොතිබුණි.

5.1.2.2 2007 අගෝස්තු 20 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය (ඇමුණුම 13) මගින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා turnkey ක්‍රමය යොදා ගැනීමට යෝජනා කර ඒ අනුව විශේෂඥ ඥාණය අවශ්‍ය විශාල ව්‍යාපෘති සඳහා යොදා ගන්නා ලබන Turnkey ක්‍රමය අනුගමනය කිරීමට යෝජනා කිරීම හා ව්‍යාපෘති කමිටුව විසින් නිසි පරිදි පිරිවිතර සකසා නොතිබීම හේතුවෙන් මෙම ව්‍යාපෘතිය රජයට අවාසිදායක වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

5.1.2.3 ලංසු භාර ගන්නා වූ දිනය දීර්ඝ කිරීම

2007 දෙසැම්බර් 26 දින අමාත්‍යාංශ වෙබ් අඩවියේ පළ කරන ලද දැන්වීමට අනුව 2008 ජනවාරි 23 දින සවස 03 ට ලංසු භාරගැනීම අවසන් කිරීම සිදු කරන බවට දක්වා තිබුණි. නමුත් නැවතත් එම කාලය 2008 ජනවාරි 16 දිනැති ලිපිය මගින් වෙලාඩ් රුරල් එක්ස්පොට්ස් ආයතනය විසින් කල ඉල්ලීමට 2008 පෙබරවාරි 06 දින සවස 2 දක්වා දින දීර්ඝ කර අමාත්‍යාංශ, ජාතික ප්‍රසම්පාද

නියෝජිත ආයතනයේ හා අනෙකුත් ආයතන වල වෙබ් අඩවියේ පළ කර තිබුණි. මෙම දින දීර්ඝ කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල පත් කළ ව්‍යාපෘති කමිටුවේ සියළු දෙනාගේ අනුමැතිය ලැබී නොතිබූ අතර සභාපතිගේ හා එක් කමිටු සාමාජිකයෙකු පමණක් එකඟ වීම් සහිතව බව දක්වමින් සභාපතිගේ අත්සන සහිතව අමාත්‍යාංශ ලේකම් වෙත 2008 ජනවාරි 17 දින ලිපියක් මගින් දැනුම් දී ඇත (ඇමුණුම 14).

පසුව 2008 පෙබරවාරි 01 දිනැති ලිපිය මගින් Bonegilla (pvt) Ltd ආයතනය විසින් ද සති 04 ක කාලයක් ලංසු කැඳවන අවසාන දිනය දීර්ඝ කිරීමට ඉල්ලා සිටින ලද අතර තම ආයතනයේ හවුල්කරුවෙකු විසින් අදාල ගොවිපළ ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීම තුළින් වඩාත් සුදුසු අවශ්‍යතාවය තම ආයතනයට හඳුනාගත හැකි බව වැඩිදුරටත් දක්වා ඇත. මෙහෙදී දැනටමත් කාලය දීර්ඝ කර ඇති බැවින් තව දුරටත් කාලය දීර්ඝ කළ නොහැකි බවත් වැඩිදුරටත් අමාත්‍යාංශ මණ්ඩලය පත්කළ (ව්‍යාපෘති) ප්‍රසම්පාදන කමිටු සභාපතිගෙන් අදහස් විමසා කටයුතු කරන ලෙස සටහනක් මගින් දක්වා තිබුණි.

5.1.2.4 ලංසු විවෘත කිරීම

ලංසු භාර ගැනීමේ අවසන් දින වන 2008 පෙබරවාරි 06 දින සවස 02 ට වන අතර ඊට දින 04 කට පෙර එනම් 2008 පෙබරවාරි 02 දින සවස 2 ට ලංසු විවෘත කර තිබූ බව ලංසු විවෘත කිරීමේ සටහන පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය විය.

5.1.2.5 ඇගයීම් කිරීම

ආයතන 06 ක් විසින් යොමු කල ව්‍යාපෘති යොජනා අතරින් ආයතන දෙකකින් ලද යෝජනා ප්‍රතික්ෂේප කර යෝජනා 04 ක් පමණක් ඇගයීම් කිරීම කර තිබූ අතර ප්‍රතික්ෂේප කළ ආයතන දෙකහි ලංසු ලේඛන ඉදිරිපත් කළ යුතු දින වන 2008 පෙබරවාරි 06 දින පස්වරු 2 ට පසුව ඉදිරිපත් කල බවට දක්වා එම කැමැත්ත දැක්වීමේ ප්‍රකාශ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ව්‍යාපෘති ඇගයීම් කමිටු සභාපති හා අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) වෙත අමාත්‍යාංශයේ ගණකාධිකාරී (සැපයීම්)ගේ අංක එම් එල් ඩී/ එස් එන් /08/01 – III හා 2008 පෙබරවාරි 08 දිනැති ආවරන ලිපිය (ඇමුණුම 15) සමග ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ අනුව එම යොජනාවන්හි මුල් පිටපත් හෝ අනු පිටපත් පවා ලිපිගොනු තුළ අන්තර්ගත වී නොතිබූ බැවින් අදාල ප්‍රතික්ෂේපිත ලංසු විවෘත කරනු ලැබූ කාලයට පසුව ලැබුණේදැයි තහවුරු කරගත නොහැකි විය.

5.1.2.6 ඉන් අවම මිල ගණන් ඉදිරිපත් කල සීමා සහිත වයිනා කැටල් ආයතනයේ මිල ගණන් ඔවුන් විසින් ගැබ්ගත් දෙනුත් සැපයීමට එකඟ නොවීම මත ප්‍රතික්ෂේප කල බව දක්වා ඇත. දෙවන අවම

මිල ඉදිරිපත් කල වෙලාඩ් ආයතනය අදාල ගොවිපල වල් පරීක්ෂා කොට මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර ඇති බව දක්වා ඇති අතර ඔවුන් ගේ යෝජනාව අතුරු කමිටු 2 ක් මගින් ගොවිපලවල් වෙත ගොස් පරීක්ෂා කොට පිළිගත් බවට දක්වා ඇත. නමුත් එම අතුරු කමිටු වාර්තා විගණනය වෙත ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

5.1.2.7 තවද මෙම ඇගයීම සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණුද වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

(i) 2007 නොවැම්බර් 29 දින පළ කරන ලද කිරි ගව ආනයනය කිරීමට එකඟතාවය දැක්වීමේ යෝජනාව (EOI) අනුව මූලිකව සතූන් 1,500 ක් ගෙන ඒමේ පිරිවැය දක්වා එවන මෙන් සටහන්ව තිබුණි. එසේ වුවද ව්‍යාපෘති කමිටුව (PC) වෙත ලද යෝජනාවලි 4 න් B 2 B International pvt Ltd යෝජනාව හැර යෝජනා ඉදිරිපත් කරන ලද සෙසු ආයතන ආරාධනාවේ සඳහන් සංඛ්‍යාවට වඩා වෙනස් සංඛ්‍යාවන් පහත පරිදි ඉදිරිපත් කර තිබුණි. නමුත් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද ඇගයුම් වාර්තාව (ඇමුණුම 16) අනුව එම යෝජනාවලි මගින් ඉදිරිපත් කරන ලද මිල ගණන් ඇගයීමේදී සතූන් සංඛ්‍යාව අනුව ආයතන ලබාගෙන ඇති මූල්‍යමය වාසිය සම්බන්ධව ප්‍රමිත ගත කිරීමක් සිදු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. එකඟ වූ සතූන් සංඛ්‍යාව හා එක්සතෙකුට එකඟ වූ පිරිවැය පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

වගුව අංක 04: එකඟ වූ සතූන් සංඛ්‍යාව හා එක්සතෙකුට එකඟ වූ පිරිවැය

	එකඟවූ සතූන් සංඛ්‍යාව	එක් සතෙකුට එකඟ වූ පිරිවැය (ඇ.ඩොලර්)
B 2 B International pvt Ltd	1,500	2,582
China cattle	800- 1,000	2,100
Bonegilla	6,000	3,413
Wellard Rural Export	3,750	2,483

(ii) කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේ ලියවිල්ලෙහි 1 ඡේදයෙහි සඳහන් කර තිබූ පරිදි Turnkey පදනමින් කිරි ගවයින් 15,000 ක් ආනයන කිරීම සඳහා යෝජනාවලි කැඳවා තිබූ අතර වෙලාඩ් ආයතනය ඊට එකඟ වී ඇති අතර Bovegilla ආයතනය Turnkey පදනමින් අපහසු වුවද එය සතූටින් භාරගත් බව දක්වා තිබුණි. China cattle Ltd හා B2B pty Ltd ආයතන Turn Key පිළිබඳ දක්වා නොතිබුණි.

(iii) Wellard ආයතනය, bonegilla ආයතනය, China Ltd හා B2B ආයතනයන් අතරින් China, Wellard හා Bonegella ආයතන කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේ ලියවිල්ලේ දක්වා තිබූ පරිදි

ගොවිපළවල් නිරීක්ෂණය කර තිබුණද Wellard ආයතනය පමණක් සිය යෝජනාවලිය තුළ එම ගොවිපළවල් පිළිබඳ ඇගයීමක් ඇතුළත් කර තිබුණි.

- (iv) China cattle ආයතනය හැර සෙසු ආයතන කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේ අයදුම්පතේ පරිදි ගැබ්ගත් සතුන් ලබාදීමට කැමැත්ත පළ කර තිබුණි.
- (v) වෙලාඩ් ආයතනයෙහි දේශීය නියෝජිතයා ලෙස කටයුතු කරන Forsight Engineering ආයතනය Public contract Act යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති බවට දක්වා නොමැති නමුත් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු කිරීමට අවසර ලබා දී තිබුණි.
- (vi) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 3.12 අනුව විශාල සහ සංකීර්ණ වැඩ ඒකාබද්ධිත විශාල ප්‍රමාණයේ යන්ත්‍රාගාර (Turn Key) වැනි ව්‍යාපෘති සඳහා ලංසුකරුවන්ගේ පූර්ව සුදුසුකම් පරීක්ෂා කළ යුතු වුවත් එසේ කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (vii) ඉහත ආයතන අතරින් කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීම් අයදුම්පත්‍රයේ සඳහන් පරිදි මූල්‍ය වාර්ථා වෙලාඩ් ආයතනය මගින් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

5.1.2.8 ඒ අනුව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය මගින් සහතික විය යුතු පහත සඳහන් කරුණු මෙම ප්‍රසම්පාදනයේදී තහවුරු වී නොමැත.

- (i) උසස් ගුණාත්මක භාවයක් සහිතව අවම පිරිවැයක් දැරීමේදී ප්‍රතිඵලයක් ලෙස උපරිම ආර්ථික වාසි, සලසා ගැනීම, නිසි කලට වෙලාවට ගුණාත්මක භාවයෙන් යුත් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු කිරීම;
- (ii) නියමිත ප්‍රමිතීන්ට , පිරිවිතර වලට , රිනි වලට , රෙගුලාසි වලට සහ යහපත් පාලනයට අනුකූලව කටයුතු කිරීම;
- (ii) සුදුසුකම් ලත් උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන්ට ප්‍රසම්පාදනයට සහභාගි වීම සඳහා සාධාරණ , සමාන හා උපරිම අවස්ථා ලබාදීම;

5.1.3 ණය ආපසු ගෙවීම

ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දක්වා මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙත ආපසු ගෙවිය යුතු ණය මුදල රු.1,160,606,278 ක් හා එදින දක්වා ගෙවිය යුතු වූ පොලී මුදල රු. 203,723,372 ක් වුවද 2016 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා ණය මුදලින් කිසිදු මුදලක් මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත ගෙවා නොමැති අතර පොලී මුදලින් රු.24,812,578 ක් පමණක් ආපසු ගෙවා තිබුණි. පළමු වන හා දෙවන වන අදියර යටතේ ගෙන්වන ලද ගවයින් වෙනුවෙන් මණ්ඩලයට දෛනිකව විශාල මුදලක් වැය කිරීමට සිදුව ඇති බැවින් මෙම වාරික මුදල මණ්ඩලයට දැරීමට අපහසු බව 2017 දෙසැම්බර් 22 දින මණ්ඩලයේ සභාපති විසින් විගණනය වෙත දන්වා ඇත.

5.1.4 ව්‍යාපෘතියෙහි මුදල් ප්‍රවාහය

මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා අනුමැතියට 2007 වර්ෂයේ ඉදිරිපත් කල ව්‍යාපෘති යෝජනාව අනුව වර්ෂ 04 ක් ඉකුත් වූ පසු ආයෝජනයට සාපේක්ෂව ධන මුදල් ප්‍රවාහයක් ලැබෙන බව දක්වා තිබුණි. එසේ වුවද ණය නැවත ගෙවීමද සැලකිල්ලට නොගෙන අදාල වියදම් පමණක් සලකා වර්ෂ 05 ක සත්‍ය ප්‍රතිඵල සමඟ සංසන්දනය කිරීමේදී 5 වන වර්ෂයේදී ලැබී ඇත්තේ ඍණ මුදල් ප්‍රවාහයක් බව නිරීක්ෂණය විය. (වගුව 5)

5.1.5 කිරි නිෂ්පාදන ඵලදාව

දෙවන අදියර යටතේ කිරි ගවයින් ආනයනයට අදාලව 2013 ජූලි 11 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල යෝජනාවට (ඇමුණුම 17) අදාල මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණ (ඇමුණුම 18) වලට අනුව පළමුවන අදියර යටතේ ආනයනය කරන ලද කිරි ගවයින් 2,000 ක් සාර්ථකව දේශීය පරිසරයට අනුගත වී ඇති බැව් දක්වා දෙවන අදියර යටතේ කිරි ගවයින් 2,500 ක් ගෙන්වීමට නිර්දේශ කර ඇත. එසේ වුවද ව්‍යාපෘතියේ පලවන අදියර ආරම්භයට පෙර 2009 මාර්තු 24 දිනැති ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තාව (ඇමුණුම 19) අනුව ආනයනික එක් කිරි ගවයකුගෙන් දිනකට අපේක්ෂිත කිරි ප්‍රමාණයේ සාමාන්‍යය ලීටර් 20 ක් ලෙස තක්සේරු කර තිබුණද පහත කරුණු අනුව අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට කිරි නිෂ්පාදනය නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

වගුව අංක 06: එක් ආනයනික කිරි ගවයකුගේ සාමාන්‍ය දෛනික කිරි නිෂ්පාදනය (ලීටර)

	1 වන අදියර එක් එක් ගොවිපල යටතේ ගවයින් රටතුලට ආනයනය කල දිනයන් හා සංඛ්‍යාව 2012/03/06 - 500 2013/02/08 - සත්තු- 1500			2 වන අදියර රිදියගම ගොවිපල දිනයන් 2015/7/12 හා 2015/10/13 සත්තු-2495
	බෝපත්තලාව ගොවිපල	ඩයගම ගොවිපල	මැණික්පාලම ගොවිපල	රිදියගම ගොවිපල
2013	16.9	13.45	10.60	
2014	15.48	13.23	13.40	
2015	16.48	12.87	12.25	15
2016	14.92	11.16	11.9	10.99

5.1.6 වෙලාඩ් ව්‍යාපෘතියෙහි දෙවන අදියර යටතේ ගවයින් සැපයීම හා පහසුකම් සැපයීම සඳහා ගෙවීම් තිබියදී හඳුනාගන්නා ලද ගැටළු

5.1.6.1 වෙලාඩ් ව්‍යාපෘතියෙහි 2 වන අදියර 2014 ජූලි 14 දින සිට වර්ෂ 2 ක් තුළ දී නිමකිරීමට ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය හා වෙලාඩ් රූරල් එක්ස්පෝට් ගිවිසුමකට ඇතුළත්වී තිබුණි. ඒ අනුව එක් සතෙකු සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් 3,032.87 බැගින් සතුන් 2,500 ක් ආනයනය සඳහා එකඟ වී 2015 වර්ෂයේ ජූලි 13 හා ඔක්තෝබර් 12 යන දින දෙකකදී ගවයන් 2,495 ක් ආනයනය කර තිබුණි. රඳවාගැනීමේ මුදල් ද ඇතුළත්ව 2016 ඔක්තෝබර් 11 දින වන විට ඇමරිකන් ඩොලර් 7,576,101.28 ක් පිරිවැය ලෙස දරා තිබුණ අතර එය (ගවයන් 2,495 ක් සඳහා) ගිවිසුම්ගත මුදලට වඩා ඇමරිකන් ඩොලර් 9,098.59 ක් එනම් රු.1,328,667 (රේටය \$1=රු. 146.03) ක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.

5.1.6.2 ව්‍යාපෘතියේ පිරිවිතරයට අනුව වගා ලිං 6 ක් වෙනුවෙන් ඇමරිකන් ඩොලර් (\$) 31,267 ක් වෙන්කර තිබූ නමුත් එක් වගා ලීදක් හා නලලිං 2 ක් පමණක් නිමකර තිබුණි. ඒ අනුව ඉටුකළ කාර්යයන් වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතුව තිබූ ඇමරිකන් ඩොලර් (\$) 15,633 ක් වෙනුවට ඩොලර් (\$) 31,267 ක් ප්‍රතිපූරණය කිරීම නිසා ඇමරිකන් ඩොලර් (\$) 15,634 ක් එනම් රු.2,283,033 ක් වැඩිපුර ගෙවීමක් සිදුවී ඇති අතර එම ප්‍රමාණයෙන් ගෙන් විදේශ ණය වැඩිවී ඇත.

5.1.6.3 අදාල වැය ලෙජරයට අනුව රු 1,036,354,247 ක් වැය කර ආනයනය කල සතුන් ගෙන් සතුන් 2,495 දෙනෙකුගෙන් 212 ක් සඳහා දැරූ වියදම වන (රු.1,036,354,247/2495*212)

රු.88,058,958 ක් 2016 මැයි 30 දින වන විටත් පහත දැක්වෙන කරුණු හේතුවෙන් රජයට වැය බරක් පමණක් වී තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

- I. ආනයනය කරන ලද ගවයන් රක්ෂණය කිරීමට කටයුතු නොකිරීම හේතුවෙන් 2016 මැයි 30 දින වන මිය ගොස් ඇති ගවයන් 133 ක සම්පූර්ණ වටිනාකම වූ (රු.1,036,354,247/2495*133) රු.55,244,535 රජයට අලාභයක්වී තිබුණි.
- II. මණ්ඩලය හා වෙලාඩ් රූරල් එක්ස්පෝට්ස් පුද්ගලික සමාගම අතර ඇතිකර ගෙන තිබූ ගිවිසුම (ඇමුණුම 08) අනුව ආනයනය කරනු ලබන කිරි ගවයන් මාස 2 න් 6 න් අතර ගැබ් ගත් සතුන් විය යුතු වුවද, ආනයනය කරන ලද සතුන් 2,495 න් 142 ක් ගැබ් නොගත් සතුන් වූ අතර මින් 79 ක් මිලදී ගෙන මාස 06 ක් ගතවී එනම් විගණිත දිනය වන 2016 මැයි 30 දින තෙක්ම ගැබ් ගෙන නොමැති බව දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව එම සතුන් සඳහා දැරූ පිරිවැය වූ (රු.1,036,354,247/2495*79) රු. 32,814,423 ක වියදම නිෂ්කාර්ය වියදමක් බව නිරීක්ෂණය විය. (එම සතුන් 79 ගැබ් ගැනීමේ හැකියාව නොමැති සතුන් ලෙස උපකල්පනය කරන ලදී.)

5.1.6.4 පළවන වර ගැබ්ගැනීමෙන් පසු කිරි ලබා දීම දින 25 න් දින 190 න් අතර නැවතී ඇති (සාමාන්‍ය කිරි ලබාදෙන කාලය දින 300 කි) එළ ගවයින් දෙවන වර ගැබ්ගැන්වීමේ ක්‍රියාවලියේදී සාමාන්‍ය කෘතීම සිංචන ක්‍රියාවලිය සාර්ථක විය යුතු වාර 1 න් 2න් ඉක්මවා කෘතීම සිංචනය වාර 4 න් 8න් අතර සිදුකර තිබියදීත් 2016 මැයි 30 දින වන විට ගැබ්ගෙන නොමැති ආනයනික ගවයින් සංඛ්‍යාව 260 ක් බව නිරීක්ෂණය විය. මෙය ආනයනික ගවයින්ගෙන් සියයට 10 ද ඉක්මවයි. ඒ අනුව එම සතුන් සඳහා වැය කල(රු.1,036,354,247/2495*260) රු.107,996,835 ක මුදලට ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිලාභයක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

5.1.7 වෙලාඩ් ව්‍යාපෘතිය යටතේ කිරි ගව ආනයනය II වන අදියර සඳහා කිරි ගවයින් ආනයනය සඳහා 2014 ජූලි 24 දින මණ්ඩලය හා කොන්ත්‍රාත් සමාගම ගිවිසුමකට එළඹී තිබුණි. එම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර පත්කර ඇති කමිටුවේ තීරණ මුදල් ඇමතිතුමාගේ එකඟතාවය ද මත ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස 2015 මැයි 20 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය (ඇමුණුම 20) ලබා දී තිබුණි. නමුත් එම යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීම නිසි පරිදි සිදුවී නොතිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

5.1.7.1 ජර්සි වර්ගයේ දෙනුන් හැකි උපරිමයෙන් ලබා දීමට සමාගම එකඟ වූ බව ගිවිසුම අනුව දක්වා ඇති නමුත් 2015 ජූලි 13 දින මෙරටට භාරදෙන ලද සතුන් 1,181 කින් සතුන් 532 ක් ද , 2015 ඔක්තෝබර් 12 දින මෙරටට භාරදෙන ලද සතුන් 1,314 කින් සතුන් 521 ක් පමණක් ජර්සි වර්ගයේ දෙනුන් විය.

5.1.7.2 ණය නැවත ගෙවීම් කළ යුතු ආකාරය විශේෂ කමිටුවක් මඟින් තීරණය කිරීමට යෝජනා කර ඇති නමුත් 2015 මැයි 28 දින සිට 2018 මාර්තු 14 දින දක්වා විශේෂ කමිටුවක් පත් කර නොතිබුණි.

5.1.7.3 සතුන් දීර්ඝ කාලීනව රිදියගම ගොවිපලේ රඳවා ගැනීමට කටයුතු කරන්නේ නම් කෘත්‍රීම පාරිසරික තත්වයක් ඇතිකිරීම සඳහා විදුලිය සඳහා වැය වන පිරිවැය (2015 වර්ෂයේ රු.5,729,028 ක් වූ අතර 2016 වර්ෂයේදී රු. 39,993,949 ක් දක්වා වැඩිවී තිබුණි.) අවම කිරීමට විකල්ප ක්‍රම වේදයක් (සූර්යය ශක්තිය) සඳහා යොමු වීමට යෝජනා කර තිබූ නමුත් ඒ සම්බන්ධව 2018 මාර්තු 14 දින දක්වාම කටයුතු කර නොතිබුණි. (ඡායාරූප 01- I,II)

5.1.8 මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි කාර්යයන් අධීක්ෂණය හා මෙහෙය වීම, මූල්‍ය කළමනාකරණය සඳහා අදාළ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය, ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය, සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍යදෙපාර්තමේන්තුව, වෙලාර්ඩ් රූරල් එක්සෝටර්ස් පුද්ගලික සමාගමේ හා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නියෝජිතයන්ගෙන් යුතුව මෙහෙයුම් ඒකක පත් කිරීම මානව සම්පත් සංවර්ධනය, වැඩසටහන් ගත අධීක්ෂණ වියදම්, අමතර කොටස් ද ඇතුළු ගොවිපල නඩත්තු කිරීම සහ තාක්ෂණික නඩත්තු කිරීම හා ධාරිතාව ගොඩනැංවීම වියදම් වල ගිවිසුම්ගත මුදල වන එකතුව ඇමරිකන් ඩොලර් (\$) 506,333 ක් වන රු. 70,690,202 ක් මෙම මෙහෙයුම් කමිටුවේ නිර්දේශ පරිදි භාවිතා කිරීමට දක්වා තිබූ නමුත්, අදාළ වියදම් තහවුරු කිරීම සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණි.

5.1.9 රට තුළ සිදුකර ඇති ඉදිකිරීම් සේවා සැපයීම් වලට අදාළව පිළියෙල කර ඇති පිරිවිතරයන් අසම්පූර්ණ වීම හා අධි ඇස්තමේන්තු (ඇමුණුම 21) පිළියෙල කිරීම හේතුවෙන් එම කාර්යයන්ගේ ගුණත්වය ඉතා පහල මට්ටමකට මෙන්ම අනාර්ථික ණය බරක් රටට ඇතිවී ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණ කෙරේ.

5.1.9.1 දිගින් කිලෝමීටර් 5 ක බොරළු සහිත මාර්ගයක් (ඡායාරූප 02- I,II) සැකසීම සඳහා ව්‍යාපෘතියට අනුව ඇස්තමේන්තු වටිනාකම ඇමරිකන් ඩොලර් (\$) 94,868.89 ක් වෙන්කර තිබුණි. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය (දකුණු පළාත් සඳහා) 2015 වර්ෂයට නිකුත්කළ මාර්ග ඒකක මිල ගණන් (HSR) (අඩියක් උසට පස් යොදා පාරක් තැනීමට සන මීටරයකට ඇස්තමේන්තුගත රේටය රු.328.85ක්) අනුව සත්‍ය වශයෙන් ඉදිකළ මාර්ගයෙහි පලල මීටර් 3 ක් දිග කිලෝමීටර් 4.9 ක් ලෙස සන මීටර 4,410 ක් සඳහා ගෙවිය යුතු මිල රු.328.85 X 4410 = රු.1,450,228 ක් විය. ඒ අනුව රට තුළ පවතින සාමාන්‍ය මිල ගණන් ඉක්මවා ඇස්තමේන්තුවේ අසාමාන්‍ය ලෙස වැඩියෙන් දැක්වීම රු.11,283,927 ක් විය.

5.1.9.2 කිරි ගවයින් 2,500 ක් හම්බන්තොට වරායේ සිට රිදියගම ගොවිපලට කිලෝමීටර් 38 ක දුරක් ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා ඇමරිකන් ඩොලර් (\$) 260,555 ක් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණි. කිරි ගවයන් ප්‍රවාහනය සඳහා මණ්ඩලය සතු වාහන වලින් අයකරන රේචයන් අනුව ගවයින් 2,500 ක් කිලෝමීටර් 38 ක දුරක් ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා සාමාන්‍ය පිරිවැය රු.570,000 ක් වේ. (2500/15 X (කි.මී.38X රු 90) ඒ අනුව අසාමාන්‍ය ලෙස අධි ඇස්තමේන්තුවක් සකසා තිබීම හේතුවෙන් කිරි ගවයින් 2,495 ක් ප්‍රවාහනයට ඇමරිකන් ඩොලර් (\$) \$ 260,347.11 ක් එනම් රු.35,869,208 ක් ගෙවා තිබුණි. ගවයින් 2,495 ක් මණ්ඩලය සතු රථ මගින් ප්‍රවාහනයට දැරිය යුතු පිරිවැය වන රු.568,860 ක් ඉක්මවා රු. 35,299,208 ක අධික මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

2017 වර්ෂයේදී අමාත්‍යාංශය විසින් ආනයනය කරන ලද ගවයින් ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා මණ්ඩලය සතු වාහන යොදා ගෙන තිබුණි.

5.1.10 ව්‍යාපෘතියේ දෙවන අදියරේ දී රිදියගම ගොවිපලට සතුන් ආනයනය ඇගයීම සඳහා පත්කල 2013 අප්‍රේල් 29 දින පවත්වන ලද 2 වන ව්‍යාපෘති කමිටුව (ඇමුණුම 22) සඳහා තාක්ෂණික උපදේශකයින් ලෙස පශු විද්‍යාව සම්බන්ධ ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්යවරයකු හා , සත්ව අභිජනනය සම්බන්ධ ආචාර්ය වරයකු, සහභාගිවී තිබූ අතර ඔවුන් විසින් මෙම ආනයනික සතුන් වියළි කලාපයේ පිහිටි රිදියගම වැනි ගොවිපලකට නුසුදුසු බවටත් උඩරට ගොවිපලවල් සඳහා සුදුසු බවත්, මෙම සතුන් නව අභිජනන සතුන් සඳහා සුදුසු භූමියක තැබිය යුතු බවත් පෙන්වා දී තිබුණි. ඒ අනුව කෘතිමව පාලනය කරන ලද පරිසර තත්ත්වයක් යටතේ මෙම සතුන් පාලනය කල යුතු බවත්, එය වියදම් අධික බවත් සඳහන් කර ඇත.

තව දුරටත් එම සතුන්ගෙන් 500 ක් බෝපත්තලාව ගොවිපලටත්, 500 ක් මහබේරියතැන්න ගොවිපලටත්, වෙලාඩ් ආයතනයේ සහතික වීම මත රිදියගමට ජර්සි සතුන් 1,000 ක් හා ජර්සි ක්‍රොස් සතුන් 500 ක් ලබා දීමටත් 2013 මැයි 21 දිනැති ව්‍යාපෘති කමිටුව විසින් තීරණය කර තිබියදීත් එම තීරණය (ඇමුණුම 23) නොසලකා සතුන් 2,500 ම හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ පිහිටි රිදියගම ගොවිපල වෙත ලබා දෙන ලදී.

5.1.11 තවද එම ව්‍යාපෘති යොජනාවෙහි සඳහන් ඉදිකිරීම් සඳහා ශ්‍රී ලංකා මිල රේචයන් යටතේ අධික මිලක් වැය කිරීමට සිදුවන බව 2013 ජුනි 20 දිනැති ව්‍යාපෘති කමිටු වාර්තාවේ (ඇමුණුම 24) දක්වා තිබුණු අතර එම ඉහළ මිල රේචයන් යටතේ බොරළු සහිත මාර්ගයක් සැකසීම, වගා ලිං 6ක් , සතුන් ප්‍රවාහනය , ගොඩනැගිලි/ මඩු අළුත්වැඩියා කාර්ය ආදී කාර්යයන් සිදුකර තිබුණි.

5.1.12 කැබිනට් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අංක එම් එල් ඩී /සී එම් / 2008/11 හා 2008 මැයි 26 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයට අනුව (ඇමුණුම 25) පශු සම්පත් මණ්ඩලයට ආනයනය කරනු ලබන කිරි ගවයින් 4,500 මගින් අදාල ව්‍යාපෘති කාලසීමාව තුළ කිරි ලීටර මිලියන 240 ක

ප්‍රමාණයක් එනම් වාර්ෂිකව කිරි ලීටර මිලියන 24 ක ප්‍රමාණයක් නිපදවා ගත හැකිබවත්, මෙම ව්‍යාපෘතියේ බලපෑම මඟින් ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 172.8 ක විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් ඉතිරිවන අතර වාර්ෂිකව ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 17.8 බැගින් විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් සුරක්ෂිත වනු ඇති බව දක්වා තිබුණි. එසේ වුවද සංඛ්‍යා ලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තාවන්හි රටේ වාර්ෂික කිරි නිෂ්පාදනය, කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනය හා කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ආනයනය අනුව රටේ කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන පරිභෝජනය 2010, සිට 2016 දක්වා වර්ෂයන් සැසඳීමේදී කිරි නිෂ්පාදනය වැඩිවී ඇති නමුත් විදේශ විනිමය සුරක්ෂිත කිරීමේ ඉලක්කය සපුරා නොමැති බව නිරීක්ෂණය කෙරේ. තවද 2016 වර්ෂයේදී කිරි පිටි ආනයනය ඉහළ අගයක් ගෙන ඇත. විස්තර පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

වගුව අංක 07: කිරි නිෂ්පාදන, කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, පරිභෝජන හා ආයෝජන සම්බන්ධ තොරතුරු

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
රටේ වාර්ෂික කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් මිලියන	191.91	203.45	237.63	265	272.91	305.39	317.88
රටේ වාර්ෂික කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනය ලීටර් මිලියන	99.41	95.70	68.387	66.23	61.48	64.58	70.09
කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ආනයනය ලීටර් මිලියන	76.9	89.75	85.45	70.85	72.17	87.6	101.6

5.2 අනෙකුත් නිරීක්ෂණ

5.2.1 රටේ කිරි එකතු කිරීමේ කාර්යය නිසි කලමනාකරණයකින් සිදු නොවීම නිසා සිදුවන මූල්‍යමය අලාභයන්.

5.2.1.1 කිරි එකතු කිරීමේ කාර්යය ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් මිලකෝ සමාගම විසින් සිදුකරනු ලබන අතර මහ බැංකුවේ සංඛ්‍යා ලේඛන වලට අනුව ඒ පිළිබඳ විස්තර පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

වගුව අංක 08: මිලකෝ සමාගමෙහි කිරි එකතුකිරීම

වර්ෂය	2014	2015	2016
රටේ කිරි නිෂ්පාදනය (ලීටර්)	333,903,600	374,443,200	384,008,400
මිලකෝ සමාගමේ කිරි එකතු කිරීම (ලීටර්)	63,656,835	64,262,275	70,094,926
රටේ කිරි නිෂ්පාදනයෙන් සමාගමේ කිරි එකතු කිරීම ප්‍රතිශතයක් ලෙස	19	17	18

5.2.2.2 කිරි ගවයින් ආනයනය කල නමුත් කිරි එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන නවීකරණය කොට නව ඉදිකිරීම් නොකිරීම, කිරි එකතු කරන මධ්‍යස්ථාන නිසි අධීක්ෂණයක් යටතේ ක්‍රියාත්මක නොවීම හා අධීක්ෂණය කල හැකි පරිදි වැඩිදියුණු නොකිරීම හේතුවෙන් කිරි එකතු කිරීමේදී කර්මාන්ත ශාලා වෙත ලැබෙන කිරි ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි කිරි ලීටර් ප්‍රමාණයකට ගෙවීම් කිරීම හේතුවෙන් මිලකෝ ආයතනය විසින් වර්ෂයකට විශාල මුදලක් (රටේ මුදල්) අනාර්ථිකව ගෙවීම හේතුවෙන් කිරි ගොවීන්හට නිසි මිලක් ගෙවීමට නොහැකිවී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

වගුව අංක 09 : මිලකෝ ආයතනයේ කර්මාන්ත ශාලා 4ක් සඳහා වර්ෂය තුළ ලැබූ කිරි ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි කිරි ප්‍රමාණයකට එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන හරහා ගෙවීම් කල ප්‍රමාණය හා අලාභය

වර්ෂය	කිරි ලීටර් ප්‍රමාණය			සිදුවූ අලාභය රු.			
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	ජුනි දක්වා
මිලකෝ ආයතනයේ කර්මාන්තශාලා 4 සඳහා වර්ෂය තුළ ලැබූ කිරි ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි කිරි ප්‍රමාණයකට එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන හරහා ගෙවීම් කල ප්‍රමාණය හා අලාභය	320,893	587,247	4,698,641	20,518,975	39,606,808	319,688,048	

5.2.3 පශු සම්පත් අමාත්‍යාංශය යටතේ 2004 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක කර තිබුණු දියර කිරි ප්‍රවලිත කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ කිරි අලෙවි සැල් 1,250 ක් පිහිටුවීමට සැලසුම් කර තිබුණද, 2013 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට අලෙවි සැල් 685 ක් පමණක් ආරම්භ කර තිබුණි. ඉන් අලෙවි සැල් 283 ක් පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කර තිබුණි. සත්‍යතා අධ්‍යයනයකින් තොරව එම අලෙවිසැල් ආරම්භ කිරීම හේතුවෙන් එයින් අලෙවි සැල් 43 ක් (15 %) පමණක් 2016 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ක්‍රියාත්මක තත්වයේ පැවතුණි. පළාත් මට්ටමින් ආරම්භ කර තිබූ අලෙවි සැල් 402 න් වර්තමානයේ 112 (සියයට 28 ක් පමණක්) ක්‍රියාත්මක තත්වයේ පවතින බව අමාත්‍යාංශය දක්වා තිබුණි. කිරි නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට කටයුතු කරන නමුත් දියර කිරි අලෙවිය වැඩි කිරීමට අවශ්‍ය අලෙවිසැල් වැසියාම අවම කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමක් සිදුවන බවක් නිරීක්ෂණය නොවීය.

5.2.4 මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයට පෙර පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තාවක්ද ලබාගෙන නොතිබුණි. තවද මෙම සතුන් කිරි ලබාදීම වර්ෂ 5කින් පසු ලාභදායී නොවන බැවින් ගොවිපලින් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කරනු ලබයි. නමුත් මෙම ව්‍යාපෘතියේදී මෙම සතුන් ගොවිපලවලින් ඉවත් කිරීමේදී ගන්නා ලබන ක්‍රියාමාර්ග මොනවාද යන්න සඳහන්වී නොමැත.

මෙවැනි කිරි ගවයින්ගෙන් උපරිම ප්‍රතිලාභ ලැබෙන කාල සීමාව වන වර්ෂ පහක පමණ කාලයෙන් පසුව එම සතුන් ගොවිපොලින් ඉවත් කිරීම සිදු කල යුතු අතර ඒ සඳහා විධිමත් හා පරිසර හිතකාමී ක්‍රමයක් මෙතෙක් හඳුන්වා දී නොතිබුණි.

5.3 ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා

 දෙවන අධියර සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා පිළියෙල කර නොමැති අතර පලවන අධියර හා තුන්වන අධියර සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා (ඇමුණුම 19) හා(ඇමුණුම26) නිවැරදි නොවන බව පහත කරුණු අනුව නිරීක්ෂණය විය.

5.3.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක ගොවිපල වල වර්ෂ 05 ක ලාභ අලාභ (වගුව 05) හි දැක්වේ. පළමුවන අධියර ගොවිපල තුන හා දෙවන අධියර යටතේ වූ රිදියගම ගොවිපලද දිගින් දිගටම අලාභ ලබන බව නිරීක්ෂණය විය.

5.3.2 2013 ජනවාරි ඉදිරිපත් කළ මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ වලට අනුව දේශීය කිරි ගව ප්‍රභේද යොදාගනිමින් සහ දැනට ක්‍රියාත්මක වන කෘතීම සිංවන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මඟින්ද, වසර 2015 වන විට ලබාගත හැකිවනුයේ කිරි ලීටර්

550 ක් පමණක් බව ද, ඒ අනුව, අපේක්ෂිත ඉලක්ක ළඟාකර ගැනීම සඳහා දිනකට කිරි ලීටර් 20 ක් පමණ ලබාගත හැකි උසස් ආරයේ සතුන් යොදා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය බවත් දක්වා කිරි ගවයින් 4500ක් (1 වන හා 11 වන අදියර) ආනයනය කර ඇති නමුත් 2015 හා 2016 වර්ෂයන්හි රටේ සමස්ත කිරි නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් කිරි ලීටර් මිලියන 305ක් හා මිලියන 317ක් (වගුව 7) පමණක්වී තිබුණි.

5.3.3 ගොවිපලවල් දිගින් දිගටම අලාභ ලැබීමට ආනයනික කිරි ගවයින් සඳහා දැරූ ආහාර වියදම අධික බව හේතුවී ඇති බව නිරීක්ෂණය වන අතර එම ආහාර වියදම කිරි ආදායමින් සියයට 69 සිට 89.71 ක ප්‍රතිශතයක් බව (වගුව 10) නිරීක්ෂණය වේ. 2017 වර්ෂයේ කිරි ගවයින් 20,000ක් ආනයනය කිරීම සඳහා සිදු කර ඇති ශක්‍යතා වාර්තාවේ (ඇමුණුම 26) ඇගයීම සඳහා ආහාර වියදම කිරි ආදායමින් සියයට 57.38 ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගණනය කර ඇත. ඒ අනුව එම වාර්තාව සාවද්‍ය දත්ත පදනමව සකසා ඇති බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

5.3.4 උක්ත ශක්‍යතා වාර්තාවට අනුව පළමු ක්ෂීරන කාලයේ කිරි ලීටර් 5,500 ක් සහ දෙවන වර්ෂයේ ලීටර් 6,000 ක්ද ලෙස දක්වා ඇත. තවද, සාමාන්‍ය ක්ෂීරන කාලය දින 305 ක් වන අතර පළමු වසරේ ක්ෂීරණයකදී ලබාගත හැකි දෛනික නිෂ්පාදනය දිනකට ලීටර් 18 ක් හා දෙවන වසරේ දිනකට ලීටර් 19.5 ක් විය යුතුය. ඒ අනුව රජයේ ගොවිපල තුලද මෙම නිෂ්පාදනය ලබාගත නොහැකි වී ඇත. එවිට සාමාන්‍ය ගොවියෙකුගෙන් මෙය ලබාගත නොහැකි බව නිරීක්ෂණය කෙරේ. එසේ වුවද ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තාවෙන් අදාළ පාර්ශව නොමඟ යැවීමක් සිදුවී ඇත.

5.3.5 ශක්‍යතා වාර්තාව අනුව (ඇමුණුම 26) කිරිගවයකුගේ ගැබ් ගැනීමේ ප්‍රතිශතය සෑම වර්ෂයකම 80% ක් බව පෙන්වා ඇත. නමුත් කෘතීම සිංචනය මගින් මෙය අපහසු බවත් දිවයින තුළ මේ වන විට සිංචන සඵලතාව 25%-30% වන බවට පිළිතුරු ලෙස 2018 මාර්තු 14 දිනැති ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ පිළිතුරින් දක්වා ඇත. ඒ අනුව ශක්‍යතා වාර්තාව නිවැරදි නොවන බව තහවුරු වේ. මෙය කිරි ගොවියන් මෙන්ම අදාළ තීරණ ගන්නා පාර්ශවයන්ද නොමඟ යැවීමක් බව නිරීක්ෂණය වේ.

5.4 කිරි ගවයින් 20,000 ක් ආනයන ව්‍යාපෘතිය (3වන අධියර) යටතේ නිරීක්ෂණ

5.4.1 2014 වර්ෂයේදී ඇමරිකන් ඩොලර් 73,954,054.83 (US \$.)ක් වැය කර කිරිගවයින් 20,000 ක් ආනයනය සඳහා නව ව්‍යාපෘතියක් යෝජනා වී තිබූ අතර නැවත ටෙන්ඩර් කැඳවීමකින් තොරව 2007 වර්ෂයේ ටෙන්ඩර් කැඳවීම මගින් තෝරාගත් කොන්ත්‍රාත්කරුටම මෙම ව්‍යාපෘතියද ප්‍රදානය කර තිබුණි. ඒ අනුව 2017 වර්ෂයෙහි පළමු අදියර ලෙස ගවයින් 1994 ක් ආනයනය කර ඇති

අතර එය පළමු ප්‍රසම්පාදනය අවසන් වී වසර 10 කට පසු සිදුවී ඇත. ඒ අනුව එය ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයට පටහැනිව කටයුතු කිරීමක් බව නිරීක්ෂණය විය.

5.4.2 2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අමාත්‍යාංශ සංදේශයට (ඇමුණුම 27) ලබාදුන් 2014 ජූනි 05 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය (ඇමුණුම 09) අනුව තුන්වන අදියර යටතේ කිරි ගවයින් 20,000 ක් ආනයනය සඳහා අනුමැතිය ලබාදීමේදී ඉහත සංදේශයට නිරීක්ෂණ ලෙස පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය ඉදිරිපත් කරන ලද ලිපියේ (ඇමුණුම 28) සඳහන් කරුණු අනුව හා අදාළ නිලධාරීන් සැහීමට පත්වන අයුරින් ක්‍රියාත්මක කළයුතු බවත්, ඒ අනුව 2017 වර්ෂයේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ආනයනික සතුන් නිරෝධායනයන් සඳහා හුදෙකලා ප්‍රදේශයන් තුළ පශු වෛද්‍ය සුපරීක්ෂණය යටතේ දින 30 ක් තැබීම , මෙම ආනයනික සතුන් සෘජුවම ගොවිපල වෙත ලබා නොදී රාජ්‍ය ගොවිපල භාරයේ තබා රැක බලා පසුව දෙවන පරම්පරාව ගොවීන් වෙත බෙදා දීම, යුරෝපා ජාන සහිත සතුන් ඔවුනට අනුගතකල හැකිවන පරිදි නිවැරදි කළමනාකරණයක් යටතේ තබාගැනීම, උසස් මිශ්‍රණයක් සහිත ආහාර ලබා දීම හා සෘජුවම බෙදා දෙන්නේ නම් මහා පරිමාණ ක්‍රමවත් කළමනාකරණයක් ඇති ගොවිපල වෙත සතුන් ලබා දීම මගින් ලාභය උපරිම කිරීම යන කරුණු වලට අනුව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළයුතු වුවත් ,එපරිදි ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කර නොමැතිව පළමුවන පරම්පරාවේ සතුන් කුඩා ගොවිපල වෙත නිරෝධන කාලය තුළම ලබාදී තිබුණි.

5.4.3 2017 මැයි 14 දින එළඟවයන් 1,994 ක් ආනයනය කර ඇති අතර ඉන් සතුන් 1,911 ක් එදිනමද, ඉතිරි සතුන් 83 දෙනා මැණික්පාලම ගොවිපලේ රඳවා තබා ගෙන 2017 ජූනි 13 දින හා 2017 ජූලි 28 දින යන දිනයන්හිදී ද බෙදා හැර තිබුණි. ඒ අනුව සතුන් 1978 ක් නුවර එළිය, බදුල්ල, මහනුවර හා මාතලේ යන දිස්ත්‍රික්ක වල ගොවිපලවල් 21 ක් වෙත පිළිවෙලින් 737 , 100 , 306 , හා 835 ලෙස එක් ගොවිපලකට ගවයින් 12 සිට 428 ක් දක්වා පරාසයක් වන ලෙස එළඟවයන් 2017 සැත්තැම්බර් 15 දින වන විට බෙදාහැර තිබුණි. එම එක් සතෙකුගේ ආනයනික වටිනාකමට ගෙන ඒමේ පිරිවැය, එන්නත් කිරීම හා රෝග සඳහා පරීක්ෂාව වියදම ද එකතුව ඇමරිකන් ඩොලර් (\$) 3515.29 ක් එනම් ආසන්නව රු. 520,228 (ගොවිපල දක්වා ගෙන එන තෙක්) වී තිබුණි. ඉන් රු.200,000 ක් පමණක් කිරි ගොවීන් දරනු ලබන අතර ඉතිරි ප්‍රමාණය රජය දරනු ලබයි.

5.4.4 මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ආනයනික කිරි ගවයන් බෙදාදුන් ගොවිපල 21 න් ගවයින් 902 ක් බෙදාදුන් ගොවිපල 10 කට අදාලව 2017 ඔක්තෝම්බර් 18 , 21 යන දිනයන්හි අප විසින් සිදුකරන ලද වාරක පරීක්ෂණයේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- 5.4.4.1 ආනයනික කිරි ගවයන් බෙදා දුන් ප්‍රතිලාභීන්ගේ නාම ලේඛණයේ 12 වන ගොවිපල යටතේ එළගවයන් 20 දෙනෙකු ලබාදුන් බවට සඳහන් දෙවින්ද ගොවිපල පිහිටි ස්ථානය ලෙස දක්වා තිබූ නො 28, ගන්නෝරුව, පේරාදෙණිය යන ලිපිනය සහිත ස්ථානය පරීක්ෂා කළ නමුත් එම ස්ථානයේ එවැනි සතුන් සහිත ගොවිපොළක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. එම ලිපිනය සහිත ස්ථානයේ ගන්නෝරුව පශු වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය පිහිටා තිබුණි.
- 5.4.4.2 ඒ බැවින් උක්ත දෙවින්ද ගොවිපල හැර ගොවිපොළ 9කින් පමණක් දත්ත රැස් කිරීමට වාරක පරීක්ෂණයේ දී විගණනයට සිදු විය.
- 5.4.4.3 ප්‍රතිලාභී කිරි ගොවීන් තෝරා ගැනීමේදී අවධානය යොමු කළ නිර්ණායක 6 හි පැවති එළගවයන් ඇති කිරීම සම්බන්ධව පූර්ව පළපුරුද්ද සහිත විය යුතුය යන්න සඳහන් වුවත්, එම පළපුරුද්ද සඳහා සලකා බලන ලද අවම කාලය සම්බන්ධව නිශ්චිතව දක්වා නොතිබුණි. නමුත් තෝරාගත් කිරි ගොවීන් 21ක් දෙනා අතරින් පූර්ව පළපුරුද්දක් රහිත පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු වෙත එළගවයන් ලබාදී ඇති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර සතුන් 03 – 10 දක්වා දේශීය දෙනුන් ඇති කළ කිරි ගොවීන් තිදෙනෙකු සඳහා සතුන් 24 – 40 දක්වා ප්‍රමාණයක් ද බෙදා දී තිබුණි.
- 5.4.4.4 සතුන් කිරි ගොවීන් වෙත බෙදා දුන් පසු එනම් 2017 මැයි 14 හා 2017 අගෝස්තු 02 යන දිනයන් වලින් පසු විගණන දින වන 2017 ඔක්තෝබර් 21 දක්වාම එම ගොවිපල වල අමාත්‍යාංශය විසින් පසු අධීක්ෂණ කටයුතු කල බවට විගණනයට අනාවරණය නොවීය. එබැවින් එම කිරි ගොවීන් මුහුණ දී සිටි කිරි අලෙවි ගැටළු, නඩත්තු වියදම් අධික වීම හා ව්‍යාපෘති ණය පොලී සහ ණය වාරික ගෙවීම් අපහසු වීම වැනි දෑ වලට විසඳුම් ද ලැබී නොතිබුණි.
- 5.4.4.5 විගණනය විසින් පරීක්ෂා කරන ලද ගොවිපල 09 ක් වෙත බෙදාහරින ලද එළගවයන් 902 න් 31 දෙනෙකු ගොවිපල වෙත රැගෙන එන විටත් මැක්ස්ටයිට්ස් යන රෝගය වැළඳී තිබුණි. රට තුලට සතුන් ගෙන ඒමට පෙර මැක්ස්ටයිට්ස් රෝගය දෙනුන් හට වැළඳී ඇති බවත්, එය කුඩා ප්‍රතිශතයක් බවත් අමාත්‍යාංශය පිළිතුරු ලෙස දක්වා ඇත. නමුත් එම රෝගී සතුන් රටතුලට ගෙන ඒමට පෙර පරීක්ෂා කර බලා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග නොගෙනීම නිසා වේගයෙන් පැතිරීය හැකි මෙම දුර්වල සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් අදාළ නිලධාරීන් වගකීමෙන් කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
- 5.4.5 ව්‍යාපෘතිය මගින් ජනනය වන ප්‍රතිලාභ ඇගයීමේ දී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- 5.4.5.1 ගොවිපල වලින් ලබාගත් තොරතුරු අනුව , දින 15 ක් සඳහා දෛනික කිරි නිෂ්පාදන ආදායම සහ ආහාර සඳහා වැය වන වියදම සඳහා ලබාගත් තොරතුරු අනුව ගොවිපලේ දෛනික වියදම හෝ පියවා ගැනීමට කිරි ආදායම ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. (වගුව 11)
- 5.4.5.2 කිරි ගව ව්‍යාපෘතියට සමගාමීව බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදනයට ව්‍යාපෘතියක් පශු සම්පත් මණ්ඩලය හරහා ඇතිකර තිබූ නමුත් එම ව්‍යාපෘතිය අසාර්ථක වී තිබුණි. නැවතත් රිදිගම ගොවිපලට ආනයනික කළ අතර ගවයින් වෙනුවෙන් ඇලුෆා හා ඇල්ෆා වගාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කළ නමුත් එයද අසාර්ථක වී තිබුණි. ඒ අනුව ආනයනික කිරි ගවයින් හට අවශ්‍ය ආහාර පෞද්ගලික ආයතන මඟින් මිලදී ගැනීම සිදුවන අතර කිරිගව ආනයනය සමඟම ආහාර සඳහා ඉල්ලුම වැඩිවන අතර ඒවායේ මිලද ඉහල යෑමේ ප්‍රවණතාවයක් පවතී. කිරි ලීටරයක් වෙනුවෙන් ලබාදෙන ආහාරවල මිල කිරි මිලදී ගැනීමේ මිල ඉක්මවන බැවින් පශු සම්පත් මණ්ඩලයේ ගොවිපලවල් මෙන්ම කිරි ගොවියන්ද අලාභ ලබන තත්ත්වයට පත්ව ඇත.
- 5.4.5.3 ඉහත සඳහන් පරිදි කිරි නිෂ්පාදනයෙන් ලබාගන්නා ආදායමට වඩා, කිරි දෙනුන්ට ලබාදෙන ආහාර සඳහා යන වියදම ඉහල අගයක් ගන්නා බවත්, ගොවිපොළ ආර්ථික අපහසුතා මත පවත්වා ගෙන යන බව වාරක පරීක්ෂණයේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර මේ සම්බන්ධයෙන් කිරි ගොවීන් පහත ප්‍රකාශයන් සිදු කළේය.
  - 5.4.5.3.1 කිරි ලීටරයක් රු.85 ක් වැනි මිලකට ගන්නා බව අමාත්‍යාංශය විසින් පැවසුවද, කිරි ලීටරයක් සඳහා ගොවීන්ට ලැබෙනුයේ රු.65 – 73 ක් අතර මිලක් බවත් එම නිසා ආදායම පහල වැටී ඇති අතර, කිරි ගොවිපල පවත්වා ගෙන යාමේ අසීරුතාවයක් ඇති බව දැන්වීය.
  - 5.4.5.3.2 භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අංක ටීඅයිපී/ටීපී/01/47 හා 2017 ජූලි 07 දිනැති ලිපිය මඟින් (ඇමුණුම 29) කිරිපිටි කිලෝ ග්‍රෑම් 1 ක් සඳහා ආනයන රේගු බදු රු.225 සිට රු.2 දක්වා කපාහැර තිබීම නිසාත් කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, පිටිකිරි භාවිතකර නිෂ්පාදනයට යොමු වී තිබීම නිසාත් දියර කිරි නිෂ්පාදන ඉල්ලුම අඩු වී ඇති බවත්, එම හේතුවෙන් දියර කිරි මිල අඩුවී ඇති බව දැන්වීය.
  - 5.4.5.3.3 මේදය හා මේදය නොවන සණ ද්‍රව්‍ය කිරිවල ප්‍රමිත මට්ටමට පවත්වා ගැනීම සඳහා කිරි දෙනුන් හට ආහාර ලබා දීමේදී නියමිත ප්‍රමිත ප්‍රමාණයන්ගෙන් යුත් ආහාර මිශ්‍රණය ලබාදිය යුතු බවත්, එය ලබා දීම සඳහා පිරිවැය අධික වීමත් (ආහාර මිල ක්‍රමයෙන් ඉහළ යන බව), කිරි ගොවීන් හට කිරි සඳහා අපේක්ෂිත

ප්‍රමාණවත් මුදලක් නොලැබීමත් (රු.85) නිසා, එම ආහාර මිශ්‍රණය ලබා නොදී වෙනත් ආහාර මිශ්‍රණයන් ලබා දීමට පෙළඹී ඇති බවත් දැන්විය.

5.4.5.3.4 දෛනික කිරි නිෂ්පාදනය දිනකට එක් කිරි දෙනෙකුගේ ලීටර 15 ක් ලබා ගැනීමට හැකි බව ඔවුන් වෙත දන්වා තිබුණද, එම ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට නොහැකි වී තිබූ බව දැන්විය.

5.4.5.3.5 තවද කිරි ගොවීන් ලබාදුන් ලිඛිත ප්‍රකාශන අනුව එම ගොවීන් යෙදූ ආයෝජනයට අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ හිමි නොවන බව ප්‍රකාශ කරන අතර ගවයන් ඇති කිරිම පිළිබඳ පූර්ව පළපුරුද්ද සහිත කිරි ගොවීන්ට අනුව දේශීය ගවයන් හා සසඳන විට ආනයනික ගවයන්ගෙන් ලබා ගන්නා ආදායම සාපෙක්ෂව වැඩි වුවත් ඒ සඳහා දරනු ලබන දෛනික වියදම් (ආහාර, ඖෂධ ,සේවක කුලී, විදුලිය හා ජලය) සාපේක්ෂ ලෙස ඉහල අගයක් ගනු ලැබුණ අතර එම නිසා ආදායමින් දෛනික වියදම් හෝ ආවරණය කිරීමට අපහසු අතර ආයෝජනය සඳහා ලබාගත් ණය හෝ පොළිය මෙම ආදායමින් ගෙවා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. (වගුව 12) තවද මෙම ආනයනික ගවයින් මිලදී ගැනීම සඳහා දේශීය ගවයන් ඉවත් කිරීමටද ගොවීන්ට සිදුවී තිබුණි.

5.4.5.3.6 ගලේවෙල ප්‍රදේශයේ පිහිටි කිරි ගොවිපලක සිදු කරන ලද පරීක්ෂාවේදී හා ගොවිපොළ අයිතිකරු විසින් ලිඛිතව ලබා දෙනු ලැබූ ප්‍රකාශ අනුව මෙම ගොවිපලට ලබාදුන් මව සතුන් 20 දෙනා අතර කිරි නොමැති මැරුණු පුඩු සහිත සතුන් 06 දෙනෙකු සිටි බව දන්වා ඇත.

ඒ සම්බන්ධව අමාත්‍යාංශ ලේකම් විසින් ලබාදී ඇති 2018 මාර්තු 14 දිනැති පිළිතුරට අනුව වෙලාඩ් ආයතනය විසින් සතුන් පරීක්ෂා කොට රෝගී සතුන් 10 දෙනෙකුගේ වටිනාකම (රු. ලක්ෂ 20) එම ආයතනය විසින් එම ගොවියාට නැවත ලබා දුන් බව දන්වා ඇත. ඒ අනුව එම සතුන් සඳහා රජය වැය කල රු. 3,215,510 ක මුදල රජයට අලාභයක් වී ඇති අතර එය අයකර ගැනීමට 2018 පෙබරවාරි මස දක්වාම කටයුතු කර නොමැති බව ද නිරීක්ෂණය විය.

5.4.5.3.7 ඉහත ගොවිපොළ අයිතිකරු විසින් ලිඛිතව ලබා දෙනු ලැබූ ප්‍රකාශ අනුව අමාත්‍යාංශ වෙත සතුන් සඳහා එක් සතෙකුට රු.200,000 බැගින් රු 4,000,000 ක් ද ඊට අමතරව වෙලාඩ් රුරල් එක්ස්පොට් හි දේශීය නියෝජිත ආයතනයේ වන ෆොස් සයිට් ඉංජිනියරින් ආයතනයෙහි නිලධාරියෙකු විසින් සතුන් ලබාදීමට

රු. 350,000 ක අතිරේක මුදලක් ගෙවන ලෙස කල දැන්වීමට 2017 ජූලි 27 දින පෞද්ගලික බැංකු ගිණුමක් වෙත තැන්පත් කර මුදලින් ගෙවා තිබුණි.ඒ අනුව කිරි ගොවියන් ගෙන් අයථා මුදල් ගැනීමක් සිදුවී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

5.4.5.3.8 ඉහත මව් සතුන් 20 දෙනා අතරින් පැටවුන් 18 ක් බිහි කල කිරි දෙනුන් 18 ක් ද ගැබ්බර දෙනුන් 2 දෙනෙකු සමග සතුන් 38 දෙනෙකු ගොවිපලට 2017 අගෝස්තු 02 දින ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ මැණික්පාලම ගොවිපොලින් ලැබූ බවත් එම ගොවිපලේදී බිහිවූ පැටවුන් 18 දෙනාගෙන් පටවුන් 12 දෙනෙකු ලේ පාවන රෝගය සැදී මිය ගිය බවත් දැන්විය. (ඡායාරූප 3-I,II,III,IV)

5.4.6 ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය (දීමනාකරු) හා ආනයනික ඵලදායීත්වයන් ලබාදුන් කිරි ගොවීන් (ගැනුම්කරු) අතර කොන්දේසි 12 ක් සහිත හා කොන්දේසි 5 ක් සහිත ගිවිසුම් දෙකක් අත්සන්කර මෙම එක් එක් ගිවිසුම් ප්‍රකාරව සතුන් ලබාදීමට කටයුතු කර තිබූ අතර ගිවිසුම් පරීක්ෂාවේදී පහත කරුණු අනාවරණය විය.

5.4.6.1 ගිවිසුමේ වගන්ති අංක 11 ට අනුව ලබාදුන් සතුන් නියමිත රක්ෂණ සමාගමක රක්ෂණය කිරීම ගැනුම්කරුගේ පාර්ශවයේ වගකීම ලෙස දක්වා ඇත. නමුත් වාරක පරීක්ෂණය සිදු කල ගොවිපල අතුරින් ගොවිපල 21 ක සතුන් 902 ක් රක්ෂණය කර නොතිබුණි.

5.4.6.2 කොන්දේසි 03 ක් සහිත ගිවිසුමේ වගන්ති අංක 01 යටතේ කිරි ගවයන්ගේ සුභසාධනය සඳහා අදාල ගොවිපොලෙහි තිබෙන්නාවූ කටයුතු සඳහා අවම වශයෙන් සමාද්ධිලාභීන් දෙදෙනෙකු සම්බන්ධ කර ගැනීමට ගැනුම්කාර පාර්ශවය එකඟවී ඇත. නමුත් නඩත්තු වියදම් අධික බැවින් අඩු සේවක සංඛ්‍යාවක් යොදවමින් ගොවිපල වල් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි.

5.4.7 ගැබ් නොගත් සතුන් හා ගබ්සා වූ සතුන් සඳහා වූ අලාභය

5.4.7.1 ආනයනය කල අවස්ථාවේ ගැබ් නොගත් සතුන් 11 දෙනෙකු ගැබ් ගැනීම පරීක්ෂාවේ දී සෘණ ලෙස සටහන් වී තිබියදී ශ්‍රී ලංකාව වෙත ආනයනය කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර එම සතුන් ගොවිපල 06 කට බෙදා දී ඇති අතරම සතුන් ගැබ් නොගැනීම නිසා එක් සතෙකුට රු.50,000 බැගින් එම ගොවීන් වෙත ගෙවීමට එකඟ වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. නමුත් ගිවිසුමේ එක් කොන්දේසියක් වන ලංකාව වෙත ආනයනය කල සතුන් ගැබ්ගත් සතුන් විය යුතු යන කොන්දේසිය කඩකර තිබියදීත් එම සතුන් ගොවිපල වෙත බෙදාදීම හේතුවෙන් ගොවීන් වෙත එක් සතෙකු සඳහා රු.150,000 ක් බැගින් ද අමාත්‍යාංශයට රු.509,660 ක් බැගින් ද වන ලෙස සතුන් 11 ක් සඳහා එකතුව රු. 7,256,260 ක අලාභයක් සිදුවී ඇත.

5.4.7.2 ගොවිපොළ 05 කට අදාලව භෞතික පරීක්ෂාවේදී ආනයනික සතුන් 566 කින් සතුන් 13ක් ගැබ් නොගත් සතුන් හා ගබ්සා වූ සතුන් වූ අතර එම සතුන් සඳහා රු.50,000 බැගින් පමණක් ලබාදීම නිසා ගොවීන් හට සිදුවූ සම්පූර්ණ අලාභයම නොලැබුණු බව නිරීක්ෂණය කෙරේ. මාස හයක් ඉක්මවා ගොස් තිබියදීත් පැටවුන් නොලැබුණු සතුන් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

වගුව අංක 13 : ආනයනික සතුන් අතරින් ගැබ්නොගත් හා ගබ්සා වූ ගණන

ගොවිපොළේ නම	ආනයනික සතුන් ගණන	ගැබ් නොගත් සතුන් හා ගබ්සා වූ සතුන් ගණන
හීගුරාණ කිරි ගොවිපොළ	420	7
විජේසූරිය ගොවිපොළ	50	2
කාලිංග විජේසුන්දර ගොවිපොළ	24	1
ඩී.අප්පුහාමි ගොවිපොළ	40	1
අප්ලැන්ඩ් ගොවිපොළ	32	2
එකතුව	<u>566</u>	<u>13</u>

5.4.8 සාර්ථක කිරි ව්‍යාපාරයක නියලි සිටි දේශීය කිරි ගොවීන් ආනයනික කිරි ගවයින් මිලදී ගැනීම නිසා ඇති වූ තත්ත්වය

පළපුරුද්ද සමඟ තම කර්මාන්තය සාර්ථකව පවත්වාගත් කිරි ගොවීන් ආනයනික කිරි ගවයන් ලබාගැනීමෙන් පසු ඔවුන්ගේ කිරි කර්මාන්ත පාඩු ලබමින් හා උග්‍ර ණය බරකින් පෙළෙන බව ප්‍රකාශ කළ අතර, ගොවීන් විසින් දේශීය ඵලගවයන් සහිතව පවත්වාගෙන ගොස් තිබූ ගොවිපළවල් සාර්ථකව පවත්වාගත ගිය බවට ලබාගත් සම්මාන හා ඔවුන් ඒ සම්බන්ධව ලබාදුන් ලිඛිත ප්‍රකාශ මගින් තහවරු විය. නමුත් වර්තමානයේ ඔවුන් ණය කරුවන් බවට පත්වී දුෂ්කර තත්ත්වයකට පත්වී ඇති බවද නිරීක්ෂණය විය.

5.4.8.1 මෙම ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ වූ මාතලේ ඉහලවෙළ ප්‍රදේශයේ කිරි ගොවියෙකු ගේ කිරි ගොවිපළ 2013 වර්ෂයේ සිට 2016 වර්ෂය දක්වා අඛණ්ඩව වසර 3 ක සිට මධ්‍යම පලාතේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේහි විවිධ රාජ්‍ය ආයතන හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන විසින් සංවිධානය කළ හොඳම කිරි ගොවියා තේරීමේ තරගාවලි 06 ක් මගින් ප්‍රථම/හොඳම ස්ථාන අවස්ථා තුනක් ද සමගින් දෙවන හා තෙවන ස්ථාන සඳහා සම්මාන දිනා තිබුණි. (ඇමුණුම 30)

5.4.8.2 කිරි ගොවි කර්මාන්තයේ වසර 12 ක පළපුරුද්දක් සහිත තරුණ කිරි ගොවියෙකු තම ජීවනෝපාය ලෙස කිරි ගොවි කර්මාන්තය සාර්ථකව පවත්වාගෙන ගිය බවටත්, විදේශීය සතුන් ලබාදුන් පසුව පාඩු ලැබීම හා ණය බරකින් පෙළීම නිසා මෙම කිරි ගොවියා තම ජීවිතය පවා නැති කර ගැනීමට උත්සහ කර ඇති බවට අලුත්වැව දෙවස්ථානය භාර ගරු පියතුමා 2017 ඔක්තෝබර් 24 දිනැති ලිපිය මගින් අප වෙත වැඩිදුරටත් දක්වා ඇත.

5.4.9 කිරි ගවයින් 20,000 ක් ආනයන ව්‍යාපෘතිය 3 වන අදියර II වන පියවර කිරි ගවයින් 3024 ක් ආනයනය

කිරි ගවයින් 20000 ක් ආනයනය යටතේ 2017 දෙසැම්බර් 27 දින කිරි ගවයින් 3024 ක් මෙරටට ගෙන්වා තිබූ අතර එම කිරි ගවයින් පිළිබඳව ප්‍රධාන සත්ව නිරෝධායන නිලධාරී සහ පශු වෛද්‍ය පර්යේෂණ අධ්‍යක්ෂ විසින් ඉදිරිපත් කර තිබූ නිරෝධායන වාර්තාවට අනුව එම සතුන් සතු රෝග කාරක දේශීය ගවයින් වෙත සහ මනුෂ්‍යයන් වෙතද බෝවීමේ අවධානමක් ඇති බව සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත 2018 පෙබරවාරි 28 දින ලිඛිතව (ඇමුණුම 31) දන්වා තිබුණි. තවද, එම වාර්තාවට අනුව නොපමාව ගත යුතු පියවරයන් නිර්ණය කර තිබූ අතර ඇතැම් සතුන් විනාශ කර දැමීමේ අවධානමක්ද අනාවරණය වී තිබුණි. නමුත් එම වාර්තාවට සහ අදාළ නිර්දේශයන් පිළිබඳ අවධානය යොමු නොකොට ඉතිරි සතුන් 15000 ක් ඉතා කඩිනමින් ආනයනයට අවශ්‍ය කටයුතු කිරීමේ වගකීමකින් තොර ක්‍රියාවලියක අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් විසින් නිරත වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම සතුන් 15000 ආනයනයට අදාළව 2018 මැයි 02 දින ප්‍රසිද්ධ පුවත්පත් මගින් කිරි ගොවීන් වෙතින් අයදුම්පත්ද කැඳවා තිබුණි.

6. පද්ධති දුර්වලතා

6.1 ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමේදී කිරි නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට 2006 වර්ෂයේ සකස් කර ඇති ජාතික ප්‍රතිපත්තිය 2007 ජුනි 20 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයට අනුව (ඇමුණුම 32) මහින්ද විජේතිලක වැඩසටහන යටතේ දේශීය කිරි නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා කඩිනමින් ක්‍රියාවට නැංවිය යුතු වැදගත් යෝජනා වශයෙන් හඳුනාගෙන තිබූ දේශීය කිරි ගවයින්ගේ ආරය කෘත්‍රීම සිංචනය හා ස්වභාවික සිංචනය මගින් උසස් කිරීම, හා දේශීය ජාන සංචිතය ශක්තිමත් කරවීම උදෙසා ගව ශුක්රාණු, ජීව සතුන් හා සත්ව කළල ආනයනය යන කරුණු අතරින් කිරි කර්මාන්තය නගා සිටුවීමට කිරි ගව භීගය මගහරවා ගැනීම සඳහා දක්වා තිබූ සියලුම කරුණු සැලකිල්ලට නොගෙන, එහිදී හඳුනාගත් කිරි ගවයන් ආනයනය කිරීමට පමණක් වැඩි අවධානය යොමු කොට කටයුතු කර තිබුණි.

- 6..2 2012 වර්ෂයේ සිට අමාත්‍යාංශය කිරි ගවයින් ආනයනය කර ඇති නමුත් ඉදිරි කටයුතු සඳහා එම සතුන් සම්බන්ධව දත්ත පද්ධතියක් සකස් කොට නිසි අධීක්ෂණයක් අමාත්‍යාංශය විසින් සිදුකොට නොතිබුණි.
- 6..3 කිරි ගවයින් ආනයනය සම්බන්ධව සර්ම කලාපීය දේශගුණයට උචිතවන පරිදි හා රටේ පවතින සම්පත්වලින් ගවයින් පෝෂණය කිරීමට හා ලෙඩ රෝගවලින් ආරක්ෂා කළ හැකි පරිදි හා අවම පිරිවැයකින් නඩත්තු කළ හැකි සතුන් වර්ග හඳුනාගෙන ආනයනය කිරීමට ආනයන ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කර නොතිබුණි.
- 6. 4 2007 වර්ෂයේ ආරම්භ කල ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේදී කිසිදු කොන්ත්‍රාත්තරුවෙකු (EOI) අනුව කැඳවූ තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක ව ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු අතර ඇතැම් ආයතන ගොවිපළ අධීක්ෂණය සඳහා වැඩි කාලයක් ඉල්ලා තිබියදී එසේ ලබා නොදී ඇති බවත් නිරීක්ෂණය විය. එම තත්ත්වය තුළ නැවත මිල ගණන් කැඳවීමට කටයුතු නොකිරීම මගින් රටට වාසිදායී සුදුසුම කොන්ත්‍රාත්තරු තෝරා ගැනීමට තිබූ ඉඩප්‍රස්ථා අහිමි වූයේද යන්න ප්‍රශ්නගත විය.
- 6. 5 අවශ්‍ය විශේෂඥ දැනුම රට තුළ නොමැති විශාල ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති සඳහා යෙදිය යුතු ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමයක් වන Tern Key ක්‍රමය මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා අනුගමනය කිරීම නිසා හා අමාත්‍යාංශය විසින් සකසන ලද පිළිවිතර අසම්පූර්ණ වීමත්, රට තුළ සිදුකළ ඉදිකිරීම් හා කාර්යයන් සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද අධි ඇස්තමේන්තු අනුමත කිරීමෙන් රජයට අලාභයක් සිදුවී තිබෙන බව නිරීක්ෂණය විය.
- 6. 6 ලංකාවේ කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තයේ පැවති තත්ත්වය පිළිබඳ විශේෂයෙන් කිරි නිෂ්පාදනයේ පවතින ගැටලු පිළිබඳව නිසි ප්‍රමාණවත් ඇගයීමක් සහ අවධානයක් නොයොදවා හා සතුන්ගේ ආහාර සඳහා වැයවන වියදම පිළිබඳව නිසි අවධානයක් යොමු නොකර මෙම ව්‍යාපෘති ආරම්භ කර ඇති බව ශක්‍යතා වාර්තා අනුව හා පශු සම්පත් මණ්ඩලයෙන් ලද පිළිතුරු සහ සම්බන්ධිත කිරි ගොවීන්ගේ ප්‍රකාශ අනුව නිරීක්ෂණය විය.
- 6. 7 ප්‍රධාන වශයෙන් ලංකාවේ දේශගුණයද සෞම්‍ය කලාපීය සතුන් සඳහා එතරම් හිතකර නොවන තත්ත්වයක් යටතේදී වඩාත් ක්‍රමවත් පාලන ක්‍රම අනුගමනය නොකර ආනයනික සතුන් නිරෝගීව හා ඵලදායී ලෙස රැක බලා ගැනීම අතිශය දුෂ්කර බව හා ආර්ථික නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.
- 6. 8 රටේ පවතින භූමි හිඟතාවය නිසා ඉදිරියේදී සත්ත්ව පාලනය වියලී ප්‍රදේශ වල ප්‍රචලිත කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය බැවින් ඒ සඳහා සුදුසු අභිජණන ක්‍රම වලට යොමුවීම අත්‍යාවශ්‍ය බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

6. 9 ඉදිරි වසර කීපය තුළ සතුන් 20,000 ක් දක්වා මෙරටට ගෙන ඒමට කටයුතු කිරීම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට සිටින උසස් ප්‍රවේණියෙන් යුත් සතුන් ඒ හා සමාන හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ගහනයෙන් ඉවත් වීමේ අවධානමක් ඇතිවිය හැක. මෙම පරිසරයට ඔරොත්තු දෙන සතුන් ගහනයෙන් ඉවත් වීම කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තයේ තිරසාර පැවැත්මට තර්ජනයක් විය හැකි වුවද ඒ පිළිබඳ නිසි අවධානය යොමු වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
6. 10 ගොවිපොළක ඇති ස්වභාවික සම්පත් අනුව හා එක් එක් ගොවි මහතාගේ හැකියාව අනුව ගොවිපොළක පවත්වාගත යුතු සතුන් සංඛ්‍යාව නිශ්චිතව තක්සේරු කර වඩා ලාභදායී ගොවිපළක් පවත්වා ගැනීමට හැකි ලෙස සතුන් ලබාදීම සිදු කොට නොතිබුණි.
- 6..11 කිරි එකතු කිරීම මනා කළමනාකරණයකින් සිදු නොකිරීම හේතුවෙන් කිරි සැපයුම්කරුවන්ට මුදල් ගෙවීමේදී රජයේ මුදල් අවභාවිතා වීම මෙන්ම රජයේ කිරිපිටි ආනයන ප්‍රතිපත්තිය ද හේතුවෙන් කිරි ගොවීන් හට නිසි මිලක් ලැබී නොමැති බවද නිරීක්ෂණය විය.
6. 12 පශු සම්පත් මණ්ඩලය සඳහා පලමු හා දෙවන අදියර යටතේ ආනයනය කරන ලද සතුන් අකාර්යක්ෂම බව හා රටට එලදායී නොවන බව එම මූල්‍ය ප්‍රකාශණ, ගොවිපළ කිරි නිෂ්පාදන වාර්තා හා විගණන විමසුම් සඳහා ලද පිළිතුරු අනුව නිරීක්ෂණය වී තිබියදීත් 2017 වර්ෂයේදී කුඩා පරිමාණ ගොවීන්ට ආනයනය කරන ලද සතුන් ලබාදීම හේතුවෙන් ඔවුන් මූල්‍ය දුෂ්කරතාවයන්ට මෙන්ම මානසික පීඩා තත්වයන්ට ඔවුහු මුහුණ පා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
6. 13 රට තුළට ගෙන එන සතුන්ගේ රෝග නිරෝධායනය හුදකලා ප්‍රදේශයන් තුළ පශු වෛද්‍ය සුපරීක්ෂණය යටතේ දින 30 ක් තැබීමට නිර්දේශ කර තිබූ අතර ආනයනික සතුන් ගොවිපළ වෙත සෘජුවම යැවීමෙන් රෝග වලට පාත්‍ර විය හැකිබව පිළිබඳව අවධානය යොමු නොකර 2017 වර්ෂයේදී ආනයනික ගවයන් ගොවියන් වෙත සෘජුවම ලබාදී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
6. 14 2015 මැයි 20 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට (ඇමුණුම 20) අනුව ව්‍යාපෘතියෙහි පලමු හා දෙවන අධියරයන්ගේ කාර්යයන් අධීක්ෂණය හා මෙහෙය වීම සඳහා ලබා දුන් පහත සඳහන් නියෝග නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වී නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- ණය සහ පොළිය ආපසු ගෙවීම් තීරණය කිරීම විශේෂ කමිටුව පත් කිරීම.
  - ව්‍යාපෘතියේ අදියර 2 ම වෙනුවෙන් පත්කළ යුතු මෙහෙයුම් කමිටුව පත් කිරීම.
  - දෙවන අදියරෙහි මානව සම්පත් සංවර්ධනය වැඩසටහන් ගත අධීක්ෂණ වියදම් සහ ධාරිතාවය ගොඩනැගීමේ සඳහා වැයකළ (\$ 50133.52 ක් වූ) රු.69,955,702 ක් සඳහා කමිටු නිර්දේශ ලබා ගැනීම.

6. 15 ආනයනික සතුන් රක්ෂණය කිරීමට නියමිත කාලය තුළ පියවර නොගෙනීම හේතුවෙන් මියගිය සතුන්ට අදාළව පමණක් 2016 මැයි 30 දින වන විට රු.57,720,809 ක අලාභයක් සිදුවී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. රක්ෂණය සඳහා රාජ්‍ය ආයතනයකින් මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර නොමැති බැවින් පුද්ගලික අංශයෙන් රක්ෂණය කිරීමට භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම්ගේ ලිඛිත අවසරය ඉල්ලූ බවත් එය නොලැබීමද මෙයට හේතු වූ බව ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශ ලේකම් විසින් දන්වා ඇත.

7. නිර්දේශ

7.1 එතෙක් සිදුකර තිබූ කිරිගව ආනයනය ක්‍රියාවලියේ අසාර්ථක තත්වයන් තහවුරුවී තිබියදී 2012 දෙසැම්බර් 12 දින ඉදිරිපත් කර ඇති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයෙහි කිරිගව ආනයන ක්‍රියාවලිය සාර්ථක බව සඳහන් කර තිබූ අතර අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ නිවැරදි හා විශ්වාසනීය තොරතුරු මත පදනම්ව සකස් කිරීම කෙරෙහි අදාළ නිලධාරීන් අවධානය යොමු කළ යුතු බව නිර්දේශ කරනු ලැබේ. (යොමුව ඡේද අංක 5.1.1, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5)

7.2 විශේෂයෙන් මෙවැනි පිරිවැය අධික ව්‍යාපෘති තාත්වික හා නිවැරදි තොරතුරු මගින් විශේෂඥ ඥාණය යොදවා නිවැරදි සක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා සැකසීමෙන් අනතුරුව හා නිසි පසු විපරමකින් යුතුව ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.3.1 සිට 5.3.5 දක්වා)

7.3 ආනයනය කර ඇති කිරි ගවයින් සම්බන්ධයෙන් දත්ත පද්ධතියක් සකස් කොට නිසි අධීක්ෂණයක් සිදුකිරීම සුදුසු බවට නිර්දේශ කරමි.

7.4 රටේ පවතින දේශගුණයට ඔරොත්තු දෙන, පරිසරයට අනුව ලෙඩ රෝග වැළඳීම අවම විය හැකි හා රටේ සුලබ ආහාර වලින් පෝෂණය කළ හැකි කිරිගව වර්ග හඳුනාගෙන එවැනි සතුන් ආනයනයට සුදුසු ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීමට අවධානය යොමුකළ යුතු බව නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.1.6.3, 5.1.6.4, 5.1.7, 5.1.10, 5.4.5)

7.5 මෙතෙක් සිදුකර ඇති කිරිගව ආනයන ප්‍රසම්පාදනයට මෙන්ම ව්‍යාපෘතියට අදාළ ඉදිකිරීම් කටයුතුවලද ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය මැනවින් අනුගමනය නොකර තිබුණද ඉදිරි ව්‍යාපෘති කටයුතුවලදී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති අවම පිරිවැය උපරිම ඵලදායිභාවය වැනි මූලිකාංග අනුගමනය කළ යුතු බව නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.1.9, 5.1.11)

- 7.6 ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් සේවාවලට අදාළ ඇස්තමේන්තු හා පිරිවිතරයන් නිසි පරිදි සැකසීමෙන් යුතුවද, කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අධි ඇස්තමේන්තුවලට එකඟවී ගිවිසුම්වලට නොඑළඹෙන පරිදි හා ගුණත්වය ඉහළ මට්ටමක පවත්වා ගැනීම කෙරෙහි දැඩි අවධානය යොමු කොට ව්‍යාපෘති වලට එළඹීම සුදුසු බවට නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.1.7, 5.1.8, 5.1.9, 5.1.10, 5.1.11)
- 7.7 මෙවැනි ව්‍යාපෘති සඳහා ගිවිසුම් ගතවීමේදී රටට උපරිම ආර්ථික වාසියක් ලැබෙන පරිදි සැපයුම්කරුවන් තෝරාගැනීමට හා මූල්‍යයනය කිරීමට හැකි ක්‍රමවේද අනුගමනය කිරීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතු බව නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.1.2.2, 5.1.2.3, 5.1.2.7(i) (v) (vi) (vii))
- 7.8 ව්‍යාපෘතියේ පළමු හා දෙවන අදියර යටතේ ආනයනය කළ කිරිගවයන් මහා පරිමාණ ගොවිපල විසින් නඩත්තු කිරීමේදී ද ආර්ථික අලාභ ඇතිව තිබීම තුළ තෙවන අදියර යටතේ ආනයනික කිරි ගවයින් කුඩා පරිමාණ කිරිගොවීන් වෙත ලබාදීම පිළිබඳව ආර්ථිකමයද යන්න නැවත සමාලෝචනය කර අවශ්‍ය සුදුසු පියවර ගත යුතු බව නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5, 5.2.4, 5.3, 5.4.2, 5.4.4.5, 5.4.5, 5.4.6, 5.4.8)
- 7.9 කිරි ගවයින් ආනයනය කිරීමට සමගාමීව, කිරි එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන මගින් කිරි ගොවීන්ගේ කිරි නිෂ්පාදනය පිරිවැය ඉක්මවූ ලාභදායී මිලකට මිලදී ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් සංවර්ධනය කර පවත්වා ගත යුතු යැයි නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.4.5.3.3, 5.4.5.3.2)
- 7.10 ගොවිපොළක ඇති ස්වභාවික සම්පත් අනුව හා එක් එක් ගොවි මහතාගේ හැකියාව අනුව ගොවිපොළක පවත්වාගත යුතු සතුන් සංඛ්‍යාව නිශ්චිතව තක්සේරු කර වඩා ලාභදායීව ගොවිපොළක් පවත්වා ගැනීමට හැකි සතුන් ප්‍රමාණයක් ලබාදීමට හා අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදීමට අවධානය යොමු කළ යුතු බව නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.4.8)
- 7.11 කිරි මධ්‍යස්ථාන විසින් කිරි මිලදී ගැනීම සඳහා වැයකළ මුදල නිවැරදිව කිරි ගොවියන් වෙත ලැබෙන්නේද සහ ගෙවන ලද මිලට සමාන වටිනාකමට කිරි ප්‍රමාණයක් එම මධ්‍යස්ථානවලට ලැබෙන්නේද යන්න යන්න නිරන්තර සැසඳීමක් කර අවශ්‍ය සුදුසු පියවරයන් ගතයුතු යැයි නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.2.2.2, 5.4.5.3.1)
- 7.12 ආනයනික කිරි ගවයින් සඳහා අවශ්‍ය හා ගැලපෙන පරිදි දේශීය ගව ආහාර නිෂ්පාදනය වර්ධනය කර කිරිගව ආහාර පිරිවැය අවම කර ගැනීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතු යැයි නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.1.3, 5.4.5.3.3)
- 7.13 ආනයනය කළ කිරි ගවයින්ට දරාගැනීමට අපහසු උෂ්ණත්වයක් පවතින ප්‍රදේශවල ස්ථානගත කර ඇති ගවයින් සුදුසු දේශගුණික තත්ත්වයක් පවතින ප්‍රදේශවල පිහිටි ගොවිපල වෙත විතැන්

කර එම ගවයින්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව සහ ඵලදායිතාවය වැඩිකර ගැනීම පිළිබඳව මෙන්ම ගවයින්ට කෘතීමව විදුලි පංකා මඟින් සිසිලස ලබාදීම සඳහා වැයවන අමතර වැය වළක්වා ගැනීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතු යැයි නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.1.10, 5.1.7.3)

7.14 රක්ෂණ ආවරන සහිතව සිටියදී මියගිය ආනයනික කිරි ගවයින් වෙනුවෙන් වන්දි ප්‍රතිපූර්ණය කර ගැනීම පිළිබඳව හා රක්ෂණ ආවරන ලබාගෙන නොමැති ආනයනික කිරිගවයින් සඳහා නොපමාව රක්ෂණ ආවරන ලබා ගැනීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතු යැයි නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 6.1.15, 5.4.6.1)

7.15 නිරසාර සංවර්ධනයට අනුගතවීමට ආනයනික කිරි ගවයින්ගේ හා පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ පවතින තත්වයන් හා එම නිශ්පාදනයන් පිළිබඳ ස්වාධීන හා විෂය දැනුම සහිත කණ්ඩායමක් මගින් ක්‍රමවත් අධ්‍යයනයක් සිදුකොට දීර්ඝ කාලීන සැලසුම් පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය යටතේ හෝ අමාත්‍යාංශය යටතේ සකස් කිරීමට කටයුතු කිරීම සුදුසු බවට නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද අංක 5.3, 5.4.4, 5.4.5.3)

7.16 දේශීය දියර කිරි නිෂ්පාදනය වර්ධනය කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීමේදී ආනයනික කිරිපිටි මිල සමඟ දේශීය කිරි ගොවියාට තරඟ කිරීමට හැකිවන පරිදි කිරිපිටි ආනයනය පිළිබඳව බදු ප්‍රතිපත්ති කාලීනව තීරණය කිරීමට අවධානය යොමු කළ යුතු යැයි නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද 5.4.5.3.2)

7.17 ඉතිරි සතුව 15,000 ආනයනය තීරණය කිරීමට පෙර සත්ව නිරෝධායන නිලධාරී සහ පශු වෛද්‍ය පර්යේෂණ අධ්‍යක්ෂකගේ වාර්තා පිළිබඳ අදාළ නිලධාරීන් දැනුවත් කොට රටට හානියක් නොවන පරිදි කටයුතු කිරීම සුදුසු බව නිර්දේශ කරමි. (යොමුව ඡේද 5.4.9)

8. නිගමන

8.1 විධිමත්ව පිළියෙල කර ඇති ජාතික වැඩපිළිවෙලට අනුගත නොවී පසුගිය වර්ෂ 7 ක පමණ කාලය තුළ එනම් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට කිරිගව ආනයනය සඳහා ඇමරිකන් ඩොලර් \$ 43,023,648 ක් එනම් ආසන්න ලෙස රු. බිලියන 7.9 ක මුදලක් වැයකර ක්‍රියාත්මක කර ඇති මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් නිසි ප්‍රතිඵල ලබාගත නොහැකි වීමට සහ ආර්ථිකමය අලාභයක් සිදුවන පරිදි ව්‍යාපෘතිය මෙහෙය වීම පිළිබඳව අදාළ බලධාරීන් වගකිය යුතු බව නිගමනය කරමි.

8.2 නිසි වෘත්තීමයභාවයකින් තොරව නිවැරදි නොවන හා අසම්පූර්ණව සකායනා වාර්තා පිළියෙල කිරීම පිළිබඳව එම අදාළ වාර්තා පිළියෙල කළ පාර්ශවයන් විසින් වගකිව යුතු බව හා පළමු අදියර යටතේ කිරිගවයින් ආනයනය කිරීම ඵලදායී නොවන බව අනාවරණය වී තිබියදී විධිමත්ව අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුනොකර දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමද, එම දෙවන අදියර ද ඵලදායී නොවන බව

අනාවරණය වී තිබියදී එලෙසම එහි තෙවන අදියර ද ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව ඒ සඳහා වූ තීරණ ගත් නිලධාරීන් වගකිව යුතු බව නිගමනය කරමි.

8.3 මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබාගන්නා වූ ණය මුදල් ආපසු ගෙවීමේ හැකියාව පිළිබඳව නිසි ඇගයීමකින් තොරව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම නිසා මහාභාණ්ඩාගාරයට අමතර වැය බරක් දැරීමට සිදුවීම පිළිබඳව එම අදාළ තීරණගත් නිලධාරීන් විසින් වගකිව යුතු බව නිගමනය කරමි.

8.4 දේශීය කිරි ගවයින්ගේ ආරය ස්වභාවික හා කෘතිම සිංචනය මගින් උසස් කිරීමට හා ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණයට වඩාත් ගැලපෙන උසස් ආරයේ කලාපීය කිරිගවයින් ආනයනය කිරීමට ප්‍රමුඛතාවය ලබා නොදී සෞම්‍ය කලාපීය කිරිගවයින් ආනයනය කිරීම හේතුවෙන් සිදුවන අවාසිදායක තත්ත්වයන් පිළිබඳව අදාළ ඇගයීම් හා තීරණ සඳහා දායක වූ නිලධාරීන් වගකිව යුතු බව නිගමනය කරමි.

8.5 කිරිගවයින් ආනයනය කොට කිරි නිශ්පාදනය වැඩිකිරීමට කටයුතු කර තිබූ නමුත් කිරි එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වැඩි දියුණු කිරීමට කටයුතු නොකිරීම හා කිරි ගොවීන්ට සාධාරණ මිලක් ලබාදීමට නොහැකිවීම පිළිබඳව සහ අදාළ ආයතනය අකාර්යක්ෂමව මෙහෙයවීම පිළිබඳව අමාත්‍යාංශය වගකිව යුතු බව නිගමනය කරමි.

8.6 ආනයනික කිරිගවයින් මරණයට පත්වීම හේතුවෙන් රජයට සිදු වූ රු.57,720,809 අලාභය ප්‍රතිපූර්ණය කරගත හැකි පිරිදි රක්ෂණාවරන ලබා නොගැනීම පිළිබඳ එම අදාළ නිලධාරීන් වගකිවයුතු බව නිගමනය කරමි.

8.7 නිරෝධායන වාර්තා මගින් ආනයනික සතුන්ගෙන් රටට වන හානිය පෙන්වා තිබියදීත් එම වාර්තා පිළිබඳ අවධානය යොමු නොකොට ඉතිරි සතුන් 15000 ද ආනයනයට තීරණය කිරීම හේතුවෙන් රටට විය හැකි හානිය සම්බන්ධයෙන්, එලෙස අනවධාරණයෙන් කටයුතු කරනු ලබන නිලධාරීන් විසින් වගකිව යුතු වන බව නිගමනය කරමි.

එච්. එම්. ගාමිණී විජේසිංහ

විගණකාධිපති

2018 මැයි 04 දින

நிறைவேற்றுப் பொழிப்பு	39
1. அறிக்கையின் பின்புலமும் தன்மையும்	40
2. இவ் அறிக்கை தயாரிக்கும் போது பின்பற்றப்பட்ட முறைகள்	40
2.1 பரீட்சிக்கப்பட்ட ஏடுகள், பதிவேடுகள் மற்றும் அறிக்கைகள்	40
2.2 ஏனைய பரிசோதனைகள்	41
3. விடயப்பரப்பினை வரையறுத்தல்	41
4. பசு இறக்குமதி தொடர்பான செயற்பாட்டின் அறிமுகம்	42
4.1 கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்தி தொடர்பாக 2006 ஆம் ஆண்டின் போது தயாரிக்கப்பட்டிருந்த அரசு கொள்கை	42
4.2 கால்நடை வளங்கள் உற்பத்தி மற்றும் பசுக்கள் இறக்குமதியின் தற்போதைய நிலைமை	43
4.3 பசுக்களை இறக்குமதி செயற்திட்டத்தை கட்டம் கட்டமாக செயற்படுத்தும் செயற்பாடு	45
4.3.1 செயற்திட்டத்தின் முதலாம் கட்டத்தை செயற்படுத்தும் செயற்திட்டம்	45
4.3.2. செயற்திட்டத்தின் இரண்டாம் கட்டத்தை அமுல்படுத்தல் செயற்பாடு	46
4.3.3. செயற்திட்டத்தின் இரண்டாம் கட்டத்தை அமுல்படுத்தல் செயற்பாடு	47
5. பசுக்கள் இறக்குமதி செயற்திட்டம் கட்டங்களாக செயற்படுத்தும் போது இனங்காணப்பட்ட அவதானிப்புக்கள்	48
5.1 கால்நடை வளங்கள் சபையின் கீழ் செயற்படுத்தப்பட்ட செயற்திட்டத்தின் 01 ஆவது மற்றும் 02 ஆவது கட்டத்தின் கீழ் அவதானிப்புக்கள்	48
5.2 ஏனைய அவதானிப்புகள்	61
5.4 20,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்யும் திட்டத்தின் (3 ஆம் கட்டம்) கீழான அவதானிப்புக்கள்	64
6. முறைமைகளின் நலிவுகள்	74
7. பரிந்துரைகள்	77
8. தீர்மானங்கள்	80

நிறைவேற்றுப் பொழிப்பு

2006 ஆம் ஆண்டின் போது தயாரிக்கப்பட்ட அரசு கொள்கை மற்றும் மஹிந்த சிந்தனையின் பிரகாரம் பசும் பால் நுகர்வினை பிரபல்யப்படுத்துவதற்கு அதற்கு இணங்கும் வகையில் உரிய அரசு வரி மற்றும் பால் உற்பத்தி இறக்குமதிகள் கொள்கை தயாரிப்பு இணங்கப்பட்டிருந்தது.

செழிப்பான பசுக்களுக்கு காணப்படும் பற்றாக்குறையை நீக்கி பால் மா இறக்குமதிக்கான கிரயத்தை குறைப்பதற்காக செழிப்பான 15,000 பசுக்களை கால்நடை வளங்கல் சபையின் பண்ணைகளுக்கு இறக்குமதி செய்ய தீர்மானிக்கப்பட்டது.

முதலாம் கட்டமாக 2012 மற்றும் 2013 ஆம் ஆண்டுகளின் போது 2,000 உம் இரண்டாம் கட்டமாக 2015 ஆம் ஆண்டின் போது 2,495 உமாக இறக்குமதி செய்யப்பட்ட 4,495 பசுக்களுக்கு இடையே 2015 ஆம் ஆண்டில் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட 2,500 பசுக்கள், அவ்விலங்குகளுக்கு ஒத்துக்கொள்ளாத சூழலில் அமைந்துள்ள அம்பாந்தோட்டை ரிதியகம் பண்ணைக்கு வழங்கப்பட்டிருந்தது. இச்செயற்திட்டத்திற்காக உப கடனாக பெற்றுக்கொண்ட கடன்தொகை எதிர்பார்க்கப்பட்டதன் பிரகாரம் செலுத்துவதற்கு கால்நடை வளங்கள் சபை தவறியிருந்தது.

அவ்வாறு இருக்கையில் 2014 யூன் 20 ஆந் திகதி அமைச்சரவை தீர்மானத்தின் பிரகாரம் மூன்றாம் கட்டத்தின் கீழு் 20,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்காக அங்கீகாரத்தை வழங்கும் போது இறக்குமதி விலங்குகளை நேரடியாக பண்ணைகளுக்கு வழங்காமல் அரசு பண்ணைகளின் பொறுப்பில் வைக்கப்படும் பின்னர் இரண்டாம் பரம்பரைக்குரிய பசுக்களை விவசாயிகளுக்கு வழங்குவதற்கு தீர்மானிக்கப்பட்டிருந்த போதிலும் அதற்கு இணங்காமல் 5,000 பசுக்களை நேரடியாக பாற் பண்ணையாளர்களுக்கு வழங்குவதற்கு 2017 ஆம் ஆண்டின் போது நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்தது.

உரிய பெறுகை செயற்பாடு அரசிற்கு சாதகமான வகையில் பயன்படுத்தப்பட்டிருந்ததுடன் பசுக்கள் இறக்குமதி இரண்டாம் மூன்றாம் கட்டங்களின் போது பெறுகை செயற்பாடு பின்பற்றப்படாதிருந்ததுடன் செயற்திட்டத்திற்குரிய சாத்திய வள அறிக்கை போதியளவு தொழில்சார் மட்டத்துடன் கூடியதாக தயாரிக்கப்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. மேலும், செயற்திட்டத்திற்காக ரூபா 7.9 மில்லியன் செலவிடப்பட்டிருந்த போதிலும் எதிர்பார்க்கப்பட்ட பெறுபேறுகள்

அடையக்கூடிய வகையில் செயற்திட்டத்தை வழிநடத்துவதற்கு குறித்த உத்தியோகத்தர் தவறியிருந்தது.

1. அறிக்கையின் பின்புலமும் தன்மையும்

உயர் செழிப்பான பசுக்களுக்கான கடும் பற்றாக்குறை உள்நாட்டு பால் கைத்தொழிலின் மேம்பாட்டிற்கு பாதகமானதாக குறிப்பிடப்பட்டு இலங்கையின் உள்நாட்டு பசும் பால் உற்பத்தி உள்நாட்டு நுகர்விற்கு ஒப்பாக அபிவிருத்தி அடையாத காரணத்தினால் பால்மா இறக்குமதிக்காக செலவாகும் கருத்திற்கொள்ளக்கூடிய பணத்தை குறைக்கும் நோக்கிலும் கால்நடை வளங்கள் மற்றும் கிராமிய சமூக அபிவிருத்தி அமைச்சு மற்றும் கிராமிய பொருளாதார விவகார அமைச்சு 2012, 2015 மற்றும் 2017 ஆம் ஆண்டுகளின் போது பசுக்கள் இறக்குமதிக்காக நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்தது. எனினும், இந்த மொத்த செயற்திட்டத்திற்காக திட்டம் தயாரிக்கும் போதும் செயற்திட்டத்தை செயற்படுத்தும் போதும் முறைமையொன்றிலிருந்து விலகி நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்ததுடன், அதனூடாக இலங்கை பொருளாதாரத்திற்கு நிதிசார் நட்டமொன்றாகவும் சமூக ரீதியில் பாதகமான நிலமையொன்று உருவாகியிருந்தமை கணக்காய்வின் போது வெளிப்படுத்தப்பட்டது. அதன் பிரகாரம் அந்நிலமையை கருத்தில் கொண்டு இச்செயற்திட்டத்தின் செயற்திறனை மதிப்பிடும் நோக்கில் இந்த அறிக்கை தயாரிக்கப்பட்டுள்ளது.

2. இவ் அறிக்கை தயாரிக்கும் போது பின்பற்றப்பட்ட முறைகள்

2.1 பரீட்சிக்கப்பட்ட ஏடுகள், பதிவேடுகள் மற்றும் அறிக்கைகள்

- (அ) உரிய அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனங்கள் மற்றும் அமைச்சரவை தீர்மானங்கள்
- (ஆ) அமைச்சரவையினால் நியமிக்கப்பட்ட குழு அறிக்கை
- (இ) செயற்திட்ட குழுக் கூட்ட அறிக்கை
- (ஈ) சாத்தியவள ஆய்வு அறிக்கை

- (உ) தொழில்நுட்ப மதிப்பீட்டுக் குழு அறிக்கை
- (ஊ) நெதர்லாந்தின் ராபோ வங்கி மற்றும் பொது திறைசேரியின் வெளிநாட்டு வளங்கள் திணைக்களத்திற்கு இடையே ஏற்படுத்தப்பட்ட உடன்படிக்கை
- (எ) அவுஸ்ரேலியாவின் வரையறுக்கப்பட்ட வேலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் தனியார் கம்பனிக்கும் கால்நடை அபிவிருத்தி சபைக்கும் இடையில் ஏற்படுத்தப்பட்ட உடன்படிக்கை
- (ஏ) உரிய பண்ணைகளிலிருந்து பெற்றுக்கொண்ட தகவல்களும் அறிக்கைகளும்
- (ஐ) கால்நடை உற்பத்தி சுகாதார திணைக்களத்தினால் வழங்கப்பட்ட ஆரோக்கிய அறிக்கை. மத்திய வங்கி ஆண்டறிக்கை மற்றும் புள்ளி விபர அறிக்கை
- (ஓ) கிராமிய பொருளாதார தொடர்பான அமைச்சிற்குரிய கோவைகள் மற்றும் தரவுகள்
- (ஔ) புள்ளிவிபரவியல் திணைக்களத்தின் அறிக்கை

2.2 ஏனைய பரிசோதனைகள்

2.2.1 குறித்த பண்ணைகளின் பௌதீக அறிக்கை

2.2.2 பண்ணைகள் மற்றும் உரிய உத்தியோகத்தர்களுடன் நேர்முகப் பரீட்சைகளை நடாத்துதல்.

3. விடயப்பரப்பினை வரையறுத்தல்

இந்த அறிக்கையை சமர்ப்பிக்கும் எனது விடயப்பரப்பு மேலே கூறப்பட்ட வரையறைகளுக்கு உட்பட்டிருந்ததாக கவனத்தில் கொள்ளப்பட வேண்டும்.

3.1 2007 ஆம் ஆண்டின் ஆரம்பத்தில் ஆரம்பிக்கப்பட்ட இந்த செயற்திட்டத்தின் மூலம் 1 ஆவது மற்றும் இரண்டாவது கட்டத்தின் கீழ் 4,500 பசுக்கள் 2012, 2013 மற்றும் 2015

ஆம் ஆண்டுகளின் போது இறக்குமதி செய்வது உட்பட கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்தி சபையின் உரிய விவசாய அபிவிருத்தி செயற்பாடு 2011 ஆம் ஆண்டில் ஆரம்பிக்கப்பட்டிருந்தது. 2017 ஆம் ஆண்டளவில் அமைச்சினால் அவ்விடயத்திற்குரிய பராமரிக்கப்பட்டிருந்த கோவைகளில் உள்ளடக்கப்பட வேண்டிய கோவைகளின் பிரகாரம் அவதானிக்கப்பட்ட 04 கோவைகள் கணக்காய்விற்கு சமர்ப்பிக்கப்படவில்லை.

3.2 மேலே குறிப்பிடப்பட்ட கடிதங்கள் மற்றும் ஆவணங்கள் கணக்காய்விற்காக கோரப்பட்ட போதிலும் 2018 பெப்ரவரி 28 ஆந் திகதி வரையிலும் அத்தகவல்கள் கணக்காய்விற்கு கிடைக்கப்பெறவில்லை.

- (i) கேள்வி வழங்கப்பட்ட கேள்விதாரரின் செயற்திட்ட முன்மொழிவின் மூலப்பிரதி
- (ii) 2007 ஆகஸ்ட் 20 ஆந் திகதிய அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனத்திற்காக (பின்னிணைப்பு 13) வழங்கப்பட்ட அமைச்ச அங்கீகாரம்
- (iii) அமைச்சரவை செயலாளர் தொடர்புபடுத்தப்பட்ட கால்நடை வளங்கள் அமைச்சின் செயலாளரின் 2009 திசெம்பர் 22 ஆந் திகதி கடிதம்
- (iv) 2014 யூன் 03 ஆந் திகதிய அமைச்சரவை செயலாளர் தொடர்புபடுத்தப்பட்ட கால்நடைகள் மற்றும் கிராமிய சமூக அபிவிருத்தி அமைச்சின் மேலதிக செயலாளரின் கடிதம்
- (v) 2014 யூன் மாதம் 05 ஆந் திகதிய அமைச்சரவை தீர்மானத்தில் காண்பிக்கப்பட்ட 2014 யூன் 03 ஆந் திகதிய பொருளாதார அபிவிருத்தி செயலாளரின் கடிதம்

4. பசு இறக்குமதி தொடர்பான செயற்பாட்டின் அறிமுகம்

4.1 கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்தி தொடர்பாக 2006 ஆம் ஆண்டின் போது தயாரிக்கப்பட்டிருந்த அரசு கொள்கை

நாட்டின் கால்நடை வளங்களுக்காக தனியார் துறை, அரசு சார்பற்ற அமைப்புகள் மற்றும் உதவி வழங்கும் நிறுவனங்களின் சுழற்சியான பங்களிப்பு வழங்கும் போது

கால்நடை வழங்கல் கொள்கை மற்றும் அரசு முதலீடு மற்றும் ஈடுபாடு தொடர்பாக தந்திரோபாய சட்டகமாக முன்நிபந்தனை ஒன்றாக முக்கியமாகின்றது. கால்நடைவளத் துறைக்கான கொள்கை மற்றும் தந்திரோபாய சட்டகத்தின் முக்கியத்துவம் நாட்டின் கால்நடை அபிவிருத்தியின் அரசின் ஈடுபாடு மற்றும் நுழைவு 2006 ஆம் ஆண்டின் போது தயாரிக்கப்பட்ட அரசு கொள்கையின் (பின்னிணைப்பு 1) பிரகாரம் வெளியிடப்பட்டுள்ளது. அதன் பிரகாரம் கால்நடை வளத் துறைக்கு நேரடி மற்றும் மறைமுகமாக பங்களிப்பு செய்துள்ள தரப்பினரின் இனக்கப்பாட்டுடன் இக்கொள்கை கூற்றிற்காக அமைச்சரவை அங்கீகாரத்திற்கு தொடர்புபடுத்தப்பட்டுள்ளது. நாட்டின் பொருளாதார அபிவிருத்திக்காக பங்களிப்பு வழங்கும் உயர்ந்த மூலமொன்றாக கால்நடை வளங்கள் துறையில் காணப்படுவதுடன், வறுமை மற்றும் போசனைக் குறைபாட்டினை ஒழித்தல், நாட்டில் காணப்படும் பிரதேச அபிவிருத்தி முரண்பாடுகளை அகற்றுதல், விஷேடமான பொருளாதார அபிவிருத்தி திட்டத்திற்காக பெண்களின் பங்களிப்பினை மிகவும் விரிவுபடுத்தல் போன்ற விடயங்கள் தொடரில் பரந்த இயலுமை காண்பிக்கப்படுவதால் இவ்வெளியீட்டு கால்நடை வளத்துறையில் நிரந்தர பயனைப் பெற்றுக்கொள்வதற்கு உரிய பிரிவுகளுக்கு உதவியளிக்கும் என குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

கால்நடை வளங்கள் கொள்கை கூற்று நீண்டகாலப்பகுதியில் செய்யக்கூடியதாக இருப்பதால் கால்நடை வளக் கொள்கை கூற்று மற்றும் கால்நடை வளங்கள் தந்திரோபாயம் வெவ்வேறாக சமர்ப்பிக்கப்பட்டுள்ளதால் இதன் பிரகாரம் இலங்கையின் பொருளாதார அபிவிருத்தி மற்றும் சமூக உறுதிப்படுத்தும் பொருட்டு கால்நடை வளங்கள் துறையின் பங்களிப்பை பெற்றுக்கொள்ள வேண்டிய முறை தொடர்பாக அரசின் கொள்கை மற்றும் தந்திரோபாயம் கீழே குறிப்பிடப்பட்ட முறையில் சமர்ப்பிப்பதற்கு எதிர்பார்க்கப்பட்ட போதிலும், இதன்மூலம் கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்திக்காக அரசின் கடமைப்பாடுகளை தெளிவாக சமர்ப்பிப்பதற்கும் அதன்மூலம் தனியார் துறை, அரசு சார்பற்ற அமைப்புகள் மற்றும் இலங்கையின் பொருளாதார அபிவிருத்தி தொடர்பில் அக்கறை செலுத்தும் சகல தரப்பினர்களுக்கும் கால்நடை வளங்கள் துறையின் தமது பங்கு தொடர்பாக மிகவும் சிறப்பான தீர்மானங்களை எடுப்பதற்கு சந்தர்ப்பங்கள் உருவாக்கப்பட்டிருந்ததாக குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது.

4.2 கால்நடை வளங்கள் உற்பத்தி மற்றும் பசுக்கள் இறக்குமதியின் தற்போதைய நிலைமை

மத்திய வங்கி புள்ளிவிபர அறிக்கை (அட்டவணை 1) மற்றும் புள்ளி விபரவியல் திணைக்களம் அறிக்கை (அட்டவணை 2) ஆகிய மூலங்களிலிருந்து பெற்றுக்கொண்ட

தகவல்களின் பிரகாரம் இலங்கையில் மொத்த தேசிய உற்பத்திக்காக 16 சதவீதம் பங்களிப்பினை, விவசாயம் பங்களிப்பு செய்வதுடன் அதில் 1 சதவீத கால்நடை வளங்கள் உற்பத்தி பங்களிப்பாகும். நாட்டின் சனத்தொகையில் 19 சதவீதம் கால்நடை உற்பத்தியில் ஈடுபட்டுள்ள நாட்டின் பால் தேவைப்பாட்டின் 41 சதவீதத்திற்கும் 50 சதவீதத்திற்கும் இடைப்பட்ட அளவு மாத்திரம் கடந்த ஆண்டுகளில் உள்நாட்டில் உற்பத்தி செய்யப்பட்டுள்ளன. நாட்டின் பால் தேவைப்பாடு வருடாந்தம் அதிகரித்து வருவதுடன் இறக்குமதி செலவினம் வருடாந்தம் அதிகரிப்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

பால் உற்பத்தியை அதிகரிப்பதற்காக 2007 ஆம் ஆண்டிலிருந்து 2015 ஆம் ஆண்டு வரை ஏற்படுத்திக் கொண்ட அமைச்சரவை தீர்மானங்களின் பிரகாரம் உடன்படிக்கை செய்யப்பட்டுள்ள 2012 ஆம் ஆண்டு முதல் 2017 ஆம் ஆண்டு வரை பசுக்கள் இறக்குமதி செய்யப்பட்டிருந்ததுடன் முதலாம் கட்டத்தில் முதலாவது பகுதியாக 2012 ஆம் ஆண்டு மார்ச் மாதம் 500 பசுக்களுக்கும் இரண்டாவது பகுதியாக 2013 ஆம் ஆண்டின் சனவரியில் 1500 பசுக்களுக்கும் போர்டு, ஜேர்சி மற்றும் பேர்சியன் ஜேர்சி கலப்பு கர்ப்பமுற்ற 2,000 பசுக்கள் இறக்குமதி செய்யப்பட்டதுடன், அவ்வாறு இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்கள் தேசிய கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்தி சபைக்கு உரித்தான போபத்தலாவ, மெனிக் பாலம் மற்றும் டயகம ஆகிய 03 பண்ணைகளுக்காக வழங்கப்பட்டிருந்தன.

இரண்டாவது கட்டத்தில் 2015 ஆம் ஆண்டின் போது 2500 பசுக்கள் அம்பாந்தோட்டையில் அமைந்துள்ள கால்நடை வளங்கள் சபையின் ரிதியகம் பண்ணைக்கு இறக்குமதி செய்ய நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டுள்ளது.

2017 ஆம் ஆண்டின் போது மீண்டும் 20,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்காக வேலாட் நிறுவனத்துடன் இணக்கப்பாட்டிற்கு வந்து அவ்வாண்டின் போது 5,000 பசுக்களை கொண்டு வருவதற்கும் அதன் வெற்றியை பொருத்து எஞ்சிய 15,000 கொண்டு வருவதற்கு உத்தேசிக்கப்பட்டிருந்ததுடன் 2017 ஆம் மாதத்தின் போது 1,994 பசுக்கள் இந்நாட்டிற்கு இறக்குமதி செய்யப்பட்டிருந்தன.

4.3 பசுக்களை இறக்குமதி செயற்திட்டத்தை கட்டம் கட்டமாக செயற்படுத்தும் செயற்பாடு

4.3.1 செயற்திட்டத்தின் முதலாம் கட்டத்தை செயற்படுத்தும் செயற்திட்டம்

2007 ஆம் ஆண்டிலிருந்து பல சந்தர்ப்பங்களில் அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனம் சமர்ப்பிக்கப்பட்டும் அமைச்சரவை தீர்மானங்கள் எடுத்தும் 4,500 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்காக ஆரம்பமாக நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்தது. பின்னர் 2008 ஆகஸ்ட் 13 ஆந் திகதி தேசிய பெறுகை திணைக்களத்தினால் அவர்களுக்கு சமர்ப்பிக்கப்பட்ட செயற்திட்ட முன்மொழிவிற்காக சமர்ப்பிக்கப்பட்ட அறிக்கையின் (பின்னிணைப்பு 2) பிரகாரம் மற்றும் அமைச்சரவை செயலாளர் தொடர்புபடுத்தப்பட்ட கால்நடை வளங்கள் அமைச்சு செயலாளரின் 2009 திசெம்பர் 22 ஆந் திகதிய கடிதத்தின் பிரகாரமும் அமைச்சரவையால் இவ்விடயம் தொடர்பாக வரைவு தீர்மானம் மீண்டும் கருத்திற் கொள்ளப்பட்டு பின்வருமாறு திருத்தம் செய்யப்பட்டது.

இச்செயற்திட்டம் இரண்டு கட்டங்களின் கீழ் அதாவது 500 பசுக் கன்றுகளை ஆரம்பமாக இறக்குமதி செய்தலும் போபத்தலாவ பண்ணையை அபிவிருத்தி செய்வதற்கு முதலாம் கட்டத்தின் கீழ் இறக்குமதி செய்யப்படும் பசுக்களின் செயலாற்றலின் அடிப்படையில் எஞ்சிய கருவுற்ற 1500 பசுக்கன்றுகளை இறக்குமதி செய்வதற்கும் அங்கீகாரம் வழங்கப்பட்டிருந்ததுடன் கருவுற்ற 2000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்யும் பொருட்டு வரையறுக்கப்பட்ட வேலாட் குரூப் எக்ஸ்போட் (தனியார்) கம்பனியுடன் சேவை உடன்படிக்கையொன்றை கைச்சாத்திட கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்தி அமைச்சின் கீழ் கட்டளையிடப்பட்டிருந்தது. அதன் பிரகாரம் 2010 ஆகஸ்ட் 19 ஆந் திகதி அவுஸ்திரேலியாவின் வரையறுக்கப்பட்ட வேலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் தனியார் கம்பனிக்கும், தேசிய கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்தி சபைக்கும் இடையே 03 பண்ணைகளுக்காக 2,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கு (ஐ.அ.டொ. 12.9 மில்லியன்) உடன்படிக்கை (பின்னிணைப்பு 3) மெற்கொள்ளப்பட்டிருந்தது.

பின்னர் எதிர்பார்க்கப்பட்ட 2,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கு பின்வரும் விடயங்களை உள்ளடக்கி நிதி மற்றும் திட்டமிடல் அமைச்சரால் செய்யப்பட்ட வேண்டுகோளின் (பின்னிணைப்பு 4) பிரகாரம் 2011 பெப்ரவரி 15 ஆந் திகதி அமைச்சரவை அங்கீகாரம் (பின்னிணைப்பு 5) வழங்கப்பட்டிருந்தது.

- I. கிரயத்தில் 81% ஆன 10,524,492 அமெரிக்க டொலர் நிதி வசதிகளை பெற்றுக் கொள்வதற்காக நெதர்லாந்தன் கோப்பரேட் சென்றல் ரேபிசன் பொரென்லின் வங்கி மற்றும் அவுஸ்திரேலியாவின் ஏற்றுமதி நிதிக் காப்புறுதி கம்பனியுடன் (EFIC) உடன்படிக்கை கைச்சாத்திடுவதற்கும்
- II. செயற்திட்டத்தின் கிரயத்தில் 19% ஆன 2,419,566 அமெரிக்க டொலர் நிதி வசதிகளைப் பெற்றுக் கொள்வதற்காக வரையறுக்கப்பட்ட வேலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் தனியார் கம்பனியும், அவுஸ்திரேலியாவின் ஏற்றுமதி நிதிக் காப்புறுதி கம்பனியுடன் (EFIC) உடன்படிக்கை கைச்சாத்திடுவதற்கும்
- III. பொது திறைசேரியினால் நிர்னயிக்கப்பட்டதன் பேரில் இக்கடன் தொகை தேசிய கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்தி சபைக்கு மாற்று கடனாக வழங்குவதற்கும்

அதன் பிரகாரம் 2012 ஆம் ஆண்டின் போது 500 பசுக்களும் இரண்டாம் கட்டமாக 2013 ஆம் ஆண்டின் போது 1500 பசுக்களும் இறக்குமதி செய்யப்பட்டிருந்ததுடன் அப்பசுக்கள் தேசிய கால்நடை வளங்கள் சபைக்குரிய போபத்தலாவ, மனிக்பாலம் மற்றும் டயகம போன்ற மூன்று பண்ணைகளில் வைக்கப்பட்டுள்ளதாக அவதானிக்கப்பட்டது.

4.3.2. செயற்திட்டத்தின் இரண்டாம் கட்டத்தை அமுல்படுத்தல் செயற்பாடு

கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்தி அமைச்சரால் 2013 யூலை 11 அந் திகதி வரை பசுக்களை இறக்குமதி செய்தல் கட்டம் 11 என்ற தலைப்பில் கலந்துரையாடல் குழு மற்றும் தொழில்நுட்ப குழு மூலம் வழங்கப்பட்ட பரிந்துரைகள் உட்பட விஞ்ஞாபன மொன்று (பின்னிணைப்பு 6) அமைச்சரவைக்கு சமர்ப்பிக்கப்பட்டு அதன் பிரகாரம் 2500 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கு அவற்றை தரித்துவைத்து ரிதியகம பண்ணை அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளுக்காக 2013 ஆகஸ்ட் 01 ஆந் திகதி நடைபெற்ற அமைச்சரவை கூட்டத்தின் போது அங்கீகாரம் (பின்னிணைப்பு 7) வழங்கப்பட்டிருந்தது. அதன் பிரகாரம் 2500 விலங்குகளை இறக்குமதி செய்வதற்கும் 2014 யூலை 24 ஆந் திகதி அவுஸ்திரேலியாவின் வரையறுக்கப்பட்ட வேலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் தனியார் கம்பனிக்கும், தேசிய கால்நடை வளங்கள் அபிவிருத்தி சபைக்கும் இடையே உடன்படிக்கை (பின்னிணைப்பு 8) மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்தது.

அந்த உடன்படிக்கையின் பிரகாரம் இரண்டாம் கட்டத்தின் கீழ் ரிதியகம பண்ணைக்குழு 2015 ஆம் ஆண்டில் யூலை / ஆகஸ்ட் மாதங்களில் 1,181 பசுக்களும், நவம்பர் / திசம்பரில் 1,314 பசுக்களுமாக மொத்தம் 2495 வழங்கப்பட்டிருந்தன.

4.3.3. செயற்திட்டத்தின் இரண்டாம் கட்டத்தை அமுல்படுத்தல் செயற்பாடு

செயற்திட்டத்தின் மூன்றாம் கட்டமாக 02 வருட காலத்திற்குள் கர்ப்பமுற்ற 20,000 பசுக்கள் அவுஸ்திரேலியாவின் வேலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் நிறுவனத்திடமிருந்து இறக்குமதி செய்வதற்காக 2014 யூன் 05 ஆந் திகதிய அமப/14/0241/519/004 ஆம் இலக்க அமைச்சரவை தீர்மானத்தில் அங்கீகாரம் வழங்கப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 9) இங்கு செயற்திட்டத்தின் கிரயமாக US\$ 73,954,054/83 மதிப்பீடு செய்யப்பட்டிருந்ததுடன் செயற்திட்டத்தை செயற்படுத்தும் பொருட்டு வெளிநாட்டு வளங்கள் திணைக்களத்தினால் அவுஸ்திரேலியா அரசின் ஏற்றுமதி நிதி காப்புறுதி கூட்டுத்தாபனம் மற்றும் நெதர்லாந்தின் ராபோ வங்கியுடன் கடன் உடன்படிக்கையை மேற்கொள்வதற்கு அங்கீகாரம் வழங்கப்பட்டிருந்தது.

ஓப்பந்தத்தை வழங்கும் போது பின்வரும் விடயங்களுக்கு உட்படவேண்டுமென மேற் கூறப்பட்ட அமைச்சரவை தீர்மானத்தில் குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது.

- I. பொருளாதார அபிவிருத்தி அமைச்சினால் இனங்கப்பட்ட பசுக்களை இந்நாட்டிற்கு இறக்குமதி செய்யும் செயற்பாடு உரிய கூறுகளுடன் கால்நடை வளங்கள் மற்றும் கிராமிய சமூக அபிவிருத்தி அமைச்சு மற்றும் ஏனைய உத்தியோகத்தர்களை திருப்திப்படுத்தும் வகையில் நிறைவேற்றப்பட்டதாகவும்
- II. மேற்கூறப்பட்ட செயற்திட்ட செயற்பாடுகளை அமுல்படுத்தி கண்காணிப்பதற்காக 2014 யூன் 03 ஆந் திகதிய கடிதத்தின் மூலம் கால்நடை வளங்கள் மற்றும் சமூக அபிவிருத்தி அமைச்சினால் தற்போது பெயரிடப்பட்டுள்ள மூன்று (3) உத்தியோகத்தர்கள் மற்றும் பொருளாதார அபிவிருத்தி அமைச்சினால் பெயரிடுவதற்கு நியமிக்கப்பட்டுள்ள உத்தியோகத்தர்களுடன் கூடிய உத்தியோகத்தர்களை நியமித்தல்.

அதன் பிரகாரம் 2017 ஆம் ஆண்டில் மூன்று கட்டங்களின் கீழ் 5,000 பசுக்களை கொண்டு வருவதற்கும் அதன் வெற்றி அடிப்படையில் எஞ்சிய 15,000 பசுக்களை கொண்டுவருவதற்கும் முன்மொழியப்பட்டுள்ளதுடன்

(பின்னிணைப்பு 9-i) 2017 மே மாதத்தின் போது 1994 பசுக்கள் இந்நாட்டிற்கு இறக்குமதி செய்யப்பட்டிருந்தன.

5. பசுக்கள் இறக்குமதி செயற்திட்டம் கட்டங்களாக செயற்படுத்தும் போது இனங்காணப்பட்ட அவதானிப்புக்கள்

5.1 கால்நடை வளங்கள் சபையின் கீழ் செயற்படுத்தப்பட்ட செயற்திட்டத்தின் 01 ஆவது மற்றும் 02 ஆவது கட்டத்தின் கீழ் அவதானிப்புக்கள்

5.1.1. இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களை பொருத்தமில்லாத சூழலில் வைத்தல்

2008 ஆகஸ்ட் 13 ஆந் திகதி தேசிய பெறுகைகள் திணைக்களத்தினால் அவர்களுக்கு சமர்ப்பிக்கப்பட்ட அறிக்கை (பின்னிணைப்பு 2) இன் மூலம் இதுவரை இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களின் ஆயுட்காலம் குறைவானது எனவும் கன்றுகள் ஈனும் அளவு குறைவு என்றும் நோய்க்காளாகும் போக்கு அதிகம் எனவும் அதன் படி இது கூடுதலான ஆபத்துடனான செயற்திட்டமொன்றாகவும் இக்கடன் தொகையை அரசிற்கு பொறுப்பேற்பது சிக்கலானதெனவும் இனங்காணப்பட்டிருந்தது. அதன் பிரகாரம் 2009 திசெம்பர் 09 ஆந் திகதி அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனத்தின் (பின்னிணைப்பு 10) 4,500 விளங்குகள் கொள்வனவு செய்வதற்கு உத்தேசிக்கப்பட்ட 2,000 விலங்குகளுக்கு குறைந்தது அமப/09/2812/352/037 ஆம் இலக்க 2009 திசெம்பர் 23 ஆந் திகதி அங்கீகாரம் (பின்னிணைப்பு 11) வழங்கப்பட்டிருக்கையில் அந்த அமைச்சரவை தீர்மானம் தொடர்பில் கருத்திற் கொள்ளாமலும் குறிப்பிடாமலும் 2013 யூலை 11 ஆந் திகதி அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனம் சமர்ப்பிக்கப்பட்டு (பின்னிணைப்பு 6) அதற்காக 2013 ஆகஸ்ட் 01 ஆந் திகதி அங்கீகாரம் (பின்னிணைப்பு 7) வழங்கப்பட்டிருந்தது. அதன் பிரகாரம் காலநிலை ரீதியில் பொருத்தமற்ற அம்பாந்தோட்டை மாவட்டத்தில் ரீதிகம பண்ணைக்கு எவ்வித சாத்தியமான ஆய்வொன்று இல்லாமல் 2,500 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கு அமைச்சரவை அங்கீகாரம் பெற்று இறக்குமதி செய்யப்பட்டிருந்தன.

5.1.2 பெறுகை செயற்பாடு

முதலாம் கட்டத்தின் கீழ் முதலாவது தடவையாக 2012 ஆம் ஆண்டின் போது பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்குரிய 2007 ஆம் ஆண்டின் போது பின்பற்றப்பட்ட பெறுகை செயற்பாட்டின் போது இனங்காணப்பட்ட அவதானிப்புக்கள் பின்வருமாறு இருந்தது.

5.1.2.1. விருப்பினை தெரிவிக்கும் கடிதம்

செயற்திட்டத்தின் முதலாவது கட்டத்தின் கீழ் பெறுகை முகவராண்மை நிறுவனத்தின் மூலம் நியமிக்கப்பட்டிருந்த கலந்துரையாடி இணைக்கப்பட்டிற்கு வரும் குழு (CANC) மற்றும் செயற்திட்டக் குழு (PC) ஒன்றிணைந்து 15,000 பசுக்களை கட்டங்களின் கீழ் வழங்களுக்காக விருப்பினை தெரிவிக்கும் தீர்மானம் எடுக்கப்பட்டிருந்தது. விருப்பினை தெரிவிக்கும் கூற்று (EOI) செயற்திட்டக் குழுவினால் தயாரிக்கப்பட்டிருந்ததுடன் (பின்னிணைப்பு 12) அந்த 6 EOI நாடுகளில் செயற்திட்ட அலுவலகங்கள் மூலம் 41 வழங்குனர்களுக்காக 2007 நவம்பர் 29 ஆந் திகதி சமர்ப்பிக்கப்பட்டிருந்தது. அங்கு விருப்பினை தெரிவிக்கும் வழங்குனர்கள் சபையின் பண்ணைகளுக்கு வருகை தந்து தேவைப்பாடுகள் மற்றும் மேம்படுத்தலுக்காக இணங்கானப்பட்ட வளங்கள் மற்றும் தேவையான அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளுக்காக கூறுவிலையுடன் நிதியத்தை வழங்குவதற்கான முன்மொழிதல் உட்படுத்தப்பட்டு சமர்ப்பிக்கப்பட வேண்டுமென குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது.

விருப்பு கூற்று அழைப்பில் வழங்க வேண்டிய சேவைகள் மற்றும் ஈடுபாடு தொடர்பாக விரிவான விபரக் குறிப்புகள் அல்லது அதற்கான கிரய மதிப்பீடொன்று அல்லது குறித்த பெறுகைகளுக்காக, இணையத்தளம் ஊடாக விளம்பரம் செய்யும் போதும் தயாரிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

5.1.2.2. 2007 ஆகஸ்ட் 20 ஆந் திகதி (பின்னிணைப்பு 13) அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனத்தின் மூலம் இச்செயற்திட்டத்திற்காக Turnkey முறைமைக்காக பயன்படுத்துவதற்கு உத்தேசிக்கப்பட்டு அதன் பிரகாரம் விஷேட அறிவு தேவையான பாரிய செயற்திட்டங்களுக்காக பயன்படுத்தப்படும் Turnkey முறையை பின்பற்றப்படுவதற்கு உத்தேசித்தல் மற்றும் செயற்திட்டக் குழுவினால் முறைப்படி விவரக் குறிப்புகள் தயாரிக்காமை காரணமாக இச் செயற்திட்டம் அரசிற்கு பாதகமாக இருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது

5.1.2.3. கேள்வி ஏற்கும் திகதியை நீடித்தல்

2007 திசெம்பர் 26 ஆந் திகதி அமைச்சின் இணையத்தளத்தில் வெளியிடப்பட்ட அறிவித்தலின் பிரகாரம் 2008 ஜனவரி 23 ஆந் திகதி பிற்பகல் 03.00 மணிக்கு கேள்வி

ஏற்றல் மூடப்படுவதாக குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது. எனினும் மீண்டும் அக்காலம் 2008 ஜனவரி 16 ஆந் திகதி கடிதத்தின் மூலம் வெலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் நிறுவனத்தினால் செய்த வேண்டுகோளுக்கு 2008 பெப்ரவரி 06 ஆந் திகதி பிற்பகல் 02.00 மணி வரை திகதி நீடித்து அமைச்சு மற்றும் தேசிய பெறுகை நிறுவனத்தினதும் ஏனைய நிறுவனங்களின் இணையத்தளத்தில் வெளியிடப்பட்டிருந்தது. இத்திகதியை நீடிப்பதற்காக அமைச்சரவை நியமித்த செயற்திட்ட குழுவின் அனைவரினதும் அங்கீகாரம் கிடைக்காமல் இருந்ததுடன் தலைவரினதும் குழுவின் ஒரு உறுப்பினரும் மாத்திரம் இணக்கப்பாட்டுடன் என தெரிவித்து தலைவரின் கையொப்பத்துடன் அமைச்சு செயலாளருக்கு 2008 ஜனவரி 17 ஆந் திகதி கடிதத்தின் மூலம் அறிவிக்கப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 14)

பின்னர் 2008 பெப்ரவரி 01 ஆந் திகதி கடிதத்தின் மூலம் Bonegilla (Pvt) Ltd நிறுவனத்தினால் 04 வார காலப்பகுதியில் கேள்வி கோரும் இறுதி திகதி நீடிக்குமாறு கோரப்பட்டிருந்ததுடன் தமது நிறுவனத்தின் பங்காளரினால் குறித்த பண்ணை இடங்களை பரீட்சிப்பதன் மூலம் மிகவும் பொருத்தமான தேவைப்பாடு தமது நிறுவனத்திற்கு இணங்காண முடியுமென மேலும் குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது. இங்கு ஏற்கனவே காலம் நீடிக்கப்பட்டுள்ளதால் மேலும் காலத்தை நீடிக்க முடியாதெனவும் மேலும் அமைச்சரவை நியமித்த (செயற்திட்ட) பெறுகை குழு தலைவரின் கருத்தினை கேட்டு நடவடிக்கை எடுப்பதாக குறிப்பின் மூலம் குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது.

5.1.2.4. கேள்வியை திறத்தல்

கேள்வி பொறுப்பேற்றல் இறுதி திகதியான 2008 பெப்ரவரி 06 ஆந் திகதி பிற்பகல் 02 ஆக இருந்ததுடன் அதற்கு 04 நாட்களுக்கு முன்னர் அதாவது 2008 பெப்ரவரி 02 ஆந் திகதி பிற்பகல் 02 இற்கு கேள்வி திறக்கப்பட்டிருந்தமை கேள்வி திறத்தல் குறிப்பு பரிசோதனையின் போது அவதானிக்கப்பட்டது.

5.1.2.5. கேள்வி மதிப்பீடு

ஆறு நிறுவனங்களினால் தொடர்புபடுத்தப்பட்ட செயற்திட்ட முன்மொழிவுகளுக்கு இடையே இரண்டு நிறுவனங்களிடமிருந்து கிடைத்த முன்மொழிகள் நிராகரிக்கப்பட்டு 04 முன்மொழிகள் மாத்திரம் மதிப்பீடு செய்யப்பட்டிருந்ததுடன் நிராகரிக்கப்பட்ட இரண்டு நிறுவனங்களின் கேள்வி ஆவணங்கள் சமர்ப்பிக்கப்பட வேண்டிய திகதியான 2008 பெப்ரவரி 06 ஆந் திகதி பிற்பகல் 02 இன் பின்னர் சமர்ப்பிக்கப்பட்டதாக குறிப்பிட்டு அவ்விருப்பு தெரிவிக்கும் கூற்று அமைச்சரவையின் செயற்திட்ட

மதிப்பீட்டுக் குழு தலைவர் மற்றும் பணிப்பாளருக்கு 2008 பெப்ரவரி 08 ஆந் திகதி லெட/எவ்னெ/08/01 – 111 ஆம் இலக்க அமைச்சின் கணக்காளரின் (வழங்கள்) மேவுகை கடிதத்துடன் (பின்னிணைப்பு 15) சமர்ப்பிக்கப்பட்டிருந்தது. அதன் பிரகாரம் அந்த முன்மொழிவின் மூலப் பிரதி அல்லது இணைப்பிரதி என்பன கூட கோவைகளில் உள்ளடக்கப்படாது இருந்தமையினால் குறித்த நிராகரிக்கப்பட்ட கேள்வி திறக்கப்பட்ட காலத்திற்குப் பின்னர் கிடைத்ததா என்பதை உறுதிப்படுத்த முடியவில்லை.

5.1.2.6. அதிக குறைந்த விலை சமர்ப்பித்த வறையறுக்கப்பட்ட செய்னா கெட்டல் நிறுவனத்தின் கூறுவிலை அவர்களால் கருத்தரித்த கலப்பினங்களை வழங்குவதற்கு இணங்காததன் பேரில் நிராகரிக்கப்பட்டதாக தெரிவிக்கப்பட்டிருந்தது. இரண்டாவது குறைந்த விலை சமர்ப்பித்த வேலாட் நிறுவனம் உரிய பண்ணையின் பரீட்சித்து கூறுவிலை சமர்ப்பிப்பதற்காக குறிப்பிடப்பட்டிருந்ததுடன் அவர்களின் முன் மொழிவு 02 வது உப குழுவின் மூலம் பண்ணைக்கு சென்று பரீட்சிக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டதாக குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது. எனினும் உப குழு அறிக்கை கணக்காய்விற்கு சமர்ப்பிக்கப்படவில்லை.

5.1.2.7. மேலும் இம்மதிப்பீடு தொடர்பாக பின்வரும் விடயங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன

1) 2007 நவம்பர் 29 ஆந் திகதி நியமிக்கப்பட்ட பசு இறக்குமதி செய்வதற்குரிய இணக்கப்பாட்டு அறிவித்தல் முன்மொழிவு (EOI) இன் பிரகாரம் ஆரம்பமாக 1500 கால்நடைகளைக் கொண்டு வருவதற்கு கிரயம் குறிப்பிடப்பட்டு அனுப்பியதாக குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது. எவ்வாறாயினும் செயற்திட்டக் குழுவிற்கு கிடைத்த 04 முன் மொழிவுகளில் B 2 B International (Pvt) Ltd முன் மொழிவு தவிர முன்மொழிவுகள் சமர்ப்பித்த ஏனைய நிறுவனங்களின் அழைப்பில் குறிப்பிட்டிருந்த எண்ணிக்கையை விட வேறு எண்ணிக்கைகள் பின்வருமாறு சமர்ப்பிக்கப்பட்டிருந்தது. எனினும் கணக்காய்விற்கு சமர்ப்பிக்கப்பட்ட மதிப்பீட்டு அறிக்கை (பின்னிணைப்பு 16) இன் பிரகாரம் அம்முன்மொழிவுகள் மூலம் சமர்ப்பித்த கூறு விலைமதிப்பீட்டின் போது கால்நடைகளின் எண்ணிக்கையின் பிரகாரம் நிறுவனம் நிறுவனம் வழங்கப்பட்டிருந்த நிதிசார் இலாபம் தொடர்பாக நியமப்படுத்தல் செய்யப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. இணக்கம் காணப்பட்ட கிரயம் பின்வரும் வரைபில் காண்பிக்கப்பட்டுள்ளது.

வரைவு இலக்கம். 01 இணங்கப்பட்ட கால்நடைகளின் எண்ணிக்கை மற்றும் இணங்கப்பட்ட கிரயம்

	இணங்கப்பட்ட கால்நடைகளின் எண்ணிக்கை	ஒரு கால்நடைக்கு இணங்கப்பட்ட கிரயம்
		(அ.டொலர்)
B 2 B International pvt Ltd	1,500	2,582
China cattle	800 - 1,000	2,100
Bonegilla	6,000	3,413
wellard Rural Export	3,750	2,483

(ii) உடன்பாட்டு ஆவணத்தின் பந்தி 1 இல் குறிப்பிடப்பட்டதற்கிணங்க, Turnkey அமைப்பிடம் 15,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கான பிரேரணை கோரப்பட்டிருந்ததுடன், வேலாட் நிறுவனம் அதற்கு உடன்பட்டுள்ளதுடன், Bovegilla நிறுவனம் Turnkey நிறுவனத்திடம் முடியாமல் போனாலும் அதை மகிழ்ச்சியுடன் ஏற்றுக்கொள்வதாக குறிப்பிட்டிருந்தது. China Cattle நிறுவனம் மற்றும் B2B தனியார் நிறுவனம் ஆகியவை Turnkey தொடர்பாகக் குறிப்பிட்டிருக்கவில்லை.

(iii) Wellard நிறுவனம், Bovegilla நிறுவனம், China நிறுவனம் மற்றும் B2B ஆகிய நிறுவனங்களுக்கிடையில், China, Wellard மற்றும் Bonegilla ஆகிய நிறுவனங்கள் உடன்பாட்டு ஆவணத்தில் குறிப்பிடப்பட்டதற்கிணங்க, பண்ணைகளை கண்காணித்திருந்த போதும், Wellard நிறுவனம் மாத்திரம் தனது பிரேரணையில் அப்பண்ணைகள் தொடர்பான ஒரு மதிப்பீட்டினை உள்ளடக்கியிருந்தது.

- (iv) China Cattle நிறுவனம் தவிர்ந்த ஏனைய நிறுவனங்கள் உடன்பாட்டு விண்ணப்பத்தில் குறிப்பிடப்பட்ட படி கருவுற்ற விலங்குகளை பெற்றுக் கொடுப்பதற்கு விருப்பம் தெரிவித்திருந்தன.
- (v) Wellard நிறுவனத்தின் உள்நாட்டுப் பிரதிநிதியாகக் கடமைபுரியும் Forsight Engineering நிறுவனம், பொது ஒப்பந்தச் சட்டத்தின் Public Contract Act கீழ் பதிவு செய்யப்பட்டுள்ளதாக குறிப்பிடப்படாத போதும் கொள்வனவுச் செயற்பாடுகளுக்கான அனுமதியை வழங்கியிருந்தது.
- (vi) பெறுவனவுகள் அறிவுரைப்பு வழிகாட்டியின் 3.12 இற்கமைய பாரிய மற்றும் சிக்கலான வேலைகள் அடங்கிய பாரியளவிலான இயந்திர கூடங்கள் (Turnkey) போன்ற திட்டங்களுக்காக விலை நிர்ணயிப்பாளர்களின் ஆரம்பத் தகைமைகளை பரீட்சிக்க வேண்டியிருந்தும் அவ்வாறு செய்யப்பட்டிருக்கவில்லை.
- (vii) மேற்குறித்த நிறுவனங்களில் றுநட்டயசன நிறுவனம் உடன்பாட்டு விண்ணப்பத்தில் குறிப்பிடப்பட்ட படி நிதி அறிக்கைகளை சமர்ப்பித்திருக்கவில்லை.

5.1.2.8 அதனடிப்படையில் பெறுவனவு செயற்பாட்டின் மூலம் உறுதிப்படுத்தப்பட வேண்டிய பின்வரும் விடயங்கள் இப்பெறுவனவில் உறுதிப்படுத்தப்படவில்லை.

- (i) உயர் தரத்துடனான குறைந்த செலவினை மேற்கொள்ளும் போது அதற்குப் பகரமாக உச்ச பொருளாதார பலன்களைப் பெற்றுக்கொள்ளல், குறித்த காலத்தில் உயர் தரத்திலான பெறுவனவுகளை மேற்கொள்ளல்.
- (ii) குறித்த தரங்களுக்கு, ஒழுங்குமுறைகளுக்கு, சட்டங்களுக்கு, பிரமாணங்களுக்கு மற்றும் சிறந்த பராமரிப்பிற்கு அமைவாக செயற்படல்.
- (iii) தகைமைகளைக் கொண்ட ஆர்வமுள்ள பிரிவினருக்கு பெறுவனவில் கலந்து கொள்வதற்காக நியாயமான, சமமான மற்றும் இயன்றளவு சந்தர்ப்பங்களை வழங்குதல்.

5.1.3 கடன் மீள்ச் செலுத்துதல்

தேசிய கால்நடை அபிவிருத்தி சபையினால் 2016 திசம்பர் 31 வரை நிதி அமைச்சுக்கு மீள்ச் செலுத்தப்பட வேண்டிய கடன் தொகை ரூபா 1,160,606,278 மற்றும் அன்றைய தினம் வரை செலுத்தப்பட வேண்டியிருந்த வட்டி ரூபா 203,723,372 ஆக இருந்த போதும் 2016 திசம்பர் 31 வரை கடன் தொகையில் எதுவும் திரைசேரிக்கு மீள்ச் செலுத்தப்படாததுடன், வட்டித் தொகையில் ரூபா.24,812,578 மாத்திரம் மீள்ச் செலுத்தப்பட்டிருந்தது. முதலாம் மற்றும் இரண்டாம் கட்டங்களாக கொண்டு வரப்பட்டிருந்த பசுக்களுக்காக சபை நாளாந்தம் பெருந்தொகையான பணத்தினை செலவிட வேண்டியிருப்பதால் இத்தவணைக் கொடுப்பனவுகளை சபையினால் மேற்கொள்வது சிரமமானதென 2017 டிசம்பர் 22 ஆம் திகதி சபையின் தலைவரினால் கணக்காய்விற்கு தெரிவிக்கப்பட்டிருந்தது.

5.1.4 செயற்திட்டத்தில் நிதிப் பாய்ச்சல்

இத்திட்டத்திற்கான அனுமதிக்காக 2007 ஆம் ஆண்டு முன்வைக்கப்பட்ட செயற்திட்ட ஆலோசனைக்கமைய 04 வருடங்கள் கழிந்ததன் பின்னர் முதலீட்டிற்கு சமாந்தரமான நேர் நிதிப் பாய்ச்சல் கிடைக்குமென குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது. அவ்வாறாயினும், கடனை மீள்ச் செலுத்துவதனையும் கருத்தில் கொள்ளாது குறித்த செலவுகளை மாத்திரம் கருதி 5 வருடங்களின் உண்மையான பெறுபேறுகளுடன் ஒப்பிடும் போது 5ஆவது வருடத்தில் கிடைத்திருப்பது மறை நிதிப் பாய்ச்சல் என்பது அவதானிக்கப்பட்டது. (அட்டவணை 5)

5.1.5 பால் உற்பத்தி விளைச்சல்

இரண்டாவது கட்டத்தின் கீழ் பசுக்களின் இறக்குமதியுடன் தொடர்பான 2013 ஜூலை 11ஆம் திகதிய அமைச்சரவை (பின்னிணைப்பு 17) விஞ்ஞாபனத்துடன் சம்பந்தமான நிதி அமைச்சரின் அவதானிப்புகளுக்கமைவாக (பின்னிணைப்பு 18) முதலாம் கட்டத்தின் கீழ் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட 2,000 பசுக்கள் வெற்றிகரமாக உள்நாட்டு சூழலுக்கு இயைபாக்கமடைந்துள்ளதெனத் தெரிவித்து இரண்டாவது கட்டத்தின் கீழ் 2,500 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கு பரிந்துரைக்கப்பட்டுள்ளது. எனினும், திட்டத்தின் முதற்கட்டத்தை ஆரம்பிப்பதற்கு முன்னர் 2009 மார்ச் 24 ஆம் திகதிய சாத்திய வள ஆய்வு அறிக்கையின்படி (பின்னிணைப்பு 19) இறக்குமதி செய்யப்பட்ட ஒரு பசுவின் மூலம் எதிர்பார்க்கப்பட்ட ஒரு நாளைக்கான பாலின் சராசரி 20 லீற்றர் என

நிர்ணயிக்கப்பட்டிருந்த போதும் பின்வரும் காரணங்களினால் எதிர்பார்க்கப்பட்ட அளவு பால் உற்பத்தி செய்யப்படுவதில்லை என அவதானிக்கப்பட்டது.

அட்டவணை 06 : இறக்குமதி செய்யப்பட்ட ஒரு பசுவின் ஒரு நாளைக்கான சராசரி பால் உற்பத்தி (லீற்றர்)

முதல் கட்டம் ஒவ்வொரு பண்ணையின் கீழும் பசுக்கள் நாட்டிற்குள் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட தினங்களும் எண்ணிக்கைகளும் 2012/3/6 – 500 விலங்குகள்	இரண்டாம் கட்டம் ரிதியகம் பண்ணை தினங்கள் 2015/7/12 மற்றும் 2015/10/13 2495 விலங்குகள்
2013/02/08 – 1500 விலங்குகள்	

	போபத்தலாவ பண்ணை	டயகம் பண்ணை	மணிக்பாலம் பண்ணை	ரிதியகம் பண்ணை
2013	16.9	13.45	10.60	
2014	15.48	13.23	13.40	
2015	16.48	12.87	12.25	15
2016	14.92	11.16	11.9	10.99

5.1.6 வேலாட் திட்டத்தின் இரண்டாம் கட்டத்தின் கீழ் பசுக்களை விநியோகித்தல் மற்றும் வசதிகளை வழங்குவதற்கான கொடுப்பனவின் போது இனங்காணப்பட்ட பிரச்சினைகள்

5.1.6.1 வேலாட் திட்டத்தின் இரண்டாம் கட்டம் 2014 ஜூலை 14 ஆம் திகதியிலிருந்து இரண்டு வருடங்களினுள் நிறைவு செய்வதற்கு தேசிய கால்நடை அபிவிருத்தி சபை மற்றும் வேலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் ஒப்பந்தமொன்றைக் கைச்சாத்திட்டிருந்தன. இதற்கமைய ஒரு விலங்கிற்கு 3,032.87 அமெரிக்க டொலர் வீதம் 2,500 விலங்குகளை இறக்குமதி செய்வதற்கு உடன்பட்டு 2015 ஜூலை 13 மற்றும் ஒக்டோபர் 12 ஆகிய திகதிகளில் 2,495 பசுக்கள் இறக்குமதி செய்யப்பட்டிருந்தன. நிறுத்தி வைக்கும் கட்டணம் உட்பட 2016 ஒக்டோபர் 11 திகதி வரை 7,576,101.28 அமெரிக்க டொலர்கள் செலவிடப்பட்டிருந்ததுடன் அது (2,495 பசுக்களுக்கான) ஒப்பந்தம் செய்யப்பட்டிருந்த

தொகையினை விட 9,098.59 அமெரிக்க டொலர் அதாவது ரூபா 1,328,667 (மாற்றுவீதம் 1\$ = ரூபா.146.03) மேலதிகமாகச் செலுத்தப்பட்டிருந்தது.

5.1.6.2 திட்டத்தின் அமைப்பின்படி 6 விவசாயக் கிணறுகளுக்காக 31,267 அமெரிக்க டொலர் ஒதுக்கப்பட்டிருந்த போதும் ஒரு விவசாயக் கிணறும் 2 குழாய்க் கிணறுகளும் மாத்திரம் பூர்த்தி செய்யப்பட்டிருந்தன. இதற்கமைய நிறைவு செய்யப்பட்ட வேலைகளுக்காக செலுத்தப்பட வேண்டியிருந்த 15,633 அமெரிக்க டொலர்களிற்குப் பதிலாக 31,267 அமெரிக்க டொலர் செலுத்தப்பட்டமையினால் 15,634 அமெரிக்க டொலர் அதாவது ரூபா 2,283,033 மேலதிக கொடுப்பனவு மேற்கொள்ளப்பட்டிருப்பதுடன் அத்தொகையினால் வெளிநாட்டுக் கடன் அதிகரித்துள்ளது.

5.1.6.3 குறித்த செலவுப் பட்டியலின்படி ரூபா1,036,354,247 செலவு செய்து இறக்குமதி செய்த 2,495 விலங்குகளில் 212 விலங்குகளுக்காக மேற்கொண்ட செலவாகிய (ரூபா. 1,036,354,247/2495*212) ரூபா.88,058,958 2016 மே 30 ஆம் திகதி வரை கீழ் குறிப்பிட்ட காரணங்களால் அரசிற்கு செலவாகவே காணப்பட்டது. விபரம் வருமாறு.

(i) இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களை காப்புறுதி செய்வதற்கான நடவடிக்கை எடுக்காததன் காரணமாக 2016 மே 30ஆம் திகதி வரை இறந்த 133 பசுக்களின் முழுப் பெறுமதியாகிய (ரூபா.1,036,354,247/2495*133) ரூபா.55,244,535 அரசிற்கு நட்டமாகியது.

(ii) சபைக்கும் வேலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் தனியார் நிறுவனத்திற்குமிடையில் மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்த ஒப்பந்தத்திற்கமைய (பின்னிணைப்பு 8) இறக்குமதி செய்யப்படுகின்ற பசுக்கள் 2 முதல் 6 மாதங்களினுள் கருவடைய வேண்டியிருந்தும் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட 2,495 பசுக்களில் 142 கருவடையாததுடன் இவற்றில் 79 கொள்வனவு செய்யப்பட்டு 6 மாதங்கள் கழிந்து அதாவது கணக்காய்வுத் தினமாகிய 2016 மே 30 ஆம் திகதி வரையிலும் கருவடையவில்லை எனக் குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது. இதற்கமைய இப்பசுக்களுக்காக செலவிடப்பட்டிருந்த தொகையான (ரூபா.1,036,354,247/ 2495*79) ரூபா 32,814,423 பயனற்ற செலவாக அவதானிக்கப்பட்டது. (அந்த 79 பசுக்களும் கருத்தரிக்க இயலாத விலங்குகள் என கருதப்பட்டது).

5.1.6.4 முதல்முறை கருத்தரித்ததன் பின்னர் 25 தொடக்கம் 190 நாட்களுக்குள் பால் தருவது நிறுத்தப்பட்டுள்ள (பால் தரும் சாதாரண காலம் 300 நாட்களாகும்) பசுக்களை இரண்டாவது தடவையாக கருத்தரிக்கச் செய்யும் செயன்முறையில் பொதுவாக 1 அல்லது 2 தடவைகளில் பலன் தர வேண்டிய செயற்கை சினைப்படுத்தல் முறையானது 4 அல்லது 8 தடவைகள் மேற்கொள்ளப்பட்ட போதும் 2016 மே 30ஆம் திகதி வரை கருத்தரிக்காத பசுக்களின் எண்ணிக்கை 260 என அவதானிக்கப்பட்டது. இது இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களில் 10 வீதத்திற்கும் அதிகமாகும். அதனடிப்படையில் அப்பசுக்களுக்காக செலவிடப்பட்ட (ரூபா.1,036,354,247/2495*260) ரூபா.107,996,835 தொகைக்கான போதுமான பலன் கிடைக்காமை அவதானிக்கப்பட்டது.

5.1.7 வேலாட் திட்டத்தின் கீழ் இரண்டாம் கட்ட பசுக்களின் இறக்குமதிக்காக 2014 ஜூலை 24ஆம் திகதி சபைக்கும் நிறுவனத்திற்குமிடையே ஒரு ஒப்பந்தம் கைச்சாத்திடப்பட்டிருந்தது. அத்திட்டத்தினை அமுல்படுத்துவதற்கு முன்னர் நியமிக்கப்பட்டுள்ள குழுவின் தீர்மானங்கள் மற்றும் நிதி அமைச்சரின் உடன்பாடு ஆகியவைகளுக்கமைவாக செயற்படுத்துவதற்கு 2015 மே 20ஆம் திகதி அமைச்சரவைத் தீர்மானம் (பின்னிணைப்பு 20) பெற்றுக் கொடுக்கப்பட்டிருந்தது. விபரங்கள் கீழ்வருமாறு.

5.1.7.1 இயன்றளவு ஜேர்சி வகையிலான பசுக்களைப் பெற்றுத்தருவதாக நிறுவனம் உடன்பட்டதாக ஒப்பந்தத்தில் குறிப்பிடப்பட்டிருந்த போதும் 2015 ஜூலை 13 ஆம் திகதி இந்நாட்டிற்கு கையளிக்கப்பட்ட 1,181 பசுக்களில் 532 உம் 2015 ஒக்டோபர் 12ஆம் திகதி இந்நாட்டிற்கு கையளிக்கப்பட்ட 1,314 பசுக்களில் 521 உம் மாத்திரம் ஜர்சி வகையிலான பசுக்களாக இருந்தன.

5.1.7.2 கடனை மீளச் செலுத்தும் முறை தொடர்பாக விசேட குழுவொன்றின் மூலமாக தீர்மானிப்பதென பரிந்துரைக்கப்பட்டிருந்த போதும் 2015 மே 28ஆம் திகதி முதல் 2018 மார்ச் 14ஆம் திகதி வரை விசேட குழுவொன்று நியமிக்கப்படவில்லை.

5.1.7.3 விலங்குகளை நீண்ட காலம் ரிதியகம் பண்ணையில் வைத்திருப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுப்பதாயின் செயற்கையான சூழலொன்றினை உருவாக்குவதற்கான மின்சார செலவினை (2015ஆம் வருடத்தில் ரூபா.5,792,028 ஆக இருந்ததுடன் 2016 ஆம் வருடத்தில் ரூபா.39,993,949 ஆக அதிகரித்திருந்தது) குறைப்பதற்கான மாற்று நடவடிக்கையில் (சூரிய சக்தி) கவனம் செலுத்த பரிந்துரைக்கப்பட்டிருந்த போதும் அது தொடர்பாக 2018 மார்ச் 14ஆம் திகதி வரை நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை. (நிழற்படங்கள் 01-I,II)

5.1.8 இத்திட்டத்தின் செயற்பாடுகளை மேற்பார்வை செய்தல் மற்றும் நடைமுறைப்படுத்தல் மற்றும் நிதி முகாமைத்துவத்திற்காக குறித்த விடயப் பொறுப்பு அமைச்சு, தேசிய கால்நடை வள அபிவிருத்தி சபை, விலங்கு உற்பத்தி மற்றும் சுகாதார திணைக்களம், வேலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் தனியார் நிறுவனம் மற்றும் நிதி அமைச்சின் பிரதிநிதிகள் அடங்கிய நிர்வாகப் பிரிவுகளை அமைத்தல் மனித வள அபிவிருத்தி, செயற்பாடுகளுடனான மேற்பார்வைச் செலவுகள், உதிரிப்பாகங்கள் உள்ளிட்ட பண்ணை பராமரிப்பு மற்றும் தொழில்நுட்ப பராமரிப்பு மற்றும் உற்பத்தியை மேம்படுத்தல் செலவுகளின் மொத்தம் 506,333 அமெரிக்க டொலர்களாகிய (\$) ரூபா.70,690,202 இந் நிருவாகக் குழுவின் பரிந்துரைப்பின் பேரில் பயன்படுத்துவதென குறிப்பிட்டிருந்த போதும் குறித்த செலவுகளை உறுதிப்படுத்துவதற்கான எழுத்து மூலமான ஆதாரங்கள் கணக்காய்விற்கு சமர்ப்பிக்கப்படவில்லை.

5.1.9 நாட்டினுள் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ள நிர்மாண சேவை விநியோகங்களுடன் தொடர்பாக தயாரிக்கப்பட்டுள்ள வரவு செலவுகள் (பின்னிணைப்பு 21) நிறைவடையாமை மற்றும் மிகை மதிப்பீடு செய்யப்பட்டதன் காரணமாக அச்செயற்பாடுகளின் தரம் கீழ்மட்டத்தை அடைந்துள்ளதுடன் பொருளாதார ரீதியில் நாட்டிற்கு நட்டத்தையும் ஏற்படுத்தியுள்ளது. இது தொடர்பாக பின்வரும் விடயங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன.

5.1.9.1 5 கிலோமீற்றர் நீளமான ஒரு பரல் பாதையை (நிழற்படங்கள் 02-I,II) அமைப்பதற்கு திட்டத்திற்கமைய மதிப்பீட்டுத் தொகையான 94,868.89 அமெரிக்க டொலர் ஒதுக்கப்பட்டிருந்தது. வீதி அபிவிருத்தி அதிகார சபை (தென் மாகாணத்திற்கான) 2015ஆம் வருடத்திற்காக வெளியிட்ட வீதி அலகு விலை (HSR) (ஒரு அடி உயரத்திற்கு மண் நிரப்பி பாதையை அமைக்க ஒரு சதுர மீற்றருக்கான மதிப்பீட்டுத் தொகை ரூபா.328.85) அடிப்படையில் உண்மையாக அமைக்கப்பட்ட பாதையின் அகலம் 3 மீற்றர் நீளம் 4.9 கிலோமீற்றர் என 4,410 சதுர மீற்றருக்கான செலுத்தப்பட வேண்டிய தொகை ரூபா328.85*4410= ரூபா 1,450,228 ஆகவிருந்தது. அதன் அடிப்படையில் நாட்டினுள் நிலவுகின்ற சாதாரண விலைகளுக்கு மேலாக மதிப்பீட்டில் அசாதாரணமாக கூடுதலாகக் குறிப்பிட்டிருந்த தொகை ரூபா 11,283,927 ஆகவிருந்தது.

5.1.9.2 2,500 பசுக்களை அம்பாந்தோட்டை துறைமுகத்திலிருந்து ரிதியகம் பண்ணைக்கு 38 கிலோமீற்றர் தூரம் போக்குவரத்துச் செய்வதற்கான செலவாக 260,555 அமெரிக்க டொலர் மதிப்பீடு செய்யப்பட்டிருந்தது. பசுக்களை போக்குவரத்து செய்வதற்காக சபையிடம் காணப்படுகின்ற வாகனங்களில் அறவிடப்படுகின்ற தொகைகளின்

அடிப்படையில் 2,500 பசுக்களை 38 கிலோமீற்றர் தூரம் போக்குவரத்து செய்வதற்கான பொதுவான செலவு ரூபா.570,000 ஆகும். (2500/15X (கி.மீ. 38 X ரூபா90) இதனடிப்படையில் அசாதாரணமாக மிகை மதிப்பீடு செய்யப்பட்டதன் காரணமாக 2,495 பசுக்களை போக்குவரத்து செய்வதற்கு 260,347.11 அமெரிக்க டொலர் அதாவது ரூபா.35,869,208 செலுத்தப்பட்டிருந்தது. 2,495 பசுக்களை சபைக்குச் சொந்தமான வாகனங்களில் போக்குவரத்துச் செய்வதற்கான செலவாகிய ரூபா.568,860 இற்கு மேலதிகமாக ரூபா.35,299,208 செலுத்தப்பட்டிருந்தது.

2017 ஆம் ஆண்டு அமைச்சினால் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களை போக்குவரத்து செய்வதற்கு சபைக்குச் சொந்தமான வாகனங்கள் பயன்படுத்தப்பட்டிருந்தன.

5.1.10 திட்டத்தின் இரண்டாம் கட்டத்தில் ரிதியகம் பண்ணைக்கான பசுக்களின் இறக்குமதியினை மதிப்பீடு செய்வதற்காக 2013 ஏப்ரல் 29 ஆம் திகதி நியமிக்கப்பட்ட 2 ஆவது திட்டக் குழுவிற்காக (பின்னிணைப்பு 22) தொழில்நுட்ப ஆலோசகர்களாக கால்நடை விஞ்ஞானம் தொடர்பான சிரேஷ்ட பேராசிரியர் ஒருவரும் விலங்கு இனப்பெருக்கம் தொடர்பான விரிவுரையாளர் ஒருவரும் கலந்து கொண்டிருந்ததுடன் அவர்களினால் இவ்விறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்கள் உலர் வலயத்தில் அமைந்துள்ள ரிதியகம் போன்றதொரு பண்ணைக்கு பொருத்தமற்றதெனவும் மலைநாட்டு பண்ணைகளுக்கு பொருத்தமாகும் எனவும் இப்பசுக்களை புதிய இனப்பெருக்க விலங்குகளுக்குப் பொருத்தமான நிலத்தில் வைத்திருத்தல் வேண்டும் எனவும் சுட்டிக் காட்டப்பட்டிருந்தது. அதனடிப்படையில் செயற்கையாக பராமரிக்கப்படுகின்ற ஒரு சூழலின் கீழ் இப்பசுக்களைப் பராமரிக்க வேண்டும் எனவும் அதற்கு அதிக செலவாகும் எனவும் தெரிவிக்கப்பட்டிருந்தது.

மேலும் அப்பசுக்களில் 500 போபத்தலாவ பண்ணைக்கும், 500 மஹபேரியதன்ன பண்ணைக்கும், வெலாட் நிறுவனத்தின் உறுதிப்படுத்தலின் அடிப்படையில் ரிதியாகமைக்கு 1000 ஜேர்சி பசுக்களையும் 500 ஜேர்சி குறுக்கு பசுக்களையும் பெற்றுக் கொடுப்பதற்கும் 2011 மே 21 ஆந் திகதி செயற்திட்டக் குழுவினால் தீர்மானிக்கப்பட்டிருந்த போதும் அத் தீர்மானத்தைக் கருத்திற்கொள்ளாது (பின்னிணைப்பு 23) 2,500 பசுக்களும் அம்பாந்தோட்டைப் பிரதேசத்தில் அமைந்துள்ள ரிதியகம் பண்ணைக்கே வழங்கப்பட்டிருந்தன.

5.1.11 மேலும் இத்திட்டப் பரிந்துரையில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள நிர்மாணங்களுக்காக இலங்கை விலைகளின் அடிப்படையில் அதிக தொகையினை செலுத்த வேண்டி ஏற்படுவதாக 2013 யூலை 20 ஆந் திகதிய செயற்திட்ட குழு அறிக்கையின் (பின்னிணைப்பு 24)

குறிப்பிடப்பட்டிருந்ததுடன் அவ்வயர் விலைகளின் கீழ் பரல் பாதையை அமைத்தல், 6 விவசாயக் கிணறுகள், விலங்குப் போக்குவரத்து, கட்டட/தொழுவ புனர் நிர்மாணம் ஆகிய செயற்பாடுகள் மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்தன.

5.1.12 அமைச்சரவை அங்கீகாரத்தைப் பெற்றுக் கொள்வதற்காக 2008 மே 26 திகதி MLD/CM/2008/11 ஆம் இலக்க அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனத்திற்கமைவாக (பின்னிணைப்பு 25) கால்நடை வள சபைக்காக இறக்குமதி செய்யப்படுகின்ற 4,500 பசுக்கள் மூலம் குறித்த திட்டக் காலப்பகுதியினுள் சுமார் 240 மில்லியன் லீற்றர் பால் அதாவது வருடாந்தம் சுமார் 24 மில்லியன் லீற்றர் பால் உற்பத்தி செய்ய முடியுமெனவும், இத்திட்டத்தின் தாக்கத்தினால் திட்டக் காலப்பகுதியினுள் சுமார் 172.8 மில்லியன் அமெரிக்க டொலர் வெளிநாட்டுச் செலாவணி மீதமாவதாவதுடன் வருடாந்தம் சுமார் 17.8 மில்லியன் அமெரிக்க டொலர் வெளிநாட்டுச் செலாவணியை பாதுகாக்க முடியுமெனவும் குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது. அவ்வாறாயினும் புள்ளிவிபரத் திணைக்களத்தின் அறிக்கையில் நாட்டின் வருடாந்த பால் உற்பத்தி, பால் சார்ந்த பொருட்களின் உற்பத்தி மற்றும் பால் சார்ந்த உற்பத்திப் பொருட்களின் இறக்குமதியின் அடிப்படையில் நாட்டின் பால் சார்ந்த உற்பத்திப் பொருட்களின் நுகர்வு 2010 முதல் 2016 வரையிலான வருடங்களை ஒப்பிடுகையில் பால் உற்பத்தி அதிகரித்திருந்த போதும் வெளிநாட்டுச் செலாவணியை பாதுகாக்கும் இலக்கு அடையப்படவில்லையென அவதானிக்கப்பட்டது. மேலும் 2016 ஆம் ஆண்டில் பால் மா இறக்குமதி உயர்வடைந்துள்ளது.

விபரம் பின்வரும் அட்டவணையில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

அட்டவணை இல.07 : பால் உற்பத்தி, பால் சார்ந்த பொருட்களின் உற்பத்தி, நுகர்வு மற்றும் முதலீடு தொடர்பான விபரங்கள்.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
நாட்டின் வருடாந்த பால் உற்பத்தி	191.91	203.45	237.63	265	272.91	305.39	317.88
மில்லியன் லீற்றர்							
நாட்டின் வருடாந்த பால் உற்பத்தி	99.41	95.70	68.38	66.23	61.48	64.58	70.09
பால் சார்ந்த இறக்குமதிகளின் உற்பத்தி	76.9	89.75	85.45	70.85	72.17	87.6	101.6

5.2 ஏனைய அவதானிப்புகள்

5.2.1 நாட்டில் பால் சேகரித்தல் முறையான முகாமைத்துவத்தின் கீழ் நடைபெறாததன் காரணமாக ஏற்படும் நிதி சார்ந்த இழப்புகள்

5.2.1.1 பால் சேகரித்தல் செயன்முறை கிராமியப் பொருளாதார அமைச்சிற்காக மில்கோ நிறுவனத்தினால் மேற்கொள்ளப்படுவதுடன் மத்திய வங்கியின் புள்ளிவிபரங்களுக்கமைய அது தொடர்பான விபரங்கள் பின்வரும் அட்டவணையில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

அட்டவணை இல.08 : மில்கோ நிறுவனத்தின் பால் சேகரிப்பு

வருடம்	2014	2015	2016
நாட்டின் பால் உற்பத்தி (லீற்றர்)	333,903,600	374,443,200	384,008,400
மில்கோ நிறுவனத்தின் பால் சேகரிப்பு (லீற்றர்)	63,656,835	64,262,275	70,094,926
நாட்டின் பால் உற்பத்தியில் நிறுவனத்தின் பால் சேகரிப்பு சதவீதமாக	19	17	18

5.2.2.2 பசுக்கள் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட போதும் பால் சேகரிக்கும் நிலையங்களை நவீனமயப்படுத்தி புதிய நிர்மாணங்களை மேற்கொள்ளாமை, பால் சேகரிக்கும் நிலையங்கள் முறையான கண்காணிப்பின் கீழ் செயற்படாமை மற்றும் கண்காணிப்பிற்கு உற்படுத்தக்கூடிய வகையில் அபிவிருத்தி செய்யப்படாமை ஆகிய காரணங்களினால் பால் சேகரிப்பின் போது தொழிற்சாலைகளுக்குக் கிடைக்கின்ற பாலின் அளவை விட கூடுதலான அளவிற்கான கொடுப்பனவு மேற்கொள்ளப்படுவதனால் மில்கோ நிறுவனத்தினால் வருடந்தோறும் அதிகளவு பணம் (நாட்டின் பணம்) பொருளாதார ரீதியில் பலனின்றி செலுத்தப்படுவதனால் பால் பண்ணையாளர்களுக்கு தகுந்த கொடுப்பனவினை மேற்கொள்ள முடியாதுள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டது.

அட்டவணை இல.09 : மில்கோ நிறுவனத்தின் 4 தொழிற்சாலைகளுக்கு வருடத்தினுள் கிடைக்கப்பெற்ற பாலின் அளவை விட கூடுதலான அளவு பாலிற்கு சேகரிப்பு நிலையங்களினூடாக செலுத்தப்பட்ட தொகைகள் மற்றும் இழப்புகள்

பாலின் அளவு லீற்றர்களில்

ஏற்பட்ட இழப்பு ரூபா.

வருடம்	2015	2016	2017	2015	2016	2017 ஜூன் வரை
--------	------	------	------	------	------	---------------

மில்லகோ நிறுவனத்தின்

4 தொழிற்சாலைகளுக்கும்

வருடத்தினுள் கிடைத்த

பாலின் அளவை விட

320,893 587,247 4,698,641 20,518,975 39,606,808 319,618,048

கூடுதலான அளவு பாலிற்கு

சேகரிப்பு

நிலையங்களினூடாக

செலுத்தப்பட்ட தொகைகள்

மற்றும் இழப்புகள்

5.2.3 கால்நடை அமைச்சின் கீழ் 2004 ஆம் ஆண்டு முதல் செயற்பட்டிருந்த திரவப் பாலினை பிரபல்யப்படுத்தும் திட்டத்தின் கீழ் 1,250 பால் விற்பனை நிலையங்களை நிறுவுவதற்கு திட்டமிடப்பட்டிருந்த போதும், 2013 திசம்பர் 31 வரை 685 விற்பனை நிலையங்கள் மாத்திரமே ஆரம்பிக்கப்பட்டிருந்தன. இதில் 283 விற்பனை நிலையங்கள் கால்நடை வள அபிவிருத்தி சபையினால் ஆரம்பிக்கப்பட்டிருந்தன. சாத்திய வள ஆய்வின்றி அவ்விற்பனை நிலையங்கள் ஆரம்பிக்கப்பட்டதன் காரணமாக அவற்றில் 43 விற்பனை நிலையங்கள் (15%) மாத்திரம் 2016 திசம்பர் 31 ஆகும் வரை செயற்பாட்டில் இருந்தன. மாகாண ரீதியில் ஆரம்பிக்கப்பட்டிருந்த 402 விற்பனை நிலையங்களில் தற்பொழுது 112 (28% மாத்திரம்) செயற்பாட்டில் உள்ளதாக அமைச்சு குறிப்பிட்டிருந்தது. பால் உற்பத்தியினை மேம்படுத்துவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்ட போதும் திரவப் பால் விற்பனையை அதிகரிப்பதற்கு தேவையான விற்பனை நிலையங்கள் மூடப்படுவதனை குறைப்பதற்குத் தேவையான நடவடிக்கை எடுக்கப்படுவது அவதானிக்கப்படவில்லை.

5.2.4 இத்திட்டம் ஆரம்பிக்கப்படுவதற்கு முன்னர் சூழல் தாக்க மதிப்பீட்டு அறிக்கையும் பெறப்பட்டிருக்கவில்லை. மேலும் இப்பசுக்களிடமிருந்து பெறப்படுகின்ற பால் 5 வருடங்களின் பின்னர் இலாபமீட்டித் தராததன் காரணமாக பண்ணைகளிலிருந்து அகற்றுவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்படுகின்றது. எனினும் இத்திட்டத்தில் இப்பசுக்களை பண்ணைகளிலிருந்து அகற்றுகையில் எடுக்கப்படும் நடவடிக்கை என்ன என்பது பற்றி குறிப்பிடப்படவில்லை.

இவ்வகைப் பசுக்களிடமிருந்து உச்ச பயனைப் பெற்றுக்கொள்ளும் காலமாகிய சுமார் 5 வருடங்களின் பின்னர் இப்பசுக்களை பண்ணைகளிலிருந்து அகற்ற நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டியுள்ளதுடன் அதற்காக முறையான மற்றும் சூழலுக்குப் பங்கமில்லாத ஒரு முறை இதுவரை அறிமுகப்படுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை.

5.3 சாத்திய வள ஆய்வறிக்கை

இரண்டாம் கட்டத்திற்காக சாத்திய வள ஆய்வறிக்கை தயாரிக்கப்படாமலிருந்ததுடன் முதல் கட்டம் மற்றும் மூன்றாம் கட்டங்களுக்காக முன்வைக்கப்பட்ட சாத்திய வள ஆய்வறிக்கைகள் பிழையானவை (பின்னிணைப்பு 19) (பின்னிணைப்பு 20) என்பது பின்வரும் விடயங்கள் மூலம் அவதானிக்கப்பட்டது.

5.3.1 திட்டம் செயற்படுத்தப்படுகின்ற பண்ணைகளில் 5 வருடங்களின் இலாப நட்டங்கள் (அட்டவணை 05) இல் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. முதல் கட்டம் மூன்று பண்ணைகள் மற்றும் இரண்டாம் கட்டத்தின் கீழான ரிதியகம பண்ணையும் தொடர்ந்தும் நட்டத்தில் இயங்கி வருவதாக அவதானிக்கப்பட்டது.

5.3.2 2013 ஜனவரி முன்வைக்கப்பட்ட நிதி மற்றும் திட்டமிடல் அமைச்சரின் அவதானிப்புகளின் அடிப்படையில் உள்நாட்டு பசு இனங்களைப் பயன்படுத்துவதன் மூலமும் தற்பொழுது செயற்படுத்தப்படுகின்ற செயற்கை சினைப்படுத்தல் திட்டங்களை செயற்படுத்துவதன் மூலமும் 2015 ஆம் வருடம் ஆகும் வரை 550 லீற்றர் பால் மாத்திரமே பெற்றுக்கொள்ள முடியுமெனவும் அதனடிப்படையில் எதிர்பார்த்த இலக்கினை அடைந்து கொள்வதற்காக ஒரு நாளைக்கு சுமார் 20 லீற்றர் பால் தரக்கூடிய உயர் வர்க்கத்தைச் சேர்ந்த பசுக்களை பயன்படுத்துவது அத்தியாவசியமானதெனவும் குறிப்பிட்டு 4,500 பசுக்கள் (I ஆம் மற்றும் II ஆம் கட்டங்கள்) இறக்குமதி செய்யப்பட்டிருந்த போதும் 2015 மற்றும் 2016 ஆகிய வருடங்களில் நாட்டின் மொத்த பால் உற்பத்தி முறையே 305 மில்லியன் மற்றும் 317 மில்லியனாக (அட்டவணை 7) மாத்திரமே காணப்பட்டது.

5.3.3 பண்ணைகள் தொடர்ச்சியாக நட்டமடைவதற்கு இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களின் உணவிற்காக மேற்கொண்ட செலவுகளின் அதிகரிப்பு காரணமாக இருந்ததென அவதானிக்கப்பட்டதுடன் அந்த உணவுச் செலவானது பால் வருமானத்தின் 69 வீதத்திலிருந்து 89.71 வீதம் வரையாகும் என (அட்டவணை 10) அவதானிக்கப்பட்டது. 2017 ஆம் வருடத்தில் 20,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்காக மேற்கொள்ளப்பட்ட சாத்திய வள ஆய்வறிக்கையின் (பின்னிணைப்பு 26) மதிப்பீட்டிற்காக உணவிற்கான

செலவு பால் வருமானத்தில் 57.38 வீதமாகும் என கணிப்பிடப்பட்டுள்ளது. அதனடிப்படையில் அவ்வறிக்கை உண்மையான தரவுகளின் அடிப்படையில் தயாரிக்கப்பட்டுள்ளதென அவதானிக்கப்பட்டது.

5.3.4 குறித்த சாத்திய வள ஆய்வறிக்கையின் அடிப்படையில் முதல் காலப்பகுதியில் 5,500 லீற்றர் பால் எனவும் இரண்டாவது வருடத்தில் 6,000 லீற்றர் எனவும் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. மேலும் பொதுவான எடுக்கும் காலப்பகுதி 305 நாட்களாகவுள்ள அதேவேளை முதல் வருட பால் எடுக்கக் காலப்பகுதியின் போது பெறக்கூடிய ஒரு நாளைக்கான உற்பத்தி 18 லீற்றரும் இரண்டாவது வருடத்தில் ஒரு நாளைக்கான உற்பத்தி 19.5 லீற்றராகவும் இருக்க வேண்டாம். அதனடிப்படையில் அரச பண்ணைகளிலும் இவ்வற்பத்தியினைப் பெற்றுக்கொள்ள முடியாமல் போயுள்ளது. எனவே சாதாரண ஒரு பண்ணையாளனிடம் இதனைப் பெற்றுக்கொள்ள முடியாதென்பது அவதானிக்கப்பட்டது. எனினும் சாத்திய வள ஆய்வறிக்கையினால் சம்பந்தப்பட்ட தரப்பினர் வழிதவறச் செய்யப்பட்டுள்ளனர்.

5.3.5 சாத்திய வள ஆய்வறிக்கையின் படி (பின்னிணைப்பு 26) பசுவொன்றின் கருத்தரிக்கும் சாத்தியம் ஒவ்வொரு வருடமும் 80% என குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. எனினும் செயற்கை சினைப்படுத்தல் மூலமாக இது சாத்தியமற்றதெனவும் நாட்டினுள் இதுவரை சினைப்படுத்தல் பிரச்சினைகள் 25% முதல் 30% வரை காணப்படுவதற்கு பதிலாக 2018 மார்ச் 14 திகதிய கிராமியப் பொருளாதார அமைச்சின் செயலாளரின் பதிலில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. இதன்மூலம் சாத்திய வள ஆய்வறிக்கை உண்மையற்றது என்பது உறுதியாகின்றது. இது பால் பண்ணையாளர்களை மாத்திரமன்றி சம்பந்தப்பட்ட தீர்மானம் மேற்கொள்ளும் பிரிவினரையும் வழிதவறச் செய்துள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டது.

5.4 20,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்யும் திட்டத்தின் (3 ஆம் கட்டம்) கீழான அவதானிப்புகள்

5.4.1 2014 ஆம் வருடத்தில் 73,954,054.83 அமெரிக்க டொலர் செலவில் 20,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கு புதிய ஆலோசனை முன்வைக்கப்பட்டிருந்ததுடன் மீள் விலை மனுக் கோரலின்றி 2007 ஆம் வருடத்தின் விலை மனுக் கோரலின் அடிப்படையில் தேர்தெடுக்கப்பட்ட ஒப்பந்தக்காரருக்கே இத்திட்டம் கையளிக்கப்பட்டிருந்தது. அதன் பிரகாரம் 2017 ஆம் ஆண்டு முதலாவது கட்டமாக 1994 பசுக்கள் இறக்குமதி செய்யப்பட்டதுடன் அது முதலாம் கொள்வனவு நடைபெற்று 10 ஆண்டுகளின் பின்னரே

இடம்பெற்றிருந்தது. அதன் பிரகாரம் பெறுகை வழிகாட்டல்களுக்கு முரணாக செயற்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

5.4.2 2014 பெப்ரவரி 17 ஆந் திகதிய பொருளாதார அபிவிருத்தி அமைச்சினால் சமர்ப்பிக்கப்பட்ட அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனத்திற்கு (பின்னிணைப்பு 27) வழங்கிய 2014 யூன் 05 ஆந் திகதிய அமைச்சரவை தீர்மானம் (பின்னிணைப்பு 9) பிரகாரம் மூன்றாம் கட்டத்தின் கீழ் 20,000 பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கு அங்கீகாரத்தை வழங்கும் போது மேற்படி விஞ்ஞாபனத்திற்கு அவதானிப்பாக கால்நடை வளங்கள் மற்றும் கிராமிய அபிவிருத்தி அமைச்சினால் சமர்ப்பிக்கப்பட்ட கடிதத்தில் (பின்னிணைப்பு 28) குறிப்பிடப்பட்டதன் பிரகாரம் குறித்த உத்தியோகத்தர்கள் திருப்திபடக்கூடிய வகையில் செயற்பட வேண்டுமெனவும் அதன் பிரகாரம், 2017 ஆம் ஆண்டில் செயற்திட்டங்களை அமுல்படுத்தும் போது இறக்குமதி செய்யப்பட்ட உயிரினங்களின் உடல் ஆரோக்கியத்திற்காக ஒதுக்கப் பிரதேசமொன்றில் கால்நடை வைத்திய மேற்பார்வையின் கீழ் 30 நாட்கள் வைத்திருத்தல், இந்த இறக்குமதி செய்யப்பட்ட உயிரினங்களை நேரடியாக பண்ணைகளுக்கு வழங்காமல் அரசு பண்ணைகளின் பொறுப்பில் வைத்து கண்காணிக்கப்பட்டதன் பின்னர் இரண்டாம் பரம்பரை விவசாயிகளுக்கு பகிர்ந்தளித்தல், ஐரோப்பிய பரம்பரையுடனான உயிரினங்களுக்கு ஈடுகொடுக்கும் வகையில் சரியான முகாமைத்துவமொன்றின் கீழ் வைத்தல், உயர் கலவையுடன் கூடிய உணவினை வழங்குதல் மற்றும் நேரடியாக பகிர்ந்தளிக்கப்படுமாயின் மிகப்பெரிய அளவிலான முறையான முகாமைத்துவமொன்றை ஏற்படுத்தி பண்ணைக்கு உயிரினங்களை வழங்குவதன் மூலம் இலாபத்தை உச்சப்படுத்தல் போன்ற விடயங்களின் பிரகாரம் செயற்திட்டம் அமுல்படுத்தப்பட வேண்டியிருந்த போதிலும், அதன் பிரகாரம் செயற்திட்டம் அமுல்படுத்தாமல் முதலாவது பரம்பரையின் உயிரினங்கள் சிறிய பண்ணைகளுக்கு ஆரோக்கியக் காலத்தினுள்ளே வழங்கப்பட்டிருந்தது.

5.4.3 2017 மே 14 ஆந் திகதி 1,994 பசு மாடுகள் இறக்குமதி செய்யப்பட்டிருந்ததுடன் அதில் 1,911 மாடுகள் அன்றைய தினத்திலும், எஞ்சிய 83 மாடுகளும் மெனிக்பாலம் பண்ணையில் நிறுத்தி வைக்கப்பட்டு 2017 யூன் 13 மற்றும் 2017 யூலை28 ஆகிய தினங்களில் பகிர்ந்தளிக்கப்பட்டிருந்தன. அதன் பிரகாரம், 1978 மாடுகள் நுவரெலியா, பதுளை, கண்டி மற்றும் மாத்தளை போன்ற மாவட்டங்களின் 21 பண்ணைகளுக்கு முறையே 737, 100, 306 மற்றும் 835 ஆக ஒரு பண்ணைக்கு 12 முதல் 428 மாடுகள் வரையிலான வீச்சில் பசு மாடுகள் 2017 செப்டெம்பர் 15 ஆந் திகதி வரையில் பகிர்ந்தளிக்கப்பட்டிருந்தது. அந்த ஒரு மாட்டினது இறக்குமதி பெறுமதியில் எடுக்கப்பட்ட அந்தக் கிரயம், தடுப்பூசி ஏற்றுதல் மற்றும் நோய் பரிசோதனைச் செலவினங்களும்

உள்ளடங்கலாக அமெரிக்க டொலர் (\$) 3515.29 அதாவது அண்ணளவாக ரூபா 520,228 (பண்ணை வரை எடுத்துச் செல்லும் வரை) ஆக இருந்தது. அதில் ரூபா 200,000 மாத்திரம் பண்ணை விவசாயிகள் செலவிடப்பட்டிருந்ததுடன் எஞ்சிய தொகை அரசினால் செலவிடப்பட்டிருந்தன.

5.4.4 இந்த செயற்திட்டத்தின் மூலம் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பாற்பசுக்கள் பகிர்நகளிக்கப்பட்ட 21 பண்ணைகளில் 902 மாடுகளை பகிர்ந்தளித்த 10 பண்ணைகளில் 2017 ஓக்தோபர் 18, 21 ஆந் திகதிகளில் எங்களால் மேற்கொள்ளப்பட்ட களப்பரிசோதனையின் போது பின்வரும் விடங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன.

5.4.4.1 இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பாற்பசுக்கள் பகிர்நகளிக்கப்பட்ட நலனாளிகளின் பெயர்ப்பட்டியல்களில் 12 ஆவது பண்ணையின் கீழ் 20 பசு மாடுகள் பகிர்ந்தளிக்கப்பட்டதாக குறிப்பிடப்பட்டிருந்த போதிலும், பண்ணை அமைந்துள்ள இடமாகக் காண்பிக்கப்பட்ட இலக்கம் 28, கண்ணொறுவ, பேராதனை என்ற முகவரியிலுள்ள இடம் பரீட்சிக்கப்பட்ட போதும், அந்த இடத்தில் அவ்வாறான கால்நடைகளுடன் உள்ள பண்ணையொன்று காணப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. இந்த முகவரியில் உள்ள இடத்தில் கண்ணொறுவ கால்நடை வைத்திய ஆராய்ச்சி நிறுவனம் அமைந்திருந்தது.

5.4.4.2 அதனால் மேற்கூறப்பட்ட தெவிந்த பண்ணை தவிர 9 பண்ணைகளில் மாத்திரம் தரவுகளைச் சேகரிப்பதற்கு களப்பரிசோதனையின் போது கணக்காய்விற்கு உட்படுத்தப்பட்டிருந்தது.

5.4.4.3 நலனாளிகள் பாற்பசுக்களைத் தெரிவு செய்யும் போது கவனத்தில் கொள்ளப்பட்ட 6 எடுகோள்களில் காணப்பட்ட பசு மாடுகளை உருவாக்குதல் தொடர்பாக முழுமையான அனுபவத்துடன் இருக்க வேண்டியமை குறிப்பிடப்பட்டிருந்த போதிலும், அந்த அனுபவத்திற்காக கருத்திற்கொள்ளப்பட்ட ஆகக் குறைந்த காலம் தொடர்பாக குறிப்பாகக் காண்பிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை. எனினும், தெரிவு செய்யப்பட்ட 21 பால் பண்ணையாளர்களுக்கிடையே முழுமையான அனுபவத்துடன் உள்ள இரண்டு நபர்களுக்கு பசு மாடுகள் வழங்கப்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டதுடன் 03-10 மாடுகள் வரை உள்நாட்டு அறிவுள்ள மூன்று பால் பண்ணையாளர்களுக்காக 24-40 மாடுகள் வரையிலான அளவும் பகிர்ந்தளிக்கப்பட்டிருந்தது.

5.4.4.4 மாடுகளை பாற்பண்ணையாளர்களுக்கு பகிர்ந்தளிக்கப்பட்டதன் பின்னர் அதாவது 2017 மே 14 மற்றும் 2017 ஆகஸ்ட் 02 என்ற திகதிகளின் பின்னர் கணக்காய்வுத் திகதியான 2017 ஒக்தோபர் 21 வரையும் அந்த பண்ணைகள் அமைச்சினால் பின்னாய்வு நடவடிக்கை செய்யப்பட்டமை கணக்காய்வில் அவதானிக்கப்படவில்லை. அதனால் அந்த பாற் பண்ணையாளர்கள் முகங்கொடுத்துள்ள பால் சந்தைப்படுத்தல் பிரச்சினைகள், பராமரிப்புச் செலவினம் அதிகரித்தமை மற்றும் செயற்திட்டக் கடன் வட்டி மற்றும் கடன் தவணைப் பணம் செலுத்துதல் போன்றவைகளுக்கு தீர்வு கிடைத்திருக்கவில்லை.

5.4.4.5 கணக்காய்வினால் பரீட்சிக்கப்பட்ட 09 பண்ணைகளுக்கு பகிர்ந்தளிக்கப்பட்ட 902 பசு மாடுகளில் 31 மாடுகளுக்கு பண்ணைகளுக்கு எடுத்துச் செல்லும் போதே மெக்ஸ்டய்ஸ் என்ற நோய் பரவியிருந்தது. நாட்டிற்குள் உயிரினங்களை கொண்டு வருவதற்கு முன் மெக்ஸ்டைம்ஸ் நோய் பரவியிருந்தமையும், அது சிறிய சதவீதமாக இருந்தமையும் அமைச்சின் பதிலாகக் காணப்பட்டுள்ளது. எனினும், அந்த நோய் மிருகங்கள் நாட்டிற்குள் கொண்டு வருவதற்கு முன்னர் பரீட்சித்து தேவையான நடவடிக்கை எடுக்கப்படாமையினால் வேகமாகப் பரவக்கூடிய இந்த பலவீன சுகாதார நிலைமை தொடர்பாக உரிய உத்தியோகத்தர்கள் பொறுப்புடன் செயற்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

5.4.5 செயற்திட்டம் மூலம் உருவாகுகின்ற நலன் மதிப்பீட்டின் போது பின்வரும் விடயங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன.

5.4.5.1 பண்ணைகளிலிருந்து பெறப்பட்ட தகவல்களின் பிரகாரம் 15 நிலையங்களுக்கான நாளாந்த பால் உற்பத்தி வருமானம் மற்றும் உணவிற்காக செலவிடப்பட்ட செலவினங்கள் பெறப்பட்ட தகவல்களின் பிரகாரம் பண்ணையின் நாளாந்த செலவினம் அல்லது தீர்ப்பதற்கான பால் வருமானம் போதியளவில் இல்லாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (அட்டவணை 11)

5.4.5.2 பாற் பசுக்கள் செயற்திட்டத்திற்கு அணைந்ததாக சோள உற்பத்திச் செயற்திட்டமொன்று கால்நடை வள சபை ஊடாக ஏற்படுத்தப்பட்டிருந்த போதும், இந்த செயற்திட்டம் தோல்வியடைந்திருந்தது. மீண்டும். திதிகம பண்ணைக்கு இறக்குமதி செய்யப்பட்டதற்கிடையே மாடுகளுக்காக பண்ணைக்கு எலுபா மற்றும் எல்பா பயிர்ச்செய்கையை அமுல்படுத்துவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்த போதிலும், அதுவும் தோல்வியடைந்திருந்தது. அதன் பிரகாரம் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பாற்பசுக்களுக்குத் தேவையான உணவுகள் தனியார் நிறுவனமொன்றின் மூலம்

கொள்வனவு செய்யப்பட்டிருந்ததுடன் பாற் பசுக்களை இறக்குமதி செய்யும் கம்பனி உணவிற்கான கேள்வி அதிகரிப்பதுடன் அவற்றின் விலைகளும் உயர்வடைந்து செல்லும் போக்கொன்று காணப்பட்டது. ஒரு பால் லீற்றரிற்காக வழங்கப்படுகின்ற உணவுகளின் விலை பால் கொள்வனவு செய்யும் விலையினை விட விஞ்சுகின்றமையால் கால்நடை வளச் சபையின் பண்ணைகளைப் போல பாற் பண்ணைகளும் நட்டம் பெறும் நிலையில் காணப்பட்டது.

5.4.5.3 மேற்கூறப்பட்ட பிரகாரம் பால் உற்பத்தியிலிருந்து பெறப்பட்ட வருமானத்தை விட பால் தரும் மாடுகளுக்காக வழங்கப்பட்ட உணவுகளுக்கான செலவினம் உயர் பெறுமதியையும் கொண்டிருந்தமையும், பண்ணைகளின் பொருளாதார வசதியீனங்களின் அடிப்படையில் பராமரிக்கப்பட்டுச் செல்லப்படுகின்றமை களப்பரிசோதனையின் போது அவதானிக்கப்பட்டதுடன் இது தொடர்பாக பால் பண்ணையாளர்கள் பின்வரும் கேள்விகளை எழுப்பியிருந்தனர்.

5.4.5.3.1 ஒரு லீற்றர் பால் ரூபா 85 என்ற விலையில் கொள்வனவு செய்யப்படுவதாக அமைச்சினால் கூறப்பட்ட போதிலும், ஒரு லீற்றர் பாலுக்காக பண்ணையாளர்களுக்கு ரூபா 65-73 இறக்கிடையேயான விலை பண்ணையாளர்களுக்கு கிடைத்திருந்தமையால் வருமானம் வீழ்ச்சியடைந்திருந்ததுடன் பாற் பண்ணைகளைப் பேணிச் செல்லல் சீரற்ற நிலையில் இருந்தமை காண்பிக்கப்பட்டிருந்தது.

5.4.5.3.2 திறைசேரி செயலாளரின் ரீஐபீ/ரீபீ/01/47 ஆம் இலக்க 2017 யூலை 07 ஆந் திகதிய கடிதத்தின் மூலம் (இணைப்பு 29) 1 கிலோ கிராம் பால் மாவிற்கான இறக்குமதி சுங்கவரி ரூபா 225 முதல் ரூபா 2 வரை பதிவழிக்கப்பட்டமையால் பால் சார்ந்த உற்பத்திகள், பால்மா பயன்படுத்தி உற்பத்திக்கு ஈடுபத்தியமையால் பதனிட்ட பால் உற்பத்தியின் தேவை குறைவடைந்திருந்தமையும் அதன் காரணமாக பதனிட்ட பாலின் விலை குறைவடைந்திருந்தமையும் தெரிவித்தனர்.

5.4.5.3.3 மெதய மற்றும் மெதய அற்ற கழிவுப்பொருட்கள் பாலில் நியம மட்டத்தில் பேணிச் செல்வதற்காக பாற் பசுக்களுக்கு உயவு வழங்கும் போது குறித்த நியம அளவினுடைய உணவுக் கலவையொன்று வழங்கப்பட வேண்டியிருந்த போதிலும், அதனை வழங்குவதற்கான கிரயம் அதிகரித்தமை (உணவு விலை ணயர்ந்து செல்கின்றமை), பாற் பண்ணையாளர்களுக்க எதிர்பார்த்த அளவில் விலையொன்று

கிடைக்காமையினால் (ரூபா 85), அந்த உணவுக் கலவை வழங்காது வேறு உணவுக் கலவை வழங்காது வேறு உணவுக் கலவை வழங்குவதற்கு ஏற்பட்டிருந்ததாக தெரிவித்தனர்.

5.4.5.3.4 நாளாந்த பால் உற்பத்தி நிலையமொன்றிற்கு ஒரு பால் மாட்டிலிருந்து 15 லீற்றர் பெறக்கூடியதாக அவர்கள் அறிவிக்கப்பட்டிருந்த போதிலும், அந்த இலக்கை அடைந்து கொள்வதற்கு முடியாதிருந்ததாக தெரிவித்தனர்.

5.4.5.3.5 மேலும் பாற் பண்ணையாளர்கள் வழங்கிய எழுத்து மூலக் கூற்றின் பிரகாரம் அந்த பண்ணையாளர்கள் ஈடுபடுத்திய முதலீட்டிற்கு எதிர்பார்த்த நலன்கள் கிடைக்கப் பெறாதிருந்ததாக தெரிவித்திருந்ததுடன் மாடுகளை உருவாக்குதல் தொடர்பாக முழுமையான அனுபவத்துடன் உள்ள பால் பண்ணையாளர்களின் பிரகாரம் உள்நாட்டு மாடுகளுடன் ஒப்பிடும் போது இறக்குமதி செய்யப்பட்ட மாடுகளிலிருந்து கிடைத்த வருமானம் ஒப்பீட்டு ரீதியில் அதிகரித்திருந்த போதும், அதற்காக ஏற்படுகின்ற நாளாந்த செலவினம் (உணவு, மருந்து, ஊழியர் கூலி, மின்சாரம் மற்றும் நீர்) ஒப்பீட்டு ரீதியில் உயர் பெறுமதியைக் கொண்டிருந்ததுடன் அதனால் வருமானத்தில் நாளாந்த செலவினத்தையேனும் வெளிப்படுத்துவதற்கு வசதியற்றிருந்ததுடன் முதலீட்டிற்காக பெறப்பட்ட கடன் அல்லது வட்டியை இந்த வருமானத்திலிருந்து செலுத்துவதற்கு போதியளவாக இல்லாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. (அட்டவணை 12) மேலும், இந்த இறக்குமதி செய்யப்பட்ட மாடுகளைக் கொள்வனவு செய்வதற்காக உள்நாட்டு மாடுகளை அகற்றுவதற்கும் பண்ணையாளர்களுக்கு ஏற்பட்டிருந்தது.

5.4.5.3.6 கலேவல பிரதேசத்தில் அமைந்துள்ள பண்ணையொன்றில் மேற்கொள்ளப்பட்ட பரிசோதனையின் போது பண்ணையின் உரிமையாளரின் எழுத்து மூலம் வழங்கப்பட்ட கூற்றின் பிரகாரம் இந்த பண்ணைக்கு வழங்கப்பட்ட 20 தாய் மாடுகளுக்கிடையே பாலின்றி மரணித்த 06 மாடுகளும் இருந்ததாக அறிவிக்கப்பட்டிருந்தது.

அது தொடர்பாக அமைச்சின் செயலாளரினால் வழங்கப்பட்ட 2018 மார்ச் 14 ஆந் திகதிய பதிலின் பிரகாரம் வெலாட் நிறுவனத்தால் மாடுகளைப் பரீட்சிக்கும் போது நோயுள்ள 10 மாடுகளின் பெறுமதி (ரூபா 20 லட்சம்)

அந்த நிறுவனத்தால் அந்த பண்ணையாளருக்கு மீண்டும் வழங்கப்பட்டதாக தெரிவிக்கப்பட்டிருந்தது. அதன் பிரகாரம் மாடுகளுக்காக அரசாங்கம் செலவிட்ட ரூபா 3,215,510 தொகை அரசாங்கத்திற்கு நட்டமாக இருந்ததுடன் அதனை அறவிடுவதற்கு 2018 பெப்ரவரி மாதம் வரையும் நடவடிக்கை எடுக்கப்படாதிருந்தமையும் அவதானிக்கப்பட்டது.

5.4.5.3.7 மேற்கூறப்பட்ட பண்ணையின் உரிமையாளரால் எழுத்துமூலம் வழங்கப்பட்ட கூற்றின் பிரகாரம் அமைச்சிற்கு மாடுகளுக்காக ஒரு மாட்டிற்கு ரூபா 200,000 வீதம் ரூபா 4,000,000 தொகையும், அதற்கு மேலதிகமாக வெலாட் ரூரல் எக்ஸ்போட் இன் உள்நாட்டு முகவர் நிறுவனமான பொஜ் சைட் இன்ஜினியரிங் நிறுவனத்தில் உத்தியோகத்தரால்மாடுகளை வழங்குவதற்கு ரூபா 350,000 மேலதிக தொகையொன்று செலுத்துமாறு விடுவிக்கப்பட்ட அறிவித்தலுக்கு 2017 யூலை 27 ஆந் திகதி தனியார் வங்கிக்கு கணக்கிற்கு வைப்புச் செய்யப்பட்டு காசாகச் செலுத்தப்பட்டிருந்தது. அதன் பிரகாரம் பால் பண்ணையாளர்கள் முறைகேடாக பணம் பெறல் இடம்பெற்றிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

5.4.5.3.8 மேற்கூறப்பட்ட 20 மாடுகளுக்கிடையே 18 கன்றுகளில் 18 பால் தரும் கருவூட்டப்பட்ட 2 மாடுகளுடன் 38 மாடுகள் பண்ணைக்கு 2017 ஆகஸ்ட் 02 ஆந் திகதி தேசிய கால்நடைவள அபிவிருத்தி சபையின் மெனிக்பாலம் பண்ணையிலிருந்து கிடைத்திருந்தமையும், அந்த பண்ணையில் அமைந்துள்ள பிறந்த 18 கன்றுகளில் 12 கன்றுகள் இரத்தம் கசியும் நோயினால் தாக்கப்பட்டு இறப்பெய்தியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. (நிழற்படம் 3-I, II, III, IV)

5.4.6 உடன்படிக்கையின் பிரகாரம் கிராமிய பொருளாதார அமைச்சு (கொடுப்பனவாளர்) மற்றும் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசு மாடுகள் வழங்கப்பட்ட பாற் பண்ணையாளர்களுக்கிடையே 12 நிபந்தனைகள் மற்றும் 05 நிபந்தனைகளுடன் இரண்டு உடன்படிக்கைகள் கைச்சாத்திடப்பட்டு இந்த ஒவ்வொரு உடன்படிக்கையின் பிரகாரம் மாடுகளை வழங்குவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்ததுடன் உடன்படிக்கையின் பரிசோதனையின் போது பின்வரும் விடயங்கள் வெளிப்படுத்தப்பட்டன.

5.4.6.1 உடன்படிக்கையின் 11 ஆம் இலக்கத்தின் பிரகாரம் வழங்கப்பட்ட மாடுகள் உரிய காப்புறுதி கம்பனியுடன் காப்புறுதி செய்தல் வாடிக்கையாளர் தரப்பின் பொறுப்பாகக் காண்பிக்கப்பட்டுள்ளது. எனினும், களப் பரிசோதனை மேற்கொள்ளப்பட்ட பண்ணைகளுக்கிடையே 21 பண்ணைகளில் 902 மாடுகள் காப்புறுதி செய்யப்பட்டிருக்கவில்லை.

5.4.6.2 03 நிபந்தனையுடன் உடன்படிக்கையின் 01 ஆம் இலக்க பிரிவின் கீழ் பாற் பசுக்களின் நலன்களுக்காக உரிய பண்ணைகளில் காணப்படுகின்ற நடவடிக்கைகளுக்காக ஆகக்குறைந்தது இரண்டு சமுர்த்தி நலனாளிகளில் இரண்டு பேரை தொடர்புபடுத்துவதற்கு வாடிக்கையாளர் தரப்பினர் இணங்கியிருந்தனர். எனினும், பராமரிப்புச் செலவினம் அதிகரித்தமையால் குறைவான ஊழியர்களைப் பயன்படுத்திப் பண்ணைகள் பராமரிக்கப்படுகின்றமையாகும்.

5.4.7 கருவூட்டப்படாத மற்றும் கருவூட்டப்பட்ட கால்நடைகளுக்காக ஏற்பட்ட நட்டம்

5.4.7.1 இறக்குமதி செய்யப்பட்ட சந்தர்ப்பத்தில் கருவூட்டப்படாத 11 மாடுகளுக்கு களப்பரிசோதனை செய்யும் போது நேரடியாக குறிப்பிடப்பட்டிருக்கும் போது இலங்கைக்கு இறக்குமதி செய்யப்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டதுடன் அந்த மாடுகள் 06 பண்ணைகளுக்கு பகிந்தளிக்கப்பட்டிருந்ததுடன் மாடுகள் கருக்கட்டாமையினால் ஒரு மாட்டிற்கு ரூபா 50,000 வீதம் பண்ணையாளர்களுக்கு செலுத்துவதற்கு உடன்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. எனினும், உடன்படிக்கையின் ஒரு நிபந்தனையான இலங்கைக்கு இறக்குமதி செய்யப்பட்ட கருக்கப்பட்ட மாடுகளாக இருக்க வேண்டிய நிபந்தனை முடிவடைந்திருக்கும் போது இந்த மாடுகள் பண்ணைகளுக்கு வழங்கப்பட்டமையின் காரணமாக பண்ணையாளர்களுக்கு ஒரு மாட்டிற்காக ரூபா 150,000 வீதமும், அமைச்சிற்கு ரூபா 509,660 தொகை வீதமும் ஆக 11 மாடுகளுக்காக ரூபா 7,256,260 நட்டம் ஏற்பட்டிருந்தது.

5.4.7.2 05 பண்ணைகளுக்குரிய பௌதீக பரிசோதனையின் போது இறக்குமதி செய்யப்பட்ட 566 மாடுகளில் 13 மாடுகள் கருக்கட்டாத மாடுகளாகவும் மற்றும் கருக்கட்டப்பட்ட மாடுகளுக்கிடையே இந்த மாடுகளுக்காக ரூபா 50,000 வீதம் மாத்திரம் வழங்கியமையினால் பண்ணையாளர்களுக்கு ஏற்பட்ட முழுமையான நட்டமும் கிடைக்கப்பெறாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. ஆறு மாதங்களினை விஞ்சியிருக்கும் போது கன்றுகள் கிடைக்காத மாடுகள் தொடர்பான விபரம் கீழே காண்பிக்கப்படுகின்றது.

அட்டவணை இல. 13 :- இறக்குமதி செய்யப்பட்ட மாடுகளுக்கிடையே கருக்கட்டாத மற்றும் கருக்கட்டப்பட்ட மாடுகளின் எண்ணிக்கை

பண்ணையின் பெயர்	இறக்குமதி செய்யப்பட்ட மிருகங்களின் எண்ணிக்கை	கருக்கட்டாத மற்றும் கருக்கட்டக்கூடிய மிருகங்களின் எண்ணிக்கை
ஹிங்குரான பாற்பண்ணை	420	7
விஜேசூரிய பாற்பண்ணை	50	2
காலிங்க விஜேசுந்தர பாற்பண்ணை	24	1
ஐ. அப்புஹாமி பாற்பண்ணை	40	1
அப்லேண்ட் பாற்பண்ணை	32	2
மொத்தம்	566	13

5.4.8 வெற்றிகரமான பால் வியாபாரி தொடர்ச்சியாக பெறப்பட்டு உள்நாட்டு பால் பண்ணையாளர்களுக்கு இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பாற் பசுக்கள் கொள்வனவு செய்யப்பட்டமையால் ஏற்பட்ட நிலை

அனுபவத்துடன் தமது கைத்தொழிலை வெற்றிகரமாக பேணி பாற் பண்ணையாளர்கள் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பாற் பசுக்களைப் பெற்றதன் பின்னர் அவர்களின் பாற் கைத்தொழில் நட்டமடைந்து மற்றும் அதிக கடன் பொறுப்பினால் காணப்படுவதாக அறிவிக்கப்பட்டிருந்ததுடன், பண்ணையாளர்களினால் உள்நாட்டு பசு மாடுகளுடன் பேணப்பட்டுச் சென்ற பண்ணைகள் வெற்றிகரமாக பேணிச் செல்லப்படாமலும் பெறப்பட்ட விருதுகள் மற்றும் அவர்கள் தொடர்பாக வழங்கப்பட்ட எழுத்து மூல கூற்றுக்களின் மூலம் உறுதிப்படுத்தப்பட்டது. எனினும், கைத்தொழிலில் அவர்கள் கடனாளிகளாக உள்ளாக்கப்பட்டு கஷ்டமான நிலை ஏற்பட்டிருந்தமையும் அவதானிக்கப்பட்டது.

5.4.8.1 இந்த செயற்திட்டம் தொடர்பாக மாத்தளை இவுலவெல பிரதேசத்தில் பாற் பண்ணையாளரின் பாற் பண்ணை 2013 ஆம் ஆண்டு முதல் 2016 ஆம் ஆண்டு வரை

தொடர்ச்சியாக 3 வருட காலம் முதல் மத்திய மாகாணத்தின் மாத்தளை மாவட்டத்தில் அமைந்துள்ள பல்வேறு அரச திணைக்களங்களினதும் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களினாலும் ஒருங்கமைக்கப்பட்ட சிறந்த பாற் பண்ணையாளரை தெரிவு செய்யும் 06 போட்டிகள் மூலம் ஆரம்ப/சிறந்த இடங்கள் மூன்று சந்தர்ப்பங்களிலும் இரண்டாவது மற்றும் மூன்றாவது இடங்களுக்காக விருதுகளும் வெல்லப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 30)

5.4.8.2 பாற்பண்ணைக் கைத்தொழிலில் 12 வருட அனுபவத்துடன் இளம் பாற்பண்ணையாளர் தமது ஜீவனோபாய பாற்பண்ணைகள் கைத்தொழிலை வெற்றிகரமாக நடாத்திச் சென்றமையும், வெளிநாட்டு மாடுகளைப் பெற்றதன் பின்னர் நடட்டத்தைப் பெற்றமை மற்றும் கடன் பொறுப்பினால் கஷ்டப்பட்டமையினால் இந்த பாற் பண்ணையாளர் தமது உயிரினை மாய்த்துக் கொள்வதற்கு முயன்றதாக அளுத்வெவ தேவாலய நம்பிக்கை பொறுப்பாளர் 2017 ஒக்தோபர் 24 ஆந் திகதிய கடிதத்தின் மூலம் எங்களுக்கு மேலும் அறிவித்திருந்தார்.

5.4.9 20,000 பசுக்கள் இறக்குமதி செயற்திட்டத்தின் 3 ஆம் கட்டத்தின் 11 ஆவது தடவை 3024 பசுக்களை இறக்குமதி செய்தல்.

20,000 பசுக்கள் இறக்குமதியின் கீழ் 2017 திசெம்பர் 27 ஆந் திகதி 3024 பசுக்கள் நாட்டிற்கு கொண்டு வரப்பட்டிருந்ததுடன் அப்பசுக்கள் தொடர்பாக பிரதான கால்நடை ஆரோக்கிய உத்தியோகத்தர் மற்றும் கால்நடை மருத்துவ ஆராய்ச்சி பணிப்பாளரினால் சமர்ப்பித்த ஆரோக்கிய அறிக்கையின் பிரகாரம் இக்கால்நடைகள் விலங்கு நோய் தொற்றினை உள்நாட்டு பசுக்களுக்கும் மனிதர்களுக்கும் தொற்றக்கூடிய ஆபத்தொன்று உள்ளதாக கால்நடை உற்பத்தி மற்றும் சுகாதார திணைக்களப் பணிப்பாளர் நாயகத்தினால் கிராமிய பொருளாதாரம் தொடர்பாக அமைச்சின் செயலாளருக்கு 2018 நவம்பர் 28 ஆந் திகதி எழுத்து மூலம் அறிவித்திருந்தார். மேலும், அவ்வறிக்கையின் பிரகாரம் உடனடியாக எடுக்கப்பட வேண்டிய நடவடிக்கைகள் தீர்மானிக்கப்பட்டிருந்ததுடன், சில விலங்குகளை அழித்து விடக்கூடிய அபாயமும் வெளிப்படுத்தப்பட்டன. எனினும், அவ்வறிக்கைக்கும் ஏனைய பரிந்துரைகள் தொடர்பாக கவனம் செலுத்தாமல் எஞ்சிய 15,000 விலங்குகளை இறக்குமதி செய்வதற்கும் தேவையான நடவடிக்கைகள் பொறுப்பொன்று இல்லாத செயற்பாட்டின் அமைச்சின் உத்தியோகத்தர்கள் ஈடுபட்டுள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டது. இந்த 15,000 விலங்குகளின் இறக்குமதிக்கு உரிய 2018 மே 02 ஆந் திகதி பகிரங்க பத்திரிகைளின் மூலம் பாற் பண்ணையாளர்களிடமிருந்து விண்ணப்பங்கள் கோரப்படுகின்றன.

6. முறைமைகளின் நலிவுகள்

- 6.1 செயற்திட்டத்தின் ஆரம்பத்தின் போது பால் உற்பத்தியை அதிகரிப்பதற்கு 2006 ஆம் ஆண்டில் தயாரிக்கப்பட்ட தேசிய கொள்கை 2007 யூன் 20 ஆந் திகதிய அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனத்தின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 32) மூலமும் சிந்தான வேலைத் திட்டத்தின் கீழ் உள்நாட்டு பால் உற்பத்தியை அதிகரிப்பதற்காக துரிதமாக செயற்பாடுகளை கட்டியெழுப்ப வேண்டிய முக்கியமான முன்மொழிவாக இனங்காணப்பட்ட உள்நாட்டு பாற் பசுக்களின் பரம்பரையின் செயற்கை முறையில் பால் வளம் மற்றும் இயற்கையான பால் வளத்தை மேம்படுத்துதல் மற்றும் உள்நாட்டு இனப்பெருக்க தொகுதியை வலுப்படுத்துவதை நோக்கமாகக் கொண்ட மாட்டு இனச்சேர்க்கை, உயிரணுக்கள் மற்றும் உயிரின வகைகள் இறக்குமதி என்ற விடயங்களுக்கிடையே பால் கைத்தொழிலை கட்டியெழுப்புவதற்கு பாற்பசுக்களின் பற்றாக்குறையை மாற்றியமைப்பதற்காக காண்பிக்கப்பட்ட சகல விடயங்களையும் கவனத்திற்கு எடுக்காமல் அதன் போது இனங்காணப்பட்ட பாற் பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கு மாத்திரம் கூடிய கவனம் செலுத்தி நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்தது.
- 6.2 2012 ஆம் ஆண்டு முதல் அமைச்சு பாற்பசுக்களை இறக்குமதி செய்துள்ள போதும் எஞ்சிய நடவடிக்கைகளுக்காக அந்த மாடுகள் தொடர்பாக தரவு முறைமையொன்று தயாரிப்பதற்கு சரியான மேற்பார்வையொன்று அமைச்சினால் மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை.
- 6.3 பாற் பசுக்களை இறக்குமதி செய்தல் தொடர்பாக சகல வலய காலநிலைக்கும் ஈடுகொடுக்கும் வகையில் மற்றும் நாட்டில் காணப்படுகின்ற வலயங்களிலிருந்து மாடுகளை போகனைப்படுத்துவதற்கும் தொற்று நோய்களிலிருந்து பாதுகாக்கக்கூடிய வகையில் ஆகக்குறைந்த கிரயத்தில் பராமரிக்கக்கூடிய உயிரினங்களை இனங்கண்டு இறக்குமதி செய்வதற்கு கொள்கையொன்று தயாரிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.
- 6.4 2007 ஆம் ஆண்டில் ஆரம்பிக்கப்பட்ட செயற்பாடுகளின் போது எந்தவொரு ஒப்பந்தகாரரினதும் (EOI) பிரகாரம் கோரப்பட்ட தகவல்கள் போதியளவில் சமர்ப்பிக்கப்படாதிருந்ததுடன் சில நிறுவனங்கள் பண்ணைகளை மேற்பார்வை செய்வதற்காக அதிக காலமொன்று கோரப்பட்டிருக்கும் போது அவ்வாறு வழங்கப்படாதிருந்தமையும் அவதானிக்கப்பட்டது. அந்த நிலையில் மீண்டும் கூறுவிலை கோருவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்காமையினால் நாட்டிற்கு சாதகமான பொருத்தமான ஒப்பந்தமொன்றைத் தெரிவு செய்வதற்கு காணப்பட்ட சந்தர்ப்பம் இழக்கப்பட்டிருந்ததா என்பது கேள்விக்குரியதாக இருந்தது.

- 6.5 தேவையான நியுணத்துவ அறிவு நாட்டில் காணப்படாத பாரியளவிலான நிர்மாண செயற்திட்டங்களுக்காக ஈடுபடுத்த வேண்டிய பெறுகை முறையான Turnkey முறைமை இந்த செயற்திட்டத்திற்காக பின்பற்றப்படாமையினால் அமைச்சினால் தயாரிக்கப்பட்ட மாதிரிகள் பூர்த்தி செய்யப்படாதிருந்தமையும், நாட்டில் மேற்கொள்ளப்பட்ட நிர்மாணங்கள் மற்றும் கைத்தொழிலுக்காக சமர்ப்பிக்கப்பட்ட மிகை மதிப்பீடு அங்கீகரிக்கப்பட்டவையாக அரசாங்கத்திற்கு நட்டம் ஏற்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.6 இலங்கையில் பால் உற்பத்தி கைத்தொழிலில் காணப்பட்ட நிலைமை தொடர்பாக விஷேடமாக காணப்பட்ட பால் உற்பத்தியில் காணப்படுகின்ற பிரச்சினைகள் தொடர்பாக சரியான பிரகாரம் மதிப்பீடு மற்றும் கவனம் செலுத்தாமலும் மிருகங்களின் உணவுகளுக்குக்காக செலவாகின்ற செலவினம் தொடர்பாக ஆரம்பிக்கப்பட்டிருந்தமை சாத்தியவள ஆய்வு அறிக்கையின் பிரகாரமும், கால்நடை வள சபையிலிருந்து பெறப்பட்ட பதிலின் பிரகாரமும் தொடர்புடைய பாற்பண்ணையாளர்களின் கூற்றுக்களின் பிரகாரமும் அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.7 பிரதானமாக இலங்கையின் காலநிலையும் சுகாதார ரீதியாக வலயங்கள் மிருகங்களுக்காக அவ்வளவு சாதகமற்ற நிலையொன்றின் கீழ் மிகவும் முறையான கட்டுப்பாட்டு முறைமை பின்பற்றப்படாமல் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட மாடுகள் ஆரோக்கியமாகவும் ஆக்கபூர்வமானதாகவும் பாதுகாத்துக் கொள்ளும் தேவை கஷ்டமாக இருந்தமை மற்றும் சிக்கனமற்றதாக இருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.8 நாட்டில் காணப்படுகின்ற நிலப் பற்றாக்குறையினால் எதிர்காலத்தில் உயிரினங்களின் பராமரித்தலை உலர் பிரதேசங்களில் பரவலாக்குதல் அத்தியாவசியமானதால் அதற்காக பொருத்தமான இனவிருத்தி முறைகளுக்கு தொடர்புபடுத்துதல் அத்தியாவசியமானது என அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.9 எதிர்வரும் சில வருடங்களில் 20,000 மாடுகள் வரை இந்நாட்டிற்கு கொண்டு வருவதற்கு நடவடிக்கை எடுத்தமையினால் இலங்கையில் தற்போது காணப்படுகின்ற உயர் தரத்துடன் கூடிய மாடுகள் அதற்குச் சமமான அல்லது அதற்கு மேற்பட்ட எண்ணிக்கையில் அகற்றும் ஆபத்தொன்று ஏற்பட முடியும். இச்சுற்றாடலுக்கு ஈடுகொடுக்கக்கூடிய மாடுகளை அகற்றுதல் பால் உற்பத்தி கைத்தொழிலின் நிலைபேறான இருப்பதற்கு அச்சுறுத்தலாக இருக்க முடியுமான போதிலும் அது தொடர்பாக சரியாக கவனம் செலுத்தப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

- 6.10 பண்ணையில் உள்ள இயற்கையான வளங்களின் பிரகாரம் மற்றும் பண்ணையாளரினது அயலுமையின் பிரகாரம் பண்ணையொன்றில் பராமரிக்கப்பட வேண்டிய மாடுகளின் எண்ணிக்கை சரியாக மதிப்பீடு செய்யப்பட்டு மிகவும் இலாபகரமான பண்ணையொன்றாக நடாத்திச் செல்லக்கூடியதாக மாடுகள் வழங்கல் இடம்பெற்றிருக்கவில்லை.
- 6.11 பால் சேகரித்தல் சிறந்த முகாமைத்துவ வழங்கல் மேற்கொள்ளப்படாமையின் காரணமாக பால் வழங்குனர்களுக்கு பணம் செலுத்தும் போது அரசாங்கத்தின் பணம் பயன்படுத்தாததைப் போன்று அரசாங்கத்தின் பால்மா இறக்குமதிக் கொள்கையினதும் காரணமாக பால் பண்ணையாளர்களுக்கு சரியான விலை கிடைக்கப்பெறாதிருந்தமையும் அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.12 கால்நடை வளங்கள் சபைக்காக முதலாவது இரண்டாவது கட்டத்தின் கீழ் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட விலங்குகள் செயற்திறனற்றதாகவும் நாட்டிற்கு செயற்திறனற்றதெனவும் அந்நிதிக் கூற்றுக்கள் பண்ணை பால் உற்பத்தி அறிக்கை மற்றும் கணக்காய்வு விசாரணைகளுக்காக கிடைத்த பதில்களின் பிரகாரம் அவதானிக்கப்பட்டிருக்கையில் 2017 ஆம் ஆண்டின் போது சிறிய அளவான விவசாயிகளுக்கு இறக்குமதி செய்யப்பட்ட விலங்குகளை வழங்கியதன் காரணமாக அவர்கள் நிதி பிரச்சினைகள் உட்பட மன உளைச்சலுக்கு உட்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.13 நாட்டினுள் கொண்டு வரப்படும் விலங்குகளின் நோய் ஆரோக்கியம் தனியான பிரதேசமொன்றில் கால்நடை மருத்துவ மேற்பார்வையின் கீழ் 30 நாட்கள் வைத்திருப்பதற்கு பரிந்துரைக்கப்பட்டிருந்ததுடன் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட கால்நடைகள் பண்ணைக்கு நேரடியாக அனுப்புவதால் நோய்களுக்கு உட்படக்கூடுவது தொடர்பில் கவனம் செலுத்தாமல் 2017 ஆம் ஆண்டின் போது அறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்கள் விவசாயிகளுக்கு நேரடியாக வழங்கப்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.14 2015 மே 20 ஆந் திகதிய அமைச்சரவை தீர்மானத்திற்கு (பின்னிணைப்பு 20) பிரகாரம் செயற்திட்டத்தின் முதலாவது மற்றும் இரண்டாவது கட்டங்களில் செயற்பாடுகளின் கண்காணிப்பு மற்றும் செயற்படுத்துவதற்காக வழங்கப்பட்ட பின்வரும் கட்டளைகள் முறைப்படி செயற்படுத்தப்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

- கடன் மற்றும் வட்டி மீளச் செலுத்துதல் தீர்மானிப்பதற்கு விஷேட குழுவொன்றை நியமித்தல்

- செயற்திட்டத்தின் 2 கட்டத்திற்காக நியமிக்கப்பட வேண்டிய செயற்பாட்டு குழுவை நியமித்தல்
- இரண்டாம் கட்டத்தின் மனித வள அபிவிருத்தி நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் தொடர்பான மேற்பார்வை செலவினம் மற்றும் இயவளவு மேம்படுத்தல்என்பவற்றிற்காக செலவிடப்பட்ட (\$ 50133.52 ஆன) ரூபா 69,955,702 தொகைக்காக குழுவின் பரிந்துரை பெற்றுக்கொள்ளல்.

6.15 இறக்குமதி செய்யப்படும் கால்நடைகளை காப்புறுதி செய்வதற்கு நிர்ணயிக்கப்பட்ட காலப்பகுதியில் நடவடிக்கை எடுக்கப்படாத காரணத்தினால் இறந்த கால்நடைகளுக்கு மாத்திரம் 2016 மே 30 ஆந் திகதி வரையில் ரூபா 57,720,809 ஆன நட்டமொன்று இடம்பெற்றிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது. காப்புறுதிக்காக அரசு நிறுவனமொன்றிடமிருந்து கூறுவிலை சமர்ப்பிக்கப்படாமையால் தனியார் துறையில் காப்புறுதி செய்வதற்கு திறைசேரி செயலாளரின் எழுத்து மூலம் அனுமதி கோரப்பட்டதாகவும் அது கிடைக்காதிருந்தமை அதற்கு காரணம் என கிராமிய பொருளாதாரம் தொடர்பான அமைச்சினால் அறிவிக்கப்பட்டிருந்தது.

7. பரிந்துரைகள்

7.1 அதுவரை மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்த பசு இறக்குமதிச் செயற்பாடுகளின் தோல்வி உறுதிப்படுத்தப்பட்டிருந்த நிலையில், 2012 டிசம்பர் 12ஆம் திகதி வெளியிடப்பட்டிருந்த அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனத்தில் பசு இறக்குமதிச் செயற்பாடுகள் வெற்றிகரமானதெனக் குறிப்பிடப்பட்டிருந்ததுடன், அமைச்சரவை விஞ்ஞாபனங்கள் பிழையற்ற நம்பத்தகு தகவல்களின் அடிப்படையில் தயாரித்தல் தொடர்பாக குறித்த அதிகாரிகள் கவனம் செலுத்த வேண்டுமென பரிந்துரைக்கப்படுகின்றது. (பந்தி இல. 5.1.1, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5)

7.2 குறிப்பாக இதுபோன்ற செலவு அதிகமான திட்டங்கள், நம்பத்தகு உண்மையான தகவல்களின் மூலம் விசேட அறிவினைப் பயன்படுத்தி பிழையற்ற சாத்திய வள ஆய்வறிக்கைகளை தயார் செய்ததன் பின்னர், முறையான கண்காணிப்புடன் செயற்படுத்தப்பட வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.3.1 தொடக்கம் 5.3.5 வரை)

- 7.3 இறக்குமதி செய்யப்பட்டுள்ள பசுக்கள் தொடர்பில், தரவுத் தொகுதியொன்றினை தயாரித்து முறையானதொரு மேற்பார்வையினை மேற்கொள்வது பொருத்தமானதென பரிந்துரைக்கின்றேன்.
- 7.4 நாட்டில் நிலவும் காலநிலைக்கு தாக்குப் பிடிக்கும், சூழலுக்கேற்ப நோய்கள் குறைவாக இருக்கக்கூடிய, மற்றும் நாட்டில் தாராளமாகக் கிடைக்கக்கூடிய உணவுகளைக் கொண்டு வளர்க்கக்கூடிய பசு வகைகளை இனங்கண்டு அவ்வாறான பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்குப் பொருத்தமான கொள்கையொன்றினை உருவாக்குவதில் கவனம் செலுத்தப்பட வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.1.6.3, 5.1.6.4, 5.1.7, 5.1.10, 5.4.5)
- 7.5 இதுவரை மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்த பசு இறக்குமதிப் பெறுவனவுச் செயற்பாட்டிற்கும் திட்டத்துடன் தொடர்பான நிர்மாண நடவடிக்கைகளுக்கும்மான பெறுவனவுச் செயற்பாடு முறையாக பின்பற்றப்படாதிருந்த போதும், எதிர்காலத் திட்டங்களின் போது பெறுவனவு அறிவுரைப்பு வழிகாட்டியில் திடமாகக் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள குறைந்த செலவு கூடுதல் பலன் ஆகிய அடிப்படைகளை பின்பற்ற வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.1.9, 5.1.11)
- 7.6 திட்டத்தின் நிர்மாண சேவைகளுடன் தொடர்பான மதிப்பீடுகள் மற்றும் செலவு விபரங்களை முறையாக தயாரிக்க வேண்டியுள்ளதுடன், ஒப்பந்தக்காரர்களின் மேலதிக மதிப்பீடுகளுடன் உடன்பட்டு ஒப்பந்தங்களில் கைச்சாத்திடாத வகையிலும் தரத்தினை உயர்ந்த மட்டத்தில் வைத்திருத்தலிலும் கூடிய அவதானத்தைச் செலுத்தி திட்டங்களை ஆரம்பித்தல் பொருத்தமானதெனப் பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.1.7, 5.1.8, 5.1.9, 5.1.10, 5.1.11)
- 7.7 இவ்வாறான திட்டங்களுக்காக ஒப்பந்தம் கைச்சாத்திடுகையில் நாட்டுக்கு அதிகூடிய பொருளாதார பலன் கிடைக்கும் வகையில் விநியோகஸ்தர்களைத் தெரிவுசெய்து கொள்வதற்கும் நிதித்துவப்படுத்துவதற்கு முடியுமான வழிமுறைகளை பின்பற்றல் தொடர்பாக கவனம் செலுத்த வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.1.2.2, 5.1.2.3, 5.1.2.7,(i)(v)(vi)(vii))
- 7.8 திட்டத்தின் முதலாம் இரண்டாம் கட்டங்களின் கீழ் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்கள் பாரிய அளவிலான பண்ணைகளினால் பராமரிக்கப்படும் போதும் பொருளாதார இழப்பு ஏற்பட்டிருப்பதனால் மூன்றாவது திட்டத்தின் கீழ் இறக்குமதி செய்யப்படும் பசுக்களை சிறிய அளவிலான பாற்பண்ணையாளர்களுக்கு வழங்குவது இலாபமானதா என்பது

குறித்து மீண்டும் ஆலோசித்து பொருத்தமான தீர்மானத்தை மேற்கொள்ள வேண்டும் என பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5, 5.2.4, 5.3, 5.4.2, 5.4.4.5, 5.4.5, 5.4.6, 5.4.8)

- 7.9 பசுக்கள் இறக்குமதி செய்வதற்கு சமாந்தரமாக, பால் சேகரிக்கும் நிலையங்கள் ஊடாக பால் பண்ணையாளர்களின் பால் உற்பத்திகளை இலாபமீட்டும் வகையில் கொள்வனவு செய்யும் பொறிமுறையொன்றினை உருவாக்கி நடைமுறைப்படுத்த வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.4.5.3.3, 5.4.5.3.2)
- 7.10 பண்ணையொன்றில் காணப்படும் இயற்கை வளங்களின் அடிப்படையிலும், ஒவ்வொரு பண்ணையாளரினதும் ஆற்றல்களுக்கமைய பண்ணையில் பராமரிக்கப்பட வேண்டிய விலங்குகளின் எண்ணிக்கையை உறுதியாக மதிப்பீடு செய்து இலாபகரமான முறையில் பண்ணையினை நடாத்திச் செல்வதற்கு வசதியான விலங்குகளின் எண்ணிக்கையை பெற்றுக்கொடுப்பதிலும், தேவையான ஆலோசனைகளைப் பெற்றுக் கொடுப்பதிலும் கவனம் செலுத்த வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.4.8)
- 7.11 பால் நிலையங்களினால் பால் கொள்வனவு செய்வதற்காக செலவிடப்பட்ட தொகை முறையாக பால் பண்ணையாளர்களுக்கு கிடைக்கின்றதா எனவும் செலுத்தப்பட்ட தொகைக்கு பெறுமதியான பால் அந் நிலையங்களுக்கு கிடைக்கின்றதா எனவும் தொடர்ச்சியாக அவதானித்து தேவையான நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.2.2.2, 5.4.5.3.1)
- 7.12 இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களுக்கு தேவையான மற்றும் பொருத்தமான வகையில் உள்நாட்டு பசு உணவு உற்பத்தியை அதிகரித்து பசுக்களின் உணவிற்கான செலவினை குறைத்துக் கொள்ளல் தொடர்பாக கவனம் செலுத்தப்பட வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.1.3, 5.4.5.3.3)
- 7.13 இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களுக்கு தாங்க முடியாத வெப்பம் காணப்படும் பிரதேசங்களில் விடப்பட்டுள்ள பசுக்களை பொருத்தமான காலநிலை காணப்படும் பிரதேசங்களில் அமைந்துள்ள பண்ணைகளுக்கு இடமாற்றி அப்பசுக்களின் சுகாதாரப் பாதுகாப்பு மற்றும் பயன்பாட்டினை அதிகரித்துக் கொள்ளல் தொடர்பாகவும் பசுக்களுக்கு செயற்கையான முறையில் மின் விளக்குகள் மூலம் வெப்பத்தினைப் பெற்றுக்கொடுப்பதற்காக ஏற்படும் மேலதிக செலவினை தவிர்த்துக் கொள்ளல் தொடர்பாக கவனம் செலுத்தப்பட வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.1.10, 5.1.7.3)

- 7.14 காப்புறுதி செய்யப்பட்டிருந்த நிலையில் இறந்த இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களுக்காக நட்புடைய பெற்றுக்கொள்ளல் தொடர்பாகவும் காப்புறுதி செய்யப்படாதிருந்த இறக்குமதி செய்யப்பட பசுக்களுக்காக தாமதமின்றி காப்புறுதியை பெற்றுக்கொள்ளல் சம்பந்தமாகவும் கவனம் செலுத்தப்பட வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 6.1.15, 5.4.6.1)
- 7.15 நிலைபேறான அபிவிருத்தியுடன் இயைபாக்கமடைவதற்கு இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்களினதும் கால்நடை வளத் துறையில் காணப்படும் நிலைமைகள் மற்றும் அவ்வுற்பத்திகள் தொடர்பான சுயாதீன மற்றும் விடயம் சார்ந்த அறிவுள்ள ஒரு குழுவினால் முறையான ஆய்வினை மேற்கொண்டு நீண்ட காலத் திட்டங்கள் கால்நடை வள அபிவிருத்தி சபையின் கீழ் அல்லது அமைச்சின் கீழ் தயாரிப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுப்பது பொருத்தமானதென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.3, 5.4.4, 5.4.5.3)
- 7.16 தேசிய திரவப் பால் உற்பத்தியை மேம்படுத்துவதற்காக செயற்படுகையில் இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பால் மா வகைகளின் விலைகளுடன் உள்நாட்டு பால் பண்ணையாளர்களுக்கு போட்டியிட முடிகின்ற வகையில் பால் மா இறக்குமதி தொடர்பான வரிக் கொள்கையினை காலத்திற்கேற்றவாறு நிர்ணயிப்பதில் அவதானம் செலுத்தப்பட வேண்டுமென பரிந்துரைக்கின்றேன். (பந்தி இல. 5.4.5.3.2)
- 7.17 எஞ்சிய 15,000 விலங்குகளை இறக்குமதி செய்வதற்கு முன்னர் கால்நடை ஆரோக்கிய உத்தியோகத்தர் மற்றும் கால்நடை மருத்துவ ஆராய்ச்சி பணிப்பாளரின் அறிக்கை தொடர்பாக உரிய உத்தியோகத்தர் அறிவுட்டப்பட்டு நாட்டிற்கு பாதிப்பு ஏற்படாத வகையில் நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டுமென என பரிந்துரைக்கப்பட்டுள்ளது.

8. தீர்மானங்கள்

- 8.1 முறையாக தயார்படுத்தப்பட்டுள்ள தேசிய திட்டத்திற்கு இயைபாக்கமடையாது கடந்த சுமார் 7 வருடங்களில் அதாவது 2017 திசம்பர் 31ஆம் திகதி வரை பசுக்களின் இறக்குமதிக்காக 43,023,648 அமெரிக்க டொலர் அதாவது அண்ணளவாக ரூபா.7.9 பில்லியன் செலவில் நடைமுறைப்படுத்தியுள்ள இத்திட்டத்தின் மூலம் உரிய பலனைப் பெற்றுக்கொள்ள முடியாமலிருப்பதற்கும் சிக்கனமான முறையில் திட்டத்தினை

செயற்படுத்துவது குறித்து சம்பந்தப்பட்ட அதிகாரிகள் பொறுப்புக் கூற வேண்டுமெனத் தீர்மானிக்கின்றேன்.

8.2 முறையான தொழில்சார் அணுகுமுறையின்றி பிழையான மற்றும் பூரணமற்ற சாத்திய வள ஆய்வறிக்கைகளை தயாரித்தல் தொடர்பாக அக்குறித்த அறிக்கைகளை தயாரித்த பிரிவினர் பொறுப்புக் கூற வேண்டுமெனவும் முதலாம் கட்டத்தின் கீழ் பசுக்களை இறக்குமதி செய்தல் இலாபமற்றதென தெரிந்திருந்த போதும் முறையாக தேவையான பொருத்தங்களை மேற்கொள்ளாது இரண்டாவது கட்டத்தினை அமுல்படுத்துவதும், அவ்விரண்டாவது கட்டமும் இலாபமற்றதென தெரிந்திருந்த சந்தர்ப்பத்தில் இவ்வாறே அதன் மூன்றாவது கட்டத்தையும் அமுல்படுத்துவது தொடர்பாக அதற்கான தீர்மானத்தினை மேற்கொண்ட அதிகாரிகள் பொறுப்புக் கூற வேண்டுமெனத் தீர்மானிக்கின்றேன்.

8.3 இத்திட்டத்திற்காக பெறப்படும் கடன் தொகையினை மீளச் செலுத்தும் காத்தியம் தொடர்பாக முறையான கணிப்பீடின்றி திட்டத்தினை செயற்படுத்துவதன் காரணமாக திரைசேரிக்கு மேலதிக செலவினை மேற்கொள்ள நேரிடுதல் தொடர்பாக அத்தீர்மானங்களை மேற்கொண்ட அதிகாரிகள் பொறுப்புக் கூற வேண்டுமெனத் தீர்மானிக்கின்றேன்.

8.4 உள்நாட்டுப் பசுக்களின் வகைகளை இயற்கையான மற்றும் செயற்கையான சினைப்படுத்தல் முறைகள் மூலம் தரப்படுத்துவதற்கும் இலங்கையின் காலநிலைக்கு மிகவும் பொருத்தமான உயர் ரக வலயம் சார்ந்த பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதற்கு முன்னுரிமை வழங்காது சௌமியமான வலய பசுக்களை இறக்குமதி செய்வதனால் ஏற்படும் சாதகமான நிலைமை தொடர்பாக குறித்த மதிப்பீடு மற்றும் தீர்மானங்களுடன் சம்பந்தப்பட்ட அதிகாரிகள் பொறுப்புக் கூற வேண்டுமெனத் தீர்மானிக்கின்றேன்.

8.5 பசுக்களை இறக்குமதி செய்து பால் உற்பத்தியை அதிகரிப்பதற்கான நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்த போதும் பால் சேகரிக்கும் செயன்முறையினை அபிவிருத்தி செய்வதற்கு நடவடிக்கை எடுக்காமை மற்றும் பால் பண்ணையாளர்களுக்கு நியாயமான விலையைப் பெற்றுக் கொடுப்பதற்கு முடியாமல் போனமை தொடர்பாகவும் குறித்த நிறுவனத்தினை வினைத்திறன்ற விதத்திலே கொண்டுநடாத்துதல் தொடர்பாகவும் அமைச்சு பொறுப்புக் கூற வேண்டுமெனத் தீர்மானிக்கின்றேன்.

- 8.6 இறக்குமதி செய்யப்பட்ட பசுக்கள் மரணித்ததன் காரணமாக அரசுக்கு ஏற்பட்ட ரூபா. 57,720,809 நட்டத்தினை ஈடு செய்யும் வகையில் காப்புறுதி பெற்றுக் கொள்ளாமை தொடர்பாக அக் குறித்த அதிகாரிகள் பொறுப்புக் கூற வேண்டுமெனத் தீர்மானிக்கின்றேன்.
- 8.7 இறக்குமதி செய்யப்படுகின்ற கால்நடைகளால் நாட்டிற்கு ஏற்படுகின்ற பாதிப்புக்கள் ஆரோக்கிய அறிக்கையின் மூலம் சுட்டிக்காண்பிக்கப்பட்டிருக்கையில் இந்த அறிக்கையினைக் கருத்திற் கொள்ளாது எஞ்சிய 15,000 கால்நடைகளை இறக்குமதி செய்வதற்கு தீர்மானிக்கப்பட்டிருந்தமை காரணமாக நாட்டிற்கு ஏற்படக்கூடிய பாதிப்புக்கள் தொடர்பில், அவ்வாறு கண்முடித்தனமாக நடவடிக்கைகளில் ஈடுபடுகின்ற உத்தியோகத்தர்கள் பொறுப்புக்கூற வேண்டியவர்கள் என முடிவு செய்கின்றேன்.

ஒப்பம்./எச்.எம். காமினி விஜேசிங்ஹு
கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதி

எச்.எம்.காமினி விஜேசிங்ஹு
கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதி
2018 மே 04 திகதி

Executive Summary	87
1. Background and the Nature of the Report	88
2. Methodologies Adopted in the Preparation of these Reports.....	88
2.1 Perusal of Registers, Books and Reports	88
2.2 Other Examinations	89
3. Limitation of the Scope.....	89
4. The Introduction of the Process of the Importation of Dairy Cattle	90
4.1 The Government Policy on the Livestock Development Formulated in the year 2006	90
4.2 Current Position of the Livestock Productions and the Import of Dairy Cattle	91
4.3 Process of Implementation of the Dairy Cattle Importation Project under the Phases	92
4.3.1 Implementation of First Phase of the Project.....	92
4.3.2 Implementation of the Second Phase of the Project.....	93
4.3.3 Implementation of the Third Phase of the Project.....	93
5. Observations revealed in the Implementation of the Project of the Importation of Dairy Cattle under the Phases.....	94
5.1 Observations under the 1 st and 2 nd Phases of the Project Implemented Under the Department of Livestock.....	94
5.2 Other Observations	106
5.3 Reports of Feasibility Study.....	108
5.4 Observations under the Project for Importation of 20,000 Dairy Cattle (Phase III)	109
6 Weaknesses in Systems.....	117
7. Recommendations.....	120
8. Conclusions.....	123

Executive Summary

In keeping with the Government Policy and the Mahinda Chinthanaya formulated in the year 2006, popularization of fresh milk consumption and the formulation of Government tax policies and the policies pertaining to the import of dairy products to suit to that endeavour, had been recognized.

For the purpose of minimizing the cost incurred on the import of milk powder by avoiding existing shortage of elite cattle, a decision had been reached to import 15,000 elite cattle and distribute them to the farms of the National Livestock Development Board.

Of 4,495 dairy cattle thus imported comprising 2,000 dairy cattle under the first phase in the years 2012 and 2013 and 2,495 dairy cattle under the second phase in the year 2015, 2,500 dairy cattle imported in the year 2015 had been made available to the Hambantota Ridiyagama Farm which is situated in an area not resisting to those animals. The National Livestock Development Board had failed to settle, as expected, the foreign loan obtained as a sub-loan for this project .

Notwithstanding the matters referred to above, in granting approval for the import of 20,000 dairy cattle under the third phase in pursuance of the Cabinet Decision dated 20 June 2014, a decision had been taken not to distribute the imported cattle directly to the farms. Instead, it had been decided to keep such cattle under the care of the Government farms and subsequently, distribute the cattle of second generation to the farmers. Nevertheless, without being complied with that decision, action had been taken in the year 2017 to directly provide 5,000 dairy cattle for the dairy farmers.

Relevant procurement procedures had not been adopted in a manner beneficial to the Government and the procurement procedure had not been abided by at the second and third phases of the importation of dairy cattle. Further, the feasibility study report applicable to the project had not been presented at an adequate professional standard. Even though a sum of Rs. 7.9 billion had been spent for the project, the officer concerned had failed to execute the project in a manner achieving the expected results.

1. Background and the Nature of the Report

While stipulating the fact that the acute dearth of elite cattle would adversely affect the progress of the local dairy industry, as the fresh milk production of the Sri Lanka had not been adequately developed in commensurate with the local consumption, the Ministry of Livestock and Rural Community Development and Rural Economy had taken action to import dairy cattle in the years 2012, 2015 and 2017 with the objective of minimizing the colossal amount of money spent on the import of milk powder. Nevertheless, in the preparation of plans for this entire project, in the procurement process and in the implementation of the project, action had been taken deviating from the formal methodologies and accordingly it was revealed in audit that the above situation had contributed to bring about an unfavorable atmosphere to the Sri Lanka economy in financial and social terms. Accordingly, by taking into consideration the above matters, this report was prepared with the intention of evaluating the effectiveness of this project.

2. Methodologies Adopted in the Preparation of these Reports

2.1 Perusal of Registers, Books and Reports

- (a) Relevant Cabinet Memorandums and Cabinet Decisions.
- (b) Reports of the Committees appointed by the Cabinet.
- (c) Minutes of the Project Committee meetings.
- (d) Feasibility Study Reports.
- (e) Technical Evaluation Committee Reports.
- (f) Relevant agreement entered into between the Rabo Bank in Netherland and the Department of External Resources of the General Treasury.
- (g) Agreements entered into between the Wellard Rural Export Pvt. Ltd. in Australia and the Livestock Development Board.
- (i) Information and records obtained from the relevant farms.

- (j) Quarantine Reports issued by the Department of Animal Production and Health.
- (k) Relevant files and information of the Ministry of Rural Economy.
- (l) Annual Reports and statistics of the Central Bank.
- (m) Records of the Department of Census and Statistics.

2.2 Other Examinations

- (a) Physical inspection of the relevant farm.
- (b) Conduct of interviews with the dairy farmers and the officers concerned.

3. Limitation of the Scope

It is emphasized that my scope was subjected to the following limitation in the presentation of this report.

3.1 Files which had not been available to audit

Under the phase I and phase II of this project initiated in the year 2007, the process of import of 4,500 dairy cattle in the years 2012,2013 and 2015 and the development process of the relevant farms of the Livestock Development Board had been commenced in the year 2011. However, 04 files which was observed should be contained in the files maintained by the Ministry relating to this subject by the year 2017 and revealed according to the file numbers had not been made available to audit.

3.2 Letters & registers which had not been available to audit

Although the following letters and registers were requested for audit, those were not received by the audit even up to 28 February 2018.

- (i) Original document of the project proposal of the tenderer to whom the relevant tender was awarded.
- (ii) Cabinet approval given for the Cabinet Memorandum dated 20 August 2007 (Annexure 13).
- (iii) Letter dated 22 December 2009 of the Secretary to the Ministry of Livestock Development addressed to the Secretary to the Cabinet.

- (iv) Letter dated 03 June 2014 of the Additional Secretary to the Ministry of Livestock and Rural Community Development addressed to the Secretary to the Cabinet.
- (v) Letter dated 03 June 2014 of the Secretary to the Ministry of Economic Development referred to in the Cabinet Decision dated 05 June 2014.

4. The Introduction of the Process of the Importation of Dairy Cattle

4.1 The Government Policy on the Livestock Development Formulated in the year 2006

In making active contribution of the private sector, nongovernmental organizations and the donor agencies to the livestock development in the country, the livestock policy and the strategic framework on the Government investments and the Government mediation are of importance as a prior condition. The significance of the policy and the strategic framework meant for the livestock sector and the Government's mediation and access towards the livestock development in the country have been declared in accordance with the Government Policy formulated in the year 2006 (Annexure 1). Accordingly, with the concurrence of the related parties reached at the workshop conducted with the contribution of the stakeholders who had directly and indirectly contributed to the livestock sector, this policy expression had been referred to the Cabinet seeking approval. The livestock sector owns a higher potentiality to make its contribution to the economic development of the country and due to the vast capacity exists relating to the matters such as alleviation of poverty and malnutrition, elimination of regional development disparities in the country and specially enhancement of the women's contribution for the economic development process, it has been specified that this policy expression will be helpful for the related sectors to make use of as the potency of the livestock sector.

It had been stated that since the policy expression on the livestock would be valid over a long period, the policy expression on the livestock and the strategies of the livestock had been separately presented and accordingly, it would be expected to present, as indicated below, the Government Policy and the strategies relating to the manner in which the contribution of the livestock sector should be obtained for ensuring economic development and social stability in Sri Lanka and thereby opportunities would be opened to clearly present the function of the Government relating to the livestock development

and to take more favourable decisions by the private sector, nongovernmental organizations and other parties who were interested in the economic development in Sri Lanka on their relevant share in the livestock sector.

4.2 Current Position of the Livestock Productions and the Import of Dairy Cattle

According to the information obtained from the sources such as statistics of the Central Bank (Table 1) and the records of Department of Census and Statistics (Table 2), the agriculture sector makes 16 per cent contribution to the Gross Domestic Production in Sri Lanka and 1 per cent of which represent the livestock products. Nineteen per cent out of the total population in the country is engaged in the livestock production. About 41 to 50 per cent of the total milk requirement of the country had been produced locally. The milk requirement in the country is annually on the increase while import cost, too, is annually increasing. (Table 3)

According to the agreements entered into in terms of the Cabinet decisions taken for the enhancement of the milk production from the year 2007 to 2015, dairy cattle had been imported from the year 2012 to the year 2017 and 2,000 Friesian, Jersey, and hybrid Friesian Jersey pregnant dairy cattle comprising 500 dairy cattle in March 2012 as the first part of the first phase and 1500 dairy cattle in January 2013 as the second part had been imported and the cattle thus imported had been made available to the Bopaththalawa, Menikpalama and Diagama farms of the National Livestock Development Board.

Action had been taken to import 2,500 dairy cattle to the Hambantota Ridiyagama Farm of the Livestock Development Board in the year 2015 under the second phase.

For the purpose of importing 20,000 dairy cattle again in the year 2017, an agreement had been entered in to with the Wellard Pvt.Ltd. and accordingly, it had been proposed to import 5,000 dairy cattle in that year and to import the remaining 15,000 dairy cattle depending on its success and 1,994 cattle had been imported to the country in May 2017.

4.3 Process of Implementation of the Dairy Cattle Importation Project under the Phases

4.3.1 Implementation of First Phase of the Project

By forwarding Cabinet Memorandums and taking Cabinet Decisions in several instances from the year 2007, initial steps had been taken for the import of 4,500 dairy cattle. Subsequently, according to the report (Annexure 2) presented by the Department of National Planning on 13 August 2008 for the project proposal made to them and the Letter dated 22 December 2009 of the Secretary to the Ministry of Livestock Development addressed to the Secretary to the Cabinet of Ministers, the Cabinet had reconsidered the decisions on this matter and made revisions as indicated below.

Approval had been granted to implement this project under two phases, that is, initially import of 500 heifers and improvement of Bopaththalawa Farm and subsequently, import of the rest 1,500 pregnant cows depending upon the performance of the cattle imported under the first phase and the National Livestock Development Board functioning under the purview of Ministry of Livestock Development had been directed to sign a service agreement with the Wellard Rural Export (Private) Limited for the import of 2,000 pregnant cows. Accordingly, an Agreement had been entered into between the Wellard Rural Export (Private) Limited of Australia and the National Livestock Development Board on 19 August 2010 to import 2,000 dairy cattle (US \$ Million 12.9) (Annexure 03) for 3 farms.

Subsequently, according to the request (Annexure 04) made by the Minister of Finance and Planning including the following matters to import expected 2000 dairy cattle, the relevant approval had been granted on 15 February 2011 (Annexure 5).

I In order to obtain a financial facility of US \$ 10,524,492 equivalent to 81 per cent of the project cost, an agreement be signed with the Cooperative Central Radisson Berlin Bank of Netherlands, and the Export Finance and Insurance Corporation of Australia (EFIC).

- II In order to obtain a financial facility of US \$ 2,419,566 equivalent to 19 per cent of the project cost , an agreement be signed with the Cooperative Central Radisson Berlin Bank of Netherlands; and,
- III Following the directives of the Treasury, this loan be granted to the National Livestock Development Board as a sub-loan.

Accordingly, 500 dairy cattle had been imported in the year 2012 and 1,500 dairy cattle had been imported in the year 2013 as the second stage and it was observed that those cows were retained and raised at the 3 farms in Bopaththalawa, Manikpalama, and Dayagama belonging to the National Livestock Development Board.

4.3.2 Implementation of the Second Phase of the Project

The Minister of Livestock Development had forwarded a Memorandum termed Import of Dairy Cattle –Phase II (Annexure 6) including the recommendations given by the Cabinet Appointed Negotiating Committee and the Technical Evaluation Committee to the Cabinet on 11 July 2013 and accordingly, approval had been granted at the Cabinet Meeting held on 01 August 2013 (Annexure 7) for the import of 2,500 cattle and the improvement of the Ridiyagama Farm where such animals are retained and raised. Accordingly, an Agreement had been entered into between the Wellard Rural Export (Private) Limited of Australia and the National Livestock Development Board on 24 July 2014 to import 2,500 dairy cattle. (Annexure 8)

According to the above agreement, 2,495 dairy cattle comprising 1,181 dairy cattle in July/August and 1,314 dairy cattle in November/December in the year 2015 had been provided for the Ridiyagama Farm in the second phase.

4.3.3 Implementation of the Third Phase of the Project

As the third phase of the project, approval had been granted by the Cabinet Decision No අමස /14/0241/519/004 dated 05 June 2014 to import 20,000 pregnant cows from the Wellard Rural Export (Private) Limited of Australia within a period of 02 years (Annexure 9). Herein, US \$ 73,954,054/83 had been estimated as the project cost and in order to implement the project, the Department of External Resources had grant approval for the completion of the activities relating to entering into the loan agreement with the

Export Finance and Insurance Corporation of Australia and the Rabo Bank of Netherlands.

It had been indicated in the Cabinet decision that the following matters should be abided by in the award of the contract.

- I. The components relating to the process of importing dairy cattle agreed upon by the Ministry of Economic Development to this country should be fulfilled so as to satisfy the Ministry of Livestock and Rural Community Development and the other authorities concerned.
- II. Appointment of officers comprising the 03 officers already nominated by the Ministry of Livestock and Rural Community Development by the Letter dated 03 June 2014 and the officers scheduled to be nominated by the Ministry of Economic Development for monitoring the implementation of the above project activities.

Accordingly, it had been proposed to import 5,000 dairy cattle in the year 2017 (Annexure 9-i) under the third phase and to import the rest 15,000 dairy cattle depending on the performance of those cattle and 1994 dairy cattle had been imported in May 2017.

5. Observations revealed in the Implementation of the Project of the Importation of Dairy Cattle under the Phases.

5.1 Observations under the 1st and 2nd Phases of the Project Implemented Under the Department of Livestock

5.1.1 Retention of the Imported Dairy Cattle in an Inappropriate Environment

The Department of National Planning had, by the report (Annexure 2) presented for the project proposal presented to them on 13 August 2008, identified that the life span of the dairy cattle hitherto imported had been short, their reproductive capacity was low, vulnerability for afflicting with diseases was high and accordingly, this was a risky project and that this loan amount was an unbearable burden to the Government. Accordingly, the proposal made by the Cabinet Memorandum dated 09 December 2009 (Annexure 10) to purchase 4,500 cattle had been changed and while decreasing the

number of cattle up to 2,000, the approval thereon had been granted by the Cabinet Decision අමුණ /09/2812/352/037 dated 23 December 2009 (Annexure 11). Nevertheless, irrespective of the above Cabinet Decision and without making any indication thereon, a Cabinet Memorandum had been presented on 11 July 2013 (Annexure 6) and the approval had been obtained therefor on 01 August 2013 (Annexure 7). Accordingly, Cabinet approval had been obtained for the import of another 2,500 dairy cattle to the Ridigama Farm situated in Hambantota district which is climatically unfit for such cattle and those cattle had been imported to that farm even without conducting any feasibility study.

5.1.2 Procurement Process

The observations revealed at the procurement process adopted in the year 2007 relating to the import of dairy cattle for the first time in the year 2012 under the first phase are as follows.

5.1.2.1 The Expression of Interest

The Cabinet Appointed Negotiating Committee (CANC) and the Project Committee (PC) appointed by the procurement agency under the first phase of the project had jointly taken a decision to express interest for the supply of 15,000 dairy cattle under the several phases. The Project Committee had prepared the Expression of Interest (EOI) (Annexure 12) and those EOIs had been submitted to 41 suppliers by the Embassies of 06 countries on 29 November 2007. Therein, it had been stated that the interested suppliers should visit the farms of the Board and having identified the requirements and the improvements, animals should be supplied and a proposal should be forwarded together with the bids for obtaining funds for the necessary development activities.

Either detailed specifications on the services and inputs due to be supplied within the Expression of Interest or an estimate of cost thereon had not been prepared in the publication of advertisements for the relevant procurement through the websites.

5.1.2.2 By the Cabinet Memorandum dated 20 August 2007 (Annexure 13), a proposal had been made to use the Turnkey Method for this project. Accordingly, it is observed that as a result of proposing this Turnkey Method which requires the expertise knowledge used in the large projects and not preparing the proper specifications by the Project Committee, this project had been unfavourable to the Government.

5.1.2.3 Extension of the Closing Date of Bids

According to the advertisement published in the website of the Ministry on 26 December 2007, it had been stated that the acceptance of bids would be closed on 23 January 2008 at 3 p.m. Nevertheless, according to the request made by the Wellard Rural Export Pvt.Ltd. by the Letter dated 16 January 2008, that period had been extended up to 06 February 2008 at 2. P.m and it had been published in the website of the Ministry, National Procurement Agency and the websites of the other institutions. Approval of the entire Project Committee appointed by the Cabinet had not been received for this extension and by stating the fact that only the consent of the Chairman and one committee member had been given, it had been informed to the Secretary to the Ministry by a Letter dated 17 January 2008 with the signature of the Chairman (Annexure 14).

Subsequently, by the Letter dated 01 February 2008, the Bonegilla Pvt. Ltd. Had made a request to extend the closing date of the bids by 04 weeks and it had been further stated that after carrying out a site inspection of the relevant farms by a partner of that institution, it would be possible to identify the most suitable requirement. Herein, it had been informed by a notification that the time had already been extended and therefore, further extension could not be granted and that further steps be taken in consultation with the Chairman of the Procurement Committee (Project) appointed by the Cabinet.

5.1.2.4 Opening of Bids

Even though the closing date and time of the receipt of bids was 06 February 2008 at 2 p.m., it was observed in the examination of the bids opening notes that the bids had been opened on 02 February 2008 at 2 p.m., that is , 04 days prior to the due date.

5.1.2.5 Evaluation

Out of the project proposal presented by 06 institutions, the proposals made by two institutions had been rejected and 04 proposals only had been evaluated. Having stated the fact that the bids documents of the rejected institutions had been forwarded after 2 p.m. on 06 February 2008, the due date, those Expressions of Interests had been forwarded to the Chairman and the Director (Planning) of the Project Evaluation Committee of the Cabinet together with the covering letter No.MLD/FN/08/01-III dated 08 February 2008 (Annexure 15) of the Accountant (Supply) of the Ministry. Accordingly, since the originals or copies of those proposals had not been included in the files, it could not be established as to whether relevant rejected bids had been received after the opening of bids.

5.1.2.6 It had been stated that, as the China Cattle Ltd. which had forwarded the minimum bids had not agreed to supply pregnant cows, their bids had been rejected. Further, it had been indicated that the Wellard Pvt. Ltd. Which had presented the second minimum bid had forwarded their bids after examining the relevant farms and further stated that their proposals had been accepted by 2 Sub Committees after visiting and examining the farms. Nevertheless, the reports of those Sub Committees had not been furnished to Audit.

5.1.2.7. Following matters were further observed in connection with this evaluation.

- (i) According to the Expression of Interest (EOI) made on 29 November 2007 for the import of dairy cattle, it had been stated to mention the cost relating to the import of initially 1,500 cattle. Nevertheless, out of 04 proposals received by the Project Committee (P.C.), except for the proposal made by B 2 B International Pvt. Ltd., the other institutions that had presented the proposals had quoted different figures than the figures indicated in the invitation of bids as indicated below. Nevertheless, according to the evaluation report (Annexure 16) presented to the Audit, it was observed in the evaluation of bids presented by those proposals that standardization had not been done on the financial benefit received by the

institutions according to the number of animals. Number of cattle agreed upon and the cost per animal are given in the following table

Table No. 04 : Number of cattle agreed upon and the cost per animal

	<u>Number of Cattle</u>	<u>Cost per animal</u> (US\$)
B 2 B International Pvt Ltd.	1,500	2,582
China Cattle	800-1,000	2,100
Bonegilla	6000	3,413
Wellard Rural Export Pvt.Ltd.	3,750	2,483

- (ii) As indicated in the Paragraph I of the Expression of Interest, proposals had been invited for the import of 15,000 dairy cattle upon the Turnkey basis and the Wellard Pvt Ltd. had agreed therefor. The Bonegilla Ltd. had stated that the Turnkey basis had been pleasingly accepted although it was found difficult. The China Cattle Ltd. and B 2 B Pvt. Ltd. had not made indication with regard to the Turnkey basis.
- (iii) From among the Wellard Ltd., Bonegilla Ltd., China Cattle Ltd, and B 2 B Ltd., the China Cattle Ltd., Wellard Ltd. and Bonegilla Ltd. had examined the farms as indicated in the Expression of Interest, whereas only the Wellard Ltd. had included an evaluation on those farms in its proposal.
- (iv) Except for the China Cattle Ltd., the other institutions had expressed their interest for the supply of pregnant cows as indicated in the application of Expression of Interest.
- (v) Although it had not been stated that the Foresight Engineering Institute which was functioning as the local agent of the Wellard Ltd had not registered under the Public Contract Act, permission had been granted to engaged in the procurement activities.

- (vi) As per procurement Guideline no.3.12 pre-qualification of the bidders should be examined for large and complex combined works such as turnkey projects, action had not been taken accordingly.
- (vii) From among the above institutions, Wellard Ltd. had not submitted financial reports as indicated in the application of the Expression of Interest.

5.1.2.8 Accordingly, the following matters which should be certified by the procurement process had not been established in this procurement.

- (i) When incurring a minimum cost while ensuring higher qualitiveness, gaining maximum economic benefit and carrying out qualitative procurement activities in time.
- (ii) Taking action in accordance with the prescribed standards, specifications, rules, regulations and good governance.
- (iii) Providing reasonable, equal and maximum opportunities for the qualified interested parties to participate in the procurement.

5.1.3 Repayment of Loans

The loan amount and the interest payable by the National Livestock Development Board to the Ministry of Finance up to 31 December 2016 amounted to Rs. 1,160,606,278 and Rs. 203,723,372 respectively. However, no amount whatsoever from the loan had been paid to the Treasury whereas only a sum of Rs. 24,812,578 from the interest had been repaid up to 31 December 2016. The audit had been informed by the Chairman of the Board on 22 December 2017 that the Board had to incur an extensive amount daily on the dairy cattle imported under stages 1 and 2, and hence, the loan installment had been intolerable to the Board.

5.1.4 Cash flow of the project

According to the project proposal presented in the year 2007 for approval, it had been stated that a positive cash flow would be received after a lapse of 04 years as compared with the investment. However, irrespective of the repayment of loans, and considering

only the relevant expenses, it was observed that a minus cash flow had resulted in the 5th year as compared with actual results of a period of 05 years. (Table 5)

5.1.5 Productivity in the Dairy Production

According to the observations of the Minister of Finance (Annexure 18) on the Cabinet proposal (Annexure 17) dated 11 July 2013 relating to the import of dairy cattle under the second stage, it had been stated that 2,000 dairy cattle imported under the first stage had successfully adapted to the local environment, thus recommending the import of 2,500 dairy cattle under the second stage. However, in accordance with the report of the feasibility study (Annexure 19), dated 24 March 2009 and conducted prior to launching the first stage of the project, the average amount of milk expected from a single cow per day, had been assessed to be 20 liters. But, it was observed in accordance with the following matters that milk had not been produced as expected.

Table – 06 The average amount of milk produced daily by an imported dairy cow (liters)

	No. and dates of importing dairy cattle for each Farm under stage 1: 2012/03/06 - 500 2013/02/08 - 1500 dairy cattle			Stage 2: Ridiyagama Farm, dates 2015/07/12 and 2015/10/13 , No. of dairy cattle - 2495
	Bopaththalawa Farm	Dayagama Farm	Menikpalama Farm	Ridiyagama Farm
2013	16.9	13.45	10.60	
2014	15.48	13.23	13.40	
2015	16.48	12.87	12.25	15
2016	14.92	11.16	11.9	10.99

5.1.6 Problems identified in connection with the supply and facilitation of dairy cattle under second stage of the Wellard Project irrespective of the payments to be made.

5.1.6.1 An Agreement had been entered into between the National Livestock Development Board and the Wellard Rural Export Private Limited to complete the second stage of the Wellard Project within 2 years from 14 July 2014. Accordingly, having agreed to import 2,500 dairy cattle at US \$ 3,032.87 per animal, 2,495 dairy cattle had been imported on 13 July and 12 October in the year 2015. By 11 October 2016, a sum of US \$ 7,576,101.28 had been incurred as cost inclusive of retention money, and the said amount had been paid exceeding the agreed price (for 2,495 dairy cattle) by US \$ 9,098.59 equivalent to Rs. 1,328,667 (at the rate of \$ 1 = Rs. 146.03)

5.1.6.2 According to the specification of the project, a sum of US \$ 31,267 had been allocated for 06 farm water wells, but one well and two deep wells only had been completed. As such, a sum of US \$ 31,267 had been reimbursed instead of the sum of US \$ 15,633 that had remained payable for the works completed, thus making an overpayment of US \$ 15,634 or Rs. 2,283,033 causing the foreign loans to increase by that amount.

5.1.6.3 According to the relevant Vote Ledger, the expenditure of Rs. 88,058,958 (Rs. 1,036,354,247 /2495*212) incurred on 212 out of 2,495 dairy cattle imported by incurring a sum of Rs. 1,036,354,247 had only been a burden of expenditure for the Government even by 30 May 2016 due to the following reasons.

- I. Due to failure in insuring the imported cattle, the total value of 133 cattle deceased by 30 May 2016 amounting to Rs. 55,244,535 (Rs. 1,036,354,247 /2495*133), had become a loss to the Government.
- II. According to the Agreement (Annexure 08) entered into between the Board and the Wellard Rural Export Private Limited, the dairy cattle being imported should be pregnant for 2-6 months. However, of the 2495 cows imported, 142 had not been pregnant, and it had been informed relating to 79 of them that they had not become pregnant even after 06 months from the date of purchase, by 30 May 2016, the date of audit. As such, the expenditure incurred on those cattle amounting to Rs. 32,814,423 (Rs. 1,036,354,247/2495*79) was observed to be futile. (Those 79 cattle were assumed to be incapable of becoming pregnant).

- 5.1.6.4 During the process of inseminating the cows which remained non-lactating over a period of 25-190 days following the first pregnancy (the normal period of lactation is 300 days), for the second time, the cows had been artificially inseminated for 4 -8 times exceeding the average success rate of 1-2 times. Nevertheless, it was observed by 30 May 2016 that 260 imported cows had not become pregnant representing more than 10 per cent of the imported cattle. Accordingly, it is observed that no benefit proportional to the amount incurred on them amounting to Rs. 107,996,835 (Rs. 1,036,354,247/2495*260) had been gained.
- 5.1.7 With respect to stage 2 of the Wellard Project, an Agreement had been entered into between the Board and the contractor on 24 July 2014 for importing dairy cattle. In order to implement the decisions of the Committee appointed prior to implementing the project, with the agreement of the Minister of Finance as well, the Cabinet Decision had been granted on 20 May 2015 (Annexure 20). Nevertheless, those proposals had not been implemented properly. Particulars are given below.
- 5.1.7.1 Despite being stated in the Agreement that the Company had agreed to provide cattle of the breed “Jersey” as many as possible, only 532 cattle had been of the breed “Jersey” out of the 1,181 cattle imported on 13 July 2015, whereas only 521 out of the 1,314 cattle imported on 12 October 2015 had been of the breed " Jersey”.
- 5.1.7.2 Although it had been proposed that a special Committee should decide as to the repayment of loan, no such Committee had been appointed during the period from the 28 May 2015 to 14 March 2018.
- 5.1.7.3 In case the cattle had to be retained long-term at the Ridiyagama Farm, it had been proposed to opt for an alternative source of power (solar power) in view of minimizing the cost incurred on electricity in setting up an artificial climate. (Rs. 5,729,028 in the year 2015, and increased to Rs. 39,993,949 in the year 2016)

However, no action had been taken in that connection even up to 14 March 2018 (Photographs 01-I, II)

5.1.8 In accordance with the recommendations of the said Committee, it had been stated to make use of the sum of US \$ 506,333 equivalent to Rs. 70,690,202 which is the agreed sum in respect of appointing the operating units for the financial management, supervision and monitoring of the activities of this project with representatives from the relevant Ministry in charge of the subject, National Livestock Development Board, Department of Animal Production and Health, Wellard Rural Export Private Limited and the Ministry of Finance, and the expenses relating to human resources development, supervising expenses on programmes, maintenance of farms including spare parts, technical maintenance and capacity building. However, documentary evidence had not been made available to audit for the verification of relevant expenses.

5.1.9 Due to reasons such as, incomplete preparation of specifications relating to the constructions made in the country and the supply of services, and preparation of overestimates (Annexure 21), the quality of those activities had become extremely low thus becoming an uneconomical burden of loans to the country. The following observations are made in this connection.

5.1.9.1 A sum of US \$ 94,868.89 had been allocated in accordance with the estimated value for the project to construct a gravel road stretching over 5 Kilometers. (Photograph 02 – I, II). According to the Highway Schedule of Rates issued by the Road Development Authority (Southern Province) with respect to the year 2015 (the rate estimated for a cubic meter for the construction of a road using soil to a height of 1 feet, is Rs. 328.85), the width and length of the road actually constructed had been 3 meters and 4.9 Kilometers respectively; thus, the amount payable for 4,410 m³, in terms of 328.85*4410, should have been Rs. 1,450,228. Accordingly, the unusual overstatement in the estimate in excess of the average prices in the country, had been Rs. 11,283,927.

5.1.9.2 A sum of US \$ 260,555 had been estimated for the transportation of 2,500 dairy cattle over a distance of 38 kilometers from the Port in Hambanthota to Ridiyagama Farm. According to the rates charged by the vehicles of the Board to transport dairy cattle, the average cost for transporting 2,500 dairy cattle over a distance of 38 kilometers, is Rs. 570,000. $(2500/15*(38 \text{ km} * \text{Rs. } 90))$. Accordingly, an overestimate of unusual nature had been prepared, and hence, a sum of US \$ 260,347.11 equivalent to Rs. 35,869,208 had been paid for transporting 2,495 dairy cattle. An overpayment of Rs. 35,299,208 had been made in excess of the cost of Rs. 568,860 likely to have been incurred to transport 2,495 dairy cattle by the vehicles owned by the Board.

The vehicles belonging to the Board had been used by the Ministry in the year 2017 to transport the imported cattle.

5.1.10 A Senior Professor of veterinary medicine, and a Doctor of animal breeding had taken part as technical consultants in the 2nd session of the project committee (Annexure 22) for the evaluation of import of dairy cattle to the Ridiyagama Farm in the second stage of the project, held on 29 April 2013. They had pointed out that those cattle had not been suitable for a farm located in the dry zone such as the one in Ridiyagama, but suitable for farms in upcountry, and the cattle should be raised at a location suitable for new breeding animals. Accordingly, it had been stated that the cattle should be raised in an artificially-controlled environment, an expensive activity.

It had been decided by the project committee held on 21 May 2013 (Annexure 23), that Farms in Bopaththalawa and Mahaberiyathenna should each be provided with 500 cattle, and upon being certified by the Wellard Company, 1,000 Jersey cattle and 500 Jersey Cross cattle be provided with Ridiyagama Farm, but all 2,500 cattle had been provided with the Ridiyagama Farm in Hambanthota.

5.1.11 The Committee held on 20 June 2013 (Annexure 24), had further pointed out that a higher price would be incurred as per the rates in Sri Lanka on the constructions mentioned in that project proposal. Activities, such as, construction of a gravel

road and 06 agricultural wells, transportation of animals, and repairing buildings/huts, had been carried out.

5.1.12 Cabinet Memorandum No. MLD/CM/2008/11 dated 26 May 2008 (Annexure 25) sought the Cabinet approval stating that, in the macro-economic and social impact of the project, the 4,500 dairy animals imported to the National Livestock Development Board, would produce 240 million liters of liquid milk during the project period and 24 million liters of liquid milk annually thereafter. Hence, the project would help to save US\$ 172.8 million as foreign exchange during the project period and US\$ 17.8 million annually thereafter. However, according to the reports of the Department of Census and Statistics on the annual dairy production, dairy products and the import of dairy products in the country, it was observed that even though the dairy production has increased as compared to the consumption of dairy products in the country during the period from the year 2010 up to 2016, the target of saving the foreign exchange had not been achieved. Further, the import of milk powder was at a high level in the year 2016. The details are given in the following table.

Table No. 07: Information on dairy production, dairy products, consumption and investment

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Annual dairy production - million liters		191.91	203.45	237.63	265	272.91	305.39	317.88
Annual dairy products - million liters		99.41	95.70	68.387	66.23	61.48	64.58	70.09
Import of dairy products- million liters		76.9	89.75	85.45	70.85	72.17	87.6	101.6

5.2 Other Observations

5.2.1 Financial losses occurred due to the improper management in the collection of milk in the country

5.2.1.1 The Milco Private Limited carry out the activity of collecting milk on behalf of the Ministry and the details thereof as per the statistics of the Central Bank are given in the following table.

Table No.08: Collection of Milk by Milco Private Limited

Year	2014	2015	2016
Milk production (liters)	333,903,600	374,443,200	384,008,400
Milk collection by Milco Pvt Ltd(liters)	63,656,835	64,262,275	70,094,926
Milk collection by the Company as a percentage of milk production	19	17	18

5.2.2.2 It was observed that Milco Private Limited was making uneconomic payments of significant amounts of money (public funds) annually due to the reasons such as failure to renovate and newly construct the milk collection centers despite the import of dairy animals, lack of supervision in the functioning of milk collection centers and failure to improve them for proper supervision, thus resulting in payments for liters of milk more than the actual quantity received to the factories in the collection of milk and it was observed a failure in making a proper payment for dairy farmers.

Table No.09: The payment made through the milk collection centres for the milk more than the quantity received to the 04 factories of the Milco Private Limited in the year and the loss

Year	Liters of Milk			Loss occurred		Rs.
	2015	2016	2017	2015	2016	up to June 2017
The payment made through the milk collection centers for the milk more than the quantity received to the 04 factories of the Milco Private Limited in the year and the loss	320,893	587,247	4,698,641	20,518,975	39,606,808	319,688,048

5.2.3 Even though it had been planned to establish 1,250 milk trade stalls under the project for the promotion of liquid milk implemented since the year 2004 by the Ministry of Livestock, only 685 milk trade stalls had been commenced by 31 December 2013. Out of that, 283 milk trade stalls had been commenced by the National Livestock Development Board. However, only 43 milk trade stalls (15%) out of the above were functioning by 31 December 2016 due to the commencement without a Feasibility Study. The Ministry had stated that out of the 402 trade stalls commenced at provincial level, only 112 (only 28%) stalls are functioning at present. Even though action is being taken to increase the milk production, it was observed that necessary action was not taken to minimize the closing down of trade stalls which required to increase the sale of liquid milk.

5.2.4 A Report of Environmental Impact Assessment had also not been obtained before the commencement of this project. As the yielding milk from these animals are not profitable after 05 years, action is being taken to remove them from the farm. However, the actions being taken to remove these animals in this project had not been mentioned.

These dairy animals should be removed from the farm after the period of five years in which the maximum yield can be received from such animals. However, a proper and environmental friendly method therefor had not been introduced as yet.

5.3 Reports of Feasibility Study

Report of Feasibility Study had not been prepared for the Phase II while it was observed that Reports of Feasibility Study submitted for the Phase I(Annexure 19) and III (Annexure 26) were incorrect according to the following matters.

- 5.3.1 The profits and losses of 05 years pertaining to the farms where the project was implemented are given in Table 05. It was observed that the three farms under the Phase I and the Ridiyagama farm under the Phase II were continuously running at loss.
- 5.3.2 According to the observations of the Minister of Finance and Planning made in January 2013, only 550 liters of milk were obtainable by the year 2015 using the types of local dairy animals and by the implementation of programmes on artificial insemination which were already in progress. Moreover, it was observed that the high bred animals from whom about 20 liters of milk per day was obtainable were required to achieve the expected targets and even though 4,500 dairy animals (Phase I and II) had been imported therefor, the overall milk production of the country in the years 2015 and 2016 had been only 305 and 317 (Table 07)million liters respectively.
- 5.3.3 It was observed that the high cost borne on the food for imported dairy animals was the reason for the continuous losses sustained by farms and that expenditure on food ranged from 69 per cent to 89.71 per cent of the income from milk (Table 10). According to the Feasibility Report (Annexure 26) on the importation of 20,000 dairy animals in the year 2017, the expenditure on food had been computed as 57.38 per cent of the income from milk. As such, it was observed that the said report had been prepared based on the incorrect data.

5.3.4 According to the said Feasibility Report, it had been shown as 5,500 liters for the first period of lactation and 6,000 liters for the second year. Further, the average period of lactation is 305 days and as such the daily production in the milking period of the first year should have been 18 liters per day and 19.5 liters per day in the second year. Accordingly, the Government farm had also failed to make that production. As such, it was observed that the said production could not be obtained by a common farmer. Consequently, the Feasibility Report had misled the relevant parties.

5.3.5 The Feasibility Report (Annexure 26) on the importation of 20,000 dairy animals had pointed out that the pregnancy percentage can be considered as 80 per cent per each year. Nevertheless, according to the reply of the Secretary dated 14 March 2018, the impregnation by artificial insemination is difficult and the productivity of insemination in the country at present is 25 %- 30% . As such, it is evident that the Feasibility Report is incorrect. It is observed that the dairy farmers and also the parties who take relevant decisions had been misled.

5.4 Observations under the Project for Importation of 20,000 Dairy Cattle (Phase III)

5.4.1 A new project had been proposed for the importation of 20,000 dairy cattle at a cost of US\$ 73,954,054.83 in the year 2014 and this project had also granted to the same contractor who selected by calling for tenders in the year 2007 without calling for tenders again. Accordingly, 1,994 cattle had been imported in the year 2017 as the Phase 1 while it had been a lapse of 10 years since the completion of first procurement, thus observing as an action taken contrary to the Procurement Guidelines.

5.4.2 In granting approval for the importation of 20,000 dairy cattle under the Phase III, according to the Cabinet Decision (Annexure 09) dated 05 June 2014 taken for the Cabinet Memorandum dated 17 February 2014 (Annexure 27) presented by the Ministry of Economic Development and according to the matters mentioned

in the letter (Annexure 28) submitted to the Ministry of Livestock and Rural Community Development as observations to the above Memorandum, action should be taken in a manner to satisfy the relevant officers. Further, the project should have been implemented in the year 2017 subjected to the matters that is, keeping the imported cattle under the supervision of a veterinarian for quarantine in isolated areas for 30 days, rearing these imported animals under the Government farm firstly without providing them directly to the farm and then distributing the second generation to the farmers, keeping the animals with European Genes under an adaptable proper management, supply foods with quality mixture and maximization of profit by distributing animals to large scale farms with proper management in case of direct distribution. Nevertheless, the animals of first generation had been distributed to small farms during the quarantine period despite the non-implementation of the project as above mentioned.

5.4.3 Out of 1,994 imported cows brought on 14 May 2017, 1,911 animals had been distributed on that date itself and the remaining 83 animals had retained in the Menikpalama farm and distributed on 13 June 2017 and 28 July 2017 while 1,978 cows ranging from 12 to 428 per farm had been distributed to 21 private farms as 737,100,306 and 835 cows to the districts Nuwara Eliya, Badulla, Kandy and Matale respectively as at 15 September 2017. Out of the total cost of US\$ 3515.29 or approximately Rs.520,228 including the expenditure on the value of each imported animal, transportation, vaccination and diagnosis for diseases (in transportation up to farm), only Rs.200,000 is borne by the dairy farmers and the remainder is borne by the Government.

5.4.4. The following matters were observed in the field inspection carried out on 18 and 21 October 2017 in respect of 10 farms to which 902 cows were distributed out of 21 farms where the imported cows were received by this project.

- 5.4.4.1 Even though the location with the address “No.28, Gannoruwa, Peradeniya” was inspected as the location of the Devinda farm to which 20 cows were granted under the 12th farm in the name list of beneficiaries who received the imported cows, a farm with such animals was not observed in the said location. The Veterinary Research Institute, Gannoruwa was located in that address.
- 5.4.4.2 As such, information for audit could be obtained in the field inspection only from 09 farms except the said Devinda farm.
- 5.4.4.3 In selecting dairy farmers, it had been mentioned in criterion 06 that those farmers should have previous experience on rearing cows. Nevertheless, the minimum period considered for that experience had not been mentioned and it was observed that, out of the 21 dairy farmers selected, cows had been given to 02 persons who do not possess the experience considered. Further, 24- 40 animals had been distributed to three dairy farmers who have reared 03-10 cows.
- 5.4.4.4 It was not revealed to audit that the Ministry had supervised the farms after the dates of distribution of animals to the dairy farmers that is, 14 May 2017 and 02 August 2017 up to the date of audit, 21 October 2017. As such, those farmers have faced the problems such as issues in the selling of milk, increase in the maintenance expenses, difficulties in the payment of interest on project loans and loan installments and there were no solutions as well.
- 5.4.4.5 Out of the 902 cows distributed to 09 farms inspected by the audit, 31 cows were suffering from mastitis by the time of transportation to the farm. The Ministry had replied that the cows were suffering from mastitis before the transportation to the country and it represented only a small percentage. Nevertheless, it was observed that the relevant officers had not taken action responsibly on this weak health condition that can be easily spread due to the failure to take remedial measures before the transportation of those affected animals to the country.

- 5.4.5 The following matters were observed in the evaluation of benefits generated by the project.
- 5.4.5.1 According to the information obtained from farms on the income from daily milk production and expenditure incurred on food for 15 days, it was observed that the income from milk is not adequate enough to meet even the daily expenses. (Table 11)
- 5.4.5.2 Even though a project for maize production had been commenced by the Livestock Board in concurrence with the project of dairy animals, that project was not successful and imported to the Ridigama Farm again. Although action had been taken to carry out Alfalfa and Alufa plantations for cows, it had been unsuccessful too. As such, the food for imported dairy animals are being purchased from private institutions and the demand for food is increasing with the import of dairy animals while there is a tendency of price hike. As the price of food given for one liter of milk is higher than the price of purchasing milk, the farms of the Livestock Board and also the dairy farmers have to sustain losses.
- 5.4.5.3 It was observed in the field inspection that, the expenditure incurred on food given to dairy animals is higher than the income earned from milk production and the farm is maintained with financial difficulties. The dairy farmers had made the following statements in this connection.
- 5.4.5.3.1 Even though the Ministry has stated that one liter of milk is purchased at Rs.85, only a price between Rs.65- Rs.73 is received for one liter of milk and thus, the income had declined. As such, they have informed that it is difficult to maintain the farm.
- 5.4.5.3.2 As the import custom duty for one kilo gram of milk powder had been decreased from Rs.225 to Rs.2 by the letter No.TIP/TP/01/47 of 07 July 2017 (Annexure 29)of the Secretary to the Treasury and the dairy products are being produced by

using the milk powder , they have informed that the demand for liquid milk products had declined and as such the price of liquid milk had also dropped.

5.4.5.3.3 A food mixture of standard quality should be given to the dairy animals for maintaining the fat and non-fat solids in milk up to the standard and a high cost have to be borne therefor(food prices gradually increased) while the dairy farmers do not receive an expected and adequate payment (Rs.85) for milk. As such, it was informed that instead of the said food mixture they have inclined to give other food mixtures.

5.4.5.3.4 Even though the target as per the Report of Feasibility Study was to yield 15 liters from one cow per day, it was informed that the said target could not be achieved.

5.4.5.3.5 According to the written statements by the dairy farmers, the expected benefits were not received from investments made. Further, according to the dairy farmers with previous experience on cattle, the expenditure incurred on imported cattle is relatively higher than the same on local cattle and although the income from imported cattle is relatively high, that income is not sufficient to meet even the daily expenses (food, medicines, employee wages, electricity and water). Moreover, it was observed that, the income is not sufficient to pay the loan obtained for the investment or the interest thereon while the farmers had to remove local cattle for the purchase of imported cattle (Table 12).

5.4.5.3.6 According to the inspection carried out in a dairy farm located at Galewela and as per the written statements by the owner of the farm, out of the 20 mother animals received to this farm , 06 animals were with milk less udders.

According to the reply of the Secretary to the Ministry dated 14 March 2018 in this connection, 10 affected animals were examined and the value of those animals (Rs.20 lakhs) had been repaid in cash to the relevant farmer by the Wellard Company. As such, a loss amounting to Rs.3,215,510 had sustained by the Government and it was observed that no action had been taken to recover it even by February 2018.

- 5.4.5.3.7 According to the written statements by the owner of the said farm, a sum of Rs.4,000,000 as Rs.200,000 per animal had been paid to the Ministry in respect of these animals and in addition to that, a sum of Rs.350,000 had been deposited in a private bank account on 27 July 2017 as per the notice given by an officer of the Fosch Site Engineering Company being the local agent of the Wellard Rural Export Company. As such, it was observed that a cash misappropriation had been committed through the farmers.
- 5.4.5.3.8 It was informed that 38 animals comprising 18 cows who had given birth to 18 calves out of the 20 mother animals above mentioned and 02 pregnant cows were received from the MenikPalama farm of the National Livestock Development Board on 02 August 2017 and 12 calves out of the said 18 calves had died due to dysentery. (photograph 3- I,II,III,IV)
- 5.4.6 The Ministry of Rural Economy (seller) and the dairy farmers (buyer) to whom the imported cows were given had entered into two agreements with 12 conditions and with 5 conditions and animals had been distributed in terms of each agreement. The following matters were revealed in the examination of agreements.
- 5.4.6.1 In terms of Section 11 of the agreement, the insurance of animals in a recommended insurance company is the responsibility of the buyer's party. Nevertheless, 902 animals had not been insured in 21 farms out of the farms where the field inspection was carried out.
- 5.4.6.2 In terms of Clause 01 of the agreement inclusive of 3 conditions, the buyer's party has agreed to join at least two Samurdhi beneficiaries for the activities of the relevant farm in respect of the welfare of dairy animals. Nevertheless, the farms are being maintained with fewer employees due to the high cost of maintenance.

5.4.7 **The loss on non-pregnant and aborted cattle**

5.4.7.1 It was observed that the 11 cattle not pregnant at the time of importation had been imported to Sri Lanka despite a negative report in the pregnancy test. Those animals had been distributed to 06 farms and it had been agreed to pay the farmers a sum of Rs.50,000 per animal. As the animals had been distributed despite the breach of one Condition in the agreement that is, animals imported to Sri Lanka should be pregnant animals, a loss totalling Rs.7,256,260 pertaining to 11 cattle had sustained due to the payments made to farmers and the Ministry as Rs.150,000 and Rs.509,660 per animal respectively.

5.4.7.2 It is observed in physical verification carried out relating to 05 dairy farms that there were 13 cattle who were not pregnant and aborted out of 566 imported cattle and it is observed that the entire loss occurred due to providing only a sum of Rs.50,000 each for those cattle could not be received by farmers. Despite the elapse of six months, details on cattle who had failed to give birth are given below.

Table No.13: Number of cattle who were not pregnant and aborted out of imported cattle

Name of the Farm	Number of Cattle imported	Number of Cattle not pregnant and aborted
-----	-----	-----
Hingurana Dairy Farm	420	7
Wijesooriya Dairy Farm	50	2
Kalinga Wijesundara Dairy Farm	24	1
D. Appuhami Dairy Farm	40	1
Upland Dairy Farm	32	2
	-----	----
Total	566	13
	=====	=====

5.4.8 Position arisen due to purchase of imported dairy cattle by local dairy framers who were successfully involved in a dairy industry

---

Dairy farmers who were successfully involved in dairy industry with their experience, had stated that their industries are running at a loss and they are burdened with heavy debts after purchase of imported dairy cattle. Further, awards received and statements given in writing by farmers confirmed that they had successfully maintained their dairy farms with local cows. However, it was further observed that they have become debtors and faced with a very difficult situation at present.

5.4.8.1 A dairy farmer of a dairy farm located at Ihalawela area, Matale, related to this Project, had won awards for second and third places with three instances of first place at 06 competitions held for selecting the best dairy farmer, organized by various Government and Non-Government institutions in Matale District in the Central Province from 3 years continuously from the year 2013 to the year 2016.(Annexure 30)

5.4.8.2 Rev. Father, In Charge of the Aluthwewa Church, had further informed us by the Letter dated 24 October 2017 that a young dairy farmer with 12 year experience in dairy farm industry had carried out his industry successfully as his livelihood and that this farmer had tried to commit suicide due to running at a loss and being burdened with debts after providing imported cattle.

5.4.9 Importation of 3024 numbers of dairy cattle – 3rd stage- II Step of the importation project for 20,000 Number of dairy cattle

---

Under the importation of 20,000 numbers of dairy cattle, 3024 numbers of dairy cattle had been imported to the country on 27 December 2017. According to the quarantine report presented by the Chief quarantine officer and the Director of Veterinary Research and Director General of the Department of Animal Products and Health had informed in writing to the Secretary to the Ministry of Rural Economy on 28 February 2018 (Annexure 31), that there was a risk to spread pathogen of those animals to the local cattle and human beings. Further, according to that report immediate steps had been

recommended and the risk of destroying certain animals had been revealed. However, it was observed that without paying attention for that report and those recommendations officers of the Ministry are engaging in importation of rest 15,000 animals in and irresponsible manner. Further, application for importation of 15,000 animals had been called from dairy farmers on 02 May 2018 through Public Newspapers.

6 Weaknesses in Systems

- 6.1 According to the National Policy prepared in the year 2006 in order to accelerate the milk production at the commencement of the Project and Cabinet Memorandum dated 20 June 2007(Annexure 32), matters such as upgrading of local herds through artificial and natural insemination and strengthening national gene pool by importing semen, live animals and embryos, identified as important strategies for immediate implementation to improve local milk and dairy production under the Mahinda Chintana Programme. However, action had been taken to pay more attention on the importation of dairy cattle without considering all matters among the aforesaid matters, indicated to avoid the shortage of dairy cattle and upgrading the milk industry.
- 6.2 Even though the Ministry had imported dairy cattle since the year 2012, a database system in respect of those animals had not been prepared and a proper supervision as well, not carried out by the Ministry for future activities.
- 6.3 A policy on importation of dairy cattle had not been prepared to import animals by identifying the types of animals to be maintained in a manner appropriate to arid zonal climatic conditions and to enable feeding them from resources available within the country and to prevent from diseases and maintaining them with minimum cost.
- 6.4 No contractor had submitted adequate information called for according to Expression of Interest (EOI) in the procurement process, commenced in the year 2007 and it was observed that even though certain institutions had requested more time for monitoring farms, it had not been so given. Despite that, action had not been taken to call for quotations again. As such, it was problematic whether the opportunity of selecting the most suitable contractor, beneficial to the country had been lost.

- 6.5 Further, it was observed that a loss had been sustained by the Government due to following Turn Key method to this Project, which is a procurement method to be applied for projects on large constructions where the expertise is not available in the country, incompleteness of specifications prepared by the Ministry and granting approval for overestimates submitted for large constructions and activities carried out in the country.
- 6.6 It was observed according to the feasibility reports, replies received from the Livestock Board and from the statements of relevant farmers that these Projects had been commenced without carrying out a proper evaluation and paying attention on the situation of the dairy industry specially on issues in milk production of Sri Lanka and without paying proper attention on expenditure incurred for animal feed.
- 6.7 It was further observed that looking after of imported cattle in a healthy and effective manner without following more systematic control methods is very difficult and uneconomic, mainly under the climatic conditions of Sri Lanka which is not so favourable for temperate zonal animals.
- 6.8 As animal husbandry is necessary to be introduced in dry zones in the future due to scarcity of lands available in the country, it is observed that taking action to follow appropriate breeding methods therefor is essential.
- 6.9 There is a possible risk of excluding animals of high breed, living in Sri Lanka at present from their population in an equal number or above due to taking action to import dairy cattle up to 20,000 during several ensuing years. Even though the exclusion of these cattle from their population, who are resistant to the environment could be a threat to the sustainability of the dairy production industry, it was observed that proper attention had not been paid therefor.
- 6.10 Dairy cattle had not been provided in a manner of maintaining a more profitable farm by specifically assessing the number of animals that should be housed in a farm according to the natural resources available with a farm and the capability of each farmer.
- 6.11 It was further observed that misappropriation of Government funds had been committed in making payments to dairy suppliers due to failure in collecting milk with proper

management and a reasonable price for dairy products had not been received by farmers due to the Government policy on importation of milk powder.

6. 12 Despite the observations made according to financial statements, dairy production reports and the replies received for audit queries that the cattle imported under first and second phases for the Livestock Board are uneconomical for the country, imported cattle had been provided to small scale farmers in the year 2017. As such, it was observed that those farmers had been affected by financial difficulties as well as mental distress.
6. 13 It had been recommended to keep the cattle brought into the country, in quarantine for 30 days in isolated areas under the supervision of Veterinarians and it was observed that the imported cattle had been handed over directly to the farmers in the year 2017 without paying attention to the possibility of imported cattle being affected with diseases by sending them directly to the farm.
6. 14 According to the Decision of the Cabinet of Ministers of 20 May 2015 (Annexure 20), it was observed that the following directives given for the supervision and regulation of the functions of the first and second phases of the project had not been properly implemented.
- Appointing the special committee on deciding the repayment of loans and interest.
  - Appointing the regulatory committee to be appointed for both phases of the project.
  - Obtaining recommendations of committees for the sum of Rs.69,955,702 (\$ 50133.52) spent for expenditure on supervision and capacity building under human resources development programmes of the second phase.
6. 15 Steps had not been taken to insure the imported animals within the specific period and as such, a loss of Rs.57,720,809 was observed by 30 May 2016 relating to the dead animals alone. The Secretary to the Ministry of Rural Economic Affairs had informed that even though written permission of the Secretary to the Treasury had been sought in insuring in the private sector as quotations had not been submitted by a state institution for insurance, non-grant of permission had affected this situation.

7. Recommendations

- 7.1 Despite the unsuccessful conditions in the process of importation of dairy cattle carried out up to then, it had been mentioned in the Cabinet Memorandum presented on 12 December 2012 that the process of importation of dairy cattle had been successful and it is recommended that the relevant officers should pay attention to prepare the Cabinet Memoranda based on accurate and reliable information. (Reference: - paragraphs 5.1.1, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5)
- 7.2 It is recommended that these high costing projects should be implemented with proper follow up action after preparing accurate feasibility study reports by using expertise through realistic and correct information. (Reference: - from paragraphs 5.3.1 to 5.3.5)
- 7.3 It is recommended that it is appropriate to prepare a data system in respect of imported dairy cattle and to carry it out under proper supervision.
- 7.4 It is recommended that attention should be paid to identifying types of dairy cattle that could adapt to the climate of the country, has high immunity according to the environment and could be fed with common fodder in the country and to prepare an appropriate policy to import such animals. (Reference: - paragraphs 5.1.6.3, 5.1.6.4, 5.1.7, 5.1.10 and 5.4.5)
- 7.5 Even though the procurement relating to the importation of dairy cattle carried out up to now as well as the procurement process of constructions relating to the relevant project had not been followed properly, it is recommended that the elements such as minimum cost and maximum effectiveness specifically mentioned in the Procurement Guidelines should be followed in future projects. (Reference:- paragraphs 5.1.9, 5.1.11)
- 7.6 It is recommended that it is appropriate to enter into projects by paying special attention to proper preparation of estimates and specifications relating to construction services of the project, not to enter into contracts by agreeing to the overestimates of the contractor and to maintain quality at a high level. (Reference: - 5.1.7, 5.1.8, 5.1.9, 5.1.10, 5.1.11)

- 7.7 In entering into agreements for such projects, it is recommended that attention should be paid to select suppliers so as to achieve maximum economic benefits for the country and to follow methodologies to enable financing. (Reference:-paragraphs 5.1.2.2, 5.1.2.3, 5.1.2.7(i) (v) (vi) (vii))
- 7.8 As economic losses had occurred in maintaining the imported dairy cattle as well by the large scale farm under the first and second phases of the project, it is recommended that necessary steps should be taken after a review, whether providing imported dairy cattle to small scale farmers under the third phase is economically profitable in this situation. (Reference: - paragraphs 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5, 5.2.4, 5.3, 5.4.2, 5.4.4.5, 5.4.5, 5.4.6, 5.4.8)
- 7.9 It is recommended that, parallel to importation of dairy cattle, a methodology should be developed and maintained to purchase the milk production of dairy farmers by milk collecting centres at a profitable price over the cost. (Reference:- paragraphs 5.4.5.3.3, 5.4.5.3.2)
- 7.10 It is recommended that attention should be paid to assess the number of animals specifically maintained in a farm according to the natural resources in a farm and according to the ability of each farmer and to provide a number of animals by which a more profitable farm could be maintained. (Reference:- paragraph 5.4.8)
- 7.11 It is recommended that necessary action should be taken after frequent comparisons whether the amount spent for purchase of milk by milk centres is correctly received by the farmers and whether a quantity of milk equivalent to the price paid is obtained by those centres. (Reference:-paragraphs 5.2.2.2, 5.4.5.3.1)
- 7.12 It is recommended that attention should be paid to improve the production of local cattle fodder as required and suitable for the imported dairy cattle and to minimize the cost of dairy cattle fodder. (Reference:- 5.1.3, 5.4.5.3.3)

- 7.13 It is recommended that attention should be paid to shifting cattle placed in areas with a temperature intolerable for imported dairy cattle, to farms located in areas with a suitable climatic condition to improve the health and productivity of those cattle as well as avoiding the additional expenditure incurred for providing artificial coolness through electric fans. (Reference:- paragraphs 5.1.10, 5.1.7.3)
- 7.14 It is recommended that attention should be paid to reimburse compensation for imported dairy cattle died with insurance coverage and to obtain insurance coverage without delay for imported dairy cattle without insurance coverage. (Reference:- paragraphs 6.1.15, 5.4.6.1)
- 7.15 It is recommended that carrying out a proper study on the position of imported dairy cattle and the field of livestock in adapting to sustainable development and those productions by an independent group with subject knowledge and to prepare long term plans under the Livestock Development Board or the Ministry, is appropriate. (Reference:- paragraphs 5.3, 5.4.4, 5.4.5.3)
- 7.16 In taking action for improving local fresh milk production, it is recommended that attention should be paid to take a timely decision on tax policies relating to import of milk powder to enable the local dairy farmer to compete with the price of imported milk powder. (Reference:- paragraph 5.4.5.3.2)
- 7.17 Before, importation of rest 15,000 animals it was recommended to take actions to aware of relevant officers regarding the reports of quarantine officer and Director of Veterinary Research and take actions in aware of avoiding infliction. (Reference:- paragraph 5.4.9)

8. Conclusions

- 8.1 It is concluded that the relevant authorities should be responsible for directing this project, implemented by spending a sum of US\$ 43,023,648 that is approximately Rs.7.9 billion for importing dairy cattle during the period of nearly 7 preceding years as at 31 December 2017 in a manner of failure in obtaining proper results and causing an economic loss without adapting to the national policy formally prepared.
- 8.2 It is concluded that the parties who prepared inaccurate and incomplete feasibility reports without proper professionalism should be responsible in preparing the relevant reports and as well the officers who took decisions for implementing the second phase without making necessary adjustments properly, despite having been revealed the ineffectiveness of importing dairy cattle under the first phase and as well as the second phase in the same manner and implementing the third phase, should be responsible therefor.
- 8.3 It is concluded that the officers who took the relevant decisions in a manner so as to incur an additional burden of expenditure to the General Treasury due to implementing the project without a proper evaluation on the ability of repaying the loans obtained for this project, should be responsible.
- 8.4 It is concluded that the officers who contributed to the evaluation and decisions on the disadvantageous conditions due to importation of dairy cattle of the temperate zone without giving priority to import dairy cattle of high breed, more suitable for the climate of Sri Lanka in upgrading the breed of local dairy cattle by natural and artificial insemination, should be responsible therefor.
- 8.5 It is concluded that the Ministry is responsible for failure in taking action to improve the collection of milk even though action was taken to increase the milk production by importing dairy cattle and the inability in providing a reasonable price to dairy farmers and for directing the relevant institution inefficiently.

- 8.6 It is concluded that the relevant officers should be responsible for failing to obtain insurance coverage so as to reimburse the loss of Rs.57,720,809 occurred to the Government due to the deaths of imported dairy cattle.
- 8.7 It is concluded that, although, the infliction which can be occurred to the Country due to imported animals had been shown by the quarantine reports, officers who decided to import the rest 15,000 animals should responsible to the infliction which can be occurred.

Sgd./ H.M. GAMINI WIJESINGHE
Auditor General

H. M. Gamini Wijesinghe
Auditor General
04 May 2018

**Source - Central Bank of Sri Lanka
Milk and Milk Products 2007 - 2016**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016(a)
Milk Collection (Milco and Nestle Lanka)	87,847	87,845	91,844	99,410	95,710	68,386	66,234	61,478	64,583	70,094
Milk Powder (Import) (MT)	35,531	7,886	8,421	9,593	8,720	14,242	13,185	11,878	11,113	11,140
Imports of Milk products(MT)	67,114	67,343	66,442	76,911	89,756	85,446	70,545	72,172	87,613	101,659

Source:http://www.cbsl.gov.lk/pics_n_docs/10_pub/_docs/statistics/other/econ_&_ss_2017_e.pdf
1ltr=1kg

Source:<http://www.convertunits.com>

Source - Agriculture and Environment Statistics Division
Cow Milk Production 1998 - 2016

Year	Average Monthly Milk	Annual Milk Production (Litres)
	Cow Milk	Cow Milk
1998	12,281,800	147,381,600
1999	12,473,900	149,686,800
2000	12,603,800	151,245,600
2001	12,730,400	152,764,800
2002	12,736,740	152,840,880
2003	13,045,500	156,546,000
2004	13,308,000	159,696,000
2005	13,484,700	161,816,400
2006	13,748,100	164,977,200
2007	14,144,000	169,728,000
2008	14,370,200	172,442,406
2009	15,338,740	184,064,880
2010	15,993,300	191,919,600
2011	16,954,500	203,454,000
2012	19,803,300	237,639,600
2013	22,096,800	265,161,600
2014	22,742,700	272,912,400
2015	25,449,300	305,391,600
2016***	26,490,000	317,880,000

Source: <http://www.statistics.gov.lk/agriculture/Livestock/MilkProduction.html>

Table with multiple columns and rows, containing faint text and numbers. The content is illegible due to low contrast.

Source- Department of Animal Production and Health (DAPH)
Report of Milk and Milk Product

Importation	Qty.(MT) Value (Rs./Mn)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
		52,701.80	52,768.10	65,840.30	81,241.80	65,376.10	75,482.60	69,452.36	83,817.74	87,981.82	83,817.74	68,452.36	57,306.23	86,327.49
11,289.20	12,591.40	16,254.00	19,306.20	30,849.00	26,029.40	37,892.94	39,022.96	37,572.07	34,490.90	34,087.84	35,338.23			

Source: http://www.daph.gov.lk/web/index.php?option=com_content&view=article&id=34&Itemid=241&lang=en#

130

130

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක පසු සමාජයේ මූලික සේවාවලට අයත් ගොවිපල වල වර්ෂ 05 ක ලාභ අලාභ

ගොවිපල නම	2012		2013		2014		2015		2016	
		රු.		රු.		රු.		රු.		රු.
මූලික සේවාව	ආනයනික නිර් ගවයන්	(35,656,685)	(72,528,283)	(44,732,466)	26,608,362	(135,613,497)				
ධයගම	ආනයනික නිර් ගවයන්	(4,301,297)	(41,152,417)	(725,187)	21,770,096	(31,374,024)				
වෛපක්ෂලාව	ආනයනික නිර් ගවයන්	(21,001,185)	(25,124,868)	(13,122,491)	6,873,228	(7,163,385)				
රැකියාව	ආනයනික නිර් ගවයන්,	3,651,853	1,781,870	(15,846,053)	(128,051,584)	7,598,234				

1 වන අධියර

ගොවිපොලේ නම	ඩයගම					මැණික්පාලම					බොපත්තලාව				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
ආහාර සඳහා වියදම															
රු. මිලියන	6.88	86.82	125.59	138.75	116.58	55.47	189.17	218.07	223.36	232.98	8.01	59.72	88	92	93
කිරි ආදායම															
රු. මිලියන	10.06	101.08	179.19	186.29	154.98	65.32	210.88	253.61	303.57	278.49	9.15	73.38	112	132	124
ආහාර වියදම															
කිරි ආදායමේ ප්‍රතිශතය	68.39	85.89	70.09	74.48	75.22	84.92	89.71	85.99	73.58	83.66	87.54	81.38	78.63	69.49	75.21

එක් එක් ගොවිපල යටතේ දින 15 ක් සඳහා දෛනික කිරි නිෂ්පාදන ආදායම සහ වැය වන වියදම අනුව කිරි ආදායම හා මාසික ලාභ / අලාභය

ගොවිපල	ආදායක කාලය	එළඟව සංඛ්‍යාව	වියදම රු.	ආදායම රු.	දළ ලාභය/අලාභය රු.	මාසික ලාභ / (අලාභය) රු.
වෙනුර	2017/10/16 සිට 10/31 දක්වා	17	197,880	75,340	(122,540)	(245,080)
භිඉරුන	2017/09/01 සිට 09/15 දක්වා	420	4,882,500	4,058,540	(823,960)	(1,647,920)
සේනානායක	2017/11/01 සිට 11/15 දක්වා	16	205,200	214,858	9,658	19,316
සමන් කුමාර	2017/11/16 සිට 11/30 දක්වා	50	641,250	374,377	(266,873)	(533,746)
කාලීංග	2017/ සිට 11/15 දක්වා	24	263,500	250,000	(13,500)	(27,000)

දේශීය ගවයන් හා විදේශීය ගවයන්ගෙන් ලබා ගන්නා ලද දෛනික ආදායම ,දෛනික වියදම හා ලාභය අතර සැසඳීම

ගොවිපොලේ නම	ඉහලවෙල ගොවිපළ		වෙනුර ගොවිපළ		කාලිංග විජේසූර්දර ගොවිපළ	
	දේශීය	ආනයනික	දේශීය	ආනයනික	දේශීය	ආනයනික
ගවයන් සංඛ්‍යාව		16	20	20	10	24
දෛනික කිරි ආදායම (එක් සතෙකුගේ) රු.	603	1,088	333	701	458	757
දෛනික වියදම (එක් සතෙකුගේ) රු.						
සන්ධි ආතර ඝාන්දුණය	100	600		526		
බඩ ඉරුගු/සොගම්	80	245		393		625
බකිප ද්‍රව්‍ය	30	60	12		58	
සේවක වේතන	130	185		52		77
විදුලිය/ජලය/වෙනත්	10	20		31		31
මුළු වියදම	350	1,110	12	1002	58	733
ලාභය/අලාභය	253	(2)	321	(301)	400	24

138

පශු සම්පත් සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් 2006 වර්ෂයේදී සකසා ඇති රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය

මූලධර්ම

- (i) ඉතා අහිතකර පරිසර තත්වයන්හි ජීවත්වීමටත් ගුණාත්මක භාවයෙන් අඩු ආහාරයෙන් යැපීමට හැකිවන ලෙසත් දේශීය පශු සම්පත් තාක්ෂණික ලක්ෂණවලින් විශේෂයන් හැඩගැසී ඇත. මෙම සත්ව විශේෂයන් සතු එවැනි ජාන සත්ව අභිජනන කාර්යයට අනාගතයේදී යොදා ගැනීම සඳහා සංරක්ෂණය කරනු ඇත.
- (ii) එසේම මධ්‍යම රජය හා පළාත් සභා සතු සත්ව පාලනයට යෝග්‍ය පශු සම්පත් සත්ව අභිජනන සහ පශු පර්යේෂණ කටයුතු වෙනුවෙන් සංරක්ෂණය කර තැබීම අවශ්‍ය බව පිළිගනු ලබයි.
- (iii) රටේ ආහාර සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනය කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කාර්යයක් වේ. මෙය සත්ව නිෂ්පාදන සුලභ කිරීමට ඉවහල් වනවා පමණක් නොවන පසේ සාරවත්භාවය දියුණු කිරීම තුළින් කෘෂි භෝගවල ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහාත් ඉවහල් වනු ඇත.
- (iv) දේශීය සත්ව ආහාර සඳහා අමුද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සිදුකරනුයේ ඉතාමත් අඩු කාර්යක්ෂමතාවයකිනි. එබැවින් ලාභදායී සත්ව පාලනයක් සඳහා සත්ව ආහාර අමුද්‍රව්‍ය සැපයුම කාර්යක්ෂම කිරීම අතිශයින් වැදගත් වනු ඇත.
- (v) කිරි පට්ටි කර්මාන්තය ජාතික ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයේ වැදගත් අංශය බැවින් එයට රාජ්‍ය ආයෝජන සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දෙනු ඇත. තවද බාධාවකින් තොරව පෞද්ගලික අංශයට මස් සඳහා සතුන් ඇති කිරීමේ හා මසු නිෂ්පාදන සැකසීමේ කටයුතුවල නිරතවීමේ අවශ්‍යතාවද රජය පිළිගනු ඇත.

- (vi) පශු සම්පත් කර්මාන්තයෙන් බැහැරවී වඩා ආකර්ශණීය සහ සමාජ පිළිගැනීමක් ඇති ජීවිකාවන් සඳහා පුද්ගලයන් ඇදී යාමේ ප්‍රවණතාවයක් දක්නට ඇත. මෙම ප්‍රවණතාවය නවතාලීමට සියළුම උත්සහයන් දැරිය යුතු අතර පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ ඇති දිළිඳුකම පිටුදැකීමේ හැකියාවන්, ජීවන උපායන් වර්ධනය කිරීමේ හැකියාව සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව වැඩිකිරීමේ හැකියාව වැනි පශු සම්පත් කුසලතා ප්‍රයෝජනයට ගනු වස් තරුණ පරම්පරාවන් පශු සම්පත් කටයුතු සඳහා ආකර්ශණය කරවීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (vii) පශු සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා ස්ථාපිත කර ඇති රාජ්‍ය ආයතන තවදුරටත් රජයේ පාලනය යටතේ මෙහෙයවනු ඇත. වාණිජමය කටයුතුවල නිරතව සිටින එවැනි ආයතන එකී කටයුතු ඉටුකරන පෞද්ගලික අංශයේ ආයතනවලට පරිපූරක ලෙස කටයුතු කරනු ඇත.

4.1.2 කිරි පවටි ක්ෂේත්‍රය

- (i) කිරිපවටි ක්ෂේත්‍රය, පශු සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා වන රාජ්‍ය ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමුඛතම ක්ෂේත්‍රය වේ.
- (ii) දැනට සම්මත කිරි පාරිභෝගික වෙළෙඳපොළ ප්‍රදේශයන්ගෙන් ඔබ්බට විහිදෙන දියර කිරි පරිභෝජන රටාවක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම දේශීය කිරි සඳහා තරඟකාරී වෙළෙඳපොළක් ඇති කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පූර්ව සාධකයක් ලෙස පිළිගනී.
- (iii) කිරිපවටි සංවර්ධනයේදී දේශීය ගවයින්ගේ ආරය උසස් කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය මූලධර්මයක් ලෙස සැලකේ. රාජ්‍ය ආයෝජනයේදී මේ සඳහා ප්‍රමුඛත්වයක් ලබාදෙන අතරම ඒ සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ මැදහත්වීමද අත්‍යාවශ්‍ය කරුණක් ලෙස සැලකේ.
- (iv) කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තය සඳහා කිරි ගවයන් වැඩිදියුණු කරන ආකාරයෙන්ම කිරි සඳහා වන මි ගවයන් සහ එළුවන් වැඩිදියුණු කිරීම තුලින්ද ගෘහාශ්‍රිත කිරි නිෂ්පාදනය වැඩිදියුණු කිරීමට ප්‍රයත්න දරනු ඇත.
- (v) දැනට යැපුම් මට්ටමේ පවතින කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තය වාණිජමය මුහුණුවරක් සහිත තිරසාර තත්ත්වයට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා රාජ්‍ය අනුග්‍රහය දක්වනු ඇත.

- (vi) දේශීය කිරි කර්මාන්තය සඳහා හිතකර වාතාවරණයක් ඇතිවන අයුරින් රාජ්‍ය බදු ප්‍රතිපත්තිය සහ කිරි නිෂ්පාදන ආනයන ප්‍රතිපත්තිය සකසනු ඇත.
- (vii) දේශීය කිරි සඳහා මිල නියම කිරීම වෙළෙඳපොළ බලවේග මගින් පාලනය වීමට අවස්ථාව සලසන අතර එම බලවේග යහපත් තරඟකාරී තත්ත්වයකින් පවත්වාගෙන යාම තහවුරු කිරීම රාජ්‍ය අංශයේ කාර්යභාරය වනු ඇත.
- (viii) දේශීය කිරි කර්මාන්තයේ දීර්ඝකාලීන තිරසාර පැවැත්ම සඳහා වාණිජමය ලෙස ඵලදායීව පවත්වාගෙන යනු ලබන වාණිජමය මධ්‍යම පරිමාණ හා මහා පරිමාණ පෞද්ගලික කිරි පවිටිකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය අත්‍යාවශ්‍ය බව සැලකේ.
- (ix) කිරි ගොවියා ශක්තිමත් කිරීම සහ කිරි නිෂ්පාදනයන්හි අගය වැඩිදියුණු කරන ක්‍රියාදාමයන්හිදී කිරි ගොවීන්ගේ සහ කිරි නිෂ්පාදන සකස් කරන්නන්ගේ සක්‍රීය සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම සඳහා පහසුකම් සලසනු ඇත.

4.1.3 පශු සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා පොදු ප්‍රතිපත්ති

- (i) පශු සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා පශු පර්යේෂණ හා නිපැයුම්, මානව සම්පත් සංවර්ධන සහ ව්‍යාප්ති සේවා වැනි පොදු නිෂ්පාදන හා සේවා සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජනය ලබාදෙනු ඇත.
- (ii) ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය සතුව දැනට පවත්නා ඉඩම් පෞද්ගලිකරණය කරනු නොලැබේ. එහෙත්, පශු සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා වූ ක්‍රමවත් වැඩසටහන් වෙනුවෙන් පෞද්ගලික සහ සංස්ථා අංශයන් උනන්දු කරවීම සඳහා රජයේ ඉඩම් ලබාදීම උනන්දු කරවනු ඇත.
- (iii) සත්ව හා මානව ප්‍රජාවට තර්ජනයක්ව ඇති කරනු ලබන, දැනට පවත්නා සහ අළුතෙන් ඇති වෙමින් පවතින බෝවන රෝග බොහොමයක් සඳහා මූලාශ්‍රය වන්නේ සත්ව විශේෂයි. එමනිසා මහජන සෞඛ්‍ය පශු වෛද්‍ය සේවා ශක්තිමත් කිරීම පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ඇත.
- (iv) තමන් ඉටු කරන ක්‍රියාකාරකම්වලට අමතරව, සත්ව අභිජනන කටයුතු, සත්ව ගොවිපළවල් පාලනය, උපදේශක සේවා සැපයීම, සත්ව රෝග හඳුනා ගැනීම හා ප්‍රතිකාර, ණය හා මූල්‍ය ආධාර සැපයීම, ආපදා රක්ෂණය වැනි කටයුතුවල නිරත වීම වැනි කාර්යයන් සඳහා ගොවි සංවිධාන, පශු සම්පත් නිෂ්පාදකයන්ගේ සමුපකාර සමිති ඇතුළු පෞද්ගලික අංශය දිරිගන්වනු ඇත.

- (v) පළාත් සභා සහ අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයන් වැනි ආයතනද, පශු සම්පත් අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා බොහෝ දුරට සම්බන්ධ වී ඇත. එම ආයතනවල ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය කිරීම මගින් මෙම ක්ෂේත්‍රයට විවිධාකාරයෙන් සම්බන්ධ අය අතර මනා සමායෝජනයක් පශු සම්පත් සංවර්ධන අංශය භාර අමාත්‍යාංශය විසින් සිදුකරනු ඇත.
- (vi) ග්‍රාමීය කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා පශු සම්පත් සංවර්ධනය පරිපූරක ලෙස බලපාන සාධකයකි. එබැවින් සමස්ථ ග්‍රාමීය සංවර්ධනයට සාධනීය ලෙස දායක වීම සඳහා සත්ව පාලන ක්‍රියාවලීන්ට බැඳී ඇති ඉදිරි හා පශ්චාත් සම්බන්ධතා ප්‍රශස්ථ මට්ටමින් පැවැත්වීමට හැකි අයුරින් කටයුතු කරනු ඇත.
- (vii) දේශීය පශු සම්පත් කර්මාන්තයට අහිතකර ලෙස බලනොපාන අයුරින් පරිභෝජනය සඳහා වන සත්ව නිෂ්පාදන ආනයනය කිරීමේ ක්‍රමලභයන් සැකසෙන අතර, විශේෂිත තත්ත්වයන් සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව සත්ව නිෂ්පාදන අමුද්‍රව්‍ය ලෙස යොදා ගන්නා විවිධ නිපැයුම් කර්මාන්ත සඳහා පමණක් අවශ්‍ය වන සත්ව නිෂ්පාදන ආනයනය සඳහා ඉඩ හරිනු ඇත.
- (viii) එමෙන්ම ජීවී සතුන්, ශුක්‍රාණු, ජෛව නික්ෂේපන සහ කළල ආනයනය සඳහා අවහිරතා නොපනවන අතරම, එවැනි කාර්යයන් සඳහා වන නියාමන රීතිවලට අනුකූලව ආනයනය කිරීමට ඉඩ දෙනු ඇත.
- (ix) මහජන අවශ්‍යතා සඳහා එලදායී ලෙස පශු සම්පත් සංවර්ධනය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මානව සම්පත් සංවර්ධනය අත්‍යාවශ්‍ය සාධකයක් ලෙස සලකනු ඇත.

4.1.4 කිරිපට්ටි සංවර්ධනය

(i) කුඩා කිරි ගොවීන් දිරිමත් කිරීමටත්, හැකි අයවලන් අතර කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තය වාණිජ පදනමකින් දියුණු කිරීම සඳහා ආයෝජන කිරීම උත්ප්‍රේරණය කිරීමටත් දැනට ක්‍රියාත්මක කිරි ගම්මාන වැඩසටහන, දියර කිරි පරිභෝජන ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන, කිරි ගොවීන් දියුණු කිරීමේ වැඩසටහන වැනි වැඩසටහන් කිරි පට්ටි සංවර්ධනය උදෙසා වූ ජාතික වැඩසටහන් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම රජය විසින් සිදුකරනු ඇත.

- (ii) තම හැකියාවන් සාධනය ලෙස තහවුරු කර ඇති පුද්ගලික ව්‍යවසායකයින්, ගොවි සමිති, සමූපකාර හා ප්‍රජාමූල සංවිධාන වැනි අංශ සමඟ වියදම් බෙදා ගැනීමේ පදනමක් මත ග්‍රාමීය මට්ටමේ දියර කිරි සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමට රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලබාදෙනු ඇත. මේ මඟින් පර්යන්ත පාරිභෝගික අවශ්‍යතා පිරිමැසීමට උපකාරීවන්නා සේම එමඟින් සකස් කරන ලද දියර කිරි සඳහා වෙළෙඳපොල පුළුල් වෙයි. තවද, ප්‍රධාන නගරවලින් බැහැර පාරිභෝගිකයින්ට උසස් සනීපාරක්ෂක ප්‍රමිතිවලින් යුත් කිරි ලබා ගැනීමේ පහසු ප්‍රවේශයක්ද ඇති වනු ඇත.
- (iii) ඒ හා සමානව රට තුළින් අභිජනන සතුන් සැපයීම පුළුල් කිරීමට දායක වීමටත්, ගවයන්, මී ගවයන් සහ එළුවන් ඇතුළු කිරි සඳහා සතුන් අභිජනනය කිරීම පහසුකරවීමට අභිජනන ගොවිපළ පිහිටුවීමටත්, පුද්ගලික අංශය සමඟ හවුලේ වියදම් දරාගන්නා සැලැස්මක් හඳුන්වා දෙනු ඇත.
- (iv) සාම්ප්‍රදායික පාරිභෝගික වෙළෙඳපොල තුළින් බැහැරව දියර කිරි පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අමතරව මනා විභවයක් ඇති කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ට තාක්ෂණය හා මූල්‍යාධාර සැපයීමට උත්සහ දරණ අතර, එමඟින් විවිධාර්ථීකරණය වී ඇති පාරිභෝගික අවශ්‍යතා සපුරාලීමට සහ ද්විතියික අංශයේ රැකියා උත්පාදනයට එලෙස අගය එකතු කළ කිරි නිෂ්පාදන බවට පත් කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.
- (v) පාසැල්, ආරෝග්‍යශාලා, කාර්යාල වැනි විශේෂිත ස්ථානවල කිරි අලෙවිසැල් පිහිටුවීමෙන් පාරිභෝගිකයා වෙත සකස් කරන ලද කිරි ලබා ගැනීමට පහසු ප්‍රවේශයක් ඇති කර මහජනතාව අතර, කිරි පානය ප්‍රවර්ධනය කරනු ඇත.
- (vi) කිරි ගොවීන් සාමූහික කණ්ඩායම් ලෙස සංවිධානය කරවීමත්, ඔවුන්ගේ කිරි නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව තීරණ ගැනීම සඳහා ඔවුන්ව සවිබල ගැන්වීමත් පහසු කරවනු ඇත.
- (vii) ඒ හා සමානව කිරි නිෂ්පාදන සඳහා අගය එකතු කිරීමේ දාමයේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කර ගැනීමට මෙම ගොවි සංගම්වලට මෙන්ම කිරි සැකසුම්කරුවන්ටද සහාය වනු ඇත.
- (viii) රටතුළ කිරිවල ස්වයං යැපීම ඉහළ මට්ටමකට ගෙන ඒමේ අභිමතාර්ථය කඩිනම් කිරීම පිණිස පළාත් බලධාරීන් සමඟ සම්පව සංවර්ධන කටයුතුවල නියැලීම සඳහා කිරිපට්ටි

කර්මාන්තයේ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල නිපුණතා ඇති නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත නියමු කණ්ඩායම් යොදවනු ඇත.

- (ix) කිරි ගව සම්පත දියුණු කරවීමට සහ ගොවිපළ ඵලදායීතාව වර්ධනය කරවීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණික හුවමාරු වැඩසටහන් ආරම්භ කරන අතර, අවශ්‍යතා අනුව කිරි ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණය කිරීම සඳහා කිරි දොවන යන්ත්‍ර, තෘණ සහ වෙර තෘණ අස්වැන්න නෙළන යන්ත්‍ර, වියළි තෘණ/පිදුරු බෙල් කරන යන්ත්‍ර වැනි මෙවලම් හඳුන්වා දෙමින් කිරි නිෂ්පාදන ගොවිපොළ වාණිජ මට්ටමට පත් කරලීමටත් කටයුතු කරනු ඇත.
- (x) රාජ්‍ය අංශය විසින් කිරි පට්ටි සංවර්ධනය සඳහා භාරගෙන ඇති කාර්යභාරයට උනන්දුකර වීමට හා කුඩා පරිමාණ කිරි ගොවීන්ගේ ඵලදායී පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා වාණිජ කිරි කර්මාන්තයේ නිරත සංස්ථාපිත අංශ දිරිගන්වනු ඇත.
- (xi) දෛනික ජීවනෝපාය සඳහා කිරි හරකුන් ඇති කරනු ලබන හා කුඩා පරිමාණ ගොවිපළවල් හිමි කිරි ගොවීන්ට අවශ්‍යවන සේවා සහ සහාය ප්‍රමාණවත් ලෙස රාජ්‍ය අංශය විසින් සැපයීම සහතික කිරීම තුළින් එම කුඩා කිරි ගොවීන් හට නිත්‍ය ආදායමක් සහතික කරනු ඇත.
- (xii) දේශීය ගවයන්ගේ ආරය දියුණු කිරීම සඳහා කෘතිම සිංවනය වඩාත් සුදුසු ක්‍රමය ලෙස රජය විසින් පිළිගන්නවා ඇත. කෙසේ වෙතත් කෘත්‍රීම සිංවනයට ශක්‍යතාවයක් නොමැති ප්‍රදේශවල ස්වභාවික පට්ටි ක්‍රම සඳහා විවිධ ආකෘති යටතේ උසස් වර්ගයේ මී ගොනුන් සහ ගොනුන් බෙදාහැරීම තුළින් කිරි ගව සම්පතෙහි ආරය උසස් කිරීමට පියවර ගනු ඇත.
- (xiii) කිරි කර්මාන්තයේ අනාගත සංවර්ධනයට කිරි ගව සම්පත වැඩිදියුණු කිරීම සහ එහි සංයුතිය මනාව දියුණු කිරීම තීරණාත්මක සාධකයක් වන හෙයින් දිවයිනේ ගව සහ මී ගව කිරි පට්ටි අභිජනන වැඩසටහන්වලට මූලිකත්වය ලබාදීමට ජාතික මට්ටමේ සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවනු ඇත.
- (xiv) සත්ව අභිජනන උපාය මාර්ග සකස් කිරීමේදී ජාතික සත්ව අභිජනන කමිටුවේ මඟ පෙන්වීම්වලට නිසි අවධානයක් දක්වනු ඇත.
- (xv) දේශීය කිරිපට්ටි සංවර්ධනයේදී ඒ සඳහා මී ගවයන් සතු විශේෂ නිෂ්පාදන කුසලතා නිසි අයුරු ලබා ගැනීමට කටයුතු කරනු ඇත.

- (xvi) දේශීය කිරි නිෂ්පාදනයේ තරඟකාරීත්වය දියුණු කරවීම පිණිස දේශීය කිරි කර්මාන්තයට ප්‍රමාණවත් කීරුබදු රැකවරණය ලබාදීමත්, කිරිවල නිෂ්පාදන වියදම සහ කිරි කර්මාන්තයේ ලාභදායකත්වය පිළිබඳව හේතු පදනම් කරගත් තීරණ ගැනීමට හැකිවන පරිදි කිරි නිෂ්පාදන වියදම් නිරතුරුව අධ්‍යයනය කිරීමත් කරනු ඇත.
- (xvii) තම කිරි සඳහා ලැබෙන ලාභ ප්‍රතිශතය වැඩි කරගනු පිණිස මිලකෝ සමාගමේ කොටස් අයිතීන් සඳහා කිරි ගොවීන්ගේ දායකත්වය ආකර්ශණය කරවීමට පියවර ගනු ඇත.
- (xviii) සමෝධාන ගොවිතැන් ක්‍රම, කොම්පෝස්ට් ජීර්ණය කිරීමේ දියුණු තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම, කොම්පෝස්ට් සැකසීමේ තාක්ෂණය වැනි දේ ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් රටේ ගොවිතැන් පද්ධති තුළ කිරි පට්ටි ගොවිතැනෙහි ඇති වටිනාකම තවදුරටත් වැඩි කරනු ඇත.
- (xix) දේශීය කිරි කර්මාන්තයේ මී ගවයින්ගේ විභවය අනාවරණය කර ගැනීමට පියවර ගනු ලබනු ඇත.

4.1.5 සත්ව ආහාර සම්පත් සංවර්ධනය

- (i) දේශීයව සුලභ සත්ව ආහාර සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමටත් ඒවායේ පෝෂණ වටිනාකම ඉහළ නැංවීමටත් එමඟින් රෝමාන්තකයින්ගේ පෝෂණය සඳහා තෘණ හා ශාකයන් යොදා ගැනීමට අවශ්‍ය පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ත කටයුතු කිරීම පුළුල් කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන සැපයීම වැඩි කරනු ඇත.
- (ii) ලවණතාවය නිසා අත්හරින ලද කුඹුරුවලට ගැලපෙන තෘණ විශේෂ ආදර්ශණයන්ද එවැනි ඉඩම්ල ගවයින්, මී ගවයින් මහ එළවන් ඇති කිරීම සඳහා ප්‍රායෝගිකව යොදවා ගැනීම පිණිස වන කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාවලියක්ද හඳුන්වා දෙනු ඇත.
- (iii) වී අස්වැන්න නොලා ගැනීමෙන් පසු කුඹුරුවල තෘණ නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමටත්, එමඟින් පුරන් කුඹුරුවල උලා කෑමට ඇති අවකාශ දීර්ඝ කරන ආදර්ශන හඳුන්වා දීමත් කරනු ඇත.
- (iv) විවිධ කිරි නිෂ්පාදන පද්ධතිවලට හා විවිධ ගොවිපලවල් ප්‍රමාණයන්ට ගැලපෙන තෘණ හා ගෝවර තෘණ හඳුන්වාදීමත්, ඒවා ආශ්‍රිතයෙන් තෘණ කැබලි කරන යන්ත්‍ර ආදිය

භාවිතයෙන් රළු ආහාරවල ප්‍රයෝජනය වැඩි කරලීමත්, වැනි නිවැරදි භාවිතා ක්‍රම ආදර්ශණය කිරීම සිදුකරනු ඇත.

- (v) පශු සම්පත් නිෂ්පාදනය සඳහා ආහාර සම්පත් ලෙස හාල් නිවුඩු, උක් කරටි හා උක් රොඩු සහ වෙනත් කෘෂි ව්‍යාපාරයන්ගේ අවශේෂ ආහාර කොටස් සත්ව ආහාර සම්පත් ලෙස භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කරනු ඇත.
- (vi) වියළි කාලවලදී ගව ආහාර සුලභතාවය වැඩි කරන වියළි තෘණ හා සයිලේජ් සාදන ක්‍රම සංවර්ධනයෙන් තෘණ වල ප්‍රයෝජනය විශාල ලෙස වැඩි කරන ක්‍රම හඳුන්වා දෙනු ඇත.
- (vii) රළු ආහාර ප්‍රයෝජනය සඳහා තාක්ෂණය හඳුන්වා දෙනු ලබන අතර, රටේ බොහෝ ප්‍රදේශවල සුලභ ආහාර සම්පතක් ලෙස දක්නට ලැබෙන පිදුරු කාර්යක්ෂමව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කරනු ඇත.
- (viii) උසස් වර්ගයේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයටත්, කුඩා ගොවීන් සම්බන්ධ කරගෙන ඔවුන් මඟින් සත්ව ආහාර සඳහා අවශ්‍ය ධාන්‍ය සහ වෙනත් අමුද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කර ගැනීමටත්, ඔවුන් හට ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය ලබාදීමටත් හැකි වන ලෙස පුද්ගලික අංශය දිරිගන්වනු වස් රාජ්‍ය ඉඩම් අවශ්‍ය ලෙස ලබාදෙනු ලැබේ.
- (ix) බඩ ඉරිඟු, සෝයා බෝංචි, පොල් පුත්තක්කු, සහල් නිවුඩු, මාළු කුඩු වැනි සත්ව ආහාර සංසටක දේශීයව නිෂ්පාදනය කිරීමට සහාය වන පරිදි සුදුසු වෙළෙඳපොල හා තීරුබදු ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.
- (x) සන්ද්‍ර සත්වාහාර සකස් කිරීමේ අංශයේ තරඟකාරී ව්‍යුහයක් ඇති කිරීම සඳහා මූලිකවම දේශීය වෙළෙඳපොලට සත්ව ආහාර අලෙවි කරන ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි වී ඇති සහ එසේ නොමැති සමාගම් අතර ඇති බදු සහනවල විෂමතා ඉවත් කරනු ඇත.

4.1.6 පොදු උපායමාර්ග

- (i) සත්ව පාලන කටයුතු මඟින් ආකර්ශණීය මූල්‍ය ප්‍රතිලාභ සහ සමාජ පිළි ගැනීමක් ලැබෙන අයුරු සත්ව ගොවිපලවල් සංවර්ධනය සඳහා යාන්ත්‍රිකරණ ක්‍රමෝපායන් සහ තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.

- (ii) පශු සම්පත් අංශයේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අවශ්‍යතා සඳහා ප්‍රමාණවත් රාජ්‍ය ආයෝජන ලබාදෙනු ඇත.
- (iii) පශු සම්පත් අංශය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා තාක්ෂණය හුවමාරු කිරීම සඳහා සහ පර්යේෂණ තොරතුරු විසුරුවා හැරීම සඳහා ගැලපෙන ආකෘති සහ අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙත් හඳුන්වා දෙනු ඇත.
- (iv) පශු සම්පත් ව්‍යාප්ති කටයුතුවලදී එක් පුද්ගලයකු කේන්ද්‍ර කරගත් ක්‍රමයට වඩා කණ්ඩායම් ප්‍රවේශය වඩාත් පිළිගත් ක්‍රමය ලෙස භාවිතා කරනු ඇත.
- (v) සත්ව ආහාර සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා වන පර්යේෂණ හා උපාය මාර්ගවලට අමතරව පශු සම්පත් නිෂ්පාදනය, සැකසීම හා අලෙවිකරණය වැනි වෙනත් සියළු අංශවල පර්යේෂණ හා සංවර්ධණ වැඩසටහන් සඳහාද රාජ්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබාදෙනු ඇත.
- (vi) සත්ව නිෂ්පාදනය සහ තෘණ හා ආහාර නිෂ්පාදන වැනි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය, ජනතා වතු සංවර්ධන සමාගම, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව, මහවැලි සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය, ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව යනාදී ආයතන සතු තෝරාගත් රාජ්‍ය ඉඩම් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වෙනුවෙන් රාජ්‍ය අංශය හා පෞද්ගලික අංශය අතර හවුල් කටයුතු සඳහා විවිධ ව්‍යාපාර ආකෘති ප්‍රයෝජනයට ගන්නවා ඇත.
- (vii) රාජ්‍ය අනුග්‍රහයෙන් සත්ව අභිජනන හා පශු සම්පත් සංවර්ධන අරමුණු සඳහාම පමණක් නම් කරන ලද ගොවිපල් ලෙස තෝරාගත් රාජ්‍ය පශු සම්පත් ගොවිපලවල් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අවශ්‍ය විධිවිධාන සලසනු ඇත.
- (viii) විශේෂයෙන් රටේ අළුතින් මතුවන සත්ව රෝග සහ සතුන්ගෙන් මිනිසුන්ට වැළඳෙන රෝග සුපරීක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීමට මහජන සෞඛ්‍ය පශු වෛද්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වන පරිදි සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාකාරකම් පුළුල් කිරීම හා විවිධාංගීකරණය කරනු ඇත.
- (ix) එලදායී සත්ව රෝග සුපරීක්ෂණ වැඩ සඳහා සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් පාලන ආයතනවල පශු වෛද්‍ය කාර්යමණ්ඩලය,

පුද්ගලික අංශය යනාදී ආයතන අතර, ක්‍රියාකාරකම් පහසු කරවන සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් ඇති කිරීමට පියවර ගන්නවා ඇත.

- (x) ඒ හා සමානව මතු වන සත්ව රෝග ඵලදායී ලෙස පාලනය කිරීම සඳහා රටෙහි සත්ව නිරෝධායන පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීමට ඉහළ අවධානයක් යොමු කරනු ඇත.
- (xi) ඵලදායී ලෙස සත්ව රෝග සුපරීක්ෂණය, රෝග හඳුනා ගැනීම, සත්ව පෝෂණය, සත්ව සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය සහ සතුන්ගේ සඵලතාවය දියුණු කිරීම සඳහා පර්යන්ත ආයතන හා මධ්‍යම රජය අතර සම්බන්ධතා ඇති කිරීම පිණිස මධ්‍යම රජය යටතේ පවතින පශු රෝග විමර්ශන මධ්‍යස්ථාන ජාලය පුළුල් කරනු ඇත.
- (xii) රටෙහි කුර සහ මුඛ රෝගය සහ බැසෙල්ලෝසිස් රෝගය ඵලදායී ලෙස පාලනය කර තුරන් කර දැමීම සඳහා සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ සත්ව රෝග පාලන වැඩසටහන්වලදී ප්‍රමුඛතාවය දෙනු ඇත.
- (xiii) දේශීය පශු සම්පත් විශේෂවල ජාන සම්පත් ස්ථානීයව සංරක්ෂණය කිරීම දිරිමත් කිරීම සඳහා පර්යේෂණ හා තාක්ෂණය ව්‍යාප්ත කිරීමට හා අදාළ අවස්ථාවල ගොවිපල සතුන්ගේ ජාන විද්‍යාගාරවල සංරක්ෂණය කිරීමට රාජ්‍ය සහාය ලබාදෙනු ඇත.
- (xiv) සමුපකාර සහ වෙනත් ගොවි සංවිධාන ඇතුළු පුද්ගලික අංශය විසින් පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ දැනට කරනු ලබන කාර්යභාරයට අමතරව කෘත්‍රීම අභිජනනය, ගොවිපල කළමනාකරණය, උපදේශක සේවා ලබාදීම, රෝග හඳුනා ගැනීම හා ප්‍රතිකාර කිරීම, ණය හා මූල්‍ය පහසුකම් ලබාදීම, අනතුරු රක්ෂණය ඇතුළු සත්ව පාලන ව්‍යාප්ති කටයුතුවලට සම්බන්ධ වීම පහසු කරවීමට බදු හා තීරුබදු ප්‍රතිපත්ති හා වෙනත් දිරිදීමනා ඒ අය වෙත ලබාදෙනු ඇත.
- (xv) රට තුළ පශු සම්පත් සංවර්ධනයේ කේන්ද්‍රීය ස්ථානය ලෙස පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය කටයුතු කරන අතර, පශු සම්පත් සංවර්ධනයේ ජාතික අභිමුඛතාවයන් හා අරමුණු මුද්‍රාපත් කර ගැනීම දෙසට පළාත් සභාවල හා පුද්ගලික අංශයේ පශු සම්පත් සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධීකරණය පහසුකරවීමද එම අමාත්‍යාංශය මගින් සිදුකරනු ඇත.
- (xvi) පශු සම්පත් ගොවිපලවල්, ගොවි සමිති සහ පශු සම්පත් සැකසුම්කරුවන්ගේ කටයුතුද වඩා හොඳින් සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහාත් ඔවුන්ගේ එම කටයුතු සඳහා දායකත්වය වැඩි කිරීමට සහාය වීම සඳහාත් එම කටයුතු ඵලදායී ලෙස අධීක්ෂණය කිරීම සඳහාත්

එවැනි ආයතන පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ ලියාපදිංචි වීමට හැකි වන පරිදි නීතිමය ප්‍රතිපදාන සකසනු ඇත.

(xvii) කෘෂිද්‍රව්‍ය පාදක කර්මාන්ත සඳහා තිබෙන අවස්ථා ප්‍රශස්ථ කිරීමට පශු නිෂ්පාදන හොඳ ප්‍රාථමික සම්පතක් වන බැවින්, කර්මාන්ත සංවර්ධන, ආයෝජන ප්‍රවර්ධන, විද්‍යා හා තාක්ෂණ වැනි අමාත්‍යාංශ හා එවැනි අනෙකුත් ආයතන සමඟ පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය නිත්‍ය අන්තර් ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යනු ඇත.

(xviii) බඩ ඉරිඟු වගාකරුවන්, සෝයා බෝංචි නිපදවන්නන්, සහල් සහ පොල් මෝල් හිමිකරුවන් වැනි බෝග අංශයන් සමඟ පශු සම්පත් අංශයේ වර්ධන වාසි ඔවුන්ටද ලබාදීමට සහ තරඟකාරී මිලකට සත්ව ආහාර සඳහා අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට පශු සම්පත් අංශය හා ඔවුන් අතර සම්බන්ධතා ඇතිකර ගැනීම පහසු කරවනු ඇත.

(xix) දේශීය නිෂ්පාදනවලට බලපෑමක් නොවන අයුරින් ශුක්‍රානු හා කළල ඇතුළු අභිජනන ද්‍රව්‍ය, පශු ඖෂධ හා ජෛවකාරක ආනයනය සඳහා තීරුබදු සහන පහසුකම් සලසනු ඇත.

(xx) පශු සම්පත් අංශයේ අභියෝගයන්ට සාර්ථකව මුහුණ දීමට හැකිවන අයුරු අදාළ සෑම අර්ථලාභියෙක්ම සම්බන්ධ කරගනිමින් මානව සම්පත් සංවර්ධන ක්‍රියාවලීන් දියත් කරනු ඇත.

යන කරුණු දක්වා තිබුණි.

එච්. එම්. ගාමිණී විජේසිංහ

විගණකාධිපති

2018 මාර්තු දින

2484612-01
2484612-Office
2484613

ජාතික ඉතිහාසයේ දෙපාර්තමේන්තුව
DEPARTMENT OF NATIONAL PLANNING
Ministry of Finance and Planning

2484612-01

Secretary,
Ministry of Livestock Development

PROJECT FOR IMPORTATION OF DAIRY ANIMALS

This refers to the above project proposal submitted to us vide your letter no. MDDP/2008/01 dated 10th July 2008. The project aims to import 4,500 pregnant cows from Australia to meet the domestic dairy industry.

We agree that the proposed project will contribute largely to meeting the domestic demand for fresh milk and that it will contribute greatly towards minimizing rural poverty and malnutrition through generating new income opportunities. The Department of National Planning is therefore in favour of the project concept. However, our appraisal of the project raises some important issues in relation to technical and financial aspects of the proposed project.

Regular culling of imported animals is essential to bring benefits on long-term basis. However, the lifespan of temporary breeds of cattle imported to tropical countries is about 7 years and some studies on this subject have revealed. Our experience also provides evidence that most of the imported animals had infertility and other health problems and had very short lifespan. Also we have no experience in large-scale operation and management of imported animals in the past. This suggests that the proposed project has high risks.

With regard to financing, the average annual budget allocation for dairy development has been about Rs. 200 million per annum over the last few years. However, the total cost of the project is Rs. 2.67 billion for the consolidated fund. The total estimated cost of the project is Rs. 2.67 billion. Of this amount, Rs. 2.67 billion is expected from the consolidated fund. Government as a commercial loan with an interest rate of 7.6% per annum. The balance amount of Rs. 2.9 billion is expected from the consolidated fund.

However, it has been mentioned in the proposal that the project will be a major source of revenue over a period of 10 years. During this period, the gap financing will be around Rs. 2.67 billion as reported from the consolidated fund. This will cause heavy burden on the government budget. It is the hope that we realize that the dairy sector in the country has been growing at a slow pace and the milk production is not sufficient to meet the demand of the population. Therefore, the project is not a commercial one and it is not a source of revenue for the government. It is a social project and it should be financed by the government.

Ad. SCA / CA
explain the recommendation of NDD to the Hon. M.
the Ministry of Livestock Development

...the letter and ...

We recommend the project on condition that a batch of 500 cows will be imported in the first stage and depending on the performance of this stage, a further number of cows proposed under the project will be imported in subsequent stages according to the availability of adequate infrastructure and other facilities. The Department of Animal Production and Health (DAPH) should be authorized to evaluate the performance of the first batch of cows and on the recommendation of the DAPH, the importation of the next batch of cows should be decided with regard to financing, as there is a negative cash flow in the initial years all possibilities should be explored to meet such financing gaps through raising a loan from a commercial bank.

B. Abeygunawardena
Director General

- Copies : Chairman, National Livestock and Development Board.
- Director General, Department of External Resources
- Director General, Department of Animal Production and Health

This AGREEMENT is made and entered into by and between the National Livestock Development Board, (created by order of the Minister of Agriculture published in the Government Gazette of the Republic of Sri Lanka dated May 4, 1973 under and in terms of the State Agricultural Corporations Act No. 11 of 1972) No. 40 Nawala Road Narahenpita, Colombo 5, (hereinafter sometimes called and referred to as "the Purchaser") of the ONE PART

And

WELLARD RURAL EXPORTS PTY LTD (ABN 67 008 933 551) a company incorporated under Australian Corporations Act 2001 and having Company Registration No. 109 866 328) having its registered office at Level 3, 12 St Georges Terrace, Perth Western Australia 6000 Australia (hereinafter called and referred to as "the Supplier" which term or expression as herein used shall as and where the context so requires or admits mean and include the said Wellard Rural Exports Pty Ltd, its successors and permitted assigns) of the OTHER PART.

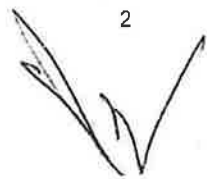
WHEREAS the Purchaser is desirous that certain works should be executed, in particular the designing of identified dairy farms, supply of pregnant dairy Cattle (Pregnant Heifers), equipment, vehicles and management on Importation of dairy animals Project as per the attached Scope of Works (Annex IV), and Delivery Schedule (Annex V), Warranties (Annex VII), and Import Documents (Annex VIII).

It is agreed as follows:

1. In this Contract words and expressions shall have the same meanings as are respectively assigned to them in the Conditions of Contract hereinafter referred to.
2. The following documents shall be deemed to form and be read and construed as part of this Contract via:

Annex I	Conditions of Contract
Annex II	Estimated duties taxes etc
Annex III	Qualifying Certificate
Annex IV	Scope of Works
Annex V	Delivery Schedule
Annex VI	Safety and Security
Annex VII	Warranties
Annex VIII	Import Documents
Annex IX	BOQ (Stage1 and Stage2)
Annex X	Drawdown Schedules (Stage1 and Stage2)
Annex XI	Export Documents
Annex XII	Required Government Documentation
Annex XIII	Feasibility Report/Specifications

2

3. In the event of any ambiguity or conflict between the contract and its annexes and any related documents, the following order of precedence shall apply: The Contract, Annex I-Conditions of Contract, Annex III-Qualifying Certificates, Annex IV-Scope of Works, Annex V-Delivery Schedule, Annex VI-Safety and Security, Annex VII-Warranties, Annex VIII-Import Documents.

3. In consideration of the payments to be made by the Purchaser to the Supplier as herein after mentioned the Supplier hereby covenants with the Purchaser to execute the designing of identified dairy farms, supply of pregnant dairy Cattle (Pregnant Heifers), equipment, vehicles and management of the Sri Lankan Dairy Development Project -Phase I (Bopaththalawa Farm Complex)

4. The Purchaser hereby covenants to pay the Supplier in consideration of the design, manufacture, delivery and commissioning of the Works, the Contract Sum at the times and in the manner prescribed by the Contract.

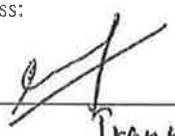
5. The Contract Sum computed on the basis of the Goods and Services as described in the Scope of Works in Phase I is USD \$ 12,944,058.00 The Contract Sum comprises all Goods and Services as per the Scope of Works in Annex IV BOQ Annex IX, importation of 2000 pregnant dairy cattle (pregnant Heifers) with development of Bopaththalawa farm complex. As agreed initial import (first stage) will be for a batch of 500 Pregnant Dairy Cattle (Pregnant Heifers) after successful completion of the first stage, the balance 1500 Pregnant Dairy Cattle (Pregnant Heifers) will be imported within a period of 12 months (stage 2).

6. This Contract shall subject to the terms contained herein be valid for a period of five (5) years commencing from the effective date of Phase of the Contract.

IN WITNESS whereof this Contract is made on .....

The Supplier
For and on behalf of
Wellard Rural Exports

Dr. Paul Miller, Director
Wellard Rural Exports Pty Ltd
Australia

The Purchaser
For and on behalf of the Government
of the Democratic
Socialist Republic of Sri Lanka

Mr. R.M.B. Ellegala
Chairman
National Livestock Development
Board Sri Lanka

Witness:

Witness: Tranja Looraj
78345 2090

Witness:

Witness: L. Hulugalle
560290314V

K. Somadunga
Kaliya Somadunga
670534286

Danandamil
452420053V

Annex I
Conditions of Contract

Index to conditions

ARTICLE 1 – DEFINITION OF TERMS	6
ARTICLE 2 – CONTRACT SUM	9
ARTICLE 3 – TERMS OF PAYMENT	10
ARTICLE 4 – INSURANCE	10
ARTICLE 5 – INSPECTION	10
ARTICLE 6 – WARRANTIES AND GUARANTEES	11
ARTICLE 7 - FORCE MAJEURE / TERMINATING OF CONTRACT	11
ARTICLE 8 – DISPUTES	14
ARTICLE 9 – TAXES	15
ARTICLE 10 – PACKING AND MARKING	16
ARTICLE 11 – SHIPMENT	16
ARTICLE 12 – OWNERSHIP AND RISK	17
ARTICLE 13 – OBLIGATIONS OF THE PURCHASER	17
ARTICLE 14 – DELIVERY	17
ARTICLE 15 – COMING INTO FORCE	18
ARTICLE 16 – RETENTION	18
ARTICLE 17 – GENERAL PROVISIONS	18
ARTICLE 18 – PROJECT MANAGEMENT UNIT	19
ARTICLE 19 – SURVEY AND DESIGN	19
ARTICLE 20 – THE SUPPLY OF SERVICES	19
ARTICLE 21 – CONFIDENTIALITY	20

ARTICLE 1 – DEFINITION OF TERMS

1.01 As used in this Contract, the following expressions shall have the meanings hereinafter stipulated:

‘Australian Government’ means the Government of the Commonwealth of Australia.

‘Australian Loan Agreement’

means, collectively, the Export Finance Facility Agreement between Export Finance and Insurance Corporation, the Export Credit Agency of the Government of the Commonwealth of Australia (EFIC) and the Government of Sri Lanka, whereby, the EFIC undertakes to make 85% of the contract Sum available to the Government of Sri Lanka and the Sri Lankan loan Agreement.

‘Authorised Signatory’

means a person, who is an officer or a representative of the Supplier, the Purchaser or the Borrower (as the case may be), authorised in writing to sign documents in pursuance of the Contract.

‘Borrower’

means the Government of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka.

‘Commissioning Certificate’

means the handover and commissioning certificate to be issued by the Supplier or its authorized representative to the Ministry Of Economic Development after each of the Importation of 20000 Dairy Development Projects is completed.

‘Contract’

means this Contract entered into between the Ministry Of Economic Development of No.464, T.B. Jayah Mawatha, Colombo 10, Sri Lanka and Wellard Rural Exports Pty Ltd (ABN 67 008 933 551) a company incorporated under Australian Corporations Act 2001 and having Company Registration No. 109 866 328) having its registered office at Level 3, 12 St Georges Terrace, Perth Western Australia 6000, Australia

‘Contract Period’

means the period of two calendar years commencing from the Effective Date of Contract.

‘Contract Sum’

means the monetary sum as described in Article 2 herein.

'Country of Origin'	means the place from which the Goods are produced or supplied.
'Days'	means calendar days.
'Delivery Schedule'	means the delivery schedule for the delivery of Goods as outlined in Annex V.
'Effective Date Contract'	means the date on which all the pre-conditions of of the Contract have been met in accordance with Article 16.
'Goods'	means goods or any equipment provided by the Supplier to the Ministry Of Economic Development under this contract as listed in Annex IX
'End User'	means the Purchaser
'Farm Site'	means the farms owned by the Purchaser where the Importation Of 20000 Dairy Animals to Farmers Location.
'Installation Order'	means a document issued by the Purchaser or its representative to the Supplier or its representative instructing the Supplier or its representative to commence the work at a farm site selected by the Purchaser.
'Lender'	means the Cooperatieve Centrale, Raiffeissen-Boerenleenbank B.A of the Netherlands also known as Rabobank International
'Manual'	means any operating or instruction manual provided by the Supplier to the Purchaser in relation to the Importation Of 20000 Dairy Animals.
'Retention'	means 5% of total contract value to be held as guarantee and released as per Article 16.
'Port of Destination'	means the Port of Colombo or Hambantota Sri Lanka.
'Project'	means the Importation Of 20000 Dairy Animals Project for the supply of Pregnant DairyCattle (Pregnant Heifers), as listed in Annex IV.

'Project Management Unit'	means the management team established in accordance with Article 18.
'Purchaser'	Ministry of Economic Development No 464, T.B. Jayah Mawatha, Colombo 10, Sri Lanka, represented by The Secretary Dr. Y.D. Nihal Jayathilake his successors and permitted assigns
'Purchaser's Depot'	means the Purchaser's Depot situated at any Dairy farm sites in Sri Lanka unless otherwise agreed by the parties in writing.
'Qualifying Certificates'	means a certificate in the form specified in Annex III (a) or (b) or (c) as appropriate to this Contract, or as such other form as may be agreed in writing between the Borrower, the Purchaser, the Supplier and the Lender, signed by an Authorised Signatory of each of the Borrower and the Supplier and presented to the Lender from time to time for payment to the Supplier.
'Qualifying Events'	means the event as identified in Annex XI upon which a Qualifying Certificate may be issued.
'Scope of Works'	means the extent and nature of the supply of Goods and the supply of Services as outlined in Annexes to this agreement
'Services'	means all the activities comprising Works to be undertaken by the Supplier including the supply of pregnant dairy Cattle (Pregnant Heifers), to the Farm Sites of the Purchaser from Australia and the transportation to farm sites with this contract as outlined in Annex IV as well as management of the Project.
'SLDDP'	means the Importation Of 20000 Dairy Animals.
'Sri Lankan Loan Agreement'	means, collectively the Hatton National Bank of Sri Lanka (Lender) and the Government of Sri Lanka (Borrower) whereby the Lender undertakes to make 15% of the Contract Sum available to the Borrower to assist the financing of the Contract.
'Successful Completion'	means the infrastructure development according to the specifications and design diagrams within the agreed time schedule and supply of cattle as per specifications and delivery schedules.
'Supplier'	means Wellard Rural Exports Pty Ltd (ABN 67 008 933 551) a company incorporated under Australian Corporations Act 2001 and having Company Registration No. 109 866 328) having its registered office at Level 3, 12 St Georges Terrace, Perth Western Australia 6000 Australia

'Works'

means the Services, and includes the supply of Goods as described in Annex IV Phase 2

1.02

In this Contract, unless the context otherwise requires:

- a) words implying the singular include the plural and vice versa;
- b) words denoting one gender include any gender;
- c) if a word or phrase is defined, cognate words and phrases have corresponding meanings;
- d) a reference to a person includes not only a natural person but any company, partnership, joint venture, association, organisation, corporation or other body corporate and any Governmental Agency and that person's successors and permitted assigns;
- e) a reference to a statute, ordinance, code or other law includes regulations and other statutory instruments under it and consolidations, amendments, re-enactments or replacements or any of them;
- f) a reference to any document (including this Contract) shall include a reference to that document as amended, supplemented, novated or replaced from time to time;
- g) a reference to any agency or body, if that agency or body ceases to exist or is reconstituted, renamed and replaced or has its powers or functions removed (the "defunct body") means the agency or body which performs most closely the functions of the defunct body;
- h) a reference to writing means any manuscript whether typewritten or mechanically or electronically reproduced or printed statements under seal or hand and includes facsimile transmissions;
- i) wherever the word "include" or any form of that word is used it must be construed as if it were followed by "(without limitation)";
- j) unless otherwise indicated, reference to a specified Article or Annex of the Contract shall be construed as reference to that specified Article or Annex of this Contract only; and
- k) article and annex headings are for ease of reference only and do not form part of this Contract.

ARTICLE 2 – CONTRACT SUM

2.01

The Contract Sum for carrying out the Works shall be USD \$73,954,054.83 (US Dollars Seventy Three Million Nine Hundred Fifty Four Thousand Fifty Four and Cents Eighty Three only) which is inclusive of a 5% contingency to be utilized for any unforeseen requirement approved in writing by the Purchaser. The contract sum excludes any import taxes and duties at the time of clearing of animals as listed in Annex II.

ARTICLE 3 – TERMS OF PAYMENT

- 3.01 The Purchaser shall arrange for payments to be made to the Supplier as per drawdown schedule (Annex X) of the Contract Sum by irrevocable letter of credit from a State or Commercial Bank acceptable to the parties and the Supplier's Bank with draw down facilities as outlined in Article 3.02 in the same currency as the loan received under the Australian Loan Agreement and Sri Lankan Loan Agreement, or on terms as otherwise mutually agreed by the parties in writing.
- 3.02 Subject to receipt of funds by the Borrower under the Australian Loan Agreement, the Purchaser undertakes to pay the Supplier the Contract Sum as per drawdown schedules (Annex X).

ARTICLE 4 – INSURANCE

- 4.01 The Supplier shall at its cost and expense insure for all insurance risks in respect of the animals and goods, from the point of shipment until the animals are delivered at the farm site, under this contract.

ARTICLE 5 – INSPECTION

- 5.01 The Supplier shall provide pre-shipment inspection to the Purchaser (with one authorised officer of the Purchaser) at the cost of the Supplier. The supplier will provide the purchaser with a selection of pregnant dairy cattle 20% greater than the number to be selected. The Supplier will also provide history sheets, herd profiles, herd of origin, performance records and body score.
- 5.02 The Supplier shall give 30 days' written notice to the Purchaser that the goods/animals are ready for shipment. The parties shall then mutually agree on a date/dates for pre-shipment inspection.
- 5.03 Post-shipment inspection of each consignment of the animals shall be conducted jointly by the Purchaser and the Supplier or their nominated representatives at the Farm site. Unless caused by the Purchaser's or its representative's negligence or wrongdoing, if any animals are found injured, sick, lost or not as per specifications then a replacement shall be supplied to the Farm site by the Supplier at the Supplier's own cost within 90 (ninety) Days of the inspection date.
- 5.04 Nothing in this clause shall in any way release the Supplier from any warranty or other obligations under this Contract.

ARTICLE 6 – WARRANTIES AND GUARANTEES

- 6.01 Pregnant Dairy Cattle (Pregnant Heifers) supplied will be subject to a guarantee upon arrival and inspection at farm site for 100% for mortality. Replacement under this guarantee will be done on a one to one basis for animals within 90 days of inspection date. In addition under technical assistance the Supplier will provide 75 – 100 Technical Officers with motor cycles to closely monitor the progress of the animals for a period of 180 days from the date of delivering to the farm site. The Supplier will also provide 06 veterinary surgeons foreign/local for overall supervision of the project for a period of 24 months.
- 6.02 Without prejudice to the guarantees/warranties set out in this Agreement except in the case of any negligent or wrongful act or omission by the Supplier, the Supplier will not be liable in damages to the Purchaser or any other person for any loss or damage caused, directly or indirectly, arising in connection with animals, or Services or the use thereof.
- 6.03 The Purchaser will indemnify and keep indemnified the Supplier against:
- (a) all and any demands, claims, actions and proceedings by third parties arising in Sri Lanka in connection with, or arising out of or in connection with the animals, Goods or Services to the extent that such demands, claims, actions and proceedings arise out of any negligent act or omission or breach by the purchaser; and
  - (b) all and any losses, costs, expenses and damages incurred by the Supplier in connection with, or arising out of, a breach by the Purchaser of any provision of this Contract to the extent that such demands, claims, actions and proceedings arise out of any negligent act or omission or breach by the purchaser.
- 6.04 The Supplier will indemnify and keep indemnified the Purchaser against all and any losses, costs, expenses and damages incurred by the Purchaser in connection with, or arising out of, any negligent act or omission or breach by the Supplier of any provision of this Contract.

ARTICLE 7 - FORCE MAJEURE / TERMINATING OF CONTRACT

- 7.01 In this Contract Force Majeure shall mean any occurrence beyond the control of the Supplier or Purchaser, that prevents or delays, whether directly or indirectly, their performance of this Contract including:
- a) natural disasters including earthquake, volcanic eruption, flood, fire, storm or typhoon;
  - b) riot or civil commotion or terrorist activity;
  - c) war or hostilities, whether declared or not;
  - d) obstruction of navigation to Port of Destination or transport to the Purchaser's Depot or Installation Site howsoever caused; and
  - e) industrial disturbance, lock-out or strike.

7.02 If either the Purchaser or the Supplier is prevented or delayed in performance of, any of its obligations under this Contract by an occurrence of Force Majeure then such party shall promptly give written notice thereof to the other party and the Lender specifying the occurrence constituting Force Majeure together with evidence showing how such occurrence affects the performance of its obligations under this Contract.

7.03 In the event of Force Majeure being established by the Purchaser, the Purchaser shall be excused from the performance of its obligations under this Contract from the date of such notice. If after a period of 90 Days from the said notice, the event of Force Majeure continues to delay the Purchaser's performance, either party may, at its option, elect to immediately terminate the Contract by giving notice in writing to the other party. In the event of such termination the Purchaser shall pay the Supplier or vice versa all amounts due and owing under this Contract, which shall be assessed in accordance with Article 7.06. The Purchaser's inability to access funds or pay any amount due under this Contract shall not constitute an event of Force Majeure.

7.04 Where delay in the performance of the Supplier's obligations under this Contract is caused by Force Majeure:

- a) The Supplier shall have the right to suspend or to delay completion of the delivery of Pregnant DairyCattle (Pregnant Heifers or Services whereupon within 14 Days of such delay or suspension, as above stated, the Supplier shall notify the Purchaser in writing setting out the reasons for the said delay or suspension.
- b) If, after the expiry of 30 Days from the date of said notification the force majeure event causing delay or suspension continues, either party shall be entitled to give notice in writing of not less than 60 Days to the other party that if the delay or suspension continues beyond the expiry of such notice, the party giving the notice shall have the right to terminate the Contract. In the event of such termination the Purchaser shall pay the Supplier or vice versa all amounts due and owing under this Contract which shall be assessed in accordance with Article 7.06.
- c) In the event of resumption of delivery, the delivery shall be extended by the period of any suspension or delay.

7.05 a) If the Purchaser commits a breach of any of its obligations under this Contract the Supplier may, upon written notice to the Purchaser, suspend performance of its obligations under this Contract until the breach has been remedied or may, if the breach shall have continued after such notice for a period in excess of 90 Days, upon written notice to the Purchaser, terminate the Contract and any sums due to the Supplier (or the Purchaser, as the case may be) shall be calculated in accordance with Article 7.06.

- b) If the Supplier commits a breach of any of its obligations under this Contract the Purchaser may, upon written notice to the Supplier, suspend performance of its obligations under this Contract until the breach has been remedied or may, if the breach shall have continued after such notice for a period in excess of 90 Days upon written notice to the Supplier, terminate the Contract and any sums due to the Supplier (or the Purchaser as the case may be) shall be calculated in accordance with Article 7.06.
- c) In the event that a breach of the Contract is remedied in a manner acceptable to both the Purchaser and the Supplier, the delivery of Goods in accordance with Article 14 and Services in accordance with this Agreement shall be extended by the period of any suspension or delays.
- d) If during the term of this Contract the Lender notifies the Supplier that its obligation to make advances under the this Agreement has ceased following default by the Borrower under the terms of the said agreement, the Supplier shall have the right to suspend performance of this Contract immediately and subsequently by written notice to the Purchaser to immediately terminate this Contract, in which event any sums payable to the Supplier by the Purchaser or vice versa shall be calculated in accordance with Article 7.06.

7.06

- a) If the Contract shall be terminated in accordance with the terms of Articles 7.03 or 7.04 the Purchaser agrees to pay forthwith, or procure to pay forthwith, to the Supplier by way of a termination settlement all outstanding sums due and payable to the Supplier for the performance of its obligations under this Contract up to and including the date of termination.
- b) Any sums due to the Supplier under the provisions of this Article in the respect of Pregnant DairyCattle (Pregnant Heifers), or Services shall be paid to the Supplier by the Lender on behalf of the Purchaser in accordance with the terms of the this Agreement to the extent funds are available.
- c) On termination of the contract, parties shall in good faith agree on the amounts due to either party. If parties are unable to agree on the amounts due to either party, both parties shall endeavour to negotiate a settlement on any outstanding amount, upon failure to resolve the matter by negotiation, it shall be referred to arbitration in accordance with Article 8. Any amounts not in dispute shall be payable in accordance with Article 7.06

- d) Upon final payment or invoking of the Force Majeure hereunder, the Purchaser shall return the Performance Guarantee to the Supplier within the time frame set out in Article 17.03.
- e) The Purchaser shall be liable to pay only for the Goods that have been supplied by the Supplier to the satisfaction of the Purchaser at the time the Contract was terminated in accordance with Articles 7.03 or 7.04 for Services provided up to that time in accordance with the terms of this Contract. No other payments, including damages and loss of profit are payable.

7.07

The Purchaser may terminate this contract at any time with 30 days notice to the Supplier in writing. The Purchaser shall be liable to settle all unpaid dues at the time of such termination.

ARTICLE 8 – DISPUTES

8.01

Parties shall in the first instance resolve by negotiation any dispute arising under, or in relation to this Contract. Any remaining or unresolved matter in dispute between the parties arising under, or in relation to this contract which cannot be settled by negotiation shall be settled by arbitration in accordance with the following procedure:

- a) No payment claimed under the Retention Guarantee may be paid until resolution of the subject of the dispute.
- b) Any claim for payment under the Retention Guarantee must be notified to the Supplier at least 30 days before any such claim is made.
- c) Any dispute arising out of or in connection with this Contract, which remains unresolved for a period of 60 (sixty) Days, including any question regarding its validity, interpretation or termination shall be referred to and finally resolved by arbitration in Colombo in terms of the Sri Lanka Arbitration Act No. 11 of 1995 and the UNCITRAL Rules.
- d) The tribunal shall consist of one or three arbitrators. The parties shall jointly agree on a sole arbitrator or, where the parties are unable to agree, each party shall nominate one arbitrator who shall, in turn, nominate a third arbitrator who shall be Chairman of the tribunal. The Party who refers the matter for arbitration shall along with the Reference to Arbitration nominate its Arbitrator and the other Party shall within 30 (thirty) days from the date of receipt of such Reference for Arbitration either accept such nomination or nominate its Arbitrator. In the event of the failure of the other party to nominate its Arbitrator, the Arbitrator appointed by the party who referred the matter to Arbitration shall act as the sole Arbitrator.
- e) The governing law of this Contract shall be Sri Lankan Law.

- f) The language of the arbitration shall be English.

ARTICLE 9-TAXES

- 9.01 The taxes specified in Annex II shall be paid by the Purchaser
All other taxes, duties, income taxes, corporation taxes, stamp fees or expenses whatsoever in connection with the execution of this Contract and all documents which will further be drawn in consequence of this Contract which must be paid to the Government of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka shall be paid by the Supplier.
- 9.02 All Import demurrage charges relating to delay in the Purchaser providing customs duties or tax approvals shall be borne by the Purchaser.
- 9.03 a) The Purchaser shall pay to the relevant Authorities, in the Republic of Sri Lanka all customs and import duties, including VAT, arising upon the importation of any part of the Contract works into the Republic of Sri Lanka.
- b) The Purchaser shall provide all necessary assistance to the Supplier to effect the delivery of the Goods to the Port of Destination, custom clearance, transport to the Purchaser's Depot and installation of the Works at the Farm Sites.
- 9.04 Any taxes, charges, duties, fees relating to transport, freight including port charges in the Country of Origin shall be the responsibility of the Supplier. Port and Clearing charges and transport to farm sites as per clause 14.02 at the Country of destination shall also be the responsibility of the Supplier as indicated in item 5 of Annex IX.

ARTICLE 10 – PACKING AND MARKING

- 10.01 The parties will ensure that each consignment of Pregnant Dairy Cattle (Pregnant Heifers) is labelled to enable proper identification of the animals/ at all times.
- 10.02 All packaging remains the property of the Supplier till animals is handed over to the purchaser. .

ARTICLE 11 – SHIPMENT

- 11.01 All Animals shall be shipped and insured by the Supplier at its cost and expense up to inspection at farm sites.
- 11.02
- a) The Supplier shall provide all the necessary export documents (Annex XI).
  - b) The Purchaser will provide all necessary import documents. (A list of such import documents which the Purchaser will provide are set out in Annex VIII)
  - c) Prior to the arrival of Animals, within one week before unloading the Goods at the Port of Destination, the Supplier shall forward the following documents to the Purchaser: -
    - i) 1 (one) original and 2 (two) copies of each Bill of Lading.
    - ii) 1 (one) original and 2 (two) copies of a signed commercial invoice.
    - iii) 1 (one) original and 2 (two) copies of packing lists.
    - iv) 1 (one) copy of the signed Qualifying Certificate specified in Annex III(a).
  - d) The Supplier will be responsible for clearance of animals including customs formalities and SLPA formalities at the port of Discharge.
- 11.03 The Purchaser hereby agrees that where it is a joint signatory on the Qualifying Certificate it will promptly sign such certificate and return it to the Supplier. In the event that the Purchaser, without reasonable cause, fails to sign and return a Qualifying Certificate within 7 Days of receipt of that certificate from the Supplier, the Purchaser will be deemed to have accepted the Qualifying Certificate and consequently waives its right to be a joint signatory to the said certificate.

ARTICLE 12 – OWNERSHIP AND RISK

- 12.01 The property of the Animals shall pass to the Purchaser upon payment as specified under Article 3.02.
- 12.02 The risk in the animals shall pass to the Purchaser when the animals reach the farm site or sites designated by the Purchaser, subject to the warranties and guarantees set out in this contract in respect of the said animals and goods.

ARTICLE 13 – OBLIGATIONS OF THE PURCHASER

- 13.01 Subject to the Supplier's compliance with all applicable laws, the Purchaser shall be responsible for arranging in Sri Lanka all import permissions, import licences, consents and authorities, customs clearance, customs declarations and work and residence permits to carry out the Works as required for the purpose of this Contract and will provide evidence of such authorisations to the Supplier upon its reasonable request.
- 13.02 The Purchaser shall:
- a) use its best endeavours in the selection of Farm Sites;
  - b) immediately sign a Commissioning Certificate provided to it by the Supplier or its representative to attest to its satisfaction that the work specified in the said order is complete. Such Commissioning Certificate shall be signed by the Purchaser's authorised representative after the installation and commissioning has been carried out satisfactorily.

ARTICLE 14 – DELIVERY

- 14.01 The Supplier shall deliver the animals CIF to the Port of Destination in the most cost effective manner, as per Annexure V and Annex IX.
- 14.02 After clearance of the animals by the Supplier from the Sri Lankan Customs the Supplier shall be responsible for delivery, to the Farm Sites as indicated in item 5 Annex IX.
- 14.03 In respect of any Animals to which property has not passed in accordance with Article 12.01, the Purchaser hereby authorises the Supplier, its representatives or agents to enter the Purchaser's Depot or other premises where the animals are stored to recover or dispose of the animals and the Purchaser will not make any claim against the Supplier in respect of such entry, recovery or disposal.

ARTICLE 15 – COMING INTO FORCE

15.01 The parties hereby agree that the Effective Date of the Contract shall be the date by which all the following shall have been fulfilled.

- a) Execution of this Contract has been duly authorised and approved by the Board of Directors of the Purchaser.
- b) Execution of this Contract has been duly approved by the Board of Directors of the Supplier.
- c) Execution of the Australian Loan Agreement and evidence of that agreement and its execution is provided to the satisfaction of the Purchaser.
- d) Provision of the letter of credit in accordance with Article 3.01
- e) The issue by the Supplier of the Performance Guarantee in accordance with Article 16.

15.02 This Agreement shall be valid and be effective during the Contract Period.

ARTICLE 16 – RETENTION

16.01 Retention shall constitute 5% (Five Percent) of the Contract value. The retention money shall be released on completion of the Warranty period.

16.02 The Supplier shall issue a Performance Guarantee in favour of the Purchaser payable in US Dollars from a Licensed Commercial Bank acceptable to the purchaser in a sum representing 2.5% (Two and a half Percent) of the Contract sum for a period of two years from the date of contract. The Performance Guarantee shall remain valid up to 120 days after the delivery of the Commissioning Certificate.

ARTICLE 17 – GENERAL PROVISIONS

17.01 A provision of this Contract may not be

- a) varied otherwise than by written agreement signed by a duly Authorised Signatory of the Purchaser and the Supplier; or
- b) waived except in writing signed by the party granting the waiver.

17.02 This Contract may consist of a number of counterparts and if so the counterparts taken together constitute one and the same instrument.

17.03 This Contract constitutes the entire agreement between the parties and supersedes any prior negotiations, understandings or agreements with respect to the subject matter of this Contract or any term of this Contract.

17.04 A party may not assign its rights under this Contract without the prior written consent of the other party.

17.05

This Contract and the transactions contemplated by it are governed by the laws in force in Sri Lanka.

17.06

Any notice or demand required to be given, made or served for any purpose hereof shall be given, made or served by sending the same by post (first class if inland, airmail if overseas), facsimile, telegram, cable or telex, or by delivering the same by hand in the following manner:

- a) In the case of any notice or demand to be given or served on the supplier by addressing the same and sending it as to Wellard Rural Exports Pty Ltd Level 3, 12 St Georges Terrace, Perth Western Australia 6000 Australia, fax +61 8 9432 2880, .
- b) In the case of any notice or demand to be given or served on the Purchaser by addressing the same and sending it as to the Ministry Of Economic Development No 464, T.B.JayahMawatha, Colombo 10, Sri Lanka Attn : Secretary
- c) Any notice sent by post as provided in this Article shall be deemed to have been made or served 72 (seventy-two) hours (in the case of inland post) or 10 Days (in the case of airmail) after despatch and any notice sent by telegram or cable or telex as provided in this Article shall be deemed to have been given, made or served at the time of despatch in the case of international service until the contrary is proved. A notice sent by facsimile is taken to be received on production of a transmission report by the machine from which the facsimile was sent which indicates that the facsimile was sent in its entirety to the facsimile number of the recipient.
- d) No neglect, delay or indulgence on the part of any party to this Contract in enforcing any of the provisions hereof shall constitute a waiver of any such provisions.

17.07

Within 14 (fourteen) Days of the Effective Date of the Contract, the Purchaser shall provide to the Supplier and the Supplier shall provide to the Purchaser a list of Authorised Signatories. Either list of Authorised Signatories may be changed from time to time by notice to the other party in writing.

ARTICLE 18 – PROJECT MANAGEMENT UNIT

18.01

The Purchaser shall set up a Project Management Unit within 14 (fourteen) Days of the Effective Date of the Contract. A representative of the Purchaser shall head the Project Management Unit and shall have full responsibility for all aspects of the operation of the Project. The Project Management Unit shall consist of members from the Purchaser, the Supplier and other representatives where necessary who shall cooperate in good faith to achieve the objectives of the Project and this Contract. Within 14 days of the effective date of this Contract, the Purchaser and the Supplier shall provide a list of persons to be members of the

Project Management Unit. The said list may be changed from time to time with notice to the other party in writing.

ARTICLE 19 – SURVEY AND DESIGN

- 19.01 The Project Management Unit together with the Supplier will be responsible for distribution of 20000 Dairy Animals.

ARTICLE 20 – THE SUPPLY OF SERVICES

- 20.01 If, after the arrival of the animals/equipment/facilities at a potential Farm Sites, the site is deemed unsuitable whether due to a contravention or likely contravention or by mutual agreement among the Project Management Unit members, then the Purchaser shall accept full responsibility for all further costs in transferring the animals/equipment/facilities to an alternative Farm Site. If no suitable alternative Farm Site is found within 30 Days then the installation will be deemed as completed, at which time and the Purchaser shall make payment in accordance with Article 3.02.
- 20.02 The Supplier will continue to support and provide training on installation of the Farm Sites to the Project Management Unit and local contractors throughout the Contract period.
- 20.03 The Supplier will continue to support and make available a team of experts who will train nominated farm managers, system managers, and support staff who will be directly involved in the implementation of the Project throughout the Contract period.
- 20.05 The Supplier will continue to support, at its cost, the training of up to 4 (Four) Project staff nominated by the Purchaser, which training shall involve the inspection of relevant sites in Australia to enhance their knowledge of relevant aspects of dairy farming to ensure that the Farm Sites installed in Sri Lanka are operating at the optimum level with maximum benefits to Sri Lanka's End Users. Travel to and from the place of training as well as day-to-day expenses shall be the responsibility of the Supplier. The Supplier shall also provide accommodation and reasonable meals for the 4 (Four) Project Coordinators while they are in Australia. Supplier will also provide the local farmer training as indicated in item 4 Annex IV.
- 20.06 The Purchaser shall be responsible for providing suitable premises for the Project Office. The Supplier will provide ongoing support as deemed suitable by the Supplier to supply the following;
- A) Furniture(2 filling cabinets,2 computer Tables,1 office table), 3 computers with printer, fax machine, photocopier and 1 digital camera for the Project Office.

ARTICLE 21 – CONFIDENTIALITY

- 21.01 Save as required by law, each party shall not communicate information and documents relevant to the project to a 3rd party without the consent of the other party in writing, unless such information is required to be disclosed for the purpose of implementing the project.
- 21.02 The Recipient acknowledges that this document does not convey any interest of a proprietary or any other nature in the Confidential Information or any Intellectual Property Rights to the Recipient or to any other person to whom the Recipient is entitled to disclose the Confidential Information under this document.
- 21.03 The parties acknowledge and agree that all techniques and technical discoveries developed in pursuance of this Contract shall constitute the sole Intellectual Property Rights of the Supplier.
- 21.04 “Intellectual Property Rights” means all rights conferred under statute, common law and equity in relation to copyright, designs, circuit layouts, patents, patentable rights, trade marks, inventions, business and company names, brands, logos, Confidential Information and any other rights generally accepted as falling within the definition or concept of intellectual property, whether registered or unregistered, registrable or unregistrable and including any application for such rights.

copy

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය
කිරි ගවයින් ආනයනය - පළමු අදියර

1. කිරි ගවයින් (ගැබ්ගත් වූස්සි පැටවුන්) 4,500 ක් ඕස්ට්‍රේලියාවෙන් ආනයනය කිරීමට හා ජාතික පශු සම්පත් මණ්ඩලයට අයත් බෝපත්තලාව, නිකවැරටිය සහ සිටින්නපාත ගොවිපලවල් වසර පහක කාල සීමාවක් තුළ සංවර්ධනය කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්තුව, ඕස්ට්‍රේලියාවේ වෙලාඩ් රූරල් එක්ස්පෝර්ට් පුද්ගලික සමාගමට ඇමෙරිකන් ඩොලර් 28,537,185 ක මුළු පිරිවැයකට ප්‍රදානය කිරීමට 2008 ජුනි 25 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය දෙන ලදී.

2. ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කරන ලද නිර්දේශ පදනම් කරගෙන මෙම ව්‍යාපෘතිය අදියර 2 කින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට තීරණය කරන ලදී. ඒ අනුව, පළමු අදියර යටතේ ඇමෙරිකන් ඩොලර් 12,944,058 ක පිරිවැයකට බෝපත්තලාව ගොවිපල සංවර්ධනය කිරීමත් කිරි ගවයින් 2,000 ක් ආනයනය කිරීමත් සිදුකරනු ලබයි. පළමු අදියර පියවරයන් දෙකකින් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. මෙහි පළමු පියවර යටතේ ඇමෙරිකන් ඩොලර් 3,338,291 ක පිරිවැයකින් බෝපත්තලාව ගොවිපලෙහි අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීම සහ කිරි ගවයින් 500 ක් ආනයනය කර මාස 9 ක ආදර්ශ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ආදර්ශ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් අනතුරුව, පළමු පියවර යටතේ ආනයනය කරන ලද කිරි ගවයින්ගේ කිරි නිෂ්පාදනයේ ප්‍රගතිය සැලකිල්ලට ගෙන ඇමෙරිකන් ඩොලර් 9,605,767 ක පිරිවැයකට දෙවන පියවර යටතේ නඩඳුරටත් කිරි ගවයින් 1,500 ක් ආනයනය කිරීමට අපේක්ෂිතය.

3. මෙහි ව්‍යාපෘතිය ඉහත දැක්වූ ජ්‍යෙෂ්ඨයන් දක්වා ඇති ආකාරයට ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ මෙම ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ යථා නොදර්ශනයේ කෝපරේටිව් සෙන්ට්‍රල් රේඛා සන්ධි මෝරොන්ලින් බැංකුව සහ ඔස්ට්‍රේලියාවේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සමාගම සමඟ සාකච්ඡා පවත්වා ඇමෙරිකන් ඩොලර් 12,944,058 ක ණය මුදලක් වඩා වාසිදායක නියමයන් යටතේ ලබා ගැනීමට 2009 දෙසැම්බර් 23 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය දෙන ලදී.

4. ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැයෙන් 81% ක් මූල්‍යයනය කිරීම සඳහා නොදර්ශනයේ කෝපරේටිව් සෙන්ට්‍රල් රේඛා සන්ධි මෝරොන්ලින් බැංකුව සහ ඔස්ට්‍රේලියාවේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සමාගම වෙතින් ඇමෙරිකන් ඩොලර් 10,524,492 ක ණය මුදලක් අපනයන මූල්‍ය පහසුකම යටතේ ලබා ගැනීමට සහ ව්‍යාපෘතියේ වියදමෙන් ඉතිරි 19% මූල්‍යයනය කිරීම සඳහා නොදර්ශනයේ කෝපරේටිව් සෙන්ට්‍රල් රේඛා සන්ධි මෝරොන්ලින් සමාගම වෙතින් ඇමෙරිකන් ඩොලර් 2,419,566 ක ණය මුදලක් ලබා ගැනීමට අදාළ සාකච්ඡා සම්මුති අවසන් කර ඇත.

අපනයන මූල්‍ය පහසුකම යටතේ වූ ඇමෙරිකන් ඩොලර් 10,524,492 ක ණය මුදල කොටස් දෙකකින් ලබා දෙනු ඇත. ඇමෙරිකන් ඩොලර් 2,176,110 ක් වන පළමු කොටස සහ ඇමෙරිකන් ඩොලර් 8,348,382 ක් වන දෙවන කොටස ව්‍යාපෘතියේ පළමු පියවර සහ දෙවන පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීමට පිලිවෙලින් උපයෝගී කරගනු ලැබේ.

5. (අ) අපනයන මූල්‍ය පහසුකම යටතේ වූ ඇමෙරිකන් ඩොලර් 10,524,492 ක ණය මුදල, හය මාසික ලන්ඩන් අන්තර් බැංකු අර්පන අනුපාතිකයට එකතු කල වසරකට 1.35% ක පොලී අනුපාතිකයක් යටතේ ලබාදෙනු ඇත. ඉන් ඇමෙරිකන් ඩොලර් 2,176,110 ක් වන පළමු කොටස වසරක සහන කාලයක් ඇතුළුව වසර 6 කින් ආපසු ගෙවිය යුතු අතර ඇමෙරිකන් ඩොලර් 8,348,382 වන දෙවන කොටස, වසර 2 ක සහන කාලයක් ඇතුළුව වසර 12 කින් ආපසු ගෙවිය යුතුය.

(ආ) ඇමෙරිකන් ඩොලර් 2,419,566 ක ණය මුදල හය මාසික ලන්ඩන් අන්තර් බැංකු අර්පන අනුපාතිකයට එකතු කල වසරකට 1.95% පොලී අනුපාතිකයක් යටතේ ලබා දෙන අතර මෙම ණය මුදල වසර 2 ක සහන කාලයක් ඇතුළුව වසර 3 කින් ආපසු ගෙවිය යුතුය.

4. මූල්‍ය පරිදි ලබා ගනු ලබන ණය මුදල් දායක ක්‍රමවේදයන් සහ දැඩිම දායක පැවැත්ම ලාභයන්හි කිරීම් සඳහා වෙනම සන්නා බැරින්, එමගින් ඇතිවිය හැකි මූල්‍යය බලපෑම් අවිනිකරවීමට අවශ්‍ය වන ප්‍රතිපත්ති සහ වෙනත් මූල්‍ය මණ්ඩලයේ අදාළ වේ.

7. (අ) උක්ත 5 වන ඡේදයේ (අ) හි දැක්වෙන නියමයන් ප්‍රකාරව ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැයෙන් 81% ක් වන ඇමෙරිකන් ඩොලර් 10,524,492 ක මූල්‍ය පහසුකමක් ලබා ගැනීම සඳහා නොදර්ශනයේ කෝපරේටිව් සෙන්ට්‍රල් රෙගිසන් බෝරෝනලින් බැංකුව සහ ඕස්ට්‍රේලියාවේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සමාගම (EFIC) සමඟ ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට

(ආ) උක්ත 5 වන ඡේදයේ (ආ) හි දැක්වෙන නියමයන් ප්‍රකාර ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැයෙන් 19% ක් වන ඇමෙරිකන් ඩොලර් 2,419,566 ක මූල්‍ය පහසුකමක් ලබාගැනීම සඳහා නොදර්ශනයේ කෝපරේටිව් සෙන්ට්‍රල් රෙගිසන් බෝරෝනලින් බැංකුව සමඟ ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට හා

(ඇ) මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් නියම කරනු ලබන නියමයන් මත මෙම ණය මුදල ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයට ප්‍රති ණයක් වශයෙන් ලබා දීමට

අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය අපේක්ෂා කෙරේ.

මහින්ද රාජපක්ෂ
මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍ය

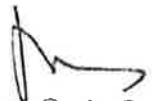
2011.02.09

මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.

කිරි ගවයින් ආනයනය -
පළමු අදියර

(මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන ගැන ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2011.02.09 දිනැති සංදේශය)

2011 පෙබරවාරි මස 15 දින පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තීරණයක් අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා මේ සමග එවා ඇත.

එච්.පී.ජයසිංහ,
අතිරේක ලේකම්.

අ.කලේ/එස්.අබේසිංහ,
අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්.

(ඇ) පරිපූරක න්‍යාය පත්‍රයේ විෂයයන්:

37. අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 11/0399/EC4/040 වූ, “කිරි ගවයින් ආනයනය - පළමු අදියර” යන මාගෙන් මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2011.02.09 දිනැති සංදේශය - සංදේශයේ 7 වන ඡේදයේ සඳහන් (අ), (ආ) සහ (ඇ) යෝජනා සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී.

ක්‍රියා කළයුතු: මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය
පිටපත්: ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය - සංදේශයේ පිටපතක් යාකොට ඇත
පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය - සංදේශයේ පිටපතක් යාකොට ඇත.

No: MLRCD/03/05/2012(2013) - 13(I)

Ministry of Livestock and Rural Community Development

Note to the Cabinet

Importation of Dairy Animals – Stage II

I refer the Cabinet Memorandum submitted by me on 12th December 2012 on the above title (**Annexure-I**) seeking approval to appoint Cabinet Appointed Negotiation Committee (CANC) and Project Committee (PC) for the importation of dairy animals - stage II.

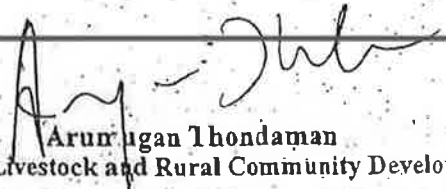
The Cabinet has granted approval for the above on 17th January 2013 (**Annexure - II**) for the purpose as proposed in the Memorandum.

The CANC has negotiated with bidder and they have agreed to supply 2500 upgraded animals and develop necessary infrastructure facilities, supply of inputs and services which are in need of having for the Ridiyagama farm belonging to the National Livestock Development Board on a turn key basis. The funds has to be arranged through Export Finance Insurance Corporation of the Government of Australia and as that of the Phase-I of this project.

CANC has considered all the recommendations of the Project Committee (PC) on financial and technical requirements and decided to recommend the project at a cost of US \$20,747,293.34 for approval of the members of the Cabinet.

I agree with the recommendations of the CANC.

I herewith submit the report of the Cabinet Appointed Negotiation Committee (**Annexure - III**), and approval of the Cabinet of Ministers is sought to proceed further.

Arunugan Thondaman
Minister of Livestock and Rural Community Development

Ministry of Livestock and Rural Community Development
45, St. Michael's Road
Colombo 03

11th Day of July, 2013.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5800 S. UNIVERSITY AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: (773) 835-3200
WWW.CHEM.UCHICAGO.EDU

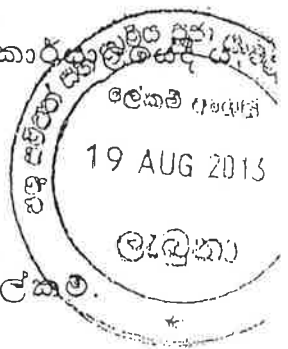
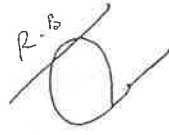
184

ගවිගතයි.

පිටපත්: ජනාධිපති ලේකම්.
අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්.
මුදල් හා ක්‍ර./ලේ.
ආර්ථික සංවර්ධන/ලේ.
කෘෂිකර්ම/ලේ.
විගණකාධිපති.

මගේ අංකය: අමප/13/0983/511/005/විඛිආර්
2013 අගෝස්තු මස 16 දින,
කොළඹ, අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලයේදී.

ක්‍රියා කළ යුතු: පඬු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.

කිරි ගවයන් ආනයනය කිරීම - දෙවන අදියර

(පඬු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන ගැන ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ
2013-07-11 දිනැති සටහන)

2013 අගෝස්තු මස 01 දින පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී
එළඹී තීරණයක් අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා මේ සමඟ එවා ඇත.

එල්.පී.ජයමපති,
අතිරේක ලේකම්.

අ.කළේ/එස්.අබේසිංහ,
අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්.

(අ) න්‍යාය පත්‍රයේ විෂයයන්:

(II) අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා - ප්‍රසම්පාදනයට අදාළ කරුණු:

31. අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 13/0983/511/005/විඛිආර් වූ, “කිරි
ගවයන් ආනයනය කිරීම - දෙවන අදියර” යන මාගෙන් පඬු සම්පත්
හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2013-07-11
දිනැති සටහන - (අමප අංක 12/1739/511/012 පිළිබඳව වූ
2013-01-17 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අදාළ) ඉහත සටහන
මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන
ලදුව, පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී:

(i) අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද සාකච්ඡා
සම්මුති කමිටුවේ නිර්දේශය පරිදි කිරි ගවයින්
2,500 ක් ආනයනය කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම;

(ii) රිදියගම ගොවිපලේ තෘණ වගාව සඳහා අවශ්‍ය රුපියල්
මිලියන 119.5 ක ප්‍රතිපාදන ඒකාබද්ධ අරමුදලින් ලබා
දීම; සහ

Mr. Imaid

(iii) මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ අවසන් ඡේද දෙක සැලකිල්ලට ගෙන, ඒ අනුයෝගය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙස පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කිරීම.

ක්‍රියා කළ යුතු: පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය - ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.

පිටපත්: මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය
ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය - සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.

ADDENDUM TO CONTRACT BETWEEN NATIONAL LIVESTOCK DEVELOPMENT BOARD SRI LANKA AND WELLARD RURAL EXPORTS PTY LIMITED AUSTRALIA DATED 04TH OCTOBER 2013

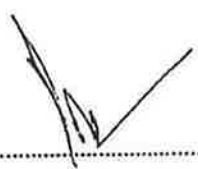
This Addendum is entered into between The National Livestock and Development Board Sri Lanka and Wellard Rural Exports Pty Limited Australia on 24th July 2014 and shall form part of the Agreement dated 04th October 2013 between the aforesaid Parties.

The parties hereto have expressly agreed that no other additions/deletions/amendments in respect of the Agreement are deemed to be implied herein other than the amendments specifically stated hereunder.

The parties have agreed to affect the following amendment to the said Agreement:

“not to amend or novate or agree to amend or novate the purchase contract without the prior consent of the Lender, which consent will not unreasonably be withheld, except for amendments which are not material and not detrimental to the Borrower, the Lender. The Borrower shall provide the Lender with a copy of any such amendments to the Purchase Contract.”

IN WITNESS WHEREOF the parties hereto have placed their respective seals to be affixed hereto at Colombo on this 24th day of July 2014.

Lt. Col. R.M.B. ELLEGALA
CHAIRMAN
NATIONAL LIVESTOCK DEVELOPMENT BOARD
40, Nawala Road, Narahenpita,
Colombo 05.

FOR AND ON BEHALF OF
NATIONAL LIVESTOCK DEVELOPMENT BOARD SRI LANKA

Frederick C. Troncone
Director & Chief Executive Officer
Wellard Rural Exports Pty Ltd.

FOR AND ON BEHALF OF
WELLARD RURAL EXPORTS PTY LIMITED AUSTRALIA

අමාත්‍ය මණ්ඩල තාර්යාලය
 அமைச்சரவை அலுவலகம்
 OFFICE OF THE CABINET OF MINISTERS

CABINET DECISION අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය அமைச்சரவைத் தீர்மானம்

අදාළ : ජනාධිපති ලේකම්. මගේ අංකය: අමප/14/0241/519/004
 අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්. 2014 ජුනි මස 20 දින.
 මුදල් හා ක්‍ර./ලේ.
 කෘෂිකර්ම/ලේ.
 විගණකාධිපති.

Addi see / Ad

ක්‍රියා කළ යුතු : පඳු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
 ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.

කිරි ගෙයින් 20,000ක් ආනයනය කිරීම

(ආර්ථික සංවර්ධන ගරු ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2014-02-17 දිනැති සංදේශය)

2014 ජුනි මස 05 දින පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තීරණයක් අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා මේ සමඟ එවා ඇත.

එ.ජී.ජයම්පති,
 අතිරේක ලේකම්.

අ.කළේ/එස්.අබේසිංහ,
 අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්.

(අ) පරිපූරක න්‍යාය පත්‍රයේ විෂයයන්:

63. අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 14/0241/519/004 වූ, “කිරි ගෙයින් 20,000ක් ආනයනය කිරීම” යන මැයෙන් ආර්ථික සංවර්ධන ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2014-02-17 දිනැති සංදේශය - (අමප අංක 14/0241/519/004 පිළිබඳව වූ 2014-03-20 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අදාළ) ඉහත සංදේශය මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන ඇමතිතුමාගේ සහ පඳු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන ඇමතිතුමාගේ 2014-03-06 දිනැති නිරීක්ෂණ සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ 2014-06-03 දිනැති ලිපිය මඟින් ඔහු පළකළ අදහස් දැක්වීම් හා එකී ලිපියට යා කොට තිබූ, පඳු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයාගේ 2014-06-03 දිනැති ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා ඇමතු ලිපියේ අන්තර්ගත කරුණු සමඟ සලකා බලන ලදුව, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය කරන ලදී:

- (I) රජය විසින් අපේක්ෂා කරන පරිදි, ඉතා ඉක්මනින් දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් ස්වයංපෝෂිත බවට පත්වීමේ අරමුණ පෙරදැරිව ව්‍යාපෘතිය කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාව;
- (II) අපේක්ෂිත සැපයුම්කරු වෙත අදාළ කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීමට ප්‍රමාදවීම මගින්, පෙර අවස්ථාවන්හීදී සිදු කරන ලද ආනයනය කිරීම සඳහා දැනටමත් හඳුනාගෙන ඇති, රටට වඩා ගැලපෙන කිරි ගවයින් ලබා ගැනීමේ අවස්ථාව ගිලිහියා අවදානමක් ඇතිවිය හැකි බව; සහ
- (III) ණය මුදලට අදාළ නියමිත සාකච්ඡා කටයුතු පැවැත්වීමද ප්‍රවේශීය හැකි අතර, සංදේශයේ 2 වන ඡේදයේ 2.2 යටතේ සඳහන් අපනයන ණය වැඩසටහන් යටතේ අදාළ පහසුකම් ලබා ගැනීමේ දුෂ්කරතා මතු වීමත්, එමගින් සමස්ත ව්‍යාපෘතියම ක්‍රියාත්මක කිරීම කෙරෙහි බාධා ඇතිවීමත් සිදුවිය හැකි බව.

මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, පහත සඳහන් පරිදි අනුමැතිය ලබාදීමට කීර්ණය කරන ලදී:

- (i) පහත සඳහන් කරුණුවලට යටත්ව, ආර්ථික සංවර්ධන ඇමතිතුමාගේ 2014-02-17 දිනැති සංදේශයේ 2 වන ඡේදයේ 2.1 යටතේ යෝජිත පරිදි, වසර දෙකක (02) කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ කිරි ගවයින් 20,000ක් කණ්ඩායම් වශයෙන් ආනයනය කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීම:
  - (අ) පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන ඇමතිතුමාගේ 2014-03-06 දිනැති නිරීක්ෂණවල (අ) සිට (ඵ) දක්වා අවධාරණය කර ඇති සහ 2014-06-03 දිනැති ඉහත කී ලිපියේ දක්වා ඇති පරිදි ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් එකඟ වන ලද කිරි ගවයින් මෙරටට ආනයනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියට අදාළ සංරචකයන් පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය සහ අදාළ සෙසු බලධාරීන් සෑහීමට පත්වන ආකාරයෙන් ඉටු කළ යුතුය;
  - (ආ) ඉහත (අ) හි සඳහන් කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා 2014-06-03 දිනැති ලිපිය මගින් පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් දැනටමත් නම් කර ඇති නිලධාරීන් තිදෙනා (03) සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් නම් කිරීමට අවශ්‍ය නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත නිලධාරී

දේශීය
පරදැරීම
ව 88
රන ල
රව
ලිපි
ක්ෂි
ස
බා
ක්ෂ
අනුම
තිතුමා
යෝ
ගව
න්ත්
2014-03
කර
3දී
3 ගව
කයන්
දාල
ධික්ෂ
මපන්
කර
තා
නිල
→

(ii) ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඔස්ට්‍රේලියානු රජයේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සංස්ථාව සහ ජනදර්ශනයේ රාබෝ බැංකුව සමඟ වන ණය ගිවිසුමට එළඹීමේ කටයුතු නිම කිරීම.

මුදා කළ යුතු: පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය - මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ 2014-06-03 දිනැති අදහස් දැක්වීම් යා කොට ඇත.
ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය - මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සහ පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන ඇමතිතුමාගේ 2014-03-06 දිනැති නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.

පිටපත්: මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය - පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන ඇමතිතුමාගේ 2014-03-06 දිනැති නිරීක්ෂණ සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ 2014-06-03 දිනැති අදහස් දැක්වීම් යා කොට ඇත.
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය - සංදේශයේ පිටපතක් යා කොට ඇත.

ADDENDUM TO CONTRACT BETWEEN MINISTRY OF RURAL ECONOMIC AFFAIRS SRI LANKA AND WELLARD RURAL EXPORTS PTY LIMITED AUSTRALIA DATED 14TH OCTOBER 2014

This Addendum is entered between Ministry of Rural Economic Affairs Sri Lanka and Wellard Rural Exports PTY Limited Australia in November 2016 and shall form part of the agreement dated 14th October 2014 between the aforesaid parties.

The Parties hereto have expressly agreed that no other additions/ deletions/ amendments in respect of the agreement are deemed to be implied herein other than amendments specifically stated hereunder.

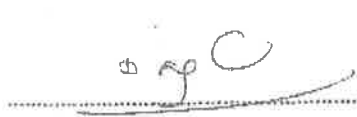
The parties have agreed to affect the following amendment to the said agreement.

Article 3 - Terms of payment

3.01 The purchaser shall arrange for payments to be made to the Supplier as per attached (amended annex X Stage I and annex X stage II) drawdown schedule of the contract sum by irrevocable letter of credit from a state or commercial bank acceptable to the parties and the suppliers bank with draw down facilities as outlined in Article 3.02 in the same currency as the loan received under the Australian Loan Agreement and Sri Lankan Loan Agreement, or on term as otherwise mutually agreed by the parties in writing. The Stage II of 15000 cattle will be implemented on the success of the Stage I.

3.02 Subject to receipt of funds by the Borrower under the Australian Loan Agreement, the Purchaser undertakes to pay the supplier the Contract Sum as per the attached (amended annex X Stage I and annex X stage II) drawdown schedules.

IN WITNESS WHEREOF the parties hereto have placed their respective seals to be affixed on this day November 2016.

D.K.R. Ekanayake
Secretary,
Ministry of Rural Economic Affairs,
CWE Secretariat Building,
No. 27, Vauxhall Street,
Colombo 02.

FOR AND ON BEHALF OF

MINISTRY OF RURAL ECONOMIC AFFAIRS SRI LANKA

FOR AND ON BEHALF OF

WELLARD RURAL EXPORTS PTY LIMITED AUSTRALIA

IMPORTATION OF DAIRY DEVELOPMENT PROJECT

ATTACHMENT – (Annex – X)

Description		Qty	12	13	18	19	23	24
STAGE 1			Value US\$	Value US\$	Value US\$	Value US\$	Value US\$	Value US\$
1	Pregnant Friesian-Jersey crosses FI	5000	18,488,545.70	2,274,652.50	9,098,610.00	2,274,652.50	9,098,610.00	2,274,652.50
2	Testing for Bovine Viral Diarrhoea (BYD)	5000	266,279.48	66,569.87	266,279.48	66,569.87	266,279.48	66,569.87
3	Vaccination program for salmonella Dublin	5000	366,197.71	91,549.43	366,197.71	91,549.43	366,197.71	91,549.43
4	Technical management & capacity building (6 months)		521,111.11	130,277.78	521,111.11	130,277.78	521,111.11	130,277.78
5	Port clearing/transportation of cattle	5000	312,666.67	78,166.67	312,666.67	78,166.67	312,666.67	78,166.67
6	Contingencies 5%		10,568,864.99	2,642,162.44	10,568,864.99	2,642,162.44	10,568,864.99	2,642,162.44
TOTAL CIF US\$			32,867,030.65	4,085,281.68	32,867,030.65	4,085,281.68	32,867,030.65	4,085,281.68

Note drawdown excluding 5% Retention

Description		Qty	12	13	18	19	23	24
STAGE 2			Value US\$	Value US\$	Value US\$	Value US\$	Value US\$	Value US\$
1	Pregnant Friesian-Jersey crosses FI	15000	55,497,050.00	2,274,652.50	9,098,610.00	2,274,652.50	9,098,610.00	2,274,652.50
2	Testing for Bovine Viral Diarrhoea (BYD)	15000	798,838.44	199,709.61	798,838.44	199,709.61	798,838.44	199,709.61
3	Vaccination program for salmonella Dublin	15000	1,100,993.16	274,698.29	1,100,993.16	274,698.29	1,100,993.16	274,698.29
4	Technical management & capacity building (6 months)		1,565,555.56	396,388.89	1,565,555.56	396,388.89	1,565,555.56	396,388.89
5	Port clearing/transportation of cattle	15000	4,690,000.00	1,172,500.00	4,690,000.00	1,172,500.00	4,690,000.00	1,172,500.00
6	Contingencies 5%		2,342,777.78	585,694.42	2,342,777.78	585,694.42	2,342,777.78	585,694.42
TOTAL CIF US\$			65,889,214.94	8,836,518.37	65,889,214.94	8,836,518.37	65,889,214.94	8,836,518.37

Note drawdown excluding 5% Retention

පලු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලය

කිරි ගවයින් ආනයනය (ගැබ්ගත් වැස්සි පැවසුන්)

මා විසින් 2008.05.26 දින ඉදිරිපත් කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයෙන් ඉල්ලුම් කරන ලද පරිදි ඔස්ට්‍රේලියාවෙන් ගැබ්ගත් වැස්සියන් 4500ක් ආනයනය කිරීමටත්, ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ බෝපත්තලාව, නිකවැරටිය හා සිරිතපාන ගොවිපලවල් සංවර්ධනය කොට ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු පැවරීමේ පදනම මත පස් අවුරුදු කාල සීමාවක් සඳහා බටහිර ඔස්ට්‍රේලියාවේ ප්‍රමාණවල්හි, පේකන්හැම් විදියේ අංක.1 ඒ දරණ ස්ථානයේ පිහිටි වෙලාඩ් රුරල් එක්ස්පෝට් (පුද්ගලික) සමාගම (Wellard Rural Export) ට ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 28.5ක මුළු පිරිවැයකට යටත්ව ප්‍රදානය කිරීමටත් 2008.06.25 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය මගින් අනුමැතිය දෙන ලදී. එසේම එම මුදලින්/85% ක් දක්වා ඔස්ට්‍රේලියානු රජයේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සමාගමෙන් (EFIC) ලබා ගැනීමටත් ඉතිරි 15% හොංකොං ඇන්ඩ් ෂැංහයි බැංකු සමාගමෙන් (HSBC) වාණිජ ණයක් වශයෙන් ලබා ගැනීමටත් කුහතකි අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය මගින් අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී.

එහෙත් මෙම වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය සියලු විධිවිධාන අවසන් වශයෙන් තීරණයකොට තිබියදී, ඔස්ට්‍රේලියානු රජයේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සමාගම (EFIC) විසින් එවකට පැවති ගෝලීය මූල්‍ය අවපාතය හේතුවෙන් ගෙන ඉහත ණය පහසුකම් සැපයිය නොහැකි බවට මුදල් අමාත්‍යාංශයේ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත 2009 ජනවාරි මාසයේ දන්වන ලදී. එසේ තිබියදී නැවතවරක් එකී මූල්‍ය සමාගම මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා 85%ක් දක්වා ණය පහසුකම් ලබා දීමට එකඟතාවය ප්‍රකාශකොට ඇති බව වෙලාඩ් රුරල් එක්ස්පෝට් (පුද්ගලික) සමාගම (Wellard Rural Export) විසින් අප වෙත දන්වා ඇත.

මෙවර වෙනස වන්නේ ණය මුදලින් ඉතිරි 15% කලින් අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය සඳහන් පරිදි හොංකොං ඇන්ඩ් ෂැංහයි බැංකුවෙන් (HSBC) නොව හෙදර්ලන්තයේ “රාබෝ බැංකුවෙන්” වාණිජ ණයක් වශයෙන් ලබා දීමට එකඟත්වය දැනවීමයි.

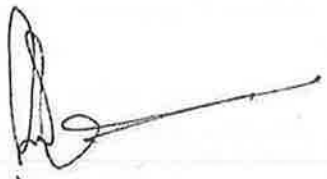
එසේම මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ජාතික පුළු සම්පත් අපාදානවලින් සහ විදේශ සම්පත් අපාදානවලින් සහ අපනයන පරිදි ආපදිතයන් වෙත පිරිසක 17.94 ක මිලියනකට යටත්ව ආනයනය පවත්වා ගන්නා පදනමක් 15ක අවුරුදු සීමාවක් සඳහා කිරීමටත් සාමාන්‍ය පලු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ කාර්යාලයට පොරොන්දු වැටවීමටත් තීරණය කළ බවට දන්වන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය පහත සඳහන් පරිදි අවධි දෙකකින් ක්‍රියාත්මක වී තු ඇත.

- (1) ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 3.34ක පිරිවැයකට යටත්ව කලින් සඳහන් බෝපත්තලාව ගොවිපල සංවර්ධනය කිරීම හා මුල් කණ්ඩායම විශයෙන් ගැබ්ගත් වැස්සියන් 500ක් ආනයනය කිරීම
- (2) දෙවන අවධිය, පළමු අවධියේ නිෂ්පාදන කුසලතා සැලකිල්ලට ගෙන ඉන් මාස 09 කට පසු ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 9.60 ක පිරිවැයකට යටත්ව ඉතිරි වැස්සියන් 1500 ආනයනය කිරීම.

අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය අපේක්ෂා කරන්නේ,

- (1) ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 12.94 ක පිරිවැයකට යටත්ව ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ බෝපත්තලාව ගොවිපල සංවර්ධනය කිරීම සහ ගැබ්ගත් වැස්සියන් 2000ක් ආනයනය කිරීම සම්බන්ධව මූල්‍ය ගිවිසුමට ඔස්ට්‍රේලියානු රජයේ මූල්‍ය රක්ෂණ සමාගම හා නෙදර්ලන්තයේ “රාබෝ” බැංකුව සමඟ ගිවිසුමකට පිලිගිමට මුදල් අමාත්‍යාංශයේ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට නියෝග කිරීමටත්
- (3) අදාල ගැබ්ගත් වැස්සියන් 2000 ආනයනය කිරීම සම්බන්ධව බටහිර ඔස්ට්‍රේලියාවේ ලිමන්ටල්හි,ජේකන්හැම් විදියේ අංක.1෪ දරණ ස්ථානයේ පිහිටි වෙලාඩ් රුරල් එක්ස්පෝට් (පුද්ගලික) සමාගම (Wellard Rural Export) සමඟ සේවා ගිවිසුමකට පිලිගිම සඳහා පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයට නියෝග කිරීමටත්ය.

ආර්.එම්.සී.බී.රත්නායක
පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍ය

අංක 45, ශාන්ත මයිකල් පාර,
කොළඹ 03.
2009.12.

'12/2009 11:18 FAX 94 11 2323730

CABINET OFFICE

01

රහස්‍යතාවය.

පිටපත්: සකාර්/ලේ.
 අග්‍රා/ලේ.
 මු. හා ක්‍ර/ලේ.
 සැ.ක්‍රි.කි/ලේ.
 විගණකාධිපති.

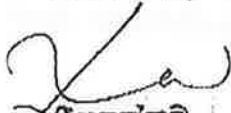
මගේ අංකය: අමප/09/2812/352/037
 මට්ටම අංකය:
 2009 දෙසැම්බර් මස 28 දින.
 කොළඹ, අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලයේදී ය.

පශ්‍ය සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.

කීර් ගවයින් ආනයනය (ගැබ්ගත් වැස්සි පැවවුන්)

(පශ්‍ය සම්පත් සංවර්ධන ගරු ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2009.12.09 දිනැති සංදේශය)

2009 දෙසැම්බර් මස 16 දින පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තීරණයක් 2009 දෙසැම්බර් මස 23 දින පැවැත්වුණු රැස්වීමේදී සංශෝධනය කරන ලදුව, එම සංශෝධන තීරණය අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා මේ සමග එවා ඇත.

 සි.හසන්ගම,
 අතිරේක ලේකම්.

අ.කළේ/එස්.අබේසිංහ,
 අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්.

(අ) මූලික විශේෂණ:

03. (අ) 2009 දෙසැම්බර් මස 16 වන බදාදා පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේ වාර්තාව, පහත සඳහන් සංශෝධනයන්ට යටත්ව, සම්මත කරන ලදී.

(ii) විෂය අංක 20 - පශ්‍ය සම්පත් සංවර්ධන ඇමතිතුමාගේ ඉල්ලීම මත සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම් අමතක ලද පශ්‍ය සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ 2009.12.22 දිනැති ලිපියට අනුව, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් මෙම කරුණ පිළිබඳව වූ කෙටුම්පත් තීරණය නැවත සලකා බලන ලදී.

පහත සඳහන් කරුණු එකමි,

(අ) වැස්සි පැවවුන්ගේ ඕල ගණන්, කැඳවන ලද අභිප්‍රාය දැක්වීම් මත තීරණය කර ඇති බව;

(ආ) අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් 2008.06.25 දින පැවැත්වුණු සිය රැස්වීමේදී අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා සම්මුති කමිටුවේ තීරණය මත පදනම්ව උසස් තත්ත්වයේ කීර් ගවයින් 4,500 ක් ආනයනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් අනුමැතිය දී ඇති බව; සහ

(ඇ) විදේශ සම්පත් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ 2009.12.09 දිනැති ලිපියේ සඳහන් පරිදි, විදේශ මූල්‍යයන පහසුකම් පැවතීම.

සහ කරුණු සැලකිල්ලට ගත්කා ලදුව, එම තීරණය පහත දැක්වෙන කාර්යට කියැවෙන පරිදි සංශෝධනය කිරීමට තීරණය

“20. අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 09/2812/352/037 වූ, “කිරි ගවයින් ආනයනය (ගැබ්ගත් වැස්සි පැටවුන්)” යන මාසෙහි පශු සම්පත් සංවර්ධන ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2009.12.09 දිනැති සංදේශය - (අමස අංක 08/0933/352/009 පිළිබඳව වූ 2008.06.25 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අදාළ) මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, මෙම ව්‍යාපෘතිය අදියර දෙකකින් පහත දැක්වෙන ආකාරයට ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී

- (i) එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 12.94 ක මුළු පිරවැයකට, ගැබ්ගත් වැස්සි පැටවුන් 2,000 ක් ආනයනය කිරීමටත්, ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ බෝපත්තලාව ගොවිපල සංවර්ධනය කිරීමටත්, ඕස්ට්‍රේලියා රජයේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සංස්ථාව සහ හෙදර්ලන්තයේ රාබෝ බැංකුව සමඟ ගිවිසුමකට එළඹීමට පෙරාතුව, වඩා වාසිදායක නියමයන් හා කොන්දේසි ලබා ගැනීම පිණිස, රාබෝ බැංකුව සමඟ සාකච්ඡා කටයුතු පවත්වන ලෙස මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට නියම කිරීම;
- (ii) එම සාකච්ඡාවල සාර්ථකත්වය මත, එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3.34 ක මුදලකට ගැබ්ගත් වැස්සි පැටවුන් 500 ක කණ්ඩායමක් මූලික වශයෙන් ආනයනය කිරීම හා බෝපත්තලාව ගොවිපල සංවර්ධනය කිරීම;
- (iii) ප්‍රථම අදියරේදී ආනයනය කරනු ලබන ගවයන්ගේ කාර්යසාධනය මත පදනම්ව, එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 9.60 ක මුදලකට ඉතිරි ගැබ්ගත් වැස්සි පැටවුන් 1,500 ආනයනය කිරීම; සහ
- (iv) මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ ගරු නිතිපතිතුමාගේ අනුමැතිය මත, ඉහත සඳහන් පරිදි අදියර දෙකකින්, ගැබ්ගත් වැස්සි පැටවුන් 2,000 ක් ආනයනය කිරීම පිණිස 1A, Pakenham Street, Fremantle, Western Australia 6160, යන ලිපිනයෙන් සීමාසහිත ඩෙලොව් රුරල් එක්ස්පෝර්ට් (පොද්ගලික) සමාගම සමඟ සේවා ගිවිසුමක් අත්සන් කැබීමට පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයට නියම කිරීම.

ක්‍රියා කලයුතු: පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය - මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අදහස් දැක්වීම් සාකච්ඡා ඇත.

පිටපත: මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය

176

Ministry of Livestock Development

National Livestock Development Board of Sri Lanka

EXPRESSIONS OF INTEREST

Importation of Dairy Animals

Part ii

Provide a package consists of animals, necessary other inputs, services and finances to import an initial batch of one thousand five hundred (1 500) dairy animals to NLDB fulfilling following requirements:

A

EOI No. - (A1) Supply of 1 500 Nos. Cattle (Pregnant Heifers) ,800 Nos. Pregnant Jersey Heifers, 500 Nos. Jersey Friesian Cross Bred Pregnant Heifers, 200 Nos. Pregnant Australian Friesian Sahiwal Heifers,

EOI No. - (A2) Services Required:

To provide technical assistance for the management of the intended 1500 Nos. pregnant heifers after arriving to Sri Lanka until the Completion of 1st lactation period to achieve expected performance

B

EOI No. - (B1) required Nos of Parlour type Milking Machines 12/24 Milking Cow unit.

EOI No. - (B2) Services Required:

Installation of Parlour type Milking Machines- 12/24 cow units at Identified NLDB Farms.

02) Provide the balance of thirteen thousand five hundred (13 500) dairy animals over a period of 05 years in batches

03) Specifications for animals, necessary other inputs and services are given below:

- 03 A - 800 Nos. Pregnant Jersey Heifers
- 03 B - 500 Nos. Jersey Friesian Cross Bred Pregnant Heifers
- 03 C - 200 Nos. Pregnant Australian Friesian Sahiwal Heifers
- 03 D - Sahiwal Pregnant Heifers
- 03 E - Technical Assistance
- 03 F - Parlour type Milking Machines 12/24 Milking Cow unit
- 03 G - Installation of Parlour type 12/24 Cow Unit Model Milking Machines at identified NLDB Farms

05A) SPECIFICATIONS FOR SUPPLY OF 800 NOS. PREGNANT JERSEY HEIFERS

Quantity	= 800 – Pregnant Heifers
Pregnancy Stages	4-6 months at the time of delivery to Sri Lanka
Age	Not more than 24 months.
Breed	All characteristics true to Breed
Minimum Weight	250 kgs. – 300 kgs.
Dam Information	from dams with minimum production of 6000 liters or herd average
Body Confirmation	Should tally with the breed characteristics, good mammary system and other descriptive traits. Cattle will be selected and examined by a team headed by an expert veterinarian from Sri Lanka.

Following criteria also should be fulfilled

1. Animals should possess and confirm to the breed characteristics of the Jersey Cattle breed.
2. They should not have any physical deformities such as poor pasterns, twisted feet, overshot or undershot jaws, cleft palates, hernia etc.
3. Should come from families without congenital defects.
4. Should be a member of families having good production traits.
5. Should come from the *herds* of early sexual maturity or early 1st breeding regularity in breeding and long reproductive life.
6. All animals should be registered with the relevant registration authority.

05B) SPECIFICATION FOR SUPPLY OF 500 NOS JERSEY FRIESIAN
CROSSBRED PREGNANT HEIFERS

175

Quantity	500 – Pregnant Heifers
Pregnancy Stages	4-6 months at the time of delivery to Sri Lanka
Age	Not more than 26 months.
Breed	All characteristics true to Breed
Minimum Weight	300 kg.- 350 kgs.
Dam Information	From dams with minimum production of 6000 liters or herd average
Body Confirmation	Should tally with the breed characteristics, good mammary system and other descriptive traits. Cattle will be selected and examined by a team headed by an expert veterinarian from Sri Lanka.

Following criteria also should be fulfilled

1. Cattle should possess and confirm to the breed characteristics of the Jersey x Friesian cattle breed.
2. They should not have any physical deformities such as poor pasterns, twisted feet, overshot or undershot jaws, cleft palates, hernia etc.
3. Should come from families without congenital defects.
4. Should be a member of families having good production traits.
5. Should come from the *herds* of early sexual maturity or early 1st breeding regularity in breeding and long reproductive life.
6. All animals should be registered with the relevant registration authority.

05 C) SPECIFICATION FOR SUPPLY OF 200 NOS PREGNANT AUSTRALIAN FRIESIAN SAHIWAL HEIFERS

Quantity - -	200 Nos. Pregnant Heifers
Pregnancy Stages	4-6 months at the time of delivery to Sri Lanka
Age	Not more than 27 Months.
Breed	All characteristics true to Breed
Minimum Weight	300 kgs. – 350 kgs.
Dam Information	From dams with minimum production of 5000 liters or herd average
Body Confirmation	Should tally with the breed characteristics, good mammary system and other <i>descriptive traits</i> . Cattle will be selected and examined by a team headed by an expert veterinarian from Sri Lanka.

Following criteria also should be fulfilled

1. Cattle should possess and confirm to the breed characteristics of the Australian Friesian Sahiwal cattle breed.
2. They should not have any physical deformities such as poor pasterns, twisted feet, overshot or undershot jaws, cleft palates, hernia etc.
3. Should come from families without congenital defects.
4. Should be a member of families having good production traits.
5. Should come from the *herds* of early sexual maturity or early 1st breeding regularity in breeding and long reproductive life.
6. All animals should be registered with the relevant registration authority.

05 D) SPECIFICATION FOR SUPPLY OF PREGNANT SAHIWAL HEIFERS

17A

Quantity	Pregnant Heifers
Pregnancy Stages	4-6 months at the time of delivery to Sri Lanka
Age	Not more than 27 Months.
Breed	All characteristics true to Breed
Minimum Weight	300 kgs. – 350 kgs.
Dam Information	From dams with minimum production of 2500 liters or herd average
Body Confirmation	Should tally with the breed characteristics, good mammary system and other <i>descriptive traits</i> . Cattle will be selected and examined by a team headed by an expert veterinarian from Sri Lanka.

Following criteria also should be fulfilled

7. Cattle should possess and confirm to the breed characteristics of the Australian Friesian Sahiwal cattle breed.
8. They should not have any physical deformities such as poor pasterns, twisted feet, overshot or undershot jaws, cleft palates, hernia etc.
9. Should come from families without congenital defects.
10. Should be a member of families having good production traits.
11. Should come from the *herds* of early sexual maturity or early 1st breeding regularity in breeding and long reproductive life.
12. All animals should be registered with the relevant registration authority.

05 F) Herringbone Parlour Model Milking Machines 1x12/24.

Technical Specifications & Scope of Supply:

S. No.	Qty.	Description
1.0		MILKING SYSTEM:

One 1x12/24 Basic Manual Herringbone Mid-line Parlour complete suitable for milking 12 animals at a time. However, the provisions will have to be kept to milk the second lot of animals on the other side of the parlour using the same set of Milking Units. The parlour systems should conform to the following basic specifications and scope of supply should include the items listed below:

It may also, be kept in mind while designing the system so as to meet the guidelines given under ISO 5707 : 1996 (E), specifically covering the following aspects:

- A) ISO 3918 : 1996 (E):Milking Machine Installations – Vocabulary
- B) ISO 6690 : 1996 (E):Milking Machine Installations – Mechanical Tests
- C) ISO/TR 12100 – 1 & 2 : 1992 Safety of Machinery
- D) IEC 335 – 2 – 70 : 1993: Safety of Household and similar appliances particular requirements for Milking Machines

Or Equivalent European or US Standards

1.1		Milking System
1.1.1		Vacuum System
	01 Set	Vacuum pumps of minimum capacity 1600 NI/min, Rotary type with fresh oil Lubrication, having an Electric Motor suitable for operating on 3 Phase, 400 V, 50 Hz, AC Power Supply. The drive should be minimum 4.0 kW capacity. The unit should be complete with Base Plate with side rails, Sanitary Trap with float valves. V - Belt drive, Silencer having a built in check valve and oil trap.
1.1.2		Vacuum regulation
	01Set	Servo Control type Vacuum Regulation Set consisting of regulator unit, sensing units, vacuum gauge, plastic tubes, cable straps and hose clips.
1.1.3		Vacuum Pipelines
	01Set	Vacuum supply line of $\phi 75$ mm PVC pipe, from the vacuum pumps to the receiver and milking points (pulsators etc.), complete with brackets, clamps, flanges, pipe locks and inserts. The length should be adequate enough to cover the vacuum piping required to suit the milking Parlour and should be suitable for milking 12 cows at a time.

172

- 1.1.4 **Milking Units**
12 Sets. The Parlour should be equipped with Milking units complete with Stainless Steel teat cups, Milk Claw having minimum 350 cc volumetric capacity with arrangement to changeover from one side of the parlour to the other side as well as position the cluster in correct way during milking, Set of Rubber Liners and Milk tubes pulse tube.
- 1.2.2 12 Sets **Milk Yield Measuring Device:**
The milking Parlour should have the provision for manual recording of individual milk yields. The equipment/device should be of internationally approved type for rated accuracy and consistency of measurement.
- 1.2 **Milk Receiving System:**
- 1.2.1 01 Set **Milk Receiving Unit:**
To facilitate the intermediate milk collection, a pre-assembled receiver consisting of a Milk Receiver having 100 Litres capacity, inlets, sanitary discharge pump (0.55kw, 3-phase, 400V), filter, liquid level control, over flow trap of transparent plastic & rubber tube for connection to the delivery line.
- 1.2.2 01 Set **Milk Line**
Milk pipe of Stainless Steel ϕ 51 mm loop connected from the milking points to receiver complete with Stainless Steel inlets and necessary unions, brackets, 2 receiver inlets. The piping shall be in SMS Standard and length shall be suitable for the size of the parlour specified.
- 1.2.3 01 Set **Milk Transport Line**
A complete transport line for maximum distance of 12m between the receiver and the reception tank made of s/s ϕ 38 mm pipe with return line, s/s unions and all necessary fittings and mounting hardware. The piping shall be in SMS standard. The pipeline shall terminate in the milk room adjacent to the milking parlour
- 1.3 **Cleaning System:**
- 1.3.1 01 No. Automatic Microprocessor based, programmable CIP unit complete with connection tubes for cold and hot water, vacuum tubes, inlets and outlets for wash lines, mounting hard ware and liquid detergents dosing pumps with detergent tubes, float switches and auto drain kit.
The cleaning program should cover the following steps of cleaning process:
  1. Pre rinsing with normal tap water.
  2. Cleaning with hot detergent solution.
  3. Rinsing with cold water.

4. Disinfection.
- 1.3.2 01 Set **Wash Line**
Cleaning Pipelines ϕ 38mm s/s, s/s inlets, unions & mounting hardware.
- 1.3.3 1 Lot The Cleaning System should include 12 Nos. of Milking Unit Cleaners to facilitate effective cleaning of the milking Units
- 1.4**
01 Set **Stalling:**
Stalling for 1x12/24 Herringbone Mid line Parlour fully hot dip galvanized, pit width: 2000 mm length of milking place: 15900 mm comprising of:
- Pit edge cantilever galvanized bolted
  - Frame construction wall/floor
  - Staggered/Zigzag Rump rail with high splashguard
  - Manually adjustable staggered/zigzag breast rail
  - 2 nos. Entrance gates operated manually from pit
  - 2 Nos. Exit gates operated manually from pit.
  - 2 Nos. Stairs 4 step
  - Entrance & Exit Rails to prevent animals entering the pit
- 1.5** Other Accessories:
- 1.5.1 1 Lot **Electrical Panel & Cabling Material:**
The Parlour System should be provided with an Electrical Control Panel to tap the incoming electricity supply from the Electricity Board supply and distribute among the various motors and electrical components within the parlour. The Panel should be in CRCA Sheets, duly powder coated, pre-wired, complete with necessary safety gadgets such as Main Switch, MCBs, Contactors, Relays, Indicating Lamps, ON/OFF Switches etc. The scope should also include an external remote switch for the Milk receiver Pump. The scope of supply shall also include electrical cabling material in suitable rating and length to energize and control the electrical items in the milking Parlour
- 1.5.2 1 Lot **Hot water Geyser:**
Minimum 100 Liters capacity Electric Hot water Geyser to provide hot water @ 65 – 80 °C Hot Water for cleaning of Milking System after each milking session
- 1.5.3 1 Lot The scope of supply should include first lot of supply of consumable viz. Pump Oil, Cleaning Detergents, Teat Dipping Solutions, Milk Filter Socks, Brush Sets etc.

OR NEAREST TO THE ABOVE SPECIFICATIONS

05 G) Installation of Parlour type 12/24 Cow Unit Model Milking Machines at identified NLDB Farms

It is expected that the successful Bidder who will supply the *Milking Machines* and install these 02 Milking Machines at identified NLDB Farms. Necessary buildings and infrastructure facilities will be provided by the NLDB. If the Bidder is unable to send their technicians from their country for the above purpose it is expected that Bidder will obtain the Expertise / Technicians available in Sri Lanka through his Local Agent for installation and commissioning of these Milking Machines at the above two sites.

06) HEALTH REQUIREMENT AND CERTIFICATION OF GOOD HEALTH FOR IMPORTATION OF LIVE DOMESTIC CATTLE

The following Requirements have to be fulfilled for the importation of cattle to Sri Lanka.

An International Animal Health certificate from a Government Veterinary Authority in country of origin attesting that:

1. Country of Origin has been free from Foot and Mouth Disease (Virus types O, A, C, SAT -1, SAT -2, SAT - 3 and Asia 1), Vesicular Stomatitis, Rinderpest, Contagious Bovine Pleuro Pneumonia,, Lumpy Skin Disease, Rift Valley Fever, Rabies, Screw Worm, Brucellosis, Trypanosomiasis and Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE) for the last ten (10) years and vaccination against the aforementioned diseases is not practiced in the country.

2. **Herd of Origin.**
  - II. The herd of origin of the animal has been free from Bovine Tuberculosis, Enzootic Bovine Leucosis (*EBL*), *Trichomoniasis*, *Malignant Cattarhal Fever* and *Infectious Bovine Rhinotracheitis*.

  - III. No animals in the herd of origin have shown any clinical sign of any contagious or infectious disease including; leptospirosis, bovine anaplasmosis, bovine babesiosis, bovine genital campylobacteriosis dermatophilosis, theileriasis, trichomoniasis and malignant cattarhal fever for a period of minimum three (03) months immediately prior to shipment.

3. **Details of the Animal**
  - I. The animals have been identified by a permanent mark enabling it to be traced back to the dam and herd of origin.

  - II. The animals have been kept since birth in the country of origin.

  - III. The animals have never been fed ruminant protein derived from BSE reported countries.

  - IV. The animals have not been in contact with any animal showing clinical sign of any infectious or contagious diseases mentioned in paragraph 1, 2.1 and 2.2 for a period of minimum three (03) months immediately prior to embarkation.

  - V. The animals have been isolated in an establishment identified for pre-export quarantine, for thirty (30) days immediately prior to embarkation.

- 170
- VI. The animals have been examined on the day of embarkation, be in a good state of health, with no deformities and no clinical signs of infectious or contagious diseases and be fit for transport.
  - VII. The animals have been kept in an establishment/herd in which no case of bovine genital campylobacteriosis has been reported, animals are virgin heifers and have never been used for natural service or have only mated virgin heifers.
  - VIII. Animals have come from Enzootic Bovine Leucosis (EBL) free herd or the animals have been kept in herd in which there have been no evidence of EBL either clinical, post-mortem or as a result of diagnostic test for EBL within the previous two years and all animals over 24 months of age have been subjected to a diagnostic for EBL on a blood sample on two occasions during the preceding 12 months, at an interval of at least 4 months and found to negative or have been tested on two occasions while segregated from the herd in an isolation unit approved by the veterinary authority at an interval of at least 4 months, and if less than two years of age, the animals come from 'uterine' dams which have been subjected to a diagnostic test for EBL on a blood sample on two occasions at intervals of at least 4 months within the preceding 12 months and found to be negative.
  - IX. Animals have been kept in a part on territory known to be free of bovine anaplasmosis, babesiosis and theileriasis for the previous two years or have been treated with an effective drug such as oxytetracycline for 5 consecutive days at a dose of 22 mg/kg.
  - X. Animals have been treated with acaricides prior to shipment and were completely free of ticks.
  - XI. Cattle should have been premunised against Babesiosis
  - XII. The animals have been protected from insect vectors during quarantine and transportation to the place of shipment.

4. **The Animals have been tested for the following diseases during the specified period in pre -export quarantine and have shown negative results to the appropriate tests:**

- I. Animals have been either subjected to Microscopic Agglutination Test (MAT) for leptospirosis and found to be negative or were injected twice with 25 mg. dihydrostreptomycin per kg. of live body weight at an interval of 14 days. The second injection being given on the day of shipment.
- II. Animals have been subjected to a diagnostic test for bovine babesiosis during thirty (30) days prior to shipment and found to be negative or immediately before

pre-shipment vaccination if administered or were treated with an effective drug such as imidocarb as a single dose injection at 2 mg/kg.

- III. Animals have been subjected to virus neutralisation or ELISA test for IBR/IPV on a blood sample on two occasions at an interval of not less than 21 days and found to be negative
- IV. The semen and preputial specimen cultures and culture of the vaginal mucus for the presence of the casual agent of bovine genital camplobacteriosis and found to be negative.
- V. Animals have been subjected to the tuberculin test for bovine tuberculosis during the 30 days prior to shipment and have come from herd officially certified free or part on territory of a country free from bovine tuberculosis or animals have been isolated for the 3 months prior to shipment and have been subjected to the tuberculin test for bovine tuberculosis on two occasions, with an interval of not less than 60 days between each test and found to be negative
- VI. Animals have been subjected to a diagnostic test for EBL within 30 days prior to shipment and found to be negative.
- VII. Animals have been subjected to a diagnostic test for theileriasis during the 30 days prior to shipment and found to be negative.
- VIII. Animals have been subjected to a diagnostic test for Blue Tongue during the 30 days prior to isolation or into quarantine; and have been kept in the exporting country for 40 days prior to shipment, in an establishment where no case of Blue Tongue was officially reported during that period and have been subjected to diagnostic tests for Blue Tongue within seven days prior to shipment and found to be negative or were kept in a quarantine station for the 40 days prior to shipment and have been subjected to diagnostic tests for Blue Tongue and found to be negative.
- IX. Animals have been subjected to a diagnostic test for Malignant Catarrhal Fever and found to be negative.
- X. Animals have been subjected to a diagnostic test for Blue Tongue during the 28 days prior to shipment, to a serological test to detect antibody to the BTV group, such as BT competitive ELISA or the BTAGID test with negative results on two occasions, with an interval of not less than 7 days between each test, the first test being carried out at least 21 days after introduction into the pre-export quarantine establishment;

- (169)
- XI. The animals have been subjected to Microscopic Agglutination Test (MAT) for leptospirosis and found to be negative.
  - XII. The animals have been subjected to the tuberculin test for bovine tuberculosis during the 30 days prior to shipment and found to be negative.
  - XIII. Animals have been kept in a quarantine station for 30 days prior to shipment and were subjected to virus neutralisation or ELISA test for IBR/IPV on a blood sample on two occasions at an interval of not less than 21 days and found to be negative.
  - XIV. Direct microscopic examination and culture of vaginal mucus and preputial specimens were found to be negative for trichomonosis and campylobacteriosis.
  - XV. The animals have been subjected to a diagnostic test for bovine anaplasmosis during the 30 days prior to shipment, and found to be negative;
  - XVI. Animals have been subjected to a diagnostic test for bovine babesiosis during thirty (30) days prior to shipment and found to be negative.
  - XVII. Animals have been subjected to a diagnostic test for theileriasis during the 30 days prior to shipment and found to be negative.
  - XVIII. Animals have been subjected to a diagnostic test for paratuberculosis during the 30 days prior to shipment and found to be negative.

**07.2) BIDDING FORM AND BID PRICE SCHEDULES
(EXPRESSION OF INTEREST NO. 4) UNDER THE LONG TERM CREDIT
BASIS**

From:

(Full Name and Address of Bidder):

.....
.....
.....

To:

Chairman,
Cabinet Appointed Procurement Committee,
Ministry of Livestock Development,
45, St. Michael's Road,
Colombo - 03,
Sri Lanka.

Subject:

**To provide technical assistance for the intended
1500 Nos. dairy animals (pregnant heifers) after arriving
to Sri Lanka up to the first calving to keep the maintaining of performance.
(EOI No. 4 -1)**

Therein;

Having examined the Bid document for the above Contract according to the specifications, the receipt of which is hereby duly acknowledged we, the undersigned offer to supply and deliver the above mentioned cattle. In conformity with the said Bid Document, including Address, Nos. .... for the sum of (total price in words and figures) .....

.....(USD.....)

or sums as may be ascertain in accordance with the price schedule here to and made part of this Bid. We such undertake, if our bid is accepted, to commence within

(number) ..... days, calculated from the date of receipt of your Notification of Award in accordance with the contract Execution schedulc provided in the conditions of the contract.

If our Bid is accepted, we will provide the performance security in the sum of (Amount: USD .....).

168

We hereby agree to abide by this for a period of (number) ..... days from the date fixed for Bid closing pursuant to the instructions to Bidder, and it shall remain binding upon us and accepted at any time before the expiration of that period.

Until a formal contract is prepared and executed, this Bid, together with our written acceptance thereof in your Notification of award shall constitute a Biding contract between us.

We understand you are not bound to accept the lowest-priced Bid that you may receive.

.....
(Name)

.....
(in the capacity of)

Duly authorised to sign Bid for and on behalf of

.....

(Signature of Witness) : .....

Name of Witness : .....

Address of Witness : .....

.....

Certificate as to Corporate Principle.....
certify that I am ....., Secretary of
the Corporation registered under laws of
..... who
signed the above is authorized to bind the corporation by authority of its governing body.

.....
Secretary of the company
Seal

07.4) BIDDING FORM AND BID PRICE SCHEDULES (EXPRESSION OF INTEREST NO. 2) UNDER THE LONG TERM CREDIT BASIS

From:

(Full Name and Address of Bidder):

.....
.....

To:

Chairman,
Cabinet Appointed Procurement Committee,
C/o. National Livestock Development Board,
No. 40, Nawala Road,
Narahenpita, Colombo - 05.
Sri Lanka.

Subject:

For the supply and Installation of Milking Machines in Response to the invitation for Bid No. (Expression of Interest No. 02)

Therein;

Having examined the Bid document for the above Contract according to the specifications, the receipt of which is hereby duly acknowledged we, the undersigned offer to supply and deliver the above mentioned cattle. In conformity with the said Bid Document, including Address, Nos. .... for the sum of (total price in words and figures) .....

.....(USD.....)

or sums as may be ascertain in accordance with the price schedule here to and made part of this Bid. We such undertake, if our bid is accepted, to commence within

(number) ..... days, calculated from the date of receipt of your Notification of Award in accordance with the contract Execution schedule provided in the conditions of the contract.

If our Bid is accepted, we will provide the performance security in the sum of (Amount: USD .....).

We hereby agree to abide by this for a period of (number) ..... days from the date fixed for Bid closing pursuant to the instructions to Bidder, and it shall remain binding upon us and accepted at any time before the expiration of that period.

Until a formal contract is prepared and executed, this Bid, together with hour written acceptance thereof in your Notification of award shall constitute a Biding contract between us.

We understand you are not bound to accept the lowest-priced Bid that you may receive.

.....
(Name)

.....
(in the capacity of)

Duly authorised to sign Bid for and on behalf of

.....

(Signature of Witness) : .....

Name of Witness : .....

Address of Witness : .....

.....

Certificate as to Corporate Principle.....
certify that I am ....., Secretary of
the Corporation registered under laws of
..... who
signed the above is authorized to bind the corporation by authority of its governing body.

.....
Secretary of the company
Seal

08 i) BID PRICE SCHEDULE

UNDER THE PAYMENT OF LONG TERM CREDIT BASIS

Bidder should number and sign Bid Price Schedule sheet. If the size of the sheet provided is too small, a larger sheet may be used but the same format must be followed exactly.

BID FOR THE SUPPLY OF 200 NOS.PREGNANT AUSTRALIAN FRIESIAN SAHIWAL CATTLE

(1) Country Of Origin	(1) Quantity	(3) Total FOB Costs USD	(4) Total Insurance Charges USD	(5) Total Freight Charges USD	(6) Total CIF Cost USD	(7) Delivery Period

1. The Method of providing loan to the Government of Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
2. The amount of total credit offered – USD
3. Maximum grace period (Minimum two years grace period required)
4. Repayment period for the total credit after the grace period (years)
5. Interest rate for the total loan, granted, and interest repayment schedule
6. Bidders are requested to forward full details of the loan package with above details separately, for evaluation purposes.
7. Details terms sheet about the finance has to be furnished

Name of Bidder : ..... Signature:; .....

..... Name ::.....

Seal

08 ii) BID PRICE SCHEDULE

107

UNDER THE PAYMENT OF LONG TERM CREDIT BASIS

- Bidder should number and sign Bid Price Schedule sheet. If the size of the sheet provided is too small, a larger sheet may be used but the same format must be followed exactly.

Bidders are requested to fill the appropriate cages of schedule which applicable to the expenditure in Sri Lanka when clearance and forwarding of the consignment by the principal's local agent

BID FOR THE SUPPLY OF 200 NOS.PREGNANT AUSTRALIAN FRIESIAN SAHIWAL CATTLE

(1) Approximate Clearance and forwarding charges from Customs and Ports Authority Rs.	(2) Approx: Duty, VAT, Port Authority charges and other taxes Rs.	(3) Transport charges up to Nikeweratiya Farm Rs.	(4) Total Agents Commission Rs.

1. The Method of providing loan to the Government of Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
2. The amount of total credit offered – USD
3. Maximum grace period (Minimum two years grace period required)
4. Repayment period for the total credit after the grace period (years)
5. Interest rate for the total loan, granted, and interest repayment schedule

6. Bidders are requested to forward full details of the loan package with above details separately, for evaluation purposes.

7. Details terms sheet about the finance has to be furnished

Name of Bidder : ..... Signature:: .....

..... Name ::.....

Seal

08 v) BID PRICE SCHEDULE

166

UNDER THE PAYMENT OF LONG TERM CREDIT BASIS

Bidder should number and sign Bid Price Schedule sheet. If the size of the sheet provided is too small, a larger sheet may be used but the same format must be followed exactly.

BID FOR THE SUPPLY OF 800 NOS.PREGNANT JERSEY CATTLE

(1) Country Of Origin	(1) Quantity	(3) Total FOB Costs USD	(4) Total Insurance Charges USD	(5) Total Freight Charges USD	(6) Total CIF Cost USD	(7) Delivery Period

1. The Method of providing loan to the Government of Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
2. The amount of total credit offered – USD
3. Maximum grace period (Minimum two years grace period required)
4. Repayment period for the total credit after the grace period (years)
5. Interest rate for the total loan, granted, and interest repayment schedule
6. Bidders are requested to forward full details of the loan package with above details separately, for evaluation purposes.
7. Details terms sheet about the finance has to be furnished

Name of Bidder : ..... Signature: .....

..... Name ::.....
Seal

08 vi) BID PRICE SCHEDULE

UNDER THE PAYMENT OF LONG TERM CREDIT BASIS

Bidder should number and sign Bid Price Schedule sheet. If the size of the sheet provided is too small, a larger sheet may be used but the same format must be followed exactly.

Bidders are requested to fill the appropriate cages of schedule which applicable to the expenditure in Sri Lanka when clearance and forwarding of the consignment by the principal's local agent

BID FOR THE SUPPLY OF 800 NOS.PREGNANT JERSEY CATTLE

(1) Country Of Origin	(1) Quantity	(3) Total FOB Costs USD	(4) Total Insurance Charges USD	(5) Total Freight Charges USD'	(6) Total CIF Cost USD	(7) Delivery Period

1. The Method of providing loan to the Government of Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
2. The amount of total credit offered – USD
3. Maximum grace period (Minimum two years grace period required)
4. Repayment period for the total credit after the grace period (years)
5. Interest rate for the total loan, granted, and interest repayment schedule
6. Bidders are requested to forward full details of the loan package with above details separately, for evaluation purposes.
7. Details terms sheet about the finance has to be furnished

Name of Bidder : ..... Signature:: .....

..... Name ::.....

Seal

08 ix) BID PRICE SCHEDULE

165

UNDER THE PAYMENT OF LONG TERM CREDIT BASIS

Bidder should number and sign Bid Price Schedule sheet. -If the size of the sheet provided is too small, a larger sheet may be used but the same format must be followed exactly.

BID FOR THE SUPPLY OF 500 NOS.PREGNANT JERSEY FRIESIAN CROSS BRED PREGNANT CATTLE

(1) Country Of Origin	(1) Quantity	(3) Total FOB Costs USD	(4) Total Insurance Charges USD	(5) Total Freight Charges USD	(6) Total CIF Cost USD	(7) Delivery Period

1. The Method of providing loan to the Government of Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
2. The amount of total credit offered – USD
3. Maximum grace period (Minimum two years grace period required)
4. Repayment period for the total credit after the grace period (years)
5. Interest rate for the total loan, granted, and interest repayment schedule
6. Bidders are requested to forward full details of the loan package with above details separately, for evaluation purposes.
7. Details terms sheet about the finance has to be furnished

Name of Bidder : ..... Signature:: .....

..... Name ::.....
Seal

08 x) BID PRICE SCHEDULE

UNDER THE PAYMENT OF LONG TERM CREDIT BASIS

- Bidder should number and sign Bid Price Schedule sheet. If the size of the sheet provided is too small, a larger sheet may be used but the same format must be followed exactly.

Bidders are requested to fill the appropriate cages of schedule which applicable to the expenditure in Sri Lanka when clearance and forwarding of the consignment by the principal's local agent

***BID FOR THE SUPPLY OF 500 NOS.PREGNANT JERSEY FRIESIAN CROSS
BRED PREGNANT CATTLE***

(1) Country Of Origin	(1) Quantity	(3) Total FOB Costs USD	(4) Total Insurance Charges USD	(5) Total Freight Charges' USD'	(6) Total CIF Cost USD	(7) Delivery Period

1. The Method of providing loan to the Government of Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
2. The amount of total credit offered – USD
3. Maximum grace period (Minimum two years grace period required)
4. Repayment period for the total credit after the grace period (years)
5. Interest rate for the total loan, granted, and interest repayment schedule
6. Bidders are requested to forward full details of the loan package with above details separately, for evaluation purposes.
7. Details terms sheet about the finance has to be furnished

Name of Bidder : ..... Signature:: .....

..... Name ::.....
Seal

08 xiii) BID PRICE SCHEDULE

162

UNDER THE PAYMENT OF LONG TERM CREDIT BASIS

Bidder should number and sign Bid Price Schedule sheet. If the size of the sheet provided is too small, a larger sheet may be used but the same format must be followed exactly.

BID FOR THE SUPPLY OF PARLOUR TYPE MILKING MACHINES 12/24 MILKING COW UNIT

(1) Country Of Origin	(1) Quantity	(3) Total FOB Costs USD	(4) Total Insurance Charges USD	(5) Total Freight Charges USD	(6) Total CIF Cost USD	(7) Delivery Period

1. The Method of providing loan to the Government of Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
2. The amount of total credit offered – USD
3. Maximum grace period (Minimum two years grace period required)
4. Repayment period for the total credit after the grace period (years)
5. Interest rate for the total loan, granted, and interest repayment schedule
6. Bidders are requested to forward full details of the loan package with above details separately, for evaluation purposes.
7. Details terms sheet about the finance has to be furnished

Name of Bidder : ..... Signature: .....

..... Name : .....

Seal

08 xiv) BID PRICE SCHEDULE

UNDER THE PAYMENT OF LONG TERM CREDIT BASIS

Bidder should number and sign Bid Price Schedule sheet. - If the size of the sheet provided is too small, a larger sheet may be used but the same format must be followed exactly.

Bidders are requested to fill the appropriate cages of schedule which applicable to the expenditure in Sri Lanka when clearance and forwarding of the consignment by the principal's local agent

BID FOR THE SUPPLY OF PARLOUR TYPE MILKING MACHINES 12/24 MILKING COW UNIT

(1) Country Of Origin	(1) Quantity	(3) Total FOB Costs USD	(4) Total Insurance Charges USD	(5) Total Freight Charges USD	(6) Total CIF Cost USD	(7) Delivery Period

1. The Method of providing loan to the Government of Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
2. The amount of total credit offered – USD
3. Maximum grace period (Minimum two years grace period required)
4. Repayment period for the total credit after the grace period (years)
5. Interest rate for the total loan, granted, and interest repayment schedule
6. Bidders are requested to forward full details of the loan package with above details separately, for evaluation purposes.
7. Details terms sheet about the finance has to be furnished

Name of Bidder : ..... Signature:: .....

..... Name ::.....
Seal

163

09) BIDDERS' INFORMATION FORM

1. Name and address of Bidder / Bidder (include Street, City, Country: Type or print- Telephone No., Fax No., Telex No.)

.....
.....
.....

2. Name and address of Bidders' local representative or agent in Sri Lanka – Telephone No. Fax No:

.....
.....
.....

3. Name and title of person authorized to sign these Bid Document (type or print)

.....
.....
.....

4. Name and address of banker of letter of credit beneficiary

.....
.....
.....

5. Name and address of banker of letter of credit beneficiary

.....
.....
.....

6. The Bidder shall mark the appropriate spaces below to indicate which statements are true regarding his business organisations:

- a. He is a regular Bidder of the type of Cattle to be supplied .....
- b. He operates as an individual .....
- c. He operates the Partnership .....
- d. He operates as a Company or Corporation .....
- e. He operates as a joint venture .....
- f. He operates as local agent for foreign Bidder (power of Attorney is required) .....
- g. Others (Specify).....

7. The Bidder shall complete all statements below concerning supply of the cattle and shall support with documentary evidence.

- a. Years of Experience:
- i. Bidder .....(Name)
 has been supplying .....
 (types of cattle) for a period of ..... Years:
- b. Major Supply Contracts:
- ii. Supplied to .....
 (name and country) provided .....
 .....
 (number/type of cattle) date of contract .....
  - iii. Supplied to .....
 (name and country) provided .....
 (number/type of cattle) date of contract .....
  - iv. Supplied to .....
 (name and country) provided .....
 (number/type of cattle) date of contract .....
  - v. Supplied to .....
 (name and country) provided .....
 (number/type of cattle) date of contract .....
  - vi. Supplied ..... to
 .....
 (name and country) provided .....
 (number/type of cattle) date of contract .....

c. Present Farms/Office locations of bidder:
 .....
 .....
 .....

8. Financial Position:

The Bidder shall provide a separate statement and evidence of financial capability to perform the contract.

9. Name and address of Insurance Company proposed to be used by the bidder (for prior approval by Buyer)

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

10. Names and addresses of the Independent Inspecting Authorities in country of origin
(for approval and selection by buyer)

102

- 1. ....
- 1. ....
- 3. ....

11. Name and address of Air Carrier proposed to be used by bidder:

.....
.....

12. The Bidder shall affirm the following:

I hereby swear that no individual or partner or stockholder or officer or director associated with this Bid is in any way associated or interested in any other Bid being submitted for this contract to the Buyer.

.....
Signature of person authorized to sign

.....
(Name and title of person authorized to sign)

List below the supplementary supporting documentary evidence attached.

.....
.....
.....
.....
.....

**10) INTERNATIONAL VETERINARY CERTIFICATE FOR IMPORT OF LIVE
DOMESTIC CATTLE**

Origin : .....
Exporting Country : .....
Name of Exporter : .....
Address of Exporter : .....
Place of Origin of Animal : .....

Identification

Identification Number (s) or Marks (s) .....
Species: .....
Breed : .....
Sex : .....
Age : .....

Transport and the Destination

Place of Embarkation .....
Means of Transport .....
Full Name and Address of Importer or Consignee: .....
Port of arrival : .....

Those parties interested in supplying above mentioned items/services may apply to the Chairman, National Livestock Development Board of Sri Lanka to the following address giving details of their company background with relevant experience if any, on or before ..... September 2007.

Contact persons for any clarifications

Dr Chandrawansa Pathiraja.
Chairman,
National Livestock Development Board,
No. 40, Nawala Road,
Narahenpita,
Colombo 05,

Sri Lanka.

Telephone 094 11 2506088
Fax 094 11 501613
E.mail nldbch@slt.net.lk

Dr U.S.Bandara.
Director (Livestock Planning),
Ministry of Livestock Development,
45, St. Michaels` road,
Colombo - 03

Sri Lanka

Telephone 094 11 2431379
Fax 094 11 2431373
E.mail upalisenarath@slt.net.lk

අංකය MLD/CM/2007 - 22

2007/අංක 17/20

පශුසම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන

1,500ක් වූ කිරිදෙනුන් ආනයනය කිරීම පිළිබඳව අංක 07/1043/352/012 සහ 2007.06.20 දිනැති සංදේශය අනුව මවිසින් පහත සඳහන් ඉල්ලීම් කරන ලදී.

1. කිරිගව සතුන් අපනයනය කරන ඉන්දියාව, පකිස්තානය, ඕස්ට්‍රේලියාව, නවසීලන්තය වැනි රටවල විදේශ තානාපති තාර්යාල සමඟ සම්බන්ධ වී පම රටවල සතුන් අපනයනකරුවන්ගේ යාවත්කාලීන කරන ලද ලැයිස්තුවක් ලබා ගැනීමටත්

2. ජාතික පශුසම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයට විදේශයෙන් කිරිදෙනුන් 1,500ක් ලබා ගැනීමට සතුන්, ජදාල සේවා, අනෙකුත් යෙදවුම් හා මූල්‍ය පහසුකම්වලින් යුත් යෝජනා කට්ටලයක් සැපයීමට පම විදේශ සැපයුම්කරුවන්ගේ කැමැත්ත පිළිබඳව විමසා බැලීමටත්,

3. ඉහත කැමැත්ත පළ කරන ආයතනවලින් වඩාත්ම වාසිදායක වූ යෝජනාව ඉදිරිපත් කර ඇත් ආයතනය තෝරාගෙන එලෙස තෝරාගත් යෝජනාව පදනම් කරගෙන සතුන් ආනයනය ගිවිසුම් සඳහා නැවත කැබිනට් මණ්ඩල අනුමැතියට ඉදිරිපත් කිරීමටත්

ඉහත යෝජනාවන් සඳහා 2007.06.27 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර, කිරි ගවයින් ආනයනය පිළිබඳව පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන්ද අමාත්‍ය මණ්ඩලය දැනුවත් කරනු කැමැත්තෙමි.

1. මූල්‍ය අතින් වඩා වාසිදායක හා ටර්න් ක් පදනම මත (Turnkey basis) 1,500ක් වන කිරි ගවයින් සැපයීම සඳහා කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේ ලබා ගැනීම.
2. ඉදිරිපත් කරනු ලබන සියලුම යෝජනා සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණික හා මූල්‍ය අංශයන් පිළිබඳ පවිෂ්කර අධ්‍යයනයක් සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරනු ලබන සාකච්ඡා කොට එකඟත්වයකට පැමිණීම පිළිබඳ වූ කමිටුවක් (CANC) පත් කිරීම.
3. තාක්ෂණික හා මූල්‍ය යෝජනාවන් ඇගයීම සඳහා සහ ව්‍යාපෘතියේ ශක්‍යතාව පිළිබඳ තක්සේරු කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති කමිටුවක් පත් කිරීම.
4. අමාත්‍ය මණ්ඩල ඇමතිවරුන් වෙත සුදුසු නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන මෙන් (CANC) වෙනත් ඉල්ලීම.
5. ශ්‍රී ලංකා රජයට පිලිගත හැකි පරිදි මූල්‍ය යෝජනාව පිළිබඳව එකඟතාවකට පැමිණීම සඳහා විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත උපදෙස්දීමට.
6. කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම සහ මූල්‍ය ගිවිසුම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කර ඒ පිළිබඳ නිතිමය අදහස් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා නීතිපතිතුමා වෙත යොමු කිරීම.

අංක 45,
ශාන්ත මයිකල් පාර,
කොළඹ 03
2007.08.20

අර්.එම්.සී.බී. රත්නායක
පශුසම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍ය

562/10,
Nawala Road,
Rajagiriya
17th January 2008

Mr. Sunimal Senaratne,
Secretary,
Ministry of Livestock Development,
45, St. Michaels's Road,
Colombo-03

Dear Sir,

**Calling for Expression of Interest (EOI)
for the importation of 15,000 Dairy Animals
Request for extension of time for submitting of proposals**

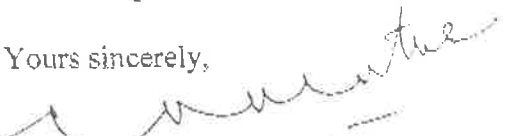
Closing date for the above EOI was fixed for the 23rd January 2008. However, M/S Wellard Rural Exports Pty Ltd, of Australia, who is one of the parties who has received our communications for the submitting of proposals for the EOI, has by letter dated 16th January 2008, has written to me, with copy to you and the Chairman National Livestock Development Board, requesting an extension of time by further 4 weeks from 23.01.2008.

Since these parties are from distant countries and require time to visit Sri Lanka and make their proposals during the period when Christmas and New Year Holidays have intervened, I am agreeable to grant an extension of two weeks for submitting their proposals. However, we cannot agree to a longer extension of time, since we need time to evaluate and process the proposals in order to make the award very early and start the project this year itself.

I have already spoken to Mr. S.V. Ariyaratne, the other member of the CANC and apprised him of this position. He too agrees that two weeks time is adequate. If you also agree with our thinking, please instruct Mr. Anuruddha to notify M/S/ Wellard Rural Exports Pty Ltd of Australia, as well as all other parties to whom we have sent the official communication requesting their EOI proposals, by publishing in the Ministry and NPA Websites, that the closing date for the submitting of EOI for the above Project has been extended by two weeks and that the new date for closing of proposals is 6th February 2008.

Please keep me informed once action is taken as above.

Yours sincerely,

H.M.C. Kapilaratne
Chairman - CANC

MLD/FN/08/01/(iii)

2008.02.07

වෛද්‍ය බී.එම්.ඩබ්.එම්.සු.එස්. බණ්ඩාර මහා
සභාපති / කැබිනට් මණ්ඩල ව්‍යාපෘති කමිටුව/
අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)

කිරි ගවයන් 15,000 ආනයනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර ලෙස
කිරි ගවයන් 1,500 ක් ආනයනය කිරීම

උසස් කරුණු සම්බන්ධයෙන් කැමැත්ත දැක්වීමේ ප්‍රකාශ (EOI) කැඳවීමේදී කැමැත්ත දැක්වීමේ
ප්‍රකාශ භාරදුන් පහත සමාගම් වලට අදාළ එම වාර්තාවන් ඉදිරි කටයුතු සඳහා ව්‍යාපෘති කමිටුව
වෙත ඉදිරිපත් කරමි.

ඉදිරිපත් වූ ආයතන :-

- 01. B2B International Pvt. Ltd.
- 02. China Cattie Ltd.
- 03. Bonegilla (Part 1 & 11 with Duplicate Copies)
- 04. Wilard Rural Exporters (With Duplicate)

ජී.එම්.කේ.බී. එකනායක
ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී

පිටපත : ජී.එම්.බී.කපුලරත්න මහතා,
නො.562/10, වැලිකඩ වත්ත, රාජගිරිය.

63

1923

MLD/FN/08/01/(iii)

2008.02.08

වෛද්‍ය බී.එම්.ඩබ්.එම්.සු.එස්. බණ්ඩාර මයා
සහාපති / කැබිනට් මණ්ඩල ව්‍යාපෘති කමිටුව/
අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)

කිරි ගවයන් 15,000 ආනයනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර ලෙස
කිරි ගවයින් 1,500 ක් ආනයනය කිරීම

උක්ත කරුණ සම්බන්ධයෙන් කැමැත්ත දැක්වීමේ ප්‍රකාශ (EOI) කැඳවීමේදී කැමැත්ත දැක්වීමේ ප්‍රකාශ නියමිත වේලාවට පසුව භාරදුන් පහත සමාගම් වලට අදාළ එම වාර්තාවන් ඉදිරි කටයුතු සඳහා ව්‍යාපෘති කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කරමි.

ඉදිරිපත් වූ ආයතන :-

- 01. ANP Associates Ltd.
- 02. AMA Nana Marrikkar & Sons.

එම්.එස්. අනුරාද්ධි
ගණකාධිකාරී (සැපයුම්)

අ/ප

පිටපත : එච්.එම්.බී.කපිලරත්න මහතා,
නො.562/10, වැලිකඩ වත්ත, රාජගිරිය.

Evaluation Report of the Expression of Interests on Importation of Dairy Animals

A Cabinet Appointed Project Committee (CAPC) has been appointed by the National Procurement Agency (NPA) on importation of 1500 cattle according to the letter of the NPA No.NPA/DM/105 – 58 – 01 dated 2007.09.19. The CAPC, accepting Expression of Interests (EOI) as a procurement exercise, followed instructions given in the Procurement Guidelines document of the NPA issued in 2006 to evaluate these proposals given as Expression of Interests.

The CAPC received four (04) proposals of following institutions from the Chief Accountant (CA) of the Ministry of Livestock Development (MLD) on 06th February 2008 for evaluation.

1. B2B International (Private) Limited
2. China Cattle Limited
3. Bonegilla (part I & II with duplicate copies)
4. Wellard Rural Exports (with duplicates)

Another two (02) proposals received from following institutions after the closing time of accepting Expression of Interests proposals were also handed over by the Accountant (Supplies) of the MLD on 08th February 2008.

1. ANP Associates Limited
2. AMA Naina Marikkar & Sons

According to the clause 6.3.2 and 7.6.1 (a) of the National Procurement Guidelines 2006, late proposals should not be evaluated by the CAPC. Hence, those proposals are returned herewith for necessary actions.

Above mentioned four (04) bidders who submitted their proposals in time have fulfilled required qualifications and they have submitted duly signed legally valid EOI documents. Details are given in annexure i.

There were three (03) main components in the EOI document for evaluation.

- A. Supply of Pregnant heifers
- B. Supply of necessary inputs and services
- C. Supply of finance

These three (03) components given in the valid proposals were separately evaluated. Findings were given below.

264

A. Supply of Pregnant Heifers

All four (04) bidders have quoted to supply initial batch of pregnant heifers. Number of animals with prices quoted are as follows:

No	Item	B2B International (Private) Limited	China Cattle Limited	Bonegilla	Wellard Rural Exports
01	Number of animals in the initial batch	1 500	800-1000	6000	3750
02	CIF price (US \$)	3 873 575	Not given	20 475 000	9 312 500
03	CIF price quoted per animal (US \$)	2 582	2 100	3 413	2 483
04	Pregnancy state of quoted animals at the time of delivery to Colombo port	4 - 6 months pregnant	Non pregnant	4 - 6 months pregnant	4 - 6 months pregnant
05	Agreement to supply balance animals of 15 000	Yes	Not indicated	Not indicated	Yes

The lowest price quoted by China Cattle Limited was rejected as they have not agreed to supply pregnant animals

The second lowest price quoted by Wellard Rural Exports was recommended under following conditions as they have fulfilled critical requirements given in the EOI document.

Jersey animals of having a proven track record should only be imported to Bopatalawa and Dayagama farms and Galpokuna, Marandavila, Muwanhela (alternative to Andigama) and Nikaweratiya farms should be in housed with importing Jersey Sahival cross bred and limited number of AFS animals having proven track records. Andigama farm should not be used to in house importing animals as this farm is already running near to its capacity with similar performing Jersey Sahival cross bred and AFS animals.

Maximum number of importing animals at the final stage of this program should not be exceeded eight hundred and seventy five (875) in Bopatalawa, three hundred and seventy five (375) in Dayagama, two hundred (200) in Galpokuna, five hundred (500) in Marandavila, three hundred (300) in Muwanhela and seven hundred and fifty (750) in Nikaweratiya farm.

Maximum number of importing animals to any of these farms should not be exceeded two hundred and fifty (250) at a time and interval between two consecutive importations for a same farm should be more than nine (09) months.

293

All importing animals should be premunised against Tick fever before make them pregnant at Australia while fulfilling specifications and other requirements given in the EOI document.

Required facilities of NLDB farms should be ensured before making any importation into those farms.

More details are given in annexure I, ii & iii

B. Supply of Necessary Inputs and Services

As there were no details given in the EOI document regarding the actual requirements of the farms of the National Livestock Development Board (NLDB) to in house importing animals initially for 1 500 animals and subsequently for the balance, CAPC obtained the services of a technical committee appointed by the Secretary to the Ministry of Livestock Development by his letter MLD/FN/08/01 (iii) dated 21.02.2008 to finalize development requirements of NLDB farms at Bopatalawa and Dayagma to import the initial batch of 1 500 pregnant heifers. Another technical committee appointed by the Secretary to the Ministry of Livestock Development by his letter MLD/FN/08/01 (iii) dated 21.03.2008 to finalize development requirements of NLDB farms at Andigama, Galpokuna, Marandavila and Nikaweratiya. Report of these committees are attached as annexure ii & iii.

Proposals given by bidders to supply necessary inputs and services were evaluated against the actual requirements given in these committee reports and EOI document.

Summary of the findings are given below.

No	Item	B2B International (Private) Limited	China Cattle Limited	Bonegilla	Wellard Rural Exports
01	Agreement to supply necessary inputs for the farms using to in house initial batch of 1 500 animals	Yes	Not indicated	Yes	Yes
02	Coverage of the requirements recommended by the technical committee appointed by the Secretary to the MLD	Not indicated	Not indicated	Not indicated	Not indicated

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

262

Cost (US \$)	12 461 000	Not available	2 000 000	6 500 423
--------------	------------	---------------	-----------	-----------

Best price quoted by the Bonegilla is rejected for following reasons.

1. There is a 93 US \$ price difference per animal between the accepted price of 2483 US \$ of Wellard Rural Exports and 3413 US \$ of Bonegilla
2. Estimated cost of the technical committees appointed by the Secretary to the MLD to supply necessary inputs and services to NLDB farms at Bopatalawa, Dayagama, Galpokuna, Marandavila, Muwanhela and Nikaweratiya is . Therefore, quoted price is not realistic and substantially low to accept
3. Assistance to improve existing facilities of NLDB farms or breakdown and details of expenses are not given in this proposal
4. They have given the proposal without visiting the NLDB farms
5. Given proposal does not comply with the specified objectives of the EOI document
6. Does not propose a suitable herd management system or program monitoring program as requested in the EOI document
7. No agreement mentioned regarding achievements of stipulated parameters of the EOI document

The second lowest price quoted by Wellard Rural Exports is recommended under following conditions as it substantially agrees with the recommendations and estimated prices of the technical committees appointed by the Secretary to the MLD to assess necessary inputs and services for NLDB farms at Bopatalawa, Dayagama, Galpokuna, Marandavila, Muwanhela and Nikaweratiya

Supplier should agree to alter his offer and given budget according to the recommendations of above mentioned technical committee reports.

More details are given in annexure I, ii and iii.

C. Supply of Finance

All four bidders have agreed to arrange a credit package for this program. Salient points of their offers are as follows:

 Several handwritten signatures and initials are present at the bottom of the page, including a large signature on the left and the initials 'CS' on the right.

26f

No	Item	B2B International (Private) Limited	China Cattle Limited	Bonegilla	Wellard Rural Exports
01	Total credit package (Us \$)	15 723 130	27 930 500	22 475 000	26 866 893
02	Grace period (years)	3.0	2.5	By negotiation	2.5
03	Repayment period after the grace period (years)	10	10	By negotiation	10

Details are given in annexure I.

Committee observes that three bidders except Bonegilla have agreed to arrange credit package on similar terms and conditions

Final Recommendation

According to the information given under A, B & C components of this evaluation report, the Cabinet Appointed Project Committee hereby recommends to negotiate with Wellard Rural Exports to import pregnant heifers using the reports given by the technical committees appointed by the Secretary to the Ministry of Livestock Development to finalize the development requirements of NLDB farms at Bopatalawa, Dayagama, Galpokuna, Marandavila, Muwanhela and Nikaweratiya. Reports are attached as annexure ii & iii. *Project should be evaluated before submitting final proposal to the cabinet*

Dr B.H.W.M.U.S.Bandara (Chairman):

Dr (Ms) H.M.S.P.Herath (Member):

Mr D.G.Samarasingha (member):

Mr M.C.Gamage (Member)

Mr Ranjan Dharmawardana (Member):

Dr S.C.Kaduwela (Member):

Handwritten signatures and initials of the committee members.

මගේ අංකය: විමර්ශනවලට: 03/05/2012(2013) - 12(1)

පශු සම්පත් සහ ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙරෙන සටහන

කිරි ගවයන් ආනයනය කිරීම - දෙවන අදියර

කිරි ගවයන් ආනයනය කිරීමේ දෙවන අදියර යටතේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත්කරන ලද සම්බන්ධීකරණ කමිටුවක් (සිව්වැන්න) සහ ව්‍යාපෘති කමිටුවක් පත්කිරීම සඳහා අනුමැතිය අපේක්ෂාවෙන් ම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද 2012 දෙසැම්බර් 12 වන දින දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය-(ඇමුණුම 1) හා යොමුවේ

මෙම අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය මගින් ඉල්ලා සිටින ලද කාර්යය වෙනුවෙන් 2013 ජනවාරි මස 17 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇත. (ඇමුණුම II)

අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත්කරන ලද සම්බන්ධීකරණ කමිටුව ඕලු ගණන් ඉදිරිපත් කරන ලද පාර්ශවය සමඟ සාකච්ඡා කරනු ලැබ ඇති අතර, උසස් ගුණාත්මක කරන ලද කිරි ගවයන් 2500 ක් සැපයීමට, මේ සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වන්නා වූ යටිතල පහසුකම් සැපයීමටත්, ජාතික පශු සම්පත් මණ්ඩලය සතු රේඛාගත ගොවිපල සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ යෙදුම් හා සේවා වාර ක්‍රම පදනම මත සැපයීමටත් ඒම පාර්ශවය එකඟව ඇත.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ පළමු වන කලාව සඳහා කරන ලද ආකාරයට ම, මේ සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ අරමුදල් සපයා ගැනීම පිණිස, මිස්ට්‍රේලියන් රජයේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සංස්ථාව සමඟ කටයුතු කිරීමට පියවර ගෙන යාමට තීරණය වී තිබේ.

මූල්‍යමය හා තාක්ෂණ අවශ්‍යතාවන් සම්බන්ධයෙන් ව්‍යාපෘති කමිටුවේ නිර්දේශ සියල්ල සම්බන්ධීකරණ කමිටුව විසින් සලකා බලා ඇති අතර, මේ සඳහා ඇ.ඩො.20,747,293.34 ක් ලබාගැනීම පිණිස අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගැනීමට තීරණය කරනු ලැබ ඇත.

සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ නිර්දේශයන් සමඟ මම එකඟ වෙමි.

අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද සම්බන්ධීකරණ කමිටු වාර්තාව මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරමි.(ඇමුණුම III) මෙම කාර්යය නව දුරටත් කරගෙන යාම පිණිස අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අපේක්ෂා කරමි.

අත්.කළේ/ ආරාමුගන් තොණ්ඩමාන්
පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍ය

පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය,
45, ශාන්ත මයිකල් පාර,
කොළඹ 03.

2013 ජූලි මස 11 වන දින.

මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය
நிதி, திட்டமிடல் அமைச்சு
MINISTRY OF FINANCE AND PLANNING

රජයේ කාර්යාලය, කොළඹ 01.
 ශ්‍රී ලංකාව.

රජයාලකම, කොලොම්බු 01.
 இலங்கை

The Secretariat, Colombo 01
 Sri Lanka

දුරකථන } 2484500
 නැවතුම් } 2484600
 කාර්යාල } 2484700

දුරකථන }
 ලේඛන } (94)-11-2449823
 කාර්යාල }
 කාර්යාල }
 කාර්යාල }

වෙබ් අඩවිය }
 වෙබ් අඩවිය } www.treasury.gov.lk
 වෙබ් අඩවිය }
 වෙබ් අඩවිය }
 වෙබ් අඩවිය }

ග්‍රන්ථ අංකය } NP/AG/LS/CM/13/03C
 ග්‍රන්ථ අංකය }
 ග්‍රන්ථ අංකය }

ඔබේ අංකය } 11/0983/511/005/TBR
 ඔබේ අංකය }
 ඔබේ අංකය }
 ඔබේ අංකය }
 ඔබේ අංකය }

දිනය } 2013.07.
 දිනය }
 දිනය }
 දිනය }
 දිනය }

අමාත්‍ය මණ්ඩල සභාව

මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණ

- අමාත්‍යාංශය : සඳු සම්පත් සහ ප්‍රාථමික ප්‍රජා සංවර්ධන
- ශීර්ෂය සහ දිනය : කිරි ගවයින් ආනයනය කිරීම - දෙවන අදියර
2013.07.11

සයර්පතාව/ඉල්ලීම : පහත සඳහන් සයර්පතා සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය අපේක්ෂා කෙරේ.

කිරි ගවයින් ආනයනය කිරීමේ දෙවන අදියර යටතේ උසස් ශ්‍රේණිගත තරන ලද කිරි ගවයන් 2,500 ක් ආනයනය කිරීමේ ඒ සම්බන්ධයෙන් වන අනුමැතිය පහසුකම් සැපයීමේදී ඇ.ඌ. 20,747,293.34 ක් ලබා ගැනීම.

නිරීක්ෂණ

වර්තමානයේ එකපුද්ගල දේශීය කිරි පරිභෝජනය මිලි ලීටර 34ක් පමණ වේ. මෙහිදී පර්යේෂණ ආයතනය මගින් නිර්දේශිත අගය වන මිලි ලීටර 100 දක්වා එම අගය වැඩි කිරීමට, රටෙහි වාර්ෂික කිරි නිෂ්පාදනය දැනට පවතින ලීටර මිලියන 253 සිට වසර 2015 වන විට ලීටර මිලියන 780ක් දක්වා ඉහළ නැංවිය යුතුය. එයට අමතරව සේෂව, බටහිර, පිස්, සහ මොකලම් වැනි නිෂ්පාදන සඳහා වාර්ෂිකව අවශ්‍ය කිරි ප්‍රමාණය ලීටර මිලියන 250ක් පමණ වේ. ඉදිරිය කිරි ගවයින් 591,150ක් පමණ දැනට සිටින අතර, එක් කිරි දෙනෙකුගෙන් දිනකට ලබාගන්නා සාමාන්‍ය දියර කිරි ප්‍රමාණය ලීටර 2-4 අතර වේ. ඒ අනුව, ඉදිරිය කිරි ගව ප්‍රභේද මොදාගනිමින් සහ දැනට ක්‍රියාත්මක වන කෘත්‍රීම සිංවන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් වූවද වසර 2015 වන විට ලබා ගත හැකිවනුයේ කිරි ලීටර මිලියන 550 ක් පමණකි. එම නිසා, අපේක්ෂිත ඉලක්ක සඳහා

පළාட்டு/Regional Director

ප්‍රධාන
ප්‍රකාශන
Secretary

ලේඛන
අංශය
Office

ෆැක්ස්
Fax

පිටි පණිවුඩ
වැට්ස්
Telegrams

මහලය 352/අංක 45, පනතුවිල, කොළඹ 03
தலைநகரம் 352/அண் 45, பனதுவிலை, கொழும்பு-03
P.O. Box No. 352, No. 45, St. Michael's Road, Colombo 03

පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
கால்நடை வள அபிவிருத்தி அமைச்சு
Ministry of Livestock Development

මගේ අංකය :
எனது இல :
My No: MED/LD/02/04/83- ii

ඔබේ අංකය :
உமது இல :
Your No :

දිනය :
திகதி :
Date : 24.03.2009

Ms. Maithri Amarasinghe,
State Counsel,
Attorney – General's Department,
Colombo 12.

Project for the Importation of Dairy Animals to Sri Lanka

This refers to your letter dated 25.02.2009 regarding the above subject. Please find annexed copies of following documents for your kind perusal.

1. Feasibility Report
2. Cost Benefit Analysis

Dr. U.S. Bandara
Director (Livestock Planning)

Cash Flow of the Bopalthalawa Farm Complex

Stock Position	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10	Year 11	Year 12
Breedable females	500	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
a1 -Female calves		250	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
a2 -Bull calves		250	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
a3 -Heifers			237.5	950	950	950	950	950	950	950	950	950
a4 -Pregnant heifers				235	941	941	941	941	941	941	941	941
a5 -Cow equivalent	500	2125	2619	3210	3916	3916	3916	3916	3916	3916	3916	3916
Productions												
a6 - Milk producing in the farm (liters/day)		8219	32877	32877	32877	32877	32877	32877	32877	32877	32877	32877
a7 - Cows (sales)	500	1500		235	941	941	941	941	941	941	941	941
a8 - Bull calves (sales)			245	980	980	980	980	980	980	980	980	980
a9 - Manure (mt)	548	2327	2668	3515	4287	4287	4287	4287	4287	4287	4287	4287
Gross Income (Rs. millions)^{a1}												
a10 - Milk		150.00	600.00	600.00	600.00	600.00	600.00	600.00	600.00	600.00	600.00	600.00
a11 - Cows (sales)	30.00	90.00	29.39	117.56	117.56	117.56	117.56	117.56	117.56	117.56	117.56	117.56
a12 - Bull calves (sales)			2.14	8.58	8.58	8.58	8.58	8.58	8.58	8.58	8.58	8.58
a13 - Manure	2.19	9.31	11.47	14.06	17.15	17.15	17.15	17.15	17.15	17.15	17.15	17.15
Total	32.19	249.31	613.61	652.03	743.29	743.29	743.29	743.29	743.29	743.29	743.29	743.29
Capital Items												
Initial stock	500	1250										
Initial stock (AMZ/AFS)	200	850										
a14- Fodder requirement (acres)	100	325	1048	1284	1566	1566	1566	1566	1566	1566	1566	1566
Fodder new cultivation under sprinklers(acres)			99	113	146							
Tank rehabilitation	1											
Improvements to water supply system	1											
Manure spreader	1											
Fertilizer spreader	1											
Forage chopper	1											
Hay baler	1											
Electric fencing (km)	4	2										
Mixer wagon	1											
a15 - Farm buildings (sq.ft)	37500	159375	196406	240759	293663	293663	293663	293663	293663	293663	293663	293663
Renovation of farm buildings (sq.ft)	37500	121875	37031	44353	52903							
Access roads (km)	8	16										
16x2 Milking machines	1	1										
Sound proof generators	1	1										
Portable milking machines	1	1										

37
P

	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10	Year 11	Year 12
Milk parlor refurbishments	1											
Milk storage tanks	2											
Waste disposal system	1											
Improvements to the minihydro	1											
Veterinary unit	1											
Improvements to the workshop	1											
Fuel storage tank	1											
Water bowser with implements	1											
4w tractor with trailer	1											
4w tractor with trailer (John deer)	1											
Wheel loader	1											
Field bikes	3	3										
Double cabs	1	1										

Capital Expenditure (Rs millions)

a16 - Initial stock	142.4	356.0										
a16 - Initial stock (AMZ/AFS)		71.8										
a17 - Transport of animals from Colombo port	5.6	14.1										
a17 - Transport of animals from Colombo port		2.3										
a18 - Fodder new cultivation under sprinklers	12.5	40.6	12.4	14.1	18.3							
Tank rehabilitation	61.9											
Improvements to water supply system	9.7											
Manure spreader	3.6											
Fertilizer spreader	3.6											
Forage chopper	12.4											
Hay baler	5.4											
a19 - Renovation of farm buildings	30.0	97.5	29.6	35.5	42.3							
a20 - Access roads	16.0	32.0										
a21 - 16x2 Milking machines	33.2	66.4										
a22 - Sound proof generators	5.1	5.1										
a23 - Portable milking machines	0.3	0.3										
a24 - Milk parlor refurbishments	4.9	4.9										
a25 - Milk storage tanks	19.6	39.2										
a26 - Electric fencing	0.4	0.2										
a27 - Mixer wagon	12.4											
Waste disposal system	1.7	1.7										
Improvements to the minihydro	10.7											
Veterinary unit	2.3											
Improvements to the workshop	6.8											
Fuel storage tank	0.6											
Water bowser with implements	0.8											
4w tractor with trailer	2.7											
4w tractor with trailer (John deer)	3.0											
Wheel loader	10.1											
a28 - Field bikes	0.8	0.8										
a29 - Double cab	3.2	3.2										
Warranty/Port clearing/transport equipment & machinery	4.7	9.3										
Human resources development	7.0	7.5										
Technical management, program monitoring & capacity building	11.0	9.5	9.5	10.0	11.0							
Capital investment	454.5	762.9	51.5	59.6	71.5	1400.1	1400.1	1400.1	1400.1	1400.1	1400.1	1400.1
Total capital investment	454.5	1217.4	1268.9	1328.5	1400.1	1400.1	1400.1	1400.1	1400.1	1400.1	1400.1	1400.1

	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10	Year 11	Year 12
Recurrent Items												
a30 - Cattle feed (mt)	913	3878	4779	5858	7146	7146	7146	7146	7146	7146	7146	7146
a31 - Minerals (mt)	5	23	29	35	43	43	43	43	43	43	43	43
Recurrent Expenditure (Rs. Millions)												
a32 - Cattle feed	27.4	115.3	143.4	175.8	214.4	214.4	214.4	214.4	214.4	214.4	214.4	214.4
a33 - Minerals	0.5	2.3	2.9	3.5	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3
a34 - Drugs	1.0	4.3	5.2	6.4	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8
a35 - Maintenance of fodder cultivation	7.3	31.0	38.2	46.9	57.2	57.2	57.2	57.2	57.2	57.2	57.2	57.2
a36 - Maintenance of farm buildings	0.4	1.6	2.0	2.4	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9
a37 - Maintenance of roads	1.6	3.2	3.6	3.7	3.8	3.9	4.0	4.1	4.2	4.3	4.4	4.4
Maintenance of vehicles	5.0	5.0	5.5	6.0	6.5	7.0	8.0	8.5	9.0	9.5	10.0	10.5
Maintenance of farm machinery	6.9	7.0	7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	7.6	7.7	7.8	7.9	8.0
a38 - Insurance of animals	1.0	4.3	5.2	6.4	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8
a39 - Transport	0.5	2.1	2.6	3.2	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9
a40 - Farm management	1.8	7.8	9.6	11.7	14.3	14.3	14.3	14.3	14.3	14.3	14.3	14.3
Program monitoring	5.0	6.5	6.5	6.0	5.0	4.0	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6
a41 - Total depreciation	9.1	24.3	25.4	26.6	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0
a42 - Land rent	2.0	8.5	10.5	12.8	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7
a44 - Loan Interest	40.2	107.7	102.3	90.7	79.0	67.3	55.6	43.9	32.2	20.6	8.9	8.9
Recurrent expenditure	109.7	331.9	359.9	409.3	457.9	445.9	435.5	424.6	413.7	402.9	392.0	383.9
Total expenditure	564.2	1094.9	421.4	468.9	529.5	445.9	435.5	424.6	413.7	402.9	392.0	383.9
Net Profit/Loss	-532.0	-845.5	192.2	183.1	213.8	297.4	307.8	318.7	329.6	340.4	351.3	359.4

8 years

Pay back period

Loan Interest

Total Loan	454.5	1217.4	1156	1024	892	760	628	496	364	232	100	100
Loan Component of the EFIC	386.325	1034.79	982.94	870.74	758.94	646.34	534.14	421.94	309.74	197.54	85.34	85.34
Interest for EFIC loan	34.1	91.3	86.7	76.8	66.9	57.0	47.1	37.2	27.3	17.4	7.4	7.4
Loan Component of the HSBC bank	68.175	182.61	173.4E	153.66	133.86	114.06	94.26	74.46	54.66	34.66	15.06	15.06
Interest for HSBC loan	6.13575	16.4349	15.6114	13.8294	12.0474	10.2654	8.4834	6.7014	4.9194	3.1374	1.5374	1.5374
Total	40.2	107.7	102.3	90.7	79.0	67.3	55.6	43.9	32.2	20.6	8.9	8.9

IRR Calculations

Year 1 Year 2 Year 3 Year 4 Year 5 Year 6 Year 7 Year 8 Year 9 Year 10 Year 11 Year 12

Year	Income	Expenditure	Profit/Loss
1	32.2	564.2	-532.0
2	249.31	1024.9	-845.6
3	613.61	421.4	192.2
4	652.03	468.9	183.1
5	743.29	529.5	213.8
6	743.29	445.9	297.4
7	743.29	435.5	307.8
8	743.29	424.6	318.7
9	743.29	413.7	329.6
10	743.29	402.9	340.4
11	743.29	392.0	351.3
12	743.29	383.9	359.4
			1516.1

at 11%

Keys

- a1 - Calving interval - 12 months
- a2 - Calving interval - 12 months
- a3 - Female calf mortality - < 5%
- a4 - Adult mortality - 1%
- a5 - Cow equivalent = Calves 25%, Heifers 50%, Pregnant Heifers 100%
- a6 - Lactation yield - 6000 liters/cow
- a7 - Present cows will be replaced by importing animals in first 2 years
- a8 - Male calf mortality - < 2%
- a9 - Manure - 3kg/animal /day
- a10 - Farm gate price of milk - Rs 50.00 /liter
- a11 - Price of a pregnant heifer - Rs 125,000 Cullled cow - Rs 60,000
- a12 - Price of a 14 days old bull calf - Rs 8,750
- a13 - Price of manure - Rs 4,000/mt
- a14 - Carrying capacity - 2.5 animals /acre
- a15 - 75 sq.ft/cow equivalent
- a16 - Price of an imported animal - US\$ 2300 (1US\$ = ₹108.00)
- a17 - Rs 11256/animal
- a18 - Cost - Rs 125, 000/acre with solar water pump
- a19 - Cost - Rs 800/sq.ft.
- a20 - Cost - Rs 2,000,000/km
- a21 - Price Rs Mn 33.2/unit
- a22 - Price Rs Mn 5.1/unit
- a23 - Price Rs 300,000/unit
- a24 - Price Rs Mn 4.9/unit
- a25 - Price Rs Mn 9.8/unit
- a26 - Cost - Rs 100,000/km
- a27 - Cost - Rs Mn 12.4/unit
- a28 - Cost - Rs 280,000/unit
- a29 - Cost - Rs Mn 3.2/unit
- a30 - first 6 liters on fodder, after that 0.5 kg feed for every liter of milk, overall 5 kg /cow equivalent
- a31 - 30 grams /animal /day
- a32 - Ration - poonarice bran 1:2, Price of a mixed ration - Rs 30.00/kg
- a33 - Price Rs 100/kg
- a34 - Price Rs 2000/cow equivalent/y,ar
- a35 - Price Rs 1/kg
- a36 - Cost - Rs 10/sq.ft.
- a37 - Cost Rs 150,000/km/year
- a38 - 2000/cow/year
- a39 - Price Rs 1000/cow year/year
- a40 - Rs500/person/day & 50 cow equivalent/man day
- a41 - 2%
- a42 - Rs 10,000/acre/year
- a43 - Grace period 2.5 years , Repayment period - 9.5 years
- a44 - EFIC - 7.2%, HSBC - 9.0%

2009
2009

36

Economic Feasibility Report of Cattle Importation

Importation of 15,000 Cattle Project

Phase 1 ; Importation of 2,000 Cattle for the NLDB Farm at Bopaththalawa

Ministry of Livestock Development

45, St. Michaels` Road, Colombo - 03,
Sri Lanka.

24 March 2009

Pop
Rita

Co

156

36a

Importation of 15,000 Cattle Project

Phase 1 : Importation of 2,000 Cattle for the NLDB Farm at Bopaththalawa

Table of Contents

	Page
1. Introduction	02
2. Study Objectives	02
3. Study Team	03
4. Methodology	03
5. Importation of 15,000 Cattle	04
6. Evaluation of the Cattle Importation Project; Phase 1; Importation of 2,000 Cattle for the NLDB farm at Bopaththalawa	05

1. Introduction

Expression of Interests (EOI) was called by the Ministry of Livestock Development (MLD) to import 15,000 dairy animals to farms of National Livestock Development Board (NLDB). Sri Lanka, spread over a 05 years, as a package consisting of breeds of dairy animals with necessary inputs and services required for capacity building of those farms with financial proposals on a turn key basis.

The Cabinet of Ministers in Sri Lanka appointed a negotiation committee (CANC) to evaluate proposals received by the MLD and make recommendations to relevant authorities in this regard.

A special committee was appointed by the CANC to study the economic feasibility of importation of cattle to NLDB farms.

This study considered a range of issues related to the economic feasibility and the income enhancement capacity of Bopaththalawa and Dayagama farms of NLDB by importing 1,500 cattle to those farms. Special attention was given to issues related to technical aspects, cost-effectiveness, profit margin, and also to the socio economic impact on local businesses, creation of employment opportunities, income generation, import substitution, attacking under-nutrition and rural development. .

2. Study Objectives

- Evaluation of the financial feasibility including profitability
- Evaluation of the direct production impact
- Evaluation of the direct macro level economic impact
- Evaluation of the socio - economical impacts on community

3. Study Team

The study was conducted by the Economic Feasibility Study Committee (EFSC) appointed by the CANC as mentioned above. Following 05 officers served in this committee:

- 3.1 Mr. M.C. Gamage, Project Finance Manager, Small and Medium Enterprise Development Project, Ministry of Enterprise Development and Investment Promotion / EFSC Chairman.
- 3.2 Dr. A.O. [redacted] dithuwakku, Additional Secretary (Livestock Development), Ministry of Livestock Development / EFSC Member.
- 3.3 Dr. Chandrawansa Pathiraja, Chairman, National Livestock Development Board / EFSC Member.
- 3.4 Dr. B.H.W.M.U.S. Bandara, Director (Livestock Planning), Ministry of Livestock Development / EFSC Member.
- 3.5 Mr. M.S. Anuruddha, Accountant (Supplies), Ministry of Livestock Development / EFSC Member.

4. Methodology

4.1 The study was conducted through;

- Literature review covering the major documents, including EOI document, EOI proposals submitted by 04 agencies, reports of the Cabinet Appointed Project Committee (CAPC) on importation of 15 000 dairy animals, primary and secondary data available at MLD, Department of Animal Production and Health (DAPH), NLDB farms in Bopaththalawa, Dayagama, Nikawearatiya, Galpokuna farm complex, Andigama, Marandavila and Siringapatha and the Monitoring Division of the NLDB, NLDB circulars, Annual Reports of the Central Bank of Sri Lanka, MLD, DAPH & NLDB

- 264
- Interviews and consultative meetings with relevant officials of MLD, NLDB, DAPH, Provincial Departments of Animal Production and Health (PDAPH), Sri Lanka State Veterinary Surgeons' Association, Dairy Farmer Organisations, Private Sector Institutions involved with Dairy Industry in Sri Lanka and Dairy Farmers

4.2 Gathered information and data were analyzed by using following economic indicators

- Pay Back Period
- Net Present Value (NPV)
- Internal Rate of Return (IRR)
- Brake Even Analysis
- Profit Maximization point Analysis (MR = MC Analysis)
- Cash Flow Analysis

5. Importation of 15,000 Cattle

5.1 Background

Acute shortage of quality dairy animals in the country has hampered the development of the dairy industry in Sri Lanka. Many institutions in the public as well as private sector have shown a great interest in investing in the dairy industry. The huge demand for dairy animals in the country, and the urgency to address the shortage of dairy animals led the seeking of approval of the cabinet of ministers of the Government of Sri Lanka to import fifteen thousand (15,000) dairy animals, in stages. The Cabinet of Ministers has already approved to import one thousand five hundred (1,500) animals at the initial stage and call for Expressions of Interest to supply animals as a package consisting of necessary inputs, services and financial components. The Balance of thirteen, thousand five hundred (13,500) animals will be imported in stages during the next 5 years.

Therefore, proposals for Expression of Interest (EOI) were invited from interested dairy animal suppliers for the supply of fifteen thousand (15,000) dairy animals, over a period of five (05) years, as a package, consisting of breeds of dairy animals specified in Part II of this document, with necessary inputs and services required for capacity building of livestock farms, together with financial proposals, on a turn - key basis.

5.2 Objectives

- Introduction of new genes to enhance the production potential of the national herd
- Partial replacement of present nucleus herd
- Minimizing shortage of dairy animals
- Capacity building of the farms of the NLDB to undertake rearing of high producing dairy animals

5.3 Target

Importation of fifteen thousand (15,000) animals within five (05) years

5.4 Project Period

This program expects to obtain a loan and settle it with in twelve years. Hence Project period of this program is twelve years

6. Evaluation of the Cattle Importation Project Phase 1; Importation of 2,000 Cattle for the NLDB Farm at Bopaththalawa

6.1 Compilation of Cash Flow of NLDB Farm at Bopaththalawa

CANC & CAPC jointly appointed two technical committees to finalize development requirements of NLDB farm at Bopaththalawa Cash flow of this farm was prepared for the project period of twelve (12) years (Annexure i)

6.2 Economic Evaluation

Pay back period, NPV, IRR, Brake even point and Profit maximization level were calculated separately for Bopaththalawa farm considering the prevailing prices of the national and international markets. Findings are given in Table 1.

Table 1 –Economic Evaluation of NLDB Farm at Bopaththalawa

Farm	Pay Back Period (years)	Positive Cash Flow Balance	IRR	Brake Even Point	Profit Maximization Level
Bopaththalawa	10	from 3 rd year onwards	12.0%	500	2000

Brake even point of the Bopaththalawa farm indicates the required minimum number of animals to run this farm without any financial loss. Accordingly, Table 2 shows the minimum requirement of animals of this farm for brake even.

Table 2 – Minimum Requirements of Animals

Farm	Brake Even Point
Bopaththalawa	500

According to the recommendations of the two technical committees, it is possible to in house minimum number of animals required to brake even in Bopaththalawa. However, braking even is not sufficient for these farms as credit component of this program has to be settled with in twelve years. Therefore, number of animals required to make maximum profit is considered for Bopaththalawa Farm. Table 3 shows the requirement of animals of this farm for profit maximization.

Table 3 - Requirement of Animals for Profit Maximization

Farm	Profit Maximization Level
Bopaththalawa	2000

Table 4 – Economic Analysis of Housing 2,000 Dairy Animals in Bopaththalawa Farm.

No	Economic Indicator	Value
01	Pay back period	08 years
02	IRR	12 %
03	Positive annual cash flow balance	from 02 nd year onward

Total investment of this program for Phase I is 12,944,058.64 US \$. According to the above findings this investment can be recovered with in 08 years.

Cash flow of this program will become positive from 02nd year onward. It has a capacity to make 14.4 million US \$ net profit after settling all its financial commitments with in the project period.

6.3 Macro Economics and Social Impact of the Cattle Importation

This program by importing 2000 dairy animals to Bopaththalawa farm will produce 123 million liters of milk during the project period and 12 million liters annually thereafter. Hence this program will help to save 88.6 million US \$ worth of foreign exchange during the project period and 17.28 million US \$ annually thereafter.

This program will help to give high producing dairy animals to 9,600 smallholders in rural areas including women during the project period and 1000 families annually

thereafter. Beneficiaries of this project will be able to produce a minimum of 10 liters a day from the second year of receiving these animals. Hence, they will be able to earn 12,000 rupees additional monthly income from this program while fulfilling their household milk requirements. Therefore, program contributes immensely for poverty alleviation, reducing under nutrition, economic empowerment of rural poor including women.

Considering all above factors, the EFSC recommends the economic feasibility and the financial viability of importing of 2,000 dairy animals for the NLDB farm at Bopaththalawa.

Dr. U.S. Bandara
Director (Livestock Planning)
Ministry of Livestock Development

අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලය
 அமைச்சரவை அலுவலகம்
 OFFICE OF THE CABINET OF MINISTERS

NET DECISION අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය அமைச்சரவைத் தீர்மானம்

1 : ජනාධිපති ලේකම්,
 අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්,
 ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන, ආර්.ක.
 ළමා කරුණ හා සං.ක./ලේ.
 මුදල්/ලේ.
 විගණකාධිපති,
 මගේ අංකය: අමප/15/0600/631/011-1
 2015 මැයි මස 28 දින.

03/3F

ක්‍රියා කළ යුතු : සමාජ සේවා, සුබසාධන හා පහසු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.

කීර්තිගව් ආනයනය (ගැටීමක් වැරදි සැටවුන්) - 02 අදියර

(සමාජ සේවා, සුබසාධන හා පහසු සම්පත් සංවර්ධන ගැටුම්කරු ඉදිරිපත් කළ 2015-05-18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන)

2015 මැයි මස 20 දින පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹි තීරණයක් අවධානයට ගෙන සඳහා මේ සමඟ එවා ඇත.

ධනලිච්චි, එම්.කී.එස්.ප්‍රනාන්දු
 අතිරේක ලේකම්.

අ.කලේ/එස්.අබේසිංහ
 අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්.

(අ) න්‍යාය පත්‍රයේ විෂයයන්:

(i) අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා - සාමාන්‍යා:
 29. අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 15/0600/631/011-1 වූ, "කීර්තිගව් ආනයනය (ගැටීමක් වැරදි සැටවුන්) - 02 අදියර" යන මෑයෙන් සමාජ සේවා, සුබසාධන හා පහසු සම්පත් සංවර්ධන ගැටුම්කරු ඉදිරිපත් කළ 2015-05-18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන - (අමප අංක 15/0204/631/011 පිළිබඳව වූ 2015-03-18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අදාළ) ඉහත සටහන මුදල් ගැටුම්කරු මගින් නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදී. - මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී:

- (i) සටහනට යා කොට කිසි, 2015-03-18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි පත් කළ නිලධාරී කමිටු වාර්තාවේ නිරීක්ෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සහ අනුමැතිය ලබා දීම; සහ
- (ii) මුදල් ගැටුම්කරු මගින් නිරීක්ෂණ සැලැස්වලට පිටුපසට පිටුපසට සහ සමාජ සේවා, සුබසාධන හා පහසු සම්පත් සංවර්ධන ගැටුම්කරු මගින් නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදී. - මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, පහත සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී:

264

මුදල් අමාත්‍යාංශය
මුදල් අමාත්‍යාංශය
MINISTRY OF FINANCE

මුදල් අමාත්‍යාංශය, කොළඹ 01.
ශ්‍රී ලංකාව

මුදල් අමාත්‍යාංශය, කොළඹ 01.
ශ්‍රී ලංකාව

The Secretary, Customs &
Sri Lanka

දුරකථන : 047-11-244000
දුරකථන : 047-11-244000
ෆැක්ස් : 047-11-244050

ෆැක්ස් : 047-11-244050
ෆැක්ස් : 047-11-244050

වෙබ් අඩවිය : www.treasury.gov.lk
වෙබ් අඩවිය : www.treasury.gov.lk

ඔබේ අංකය : DFD/CO/2015/22

ඔබේ අංකය : Your No.

දිනය : 2015.05.20

අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන
මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් නිරීක්ෂණ

අමාත්‍යාංශය : සමාජ රක්ෂණ, සුභසාධන හා සෞඛ්‍ය සේවාවන් සංවර්ධන

අවසරය හා දිනය : කිරි ගව ආනයනය (ගැබ්සන් වැස්සි පැවැත්) - 02 අදියර
2015.05.13

සටහනේ අර්ථය : සමාජ සේවා, සුභසාධන හා සෞඛ්‍ය සේවාවන් සංවර්ධන
අමාත්‍යාංශය විසින් කිරි ගව ආනයනය (ගැබ්සන් වැස්සි
පැවැත්) - 02 අදියර මැදිහත් වී සිටින ලදී. 2015.03.04
දිනැති අංක MSS/CM/11/2015 දරණ අමාත්‍ය මණ්ඩල
සටහන සම්බන්ධයෙන් 2015.03.18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල
දැන්වීමේ කිරීමේ පරිදි දැක්වූ අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවේ
සඳහන් අංක 01 සිට 05 දක්වා වූ යෝජනා අධ්‍යයනය කර
වාර්තා කිරීම සඳහා පත්කළ කමිටුව විසින් එක් එක් යෝජනා
සම්බන්ධයෙන් ගත් ත්‍රිකාරණ පහත පරිදි වේ.

මෙහි නව වාර්තාව
සටහන

අමාත්‍ය
සභාවේ
විෂයය

1. ඊළඟම ජවහරික දේශගුණයට ගැලපෙන (ඉතාලි
යෝජිත කිරි දෙනුන්ට වඩා) කිරි දෙනුන් වර්ගයක් ලබා
ගැනීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳව සම්ප්‍රදායිකව
කොන්දුන් සැපයීමකරුවන් සීමාසහිත වෙළඳාමේ රුරල්
එක්සත්වර්ගී පුද්ගලික සමාගම් හා ඔවුන්ගේ දේශීය
ක්ෂේත්‍රීය පිටිසහිත ආයතනවලින් කමිටුවේ සභා
සාමාජිකයන් සමඟ ද මෙහි වන විට අදාළ කටයුතු සම්පූර්ණ කර
ඇති බැවින් ගැනීම් සඳහා වෙනත් කිරීමේ එකඟ විය.
BOQ පන සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කළ ද එහි කාර්යයන්
නිමග් ඇති බැවින් ද වෙනත් කිරීමට නොහැකි බව
දක්වන ලදී.

අමාත්‍යාංශයේ
2017 නව වාර්තාව
2017 නව වාර්තාව
2017 නව වාර්තාව
2017 නව වාර්තාව

2. කාන්තා සේවා සඳහා සිවු වසර 05 ක
යෝජනා කාලය 2016 වසර වන විට අවසන් වීමට ඇති
බැවින් එම ව්‍යාපෘතිය පවත්වා ගෙන යාම සඳහා හිතකර
නොවූ බැවින් හැරවන වසර 03 කින් දීර්ඝ කර ගැනීමට
සාකච්ඡා කරන ලදී. එමදී සභා වසරක කාලයක් එනම්
2017 දක්වා කාන්තා සේවා ලබා දීම සිදු කිරීමට
කවින් වසර 02 ක් (2019) දක්වා පුළුල් කළ යුතු බව
දීර්ඝ කාලීන එකඟ වී ඇත.

2015

සමස්ත වශයෙන්
සුදාසනාමය
1/1/2015

වග

මෙම කාර්ය වාර්තාව
අනුමතය
සමස්ත

මෙම කාර්ය වාර්තාව
හි කාර්ය ?
හි අනුමතය
හි කාර්ය ?

3. අංක 01 හි යෝජනාව පිළි අප දේශගුණයට වඩාත්
ලැද්දෙන පරිසර වර්ගයේ දෙනුන් වැඩ ප්‍රමාණයක් ලබා
දීමට එකඟ වූ අතරම දෙනුන් යෝජනා ගැනීමේ දී වැඩි
ප්‍රමාණයක් පරිසර වර්ගයේ දෙනුන් සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා
දීමට සමාගම එකඟ විය.

4. දෙවන අදියරේ පළමුවන කොටසට ලබන සතුන් 1,250
සඳහා හුදාසනාම කර ඇති සතුන්ගෙන් ද සම ප්‍රමාණයක්
ගැලපෙන සතුන්ගෙන් යෝජනා ගැනීමට අවස්ථාව සලසා
දෙන ලදී. ඊළඟට කොටසට ලබන සතුන් 1,250 ක් ගැනීම
ලබාදීම ප්‍රමාණයක් පරිසර වර්ගයේ සතුන්ගෙන් ලබා දීමට
කටයුතු කරන බව සමාගම විසින් දන්වා ඇත.

5. මෙම වාර්තාවේ සඳහා ණය මුදල් ලබා ගැනීමට කටයුතු
කළ අවස්ථාවේ දී එම ණය ආපසු ගෙවීම සඳහා ජාතික
පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය සමඟ එකඟතාව මත සිදු
කරන ලදී. ඒවා බැවින් හා වාණිජමය ආයතන සඳහා රජය
විසින් මෙවැනි විශාල වියදමක් දැරීම ප්‍රතිපත්තිමය
විගණයන් එකඟ විය නොහැකි බැවින් මෙම වාර්තාවේ
සඳහා වූ ණය සේවාවන් සඳහා ජාතික පශු සම්පත්
සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් දායකත්වය දැරීම ප්‍රමුඛ
යන්න භාණ්ඩාගාරයේ මතය වන අතර 2014 වසරේ සිට
ජාතික පශු සම්පත් මණ්ඩලය විසින් ණය ගෙවීම සඳහා
දායකත්වයක් ලබා දෙන බැවින් (රු. මිලියන 16 ක් දැනට
ගෙවා ඇත.) මෙම ණය මුදල් ගෙවීම කළ යුතු ආකාරය,
දායකත්වය ප්‍රමාණ වාර්තා අධ්‍යයනයකින් දැනුවත්
ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය ද
ගණාධිකාරියෙන් යුත් විභාග කමිටුවක් විසින් ඉදිරියේ දී
භීරණය කිරීමට යෝජනා කරමු.

කමිටුවෙන් ඉදිරිපත් වූ අතිකාරී යෝජනා

1. විදියගම ගොවිපල කුල සතුන් දිරික් කාලීනව පවත්වා
ගැනීමට කටයුතු කරන්නේ නම්, කෘත්‍රීම පාරිසරික
කන්ස්ට්‍රක්ෂන් කළ මෙම සතුන් ඇති කිරීමට විදුලිය සඳහා
වැය වන පිරිවැය අවම කරලීමට සුදුසු විකල්ප
ක්‍රමවේදයක් භාවිතා කරමින් විදුලි ජනනය (ක්‍රමය
ශක්තිය) සඳහා පවර්ගලික අංශයෙන් අයෝජනා
කිරීමේ ගැනියාව සලකා බැලීම.
2. මෙම වාර්තාවේ පළමු හා දෙවන අදියරයන්ගේ
කාර්යයන් අධීක්ෂණය හා මෙහෙය වීම සඳහා වෙනම
මෙහෙයුම් ඒකකයක් දැනට විෂය භාර අමාත්‍යාංශය,
ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය, යන්ත්‍ර
න්වයාදන හා සංවිධාන දෙපාර්තමේන්තුව, වෙලාර්ඩ් රූරල්
එක්ස්පෙරිමේන්ට් සුද්ගලික සමාගමේ හා මුදල්
අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන්ගෙන් යුතුව පත් කිරීම සහ
එහි මූල්‍ය කළමනාකරණය සඳහා එනම් ඇස්තමේන්තුවේ
F කාණ්ඩය යටතේ ඇති අංක 34 සිට 37 දක්වා වූ මානව
සම්පත් සංවර්ධනය, වැඩසටහන්ගනු දැක්වෙන විදුලි,
අමතර කොටස් ද ඇතුළු ගොවිපල නඩත්තු කිරීම (වසර

සමස්ත වශයෙන්
සුදාසනාමය
සමස්ත ?

වෙන වෙන

2) සහ කාන්තාවක පවත්වා ගැනීම හා සංවිකා කොමසාරිස්වරයා (වසර 2) විද්‍යුත් මෙහෙයුම් කමිටුවේ නිර්දේශ පරිදි පවත්වා ගැනීම.

කමිටු නිර්දේශය

සමුදායීය පුහුණුව හා සහභාගී කළ සේවා ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ වන දේශීය කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම, ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ නායකත්වය යටතේ සංවිකා වැඩ කිරීම, දැයේ ආරක්ෂා කිරීම හවුලක් හොවින්ට ලබා දීම ඉටු වන කමිටු විශාල වශයෙන් ලාභ ඉපයීමට තරම් මුද්‍රා ප්‍රයත්නයක් අපේක්ෂා කළ නොහැක. එහෙත් ජාතික අවශ්‍යතාවයක් වන මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බැවින් හා දැනටමත් එය ආරම්භ කර දළ වශයෙන් සියයට 50 ක මුද්‍රා ප්‍රගතියක් හා සියයට 80 ක භෞතික ප්‍රගතියක් ලබාගෙන ඇති බැවින් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ අධ්‍යයනාත්මක අනතුරුව කමිටුව විසින් 2015.03.18 දින ඉදිරිපත් කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහනෙහි සඳහන් පෝජනා 05 පිළිබඳව ඉහතින් ඉදිරිපත් කර ඇති පැහැදිලි කිරීම් සහ කමිටුවෙන් ඉදිරිපත් වූ පෝජනා සඳහා සඳහා ද අවධානය යොමු කරමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ඉදිරියට ක්‍රියාත්මක කිරීම පෝෂ්‍ය බව නිර්දේශ කරමු.

→ කමිටු නිර්දේශය
ලාභ ඉපයීමක්
? අදහස තිබේ
වි.ස. 4 වසරට
ආවුණි නමුත්
4 වසරට පසුව
නිකුත්.

නිරීක්ෂණ

කමිටු නිර්දේශය සමඟ එකඟ වෙමි.

මකගේ වුවද, මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේදී ණය ආපසු ගෙවීම සඳහා ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය සමඟ එකඟතාවය මත සිදු කරන ලද්දක් වුවද අදියර 1 සඳහා ලබාගත් විදේශීය ණය ප්‍රමාණය වන ඇ.ඩො. මිලියන 12.9 සඳහා ප්‍රතිණය ගිවිසුමකට (On Lending Agreement) එළඹි නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. එබැවින්, එම ණය ආපසු ගෙවීම පිළිබඳ වගකීම ගනා භාණ්ඩාගාරය වෙත පැවරේ.

මුදල් නිකුත්
වි.ස. 4 වසර
නිකුත් කරන
නිකුත්.

අදියර 2 ක ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබාගත් ණය වූ ණය ආපසු ගෙවීම පිළිබඳව ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය මහා භාණ්ඩාගාරය සමඟ එකඟතාවයකට පැමිණිය යුතුය.

වි.ස. 4 වසර
නිකුත් කිරීම
පෝෂ්‍ය බව
නිකුත්.

මෙම ව්‍යාපෘතිය වැඩි වශයෙන් වඩාත් ප්‍රසූත ව්‍යාපෘතියක් බවට පත් කිරීම සඳහා ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

[Handwritten Signature]

රවි කරුණානායක, ප.ම.
මුදල් අමාත්‍ය

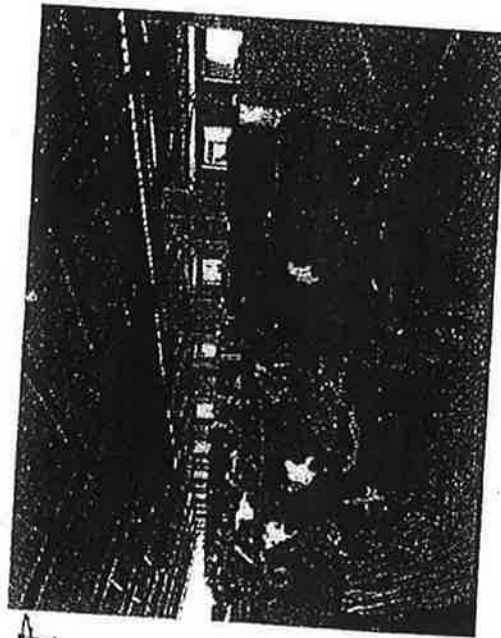
අදියර 1 ට පැහැදිලි
නිකුත්
අදියර 2 ට පැහැදිලි
නිකුත්.

Importation of Cattle

1. Pregnant Jersey Crosses F1 - 1500

- 2-6 months pregnant
- Average weight 350kg
- Average liter 15-20
- Sound in condition with no physical defects
- Vaccinated as per protocol requirements

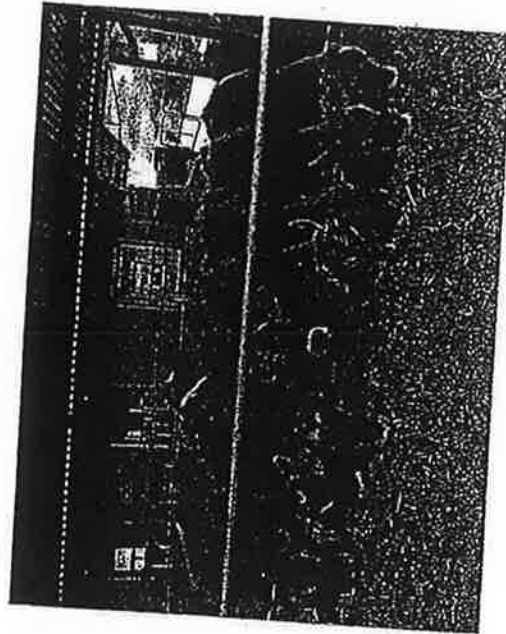

[Handwritten signature]

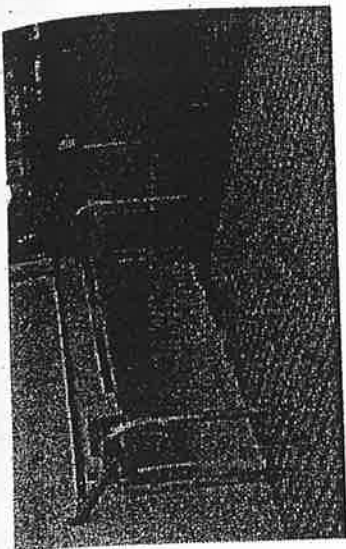
[Handwritten signature]

2. Pregnant Jersey - 1000

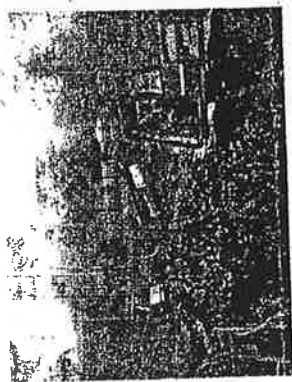
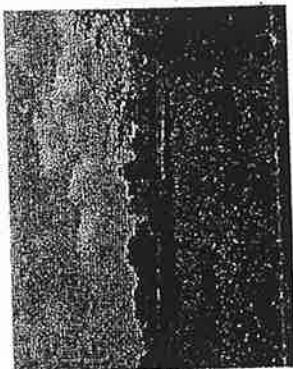
- 2-6 months pregnant
- Average weight 320kg
- Average litre 15-20
- Sound in condition with no physical defects
- Vaccinated as per protocol requirements

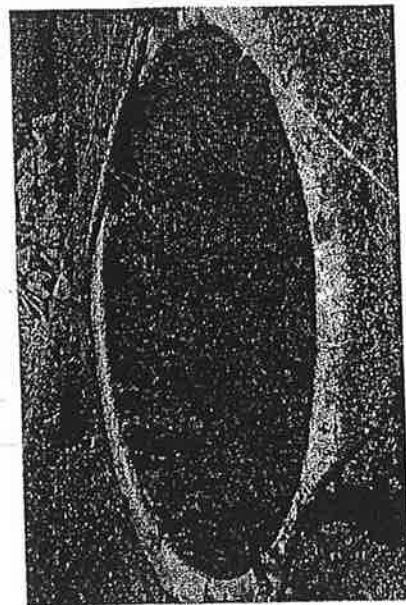
23. *Improvement to Water Supply Unit*
Supplying to cattle sheds
Supplying to Milk Parlour
Design and Supplying water Distribution

24. *Dredger & Cleaning Tanks /Rehabilitation of Water Facility*

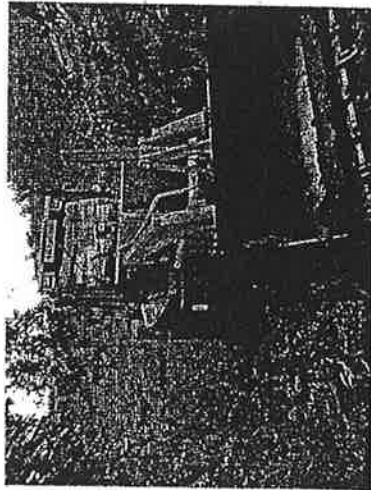
25. *Agro Wells or Tube Wells*

20 & 40. TRACTOR WITH TRAILER
 Brand New Standard 4 Wheeled Tractor, 75hp With Power Steering & Sun canopy

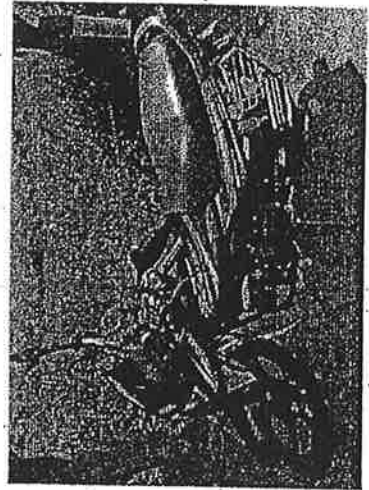

21. Backhoe Loader
 Standard Engine Power 90 Hp with Bucket

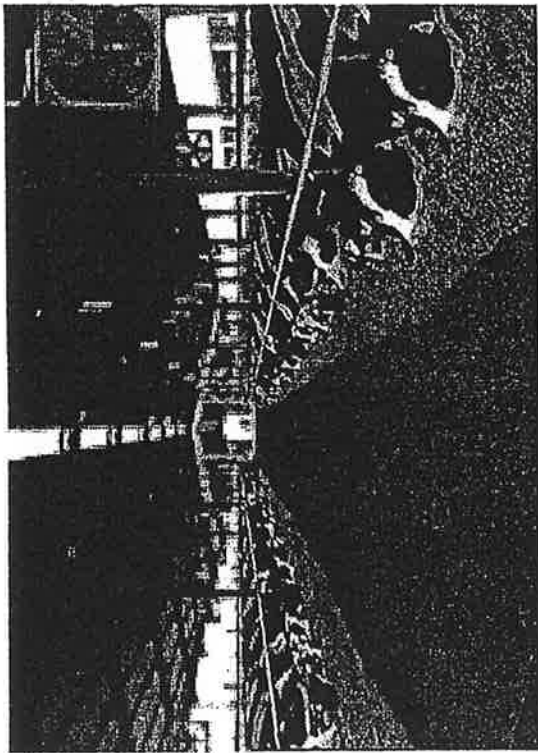
22. Motor Cycle

Engine type	Single cylinder
Capacity	125 CC
Fuel System	Carburetor
Starter	Electric
Make	Hero Honda
MODEL	Super Splendor
COUNTRY OF ORGIN	India
CAPACITY	12500
STARTING	Kick/Self
WHEEL	Alloy
BRAKE (Front)	Drum

28. Cooling Cattle Sheds

Construction of New sheds to accommodate 2500 Nos. free stall system with the cooling fans

[Handwritten signature]

26. Improvements to the Building / Sheds

Improve existing sheds to:

Silage Bunkers

Feeding Sheds

Calf Sheds

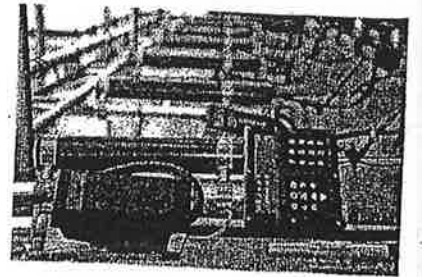
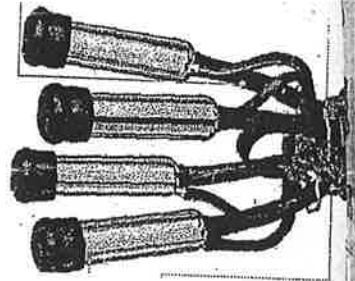
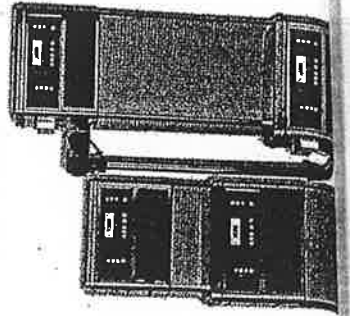
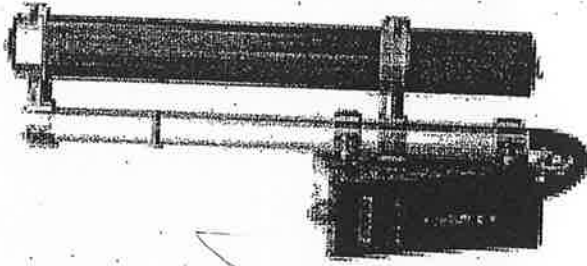
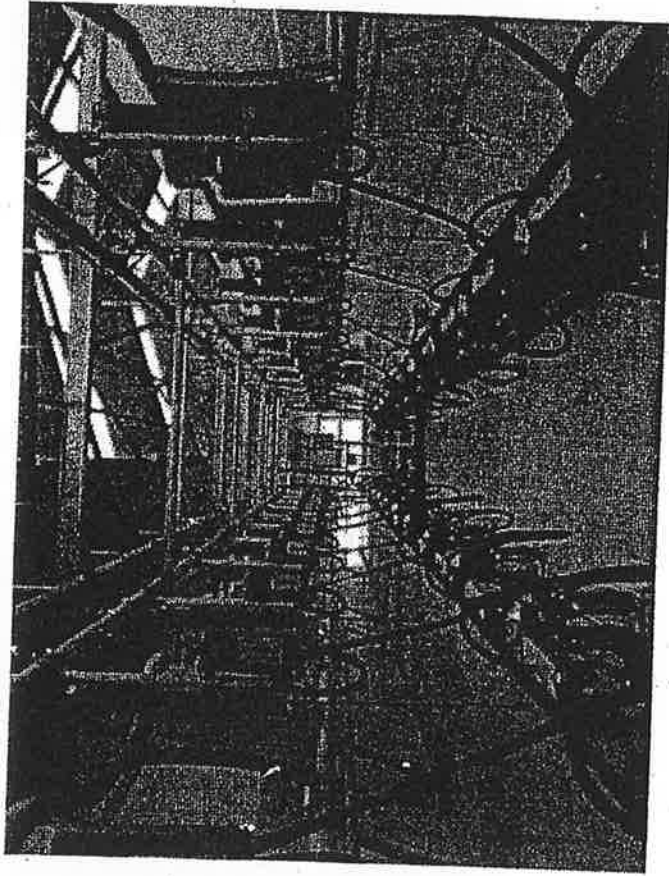
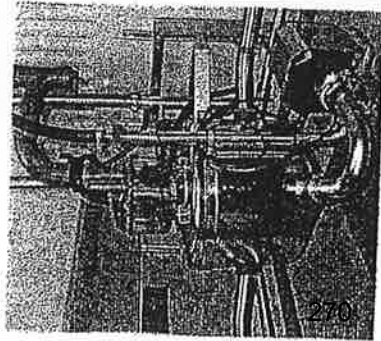
27. Improvements to the Roads
5 Km within farm graveled with suitable drain system

Milk Parlour

3. Milking Machines:

- 16x2x3 or 12x2x4 or 96 Nos milking machine

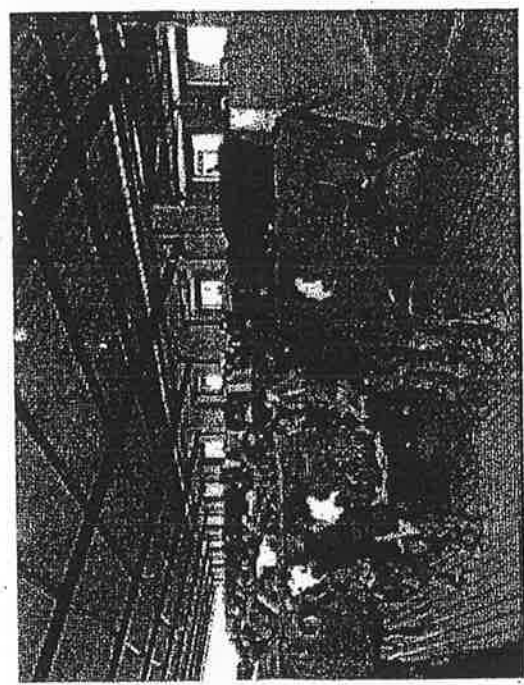

[Handwritten scribbles]

Importation of Cattle

1. Pregnant Jersey Crosses F1 - 1500

- 2-6 months pregnant
- Average weight 350kg
- Average liter 15-20
- Sound in condition with no physical defects
- Vaccinated as per protocol requirements

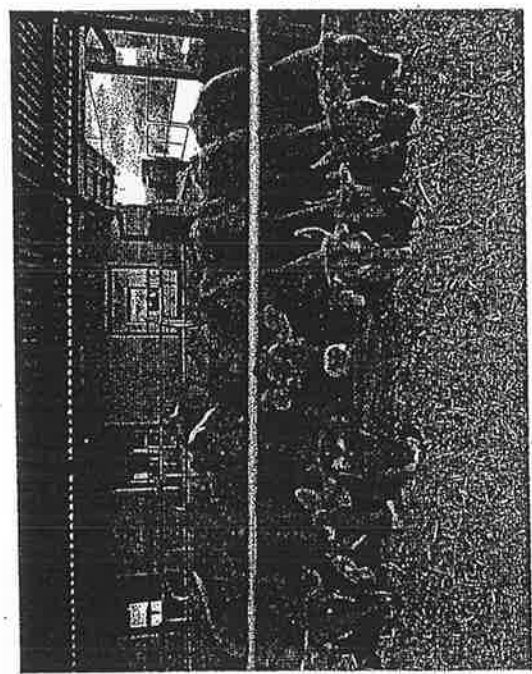

Handwritten signature or initials.

271

2. Pregnant Jersey - 1000

- 2-6 months pregnant
- Average weight 320kg
- Average litre 15-20
- Sound in condition with no physical defects
- Vaccinated as per protocol requirements

Handwritten signature or initials.

21940 22

අලුත් 22

21
22

Minute of the Project Preliminary (PC) for the "Importation of Dairy Animals -Stage -II"

Name of the Preliminary Committee		PC	Name of the Procurement Entry		
Importation of Dairy Animals Stage -II					
Meeting No:	02 90	Date	29.04.2013	Purpose	Technical Consultation
Members Present					
PC Members			Technical Advisers		
<p>1. Dr. (Ms) P. Wijewantha - Chairman Additional Secretary (LD) Ministry of Livestock and Rural Community Development</p> <p>2. Dr.W.K.de Silva, - Member Director General Department of Animal Production & Health</p> <p>3. Mr. P. Liyanage - Member Director(Engineering) (Proposed) PHDT</p>			<p>1. Prof. Asoka Gunawardana Senior lecturer (Animal Science) Faculty of Agriculture University of Ruhuna</p> <p>2. Dr. A.D.N. Chandrasiri Consultant (Animal Breeding) National Livestock Development Board</p>		
Excused					
Ms. MAG Thushari Assistant Director Dept. of National Planning					
Documents Tabled:					
Importation of Dairy Animals Stage-II-Ridiyagama - Project proposal submitted by Wellard Rural Exports Pty Ltd					
Introduction					
Dr. P. Wijewantha briefed the committee that two Animal Breeding experts were invited to obtain technical recommendations for the committee on the suitability of breeds for the Stage II of the Project - Ridiyagama.					
Technical advisers explained their observations and comments_ as follows:					
<p>a. Ridiyagama farm is located in the low country Dry Zone. Thus, hot and humidity problem would adversely affect the animal behavior/growth and thereby production performances if suitable breeds are not selected.</p> <p>b. The purpose of maintaining temperate x temperate cross bred dairy cattle (Frisian x Jersey</p>					

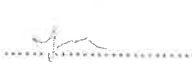

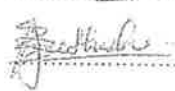
- c. Friesian breed is not recommended for the Dry Zone. The Breeding Policy Guidelines formulated by the DAPH in consultation with Animal Breeding Experts in Sri Lanka, does not recommend rearing Friesian breed or Friesian x Jersey crosses in the Dry Zone.
- d. Furthermore, the benefits of proposed improved housing under the intensive management system, practicability and sustainability of such interventions under Sri Lankan conditions are highly doubtful.
- e. Pure Jersey breeds, to some extent, would be able to tolerate adverse climatic condition in the proposed location (Ridiyagama Farm) than the Friesian Jersey crosses. However, some problems that could arise in these breeds would be vulnerability to tick manifestations, fertility problems and weight losses.
- f. As such best option for Ridiyagama farm would be Temperate x Zebu crosses, Australian Friesian Sahival or Zebu breeds.
- g. To facilitate the Stage II of the Dairy Cattle Importation programme, Pure bred Jersey animals already imported and reared in upcountry farms could be transferred to Ridiyagama farm as these animals would have been already adopted to local conditions. Accordingly, animals intend to be imported could be maintained in upcountry farms.

PC Decisions

- a. The Project committee is in agreement with the recommendations made by Animal Breeding experts on the suitable breeds for the Ridiyagama Farm.
- b. It is proposed that the NLDB should look for most suitable locations/farms to accommodate pure breeds (Jersey) or cross breeds as proposed for the Stage II of the Project. As proposed in the original proposal, NLDB shall adhere to the farms agreed in the original document.
- c. Further, as NLDB is the main party of the agreement NLDB should assure that they will rear these animals cost effectively.
- d. It is essential that supplier should provide breeding records of the Heifers and the studs that they bred with to plan out and implement the breeding programme for imported animals, their followers and thereby to reap the real benefits of the dairy cattle importation programme.
- e. Mr. P. Liyanage, Consultant Engineer, the new member proposed for the PC would review the civil works and respective BOQs quoted in the proposal and would submit his recommendations to the committee.
- f. The report submitted by the NLDB after reviewing the project proposal was tabled at the meeting. Since pasture development and concentrate feeding has not included in the original project document, the PC is of the opinion **274** the request made by the NLDB for additional

214

31

Name	Capacity	Agree with the Above Decisions (Yes/No)	Signature
1. Dr. (Ms) P. Wijewantha	Chairman	Yes	
2. Dr. W.K. de Silva	Member		
3. Mrs. M.A.G. Thushari	Member	Yes	
4. Mr. P. Liyanage	Member		

72990 - 18

82990 - 23

PC

අමුණුම 23

23

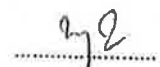
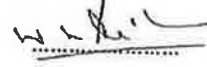

Minutes of the meeting held on the Project Committee on Importation of Dairy Animals Stage -II

Meeting No	Date	Time	21 05 2013	Purpose	Review of Technical Consultation on appropriate breeds and suitable farms in the NLDB
Participants					
<p>1. Dr. (Ms) P. Wijewantha - Chairman (PC) Additional Secretary (LD) Ministry of Livestock and Rural Community Development</p> <p>3. Dr.W.K.de Silva - Member (PC) Director General Department of Animal Production and Health</p> <p>6. Mrs. M.A.G. Thushari, - Member (PC) Assistant Director Department of National Planning</p>					
<p>1. Introduction</p> <p>Outcome of the meeting held with Animal Breeding experts on the same day (21 May 2013) was reviewed by the committee and accordingly, following recommendations are made;</p> <p>2. Recommendations</p> <p>2.1. A total of 2500 pregnant heifers are expected to import from Australia under the Stage 11. The proposed distribution would be as follows:</p> <p>a. 1000 Nos Jersey x Friesian cross bred pregnant heifers:</p> <p style="padding-left: 40px;">Bopaththalawa Fam- 500 Nos Mahaberiyathenne Farm- - 500 Nos</p> <p>b. Following Nos could be accommodated in Ridiyagama farm subject to assurance given by the Exporter (Wellard Company)** :</p> <p style="padding-left: 40px;">Pure Jersey- 1000 No Jersey x Friesian cross- 500</p>					

in the kind of importation project. The project will be a long term project and the project will be a long term project. The project will be a long term project and the project will be a long term project. The project will be a long term project and the project will be a long term project.

2.1. Data with important details are reviewed, if necessary, an approval form will be given to further study systems adopted in Pakistan, its cost and feasibility and the sustainability.

- 2.2. All heifers intend to be imported to Sri Lanka (1000, Pure Jersey and 1500 Jersey x Friesian crosses) should be bred in Australia using pedigreed Sahival semen. Off springs of imported animals with the combination of temperate x zebu blood could then be made available to farmers in different agro-climatic zone of Sri Lanka.
- 2.3. All breeding records of pregnant heifers should be made available at the time of selection of animals.
- 2.4. NLDB should have a proper breeding plan for imported animals and their off springs, in parallel to Dairy Cattle Importation programme.
- 2.5. Infrastructure and pasture/fodder development activities should be completed prior to importation of animals.
- 2.6. Attention should also be paid by the project on the reusable energy as a cost saving method.

Name	Capacity	Agree with the Above Decisions (Yes/No)	Signature
1. Dr. (Ms) P. Wijewantha	Chairman	.....yes.....	
2. Dr. W.K. de Silva	Member	.....yes.....	
3. Mrs. M.A.G. Thushari	Member	.....yes.....	

Minute of the Project Preliminary (PC) for the "Importation of Dairy Animals –Stage –II Ridiyagama"- FINAL REPORT					
Name of the Preliminary Committee		PC	Name of the Procurement Entry		
Importation of Dairy Animals Stage –II					
Meeting No:	04	Date	20.06.2013	Purpose	Review of information
Members Present					
PC Members			Other		
<p>1. Dr. (Ms) P. Wijewantha - Chairman Additional Secretary (LD) Ministry of Livestock and Rural Community Development</p> <p>2. Dr.W.K.de Silva, - Member Director General Department of Animal Production & Health</p> <p>3. Mr. WWD Sarath Hyacinth - Member Chief Accountant Ministry of Livestock and Rural Community Development</p> <p>4. Ms. M.A.G. Thushari, - Member Assistant Director Department of National Planning</p>			<p>1. Mr. Johann Wasserman * Project Manager Wellard Rural Export Pty Ltd</p> <p>2. Mr. Eranga Cooray * Manager Wellard Rural Export Pty Ltd</p> <p>(* participated only for the preiiminary discussion to brief the PC on technical details)</p> <p>3. Mr. DAWP Liyanage - ** Director(Engineering) PHDT (**participated as the Advisor/Engineering as he has already tendered his resignation)</p>		
Document Tabled:					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Technical details provided by Wellard Rural Export Company, ▪ Report submitted D/ AB, DAPH following Visit to Australia ▪ Report of the minute CANC 					
1. Introduction:					
<p>Dr. P. Wijewantha, Chairman, PC briefed the committee on the Agenda items to be discussed. Representatives of Wellard Rural Exports have been invited for a preliminary discussion to brief the PC on the suitability of breeds for the Stage II of the Project – Ridiyagama, their experiences and proposed housing (cooling) system for animals.</p>					
2. Preliminary presentation					
<p>a. Mr. Johann Wasserman, Technical Expert from Wellard Rural Exports explained their experience on rearing temperate cattle breeds under hot humid conditions. He highlighted</p>					

that Ridiyagama farm is located in a different climatic range in the dry zone having a mild environmental conditions as farm is surrounded by large number of trees, adequate pasture and water resources. Further, countries such as Pakistan and Middle East successfully rear these temperate cattle breeds under very harsh environmental conditions than in Sri Lanka and, with improved housing (cooling) systems. Thus they emphasized that a similar system could well be implemented in Sri Lanka (Ridiyagama) successfully.

- b. To reduce heat stress during the day time open housing system will be provided for dairy cattle with adequate height and space. Automated ventilation system and automatically operated temperature sensitive water sprinkler system during feeding time will also be installed. Under this improved micro environmental conditions animals would be more comfortable.
- c. Wellard technical representative assured that optimum production potential could be obtained from temperate/temperate crosses at the Ridiyagama farm with the proposed housing (cooling) system. However, other environmental conditions such as proper feed and feeding, health management are equally important for optimum production performances.

3. Civil Engineering Work

Mr. DAWP Liyanage, Director, Engineering, PHDT explained that he has completed rate analysis of the civil works given in the project proposal. He informed the committee that rates given in the proposal are very much higher than the Sri Lanka conditions/rates. (Please refer to attached document; *Annex 1*).

4. Recommendations

By considering technical explanations given and documents forwarded by Wellard company, document submitted Dr DRTG Rathnayake, Director, Animal Breeding, DAPH following his recent visit to Australia (*Annex 11*) and recommendations given in the previous minute (PC minute 111) the committee made following recommendations.

- 4.1. Imported temperate and temperate cross breeds (Jersey, Jersey Friesian crosses) could be accommodated in Ridiyagama farm under improved housing (cooling) systems. As proposed in the PC minute 111, the composition could be as follows:

Jersey Friesian crosses - 1500

Jersey - 1000

- 4.2. PC is highly concerned about **performance of the imported animals**. Good feeding and management are equally important as suitable breeds and optimal climatic conditions. As NLDB is the major party of this project, there should be a strong commitment from them and they should ensure that these animals are managed properly to obtain maximum production potential.
- 4.3. Prior to inception of Cattle Importation Project an *economic feasibility study* has been done considering resource availability of NLDB farms selected for Phase 1 and Phase 11 of the project. Since phase 11 of the project has been re-located to Ridiyagama farm and recurrent costs for components such as electricity and water are expected to be about 10% higher

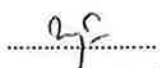
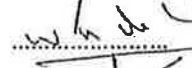
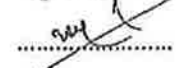

with the original estimates. PC wishes to highlight the CANC the necessity of carrying out such an exercise for Ridiyagama operation.

4.4. PC in agreement with the supplementary budget of Rs 119.5 Mn (Recurrent cost Rs 58.5 Mn; Capital cost Rs 61 Mn) furnished by the NLDB for development of pasture/fodder – (capital expenditure) and concentrate feeding (recurrent expenditure) for Stage 11-Ridiyagama. However, it should be noted that NLDB be in a position to bear additional costs (recurrent) expected for electricity and water under this project-new location. Thus close budgetary monitoring should be done involving cash flow of this project (stage11) with due consideration for loan –repayments.

4.5. As per engineer's rate analysis of the civil works, PC is of the opinion that CANC should pay attention on this at negotiation stage as rates given in the proposal are very much higher than the Sri Lankan rates.

4.6. PC wishes to bring the attention of CANC on the observations/ recommendations made by PC from its appointment (*Technical Evaluation Report dated 04 April 2013 , Sections 2.1-2.5 ; Annex 111, PC minute 111, Sections 2.2 -2.6 ; Annex IV*)

Name	Capacity	Agree with the Above Decisions (Yes/No)	Signature
1. Dr. (Ms) P. Wijewantha	Chairman	..... YES	
2. Dr.W.K.de Silva,	Member	..... YES	
3. Mr. WWD Sarath Hyacinth	Member	..... YES	
4. Mrs. M.A.G. Thushari,	Member	..... YES	

2008

පඤ්ඤාපත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය

කිරි ගවයින් ආනයනය

උක්ත කරුණ සම්බන්ධව මා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අංක 07/1043/352/012 දරන 2007.06.20 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය සහ 2007.06.27 වන දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේ දී ගන්නා ලද තීරණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමි. එහිදී ජාතික පඤ්ඤාපත් සංවර්ධන මණ්ඩලය සඳහා උසස් ආරයේ කිරි ගවයින් 15,000ක් අදිසර වශයෙන් සුදුසු විදේශ රටවලින් ආනයනය කිරීමටත්, පලමු අදිසර ලෙස කිරි ගවයින් 1,500ක කාණ්ඩයක් ගෙන්වීමේත් යෝජනාව මා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

(2) ඒ අනුව, කැමැත්ත දැක්වීමේ ප්‍රකාශයක් (EoI) කැඳවීමටත්, ඒ සඳහා ලැබෙන යෝජනා විශ්ලේෂණය කර තෝරා ගන්නා සැපයුම් කරුවන් අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත කිරිදේශ කිරීමටත් ජාතික ප්‍රසම්පාදන කාර්යාංශය විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා කර එකඟතාවයකට පැමිණීමේ කමිටුව (CANC) හා අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද ව්‍යාපෘති කමිටුව (CAPC) යන කමිටු පත්කරන ලදී.

(3) අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා කර එකඟතාවයකට පැමිණීමේ කමිටුව (CANC) විසින් ඔස්ට්‍රේලියානු, නවසීලන්ත, කැනඩා, ඇමරිකා එක්සත් ජනපද, ඉන්දියානු සහ පකිස්තාන් විදේශ භාෂාපති කාර්යාල මගින් නම් සපයන ලද සැපයුම්කරුවන් 41දෙනෙකුගෙන් කැමැත්ත දැක්වීමේ ප්‍රකාශ (EoI) කැඳවන ලදී. ඒ සඳහා ප්‍රතිචාර වශයෙන් අදාළ සුදුසුකම් සපුරා ඇති යෝජනා 4ක් අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා කර එකඟතාවයකට පැමිණීමේ කමිටුව (CANC) වෙත ලැබී තිබිණි.

(4) ජාතික පඤ්ඤාපත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ ගොවිපලවල සත්‍ය තාක්ෂණික අවශ්‍යතා සත්යෝග්‍ය කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා කර එකඟතාවයකට පැමිණීමේ කමිටුව (CANC) විසින් තාක්ෂණික කමිටු 2ක් පත්කරන ලද අතර, අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද ව්‍යාපෘති කමිටුවේ (CAPC) ඉල්ලීම මත ආර්ථික ශක්තික වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීම සඳහා තවත් කමිටුවකුත් පත් කරන ලදී. අදාළ කමිටු විසින් ජාතික පඤ්ඤාපත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ ගොවිපලවල වර්තමාන තත්වය හා එම ගොවිපලවල සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ඒවායේ පවතින විභවය පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීමෙන් අන්තරුව, මුල් යෝජනාව වශයෙන් තිබූ ආනයනය කරන සතුන් කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් ගොවිපලවල සමූහයක් රැඳවීම මූල්‍යමය වශයෙන් ස්ථායී නොවන බවට කිරිදේශ කරන ලදී. වඩාත් සාධාරණ යෝජනාව වනුයේ බෝපත්තලාව, නිකවැරටිය හා සිරිනේපාය යන ජාතික පඤ්ඤාපත් සංවර්ධන මණ්ඩල ගොවිපලවල තෝරාගෙන සංවර්ධනය කර එක් ගොවිපලක් සඳහා ආනයනය කරන සතුන් 1,500 ක් (මුළු සතුන් 4,500) බැගින් සැපයීම වන අතර, එමගින් සමස්ත ව්‍යාපෘතියම ක්‍රියාත්මක කළහැකි හා ආර්ථික වශයෙන් ආවර වූ ව්‍යාපෘතියක් බවට පත්වන අතර ජාතික පඤ්ඤාපත් සංවර්ධන මණ්ඩලය වෙත මිලය වසර 05 ඇතුළත උසස් ආරයේ කිරි ගවයින් 15,000ක් ආනයනය කිරීමේ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තික සාක්ෂාත් කරගැනීමට පිටිවහල් වනු ඇති බවත් අදාළ කමිටුව විසින් කිරිදේශ කරන ලදී.

(5) ආනයනය කරනු ලබන කිරි ගවයින් 4,500 මගින් අදාළ ව්‍යාපෘති කාලසීමාව තුළ කිරි ලීටර මිලියන 240ක ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කර ගතහැකි බවත්, ඉන්පසු වාර්ෂිකව කිරි ලීටර මිලියන 24 ක ප්‍රමාණයක් නිපදවා හිත හැකිබවත් මෙම ව්‍යාපෘතියේ සාර්ව ආර්ථික හා සමාජය බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය මගින් අනාවරණය විය. එමගින් අදාළ ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 172.8 ක විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් ඉතිරිවන අතර ඉන්පසුව වාර්ෂිකව ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 17.8 බැගින් විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් සුරක්ෂිත වනු ඇත.

(6) ඉ්‍රාමිඩ ප්‍රදේශවල වාසය කරන ඉ්‍රාමිඩ කාන්තාවන්ද ඇතුළු කුඩා පරිමාණ කිරි ගොවීන් 51,000ක් පමණ ප්‍රමාණයක් වෙත ව්‍යාපෘති කාලසීමාව තුළත්, ඉන්පසු වාර්ෂිකව 11,000ක් පමණ වූ ගොවි පවුල් වෙතත් වැඩි නිෂ්පාදන විභවයක් සුදු කිරීමටත් ලබාදීමට හැකිවීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ හවත් වාසිදායක අංශයක් වනු ඇත. අදාළ සතුන් ලබාදීමෙන් පසු එළඹෙන දෙවන වසරේ සිට මෙම ප්‍රතිලාභීන්ට දෛනිකව අවම වශයෙන් කිරි ලීටර 10ක් නිෂ්පාදනය කිරීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. එමගින් ඔවුන්ගේ මාසික ආදායම අතිරේක රුපියල් 12,000.00ක් ප්‍රමාණයකින් වැඩිවන අතරම, ගෘහස්ථ කිරි අවශ්‍යතාවය ද සපුරාලිය හැකිවනු ඇත. එනිසා මෙම ව්‍යාපෘති කාලසීමාව තුළ රුපියල් මිලියන 18,500ක මුදල් ප්‍රමාණයක් රටෙහි ඉ්‍රාමිඩ ප්‍රදේශ වෙත ගලනුයේ වන අතර අතර ඉන්පසු එය වාර්ෂිකව රුපියල් මිලියන 5,500ක් වනු ඇත.

(7) ව්‍යාපෘති කාලසීමාව අවසාන වන විට වාර්ෂිකව අතිරේක කිරි ලීටර මිලියන 24ක් සැපයීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ජනගහණයෙන් 350,000 ක පිරිසකගේ දෛනික කිරි අවශ්‍යතාවය තහවුරු කිරීමට හැකිවීම මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ඇතිවන්නා වූ හවත් වාසියකි. එමනිසා ගෘහස්ථ හා ජාතික මට්ටමේදී ආහාර සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීමට සහ

ප්‍රතිපාදන ප්‍රවේශ, උසස් පෝෂණ ප්‍රතිඵලයක් අවම කිරීම හා ප්‍රාථමික ප්‍රජාව ආර්ථික වශයෙන් සම්බල හැන්වීම යන කාර්යයන් සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් සුවිශේෂ වූ කාර්යක්ෂමයක් ඉටුපත් කරනු ඇත.

(8) කැමැත්ත ඇතිවීමේ ප්‍රකාශ (BoI) 4ක යෝජනාත් සාක්ෂණික කමිටු 2කි අධ්‍යයන මගින් හා ආර්ථික සහකාර අධ්‍යයනය අනාවරණය වූ කරුණුත් යන සියලුම ඇගයීම්වලට කාර්යක්ෂම කර, අවශ්‍ය සුදුසුකම් සපුරා ඇති අවම වෙන්වරය ඉදිරිපත් කර සිටි 6160 බටහිර ඕස්ට්‍රේලියාවේ, ෆ්‍රිමැන්ටල්ස්, ජේකන්හැම් විදිසේ, අංක 1 A දරන ස්ථානයේ, පිහිටි වෙලාඩ් රූරල් ජික්ස්පෝට් (පුද්) සමාගම මගින් කිරී ගවයින්, අනෙකුත් අවශ්‍ය දෙවුම්, සේවා හා මූල්‍ය පහසුකම්වලින් යුත් පැකේජයක් ලබා ගැනීම අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද ව්‍යාපෘති කමිටුව (CAPC) විසින් නිර්දේශ කරන ලදී.

(9) ඒ අනුව, ලංසු තබන්නා උසස් ආරයේ සතුන් 4,500ක් සැපයීමටත්, බෝපත්සලාව, නිකවැරටිය හා සිරිත්ගපාත යන ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩල ගොවිපලවල්වල අවශ්‍ය කරන ලද පහසුකම් සංවර්ධනයටත්, දෙවුම් හා සේවා සැපයීමටත් ක්‍රියාත්මක කොට පැවරීමේ පදනම මත පස් අවුරුදු කාල සීමාවක් සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් 28,537,185.66 ක මුළු පිරිවැයකට යටත්ව අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා කර එකඟතාවයකට පැමිණීමේ කමිටුව (CANC) සමඟ එකඟතාවයකට පත්විය. මේ සඳහා ඕස්ට්‍රේලියානු රජයේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සමාගම මගින් 85%ක් දක්වා ණය පහසුකම් සපයනු ඇත, ඉතිරි 15%ක අරමුදල කොසොං ඇන්ඩ් ජැන්සයි බැංකු සමාගමෙන් වාණිජ ණයක් වශයෙන් ලබා ගනු ඇත. අතිරේක සහන වශයෙන් ව්‍යාපෘති කාර්යාලයක් සඳහා වාහන, කාර්යාල භාණ්ඩ හා උපකරණ අමතර ණයක රහිතව සැපයීමටත්, අමතර කොටස් සඳහා නඩත්තු කිරීමේ කාල සීමාව අවුරුදු 03ක් දක්වා දීර්ඝ කිරීමත් ලංසු තබන්නා එකඟතාවය පල කරන ලදී.

(10) අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද ව්‍යාපෘති කමිටුවේ (CAPC), සාක්ෂණික අවශ්‍යතා ඇගයීම සඳහා වූ උප කමිටුවේ යන ආර්ථික සහකාර අධ්‍යයනයේ නිර්දේශ සියලුම අවධානයට යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව, මෙය සාක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක කළ හැකි, ආර්ථික සහකාරවශයෙන් යුත්, මූල්‍යමය වශයෙන් ස්ථාවර ලෙස පවත්වා ගෙන යා හැකි ව්‍යාපෘතියක් ලෙස තීරණය කරන ලදුව එය අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා කර එකඟතාවයකට පැමිණීමේ කමිටුව (CANC) විසින් නිර්දේශ කරන ලදී. අමාත්‍ය මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා කර එකඟතාවයකට පැමිණීමේ කමිටුව (CANC) විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්දේශ සමඟ මම එකඟ වෙමි.

මෙම කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන,

(i) උසස් ආරයේ සතුන් 4,500ක් සැපයීමටත්, බෝපත්සලාව, නිකවැරටිය හා සිරිත්ගපාත යන ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩල ගොවිපලවල්වල අවශ්‍ය කරන ලද පහසුකම් සංවර්ධනයටත්, දෙවුම් හා සේවා සැපයීමටත් ක්‍රියාත්මක කොට පැවරීමේ පදනම මත පස් අවුරුදු කාල සීමාවක් සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් 28,537,185.66 ක මුළු පිරිවැයකට යටත්ව අදාළ වෙන්වරය 6160 බටහිර ඕස්ට්‍රේලියාවේ, ෆ්‍රිමැන්ටල්ස්, ජේකන්හැම් විදිසේ අංක 1 A දරන ස්ථානයේ පිහිටි වෙලාඩ් රූරල් ජික්ස්පෝට් (පුද්) සමාගමට ප්‍රදානය කිරීමටත්,

(ii) ඕස්ට්‍රේලියානු රජයේ අපනයන මූල්‍ය රක්ෂණ සමාගම මගින් 85%ක් දක්වා ණය පහසුකම් ලබාගැනීමටත්, ඉතිරි 15%ක අරමුදල කොසොං ඇන්ඩ් ජැන්සයි බැංකු සමාගමෙන් වාණිජ ණයක් වශයෙන් ලබා ගැනීමටත් අවශ්‍ය කාර්යාලයකට එළඹීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් යොමු කරවීමටත්,

(iii) ව්‍යාපෘතියේ මුල් වසර හත තුළදී පිටවීමේ පදනම මත ව්‍යාපෘතියේ මුල් වසර තුන සඳහා මෙහෙයුම් විදුලි වශයෙන් රුපියල් මිලියන 2,000 ක අවවැය ප්‍රතිපාදන 140-2-3-2-2502 (11 - දේශීය අරමුදල්) යන වැය ශීර්ෂය යටතේ ලබා ගැනීම සහ ලැබෙන ණය මුදල් ගිණුම් ගත් කිරීම සඳහා 140-2-3-2-2502 (12 - විදේශාධාර ණය) යන වැය ශීර්ෂය යටතේ ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 28.6කට සමාන මුදල් ප්‍රතිපාදන සැලසීමට මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ව යොමු කරවීමටත්,

අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අපේක්ෂා කරමි.

ආර්.එම්.සී.බී.රත්නාකර
පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍ය

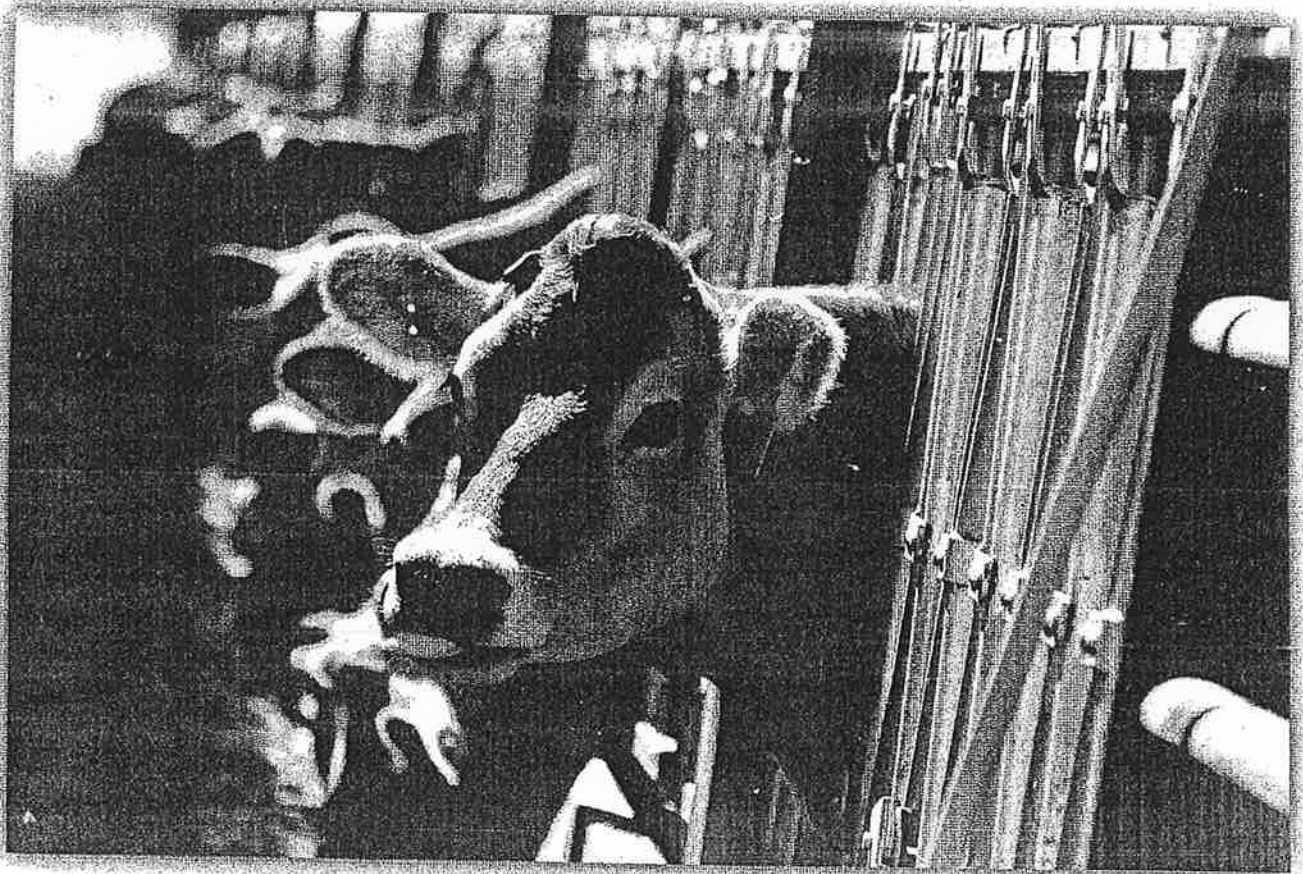
45, ශාන්ත මයිකල් පාර,
කොළඹ - 03.

2008 මැයි 22...

20000 CATTLE PROJECT

අමුණුම 26

26

NPV & IRR CALCULATION

&

FEASIBILITY REPORT

Dr. Niroshan Gamage
Deputy Director (Livestock Planning)
Ministry of Rural Economic Affairs
No. 45, St. Michael's Road,
Colombo 03.

**IMPORTATION OF 20,000 DAIRY ANIMALS PROJECT
NPV & IRR Calculation for 10 Years - Summary**

No.of Cows	NPV @ 8% Rs.	IRR %
01 Cow	604,566	20%
20 Cows	7,553,361	17%
30 Cows	17,067,254	21%
40 Cows	26,718,949	23%
50 Cows	35,963,642	24%
100 Cows	70,187,638	23%
500 Cows	516,920,156	22%

**IMPORTATION OF 20,000 DAIRY ANIMALS PROJECT
NPV & IRR Calculation (01 Cow and Infrastructure)**

Year	Cash out Flow	Cash In Flow	Net Cash flow	DF	PV
				8%	
0	(666,805)	-	(666,805)	1.0000	(666,805)
1	(256,886)	327,553	70,667	0.9259	65,432
2	(261,076)	328,354	67,277	0.8573	57,679
3	(337,787)	462,831	125,044	0.7938	99,264
4	(383,109)	536,556	153,447	0.7350	112,788
5	(434,859)	616,792	181,933	0.6806	123,820
6	(493,297)	708,923	215,625	0.6302	135,880
7	(560,950)	815,697	254,747	0.5835	148,643
8	(638,632)	938,262	299,630	0.5403	161,881
9	(728,040)	1,079,340	351,301	0.5002	175,738
10	(830,873)	1,241,599	410,726	0.4632	190,246
				NPV @ 8%	604,566
				IRR	20%

**IMPORTATION OF 20,000 DAIRY ANIMALS PROJECT
NPV & IRR Calculation (20 Cows and Infrastructure)**

Year	Cash out Flow	Cash In Flow	Net Cash flow	DF	PV
				8%	
0	(13,336,103)	-	(13,336,103)	1.0000	(13,336,103)
1	(5,040,723)	6,607,055	1,566,332	0.9259	1,450,307
2	(5,021,174)	6,623,074	1,601,900	0.8573	1,373,371
3	(6,132,574)	8,636,235	2,503,661	0.7938	1,987,487
4	(6,627,226)	9,455,126	2,827,900	0.7350	2,078,591
5	(7,183,298)	10,305,963	3,122,665	0.6806	2,125,233
6	(7,804,880)	11,285,435	3,480,555	0.6302	2,193,340
7	(8,527,156)	12,425,543	3,898,387	0.5835	2,274,671
8	(9,355,624)	13,732,630	4,377,006	0.5403	2,364,760
9	(10,309,432)	15,237,683	4,928,251	0.5002	2,465,352
10	(11,406,373)	16,968,520	5,562,147	0.4632	2,576,350
				NPV @ 8%	7,553,361
				IRR	17%

**IMPORTATION OF 20,000 DAIRY ANIMALS PROJECT
NPV & IRR Calculation (30 Cows and Infrastructure)**

Year	Cash out Flow	Cash In Flow	Net Cash flow	DF	PV
				8%	
0	(19,354,155)	-	(19,354,155)	1.0000	(19,354,155)
1	(7,189,584)	9,882,583	2,692,999	0.9259	2,493,518
2	(7,211,938)	9,906,611	2,694,673	0.8573	2,310,248
3	(9,090,440)	13,264,542	4,174,102	0.7938	3,313,537
4	(10,038,317)	14,820,684	4,782,367	0.7350	3,515,183
5	(11,111,892)	16,473,883	5,361,991	0.6806	3,649,281
6	(12,317,853)	18,374,660	6,056,807	0.6302	3,816,816
7	(13,716,659)	20,582,517	6,865,858	0.5835	4,006,162
8	(15,321,946)	23,115,255	7,793,309	0.5403	4,210,482
9	(17,169,828)	26,031,085	8,861,257	0.5002	4,432,835
10	(19,295,099)	29,384,507	10,089,408	0.4632	4,673,348
				NPV @ 8%	17,067,254
				IRR	21%

**IMPORTATION OF 20,000 DAIRY ANIMALS PROJECT
NPV & IRR Calculation (40 Cows and Infrastructure)**

Year	Cash out Flow	Cash In Flow	Net Cash flow	DF	PV
				8%	
0	(25,267,957)	-	(25,267,957)	1.0000	(25,267,957)
1	(9,333,445)	13,158,110	3,824,665	0.9259	3,541,356
2	(9,397,703)	13,190,148	3,792,445	0.8573	3,251,410
3	(12,043,305)	17,892,850	5,849,545	0.7938	4,643,557
4	(13,444,408)	20,186,243	6,741,835	0.7350	4,955,450
5	(15,035,485)	22,641,803	7,606,318	0.6806	5,176,732
6	(16,825,825)	25,463,885	8,638,060	0.6302	5,443,443
7	(18,901,162)	28,739,491	9,838,329	0.5835	5,740,570
8	(21,283,268)	32,497,879	11,214,611	0.5403	6,058,905
9	(24,025,223)	36,824,488	12,799,265	0.5002	6,402,819
10	(27,178,826)	41,800,494	14,621,668	0.4632	6,772,661
				NPV @ 8%	26,718,949
				IRR	23%

IMPORTATION OF 20,000 DAIRY ANIMALS PROJECT
NPV & IRR Calculation (50 Cows and Infrastructure)

Year	Cash out Flow	Cash In Flow	Net Cash flow	DF	PV
				8%	
0	(31,588,758)		(31,588,758)	1.0000	(31,588,758)
1	(11,477,307)	16,433,638	4,956,331	0.9259	4,589,195
2	(11,583,467)	16,473,685	4,890,218	0.8573	4,192,574
3	(14,996,171)	22,521,157	7,524,986	0.7938	5,973,577
4	(16,850,500)	25,551,801	8,701,301	0.7350	6,395,716
5	(18,959,079)	28,809,723	9,850,644	0.6806	6,704,183
6	(21,333,798)	32,553,110	11,219,312	0.6302	7,070,070
7	(24,085,665)	36,896,465	12,810,800	0.5835	7,474,979
8	(27,244,590)	41,880,504	14,635,914	0.5403	7,907,329
9	(30,880,618)	47,617,890	16,737,272	0.5002	8,372,803
10	(35,062,552)	54,216,481	19,153,929	0.4632	8,871,975
				NPV @ 8%	35,963,642
				IRR	24%

**IMPORTATION OF 20,000 DAIRY ANIMALS PROJECT
NPV & IRR Calculation (100 Cows and Infrastructure)**

Year	Cash out Flow	Cash In Flow	Net Cash flow	DF	PV
				8%	
0	(63,039,392)	-	(63,039,392)	1.0000	(63,039,392)
1	(23,275,904)	32,811,275	9,535,371	0.9259	8,829,047
2	(23,528,036)	32,891,370	9,363,334	0.8573	8,027,550
3	(31,078,865)	45,662,694	14,583,829	0.7938	11,577,114
4	(35,506,457)	52,379,592	16,873,135	0.7350	12,402,258
5	(40,370,126)	59,649,323	19,279,197	0.6806	13,121,098
6	(45,852,465)	67,999,236	22,146,771	0.6302	13,956,222
7	(52,202,961)	77,681,336	25,478,375	0.5835	14,866,387
8	(59,673,656)	88,793,626	29,119,970	0.5403	15,732,614
9	(68,245,214)	101,584,901	33,339,687	0.5002	16,678,144
10	(77,356,756)	116,296,416	38,939,660	0.4632	18,036,597
				NPV @ 8%	70,187,638
				IRR	23%

**IMPORTATION OF 20,000 DAIRY ANIMALS PROJECT
NPV & IRR Calculation (500 Cows and Infrastructure)**

Year	Cash out Flow	Cash In Flow	Net Cash flow	DF	PV
				8%	
0	(517,270,958)	-	(517,270,958)	1.0000	(517,270,958)
1	(116,503,518)	190,782,375	74,278,857	0.9259	68,776,719
2	(118,177,601)	191,280,852	73,103,251	0.8573	62,674,255
3	(157,687,799)	268,370,400	110,682,601	0.7938	87,863,417
4	(180,809,361)	310,008,013	129,198,652	0.7350	94,964,866
5	(207,111,088)	355,705,917	148,594,829	0.6806	101,131,144
6	(236,788,402)	408,189,669	171,401,267	0.6302	108,011,872
7	(271,152,794)	469,020,797	197,868,003	0.5835	115,454,079
8	(310,788,975)	538,846,148	228,057,173	0.5403	123,212,194
9	(356,381,513)	619,218,764	262,837,251	0.5002	131,484,063
10	(408,073,142)	711,657,943	303,584,801	0.4632	140,618,503
				NPV @ 8%	516,920,156
				IRR	22%

re
 (70%)
 88%
 (25%)

50 COW UNIT FEASIBILITY REPORT

	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10
ANIMAL GROWTH										
Animal Purchases (Reg. Heifers)	50									
Animal Purchases (Young Heifers)										
Animals from Last Year (Adults)		45	41	55	57	73	83	94	107	
Heifer Coming in Production	49		21	15	22	28	32	36	42	
Total Animals (Milk)	49	45	63	70	79	101	115	131	149	
On Heat	49	45	63	70	79	101	115	131	149	
Pregnancy Rate	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	
Pregnant Animals	49	36	50	56	63	81	92	105	119	
Male Calves		18	25	28	32	40	46	52	60	50%
Death Losses (Male Calves)		1	1	1	2	2	2	3	3	
Sold (Male Calves)		23	17	24	30	38	44	50	57	
Female Calves		18	25	28	32	40	46	52	60	50%
Mortality (Female Calves)		1	1	1	2	2	2	3	3	
Heifers (First Year)		21	15	22	28	36	42	48	55	
Sold (Female Calves) 1		2	2	2	2	2	2	2	2	
Sold (Female Calves) 2		2	2	2	2	2	2	2	2	
Total Sold (Female Calves)										
Reg. Heifers (Second Year)			21	15	22	28	36	42	48	
Culling Rate (Adults)		5%	10%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	
Total Culled		2	6	10	12	13	15	17	20	
Death Losses (Adults)		1	1	2	2	3	3	4	4	
Year End Animals (Adults)	50	45	41	55	57	73	83	94	107	122
Milking (Adults)		45	41	55	57	65	73	83	94	107
Milking (Heifers)		49	21	15	22	24	28	32	36	42
Calves and Heifers (1st Year)		1	7	9	10	11	12	14	16	18
Heifers (Second Year)		21	15	22	24	28	32	36	42	48
Purchased Animals (Reg.)	50									
Purchased Animals (Young)										
Total Animals	50	50	74	85	101	113	128	146	165	188
Milking cows/total	0%	98%	61%	74%	69%	70%	70%	69%	69%	69%

20 COW UNIT FEASIBILITY REPORT

	Year 0	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10
PROFIT & LOSS											
Milk Income		6,468,000	6,491,520	8,384,498	9,086,517	9,907,297	10,854,038	11,955,884	13,219,159	14,673,746	16,346,552
Sale of Animals Income		139,055	131,554	251,736	368,609	398,666	431,397	469,659	513,471	563,937	621,967
Manure											
Total Income		6,607,055	6,623,074	8,636,235	9,455,126	10,305,963	11,285,435	12,425,543	13,732,630	15,237,683	16,968,520
Animal Feeding	607,200	4,077,021	4,056,881	5,147,164	5,633,218	6,178,252	6,787,573	7,495,600	8,307,724	9,242,715	10,318,016
Health & Breeding											
HR	6,333	26,587	31,747	35,767	39,279	43,132	47,570	52,672	58,543	65,295	73,064
Admin	180,000	720,000	720,000	720,000	720,000	720,000	720,000	720,000	720,000	720,000	720,000
Utility, Insurance, Maintenance	30,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000
Total Expenses	24,570	97,114	92,545	109,643	114,729	121,914	129,738	138,885	149,358	161,421	175,294
	848,103	5,074,723	5,071,174	6,132,574	6,627,226	7,183,298	7,804,880	8,527,156	9,355,624	10,309,432	11,406,373
Profit/Loss											
	(848,103)	1,548,351	1,551,900	2,503,661	2,827,897	3,122,665	3,480,555	3,898,387	4,377,006	4,922,251	5,537,147
Acc Profit/Loss											
	(848,103)	718,229	2,320,129	4,823,790	7,651,690	10,774,355	14,254,910	18,153,296	22,530,302	27,458,553	33,020,699
Feed/Total Income		62%	61%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	61%	61%
Capital Investment (loan)		1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000
Construction Original Dairy		897,600	897,600	897,600	897,600	897,600	897,600	897,600	897,600	897,600	897,600
Interest for 10 years		907,461	707,653	507,845	308,037	108,229					
Total Liability	0	3,405,061	3,205,253	3,005,445	2,805,637	2,605,829	2,406,000	2,206,000	2,006,000	1,806,000	1,606,000
Shortfall/Excess											
	848,103	1,833,729	1,603,333	501,784	2,263	51,836	1,480,555	3,898,387	6,377,006	8,922,251	11,537,147

20,000 Cattle Impoundment

7.2

P.R.

100 COW UNIT FEASIBILITY REPORT

ANIMAL GROWTH

	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10
100										
Animal Purchases (Prime Heifers)										
Animal Purchases (Young Heifers)										
	98	90	83	111	117	134	153	175	200	229
	98	90	45	32	46	52	60	69	79	91
	98	90	127	143	164	187	213	244	279	320
Total Animals (Milk)										
	98	90	127	143	164	187	213	244	279	320
	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%
100%	98	72	102	115	131	149	171	195	223	256
Present Animals										
	49	36	51	57	66	75	85	98	112	128
	2	2	3	3	3	4	4	5	6	6
	47	34	48	54	62	71	81	93	106	121
Sold (Male Calves)										
	49	36	51	57	66	75	85	98	112	128
	2	2	3	3	3	4	4	5	6	6
	45	32	46	52	60	69	79	91	104	119
Heifers (First Year)										
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Heifers (Second Year)										
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Total Sold (Female Calves)										
	100	45	32	46	52	60	69	79	91	104
Prime Heifers (Second Year)										
	5%	5%	10%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%
	5	5	13	21	25	28	32	37	42	48
	3	3	4	4	5	6	6	7	8	10
3%	90	83	111	117	134	153	175	200	229	262

	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10
Milk (Cows)										
Milk (First Cal)										
DT/Adults										
Calves and Heifers 1st Year										
Heifers (Second Year)										
Purchased Animals (Prime)										
Purchased Animals (Young)										
Total Animals										
Milking Cows (Total)										

27

අමුණුම 27

12

සекретарь } +94-11-2676130
Secretary

කාර්යාලය } +94-11-2688088
அலுவலகம் }
Office

телефакс } +94-11-2676720
தொலைநகல் }
Fax

телефакс } +94-11-2687844
தொலைநகல் }
Fax

ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
பொருளாதார அபிவிருத்தி அமைச்சு
MINISTRY OF ECONOMIC DEVELOPMENT

මගේ අංකය } 2014/04
எனது இல. }
My No. }

මගේ අංකය }
உமது இல. }
Your No. }

දිනය } 2014.02.17
திகதி }
Date }

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය
කිරි ගවයින් 20,000 ක් ආනයනය කිරීම

01 පසුබිම

ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රම බලකායෙන් 30 % සත්ව පාලනයෙහි නිරත වුවද රු.මි. 300 000 ක් කිරිපිටි ආනයනය සඳහා වැයවේ. ජාතික කිරි අවශ්‍යතාවය ලීටර් මිලියන 900ක් වුවද දැනට නිෂ්පාදනය කෙරෙනුයේ ලීටර් මිලියන 300 ක් පමණි. එබැවින් මහින්ද චන්දන ඉදිරි දැක්මට අනුව ශ්‍රී ලංකාව කිරිවලින් ස්වයංපෝෂිත රටක කිරිම හා ස්ථාවර කිරි කර්මාන්තයක් රට තුළ පවත්වා ගැනීම සඳහා ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය පියවර ගෙන ඇත.

මෙම අමාත්‍යාංශය මගින් වාණිජ මට්ටමේ කිරි කර්මාන්තය දියුණු කිරීම සඳහා විශේෂිත ණය වැඩසටහනක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව හරහා ආරම්භ කර ඇත. ඒ යටතේ සහන පොලියට ණය ලබාදීමෙන් කුඩා පරිමාණ කිරි ගොවීන් වාණිජ මට්ටමේ කිරි නිෂ්පාදකයින් බවට පත් කිරීමට අපේක්ෂිතය.

ඒ අනුව, පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් ආයතන 41 කින් මිල ගණන් කැඳවා පළමු හා දෙවන අදියරයන්හි කිරි ගවයින් ආනයනය කිරීම සඳහා ඕස්ට්‍රේලියාවේ Wellard Rural Export ආයතනය තෝරා ගෙන ඇති අතර, ඒ සඳහා අංක 08/0933/352/009 හා 2008.07.03 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය මගින් සහ අංක 13/0985/511/005/RBR හා 2013.07.11 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය මගින් අනුමැතිය ලබා දී ඇත.

ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් කිරි ගවයින් 20,000 ක් ආනයනය කර ගොවීන් අතර බෙදා දීමට සැලසුම් කර ඇති අතර, මීට පෙර අවස්ථාවලදී ද ශ්‍රී ලංකාවට කිරි ගවයින් සපයා ඇති Wellard Rural Export ආයතනය මේ සඳහා ඇමෙරිකානු ඩොලර් 73,954,054.83 වටිනා කමකින් යුත් මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම මිල ගණන් පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් කිරි ගවයින් 2500 ක් ආනයනය කළ ව්‍යාපෘතියෙහි II අදියර හි ඇතුළත් මිල ගණන්වලට සමානවේ.

34

34

02 යෝජනාව

එබැවින් ඉහත සඳහන් කරුණු වලට අනුව

2.1 කිරි ගවයින් 20,000ක් වසර 2 ක් තුළ දී කණ්ඩායම් වශයෙන් ආනයනය කිරීම සඳහා වූ ඇමරිකානු ඩොලර් 73,954,054.83 ක වටිනා කමකින් යුත් කොන්ත්‍රාත්තුව ඕස්ට්‍රේලියාවේ Wellard Rural Export ආයතනයට ප්‍රදානය කිරීමට, සහ

2.2 ඒ සඳහා අදාළ වන ණය මුදල ලබා ගැනීමට විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඕස්ට්‍රේලියාවේ Export Finance Insurance Corporation (EFIC) ආයතනය හා නෙදර්ලන්තයේ Rabobank (~~රැබෝබැංකුව~~) සමඟ ගිවිසුමකට එළඹීමට යෝජනා කරමි.

03 අනුමැතිය

ඒ අනුව, අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයේ සඳහන් යෝජනා අංක 2.1 සහ 2.2 සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය අපේක්ෂා කරමි.

බැසිල් රාජපක්ෂ (පා.ම.)
ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍ය

අමුණුම 28

දුරකථන/ தொலைபேசி/Telephone

ලේකම්
 செயலாளர்
 Secretary 2441849

ලේකම්
 அலுவலகம்
 Office 2541369

Fax 2431373

E-mail secretary@livestock.gov.lk

ක.ස.අ.න. 562, අං. 45, සාන්ත මයිකල් පාර, කොළඹ-3.
 ம.ப.அ. 562, இல. 45, சாந்த மைக்கல் வீதி, கொழும்பு-3.
 P.O. Box No. 562, No. 45, St. Michael's Road, Colombo 3.

මගේ අංකය :
 MLRCD/03/15/2014 - 04
 கமது இல.
 04

ඔබේ අංකය :
 4. කමු. இல.
 Your No:

දිනය :
 திகதி
 Date: 06. 03.2014

පළාත තේසත් හා ඉඩම් පුළු සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
 கால்நடை வள மற்றும் கிராமிய சமூக அபிவிருத்தி அமைச்சு
 Ministry of Livestock and Rural Community
 Development

Observations by the Minister of Livestock and Rural Community Development

Cabinet Paper No. : 14/0241/519/004
 Date : 17.02.2014
 Ministry : Ministry of Economic Development
 Title : Importation of 20,000 dairy animals

Observations:
 The responsibility of creating a conducive environment for livestock development through implementation of *Animal Diseases Act No. 59 of 1992* (Import and export of animals, prevention and control of animal diseases), *Animals Act No 29 of 1958* (Movement of animals, breeds and breeding), *Animal Feed Act No 15 of 1986* (Regulate matters pertaining to animal feeds) is vested with the Ministry of Livestock and Rural Community Development.

The Ministry is also empowered to formulate and implement policies, programs and projects pertaining to livestock development in the country and, equipped with institutional structures and technically competent human resources to perform this function.

A program to import dairy cattle into Sri Lanka involves several components. These include:

- a. Selection of appropriate breeds to suite different agro climatic zones in the country in order to reap impact of this huge investment.
- b. Formulation/Review of import health requirements.
- c. Selection of pregnant dairy cattle at the country of origin/export.
- d. Selection of farms for quarantine and rearing of imported cattle.
- e. Development of improved pasture/fodder for imported animals.
- f. Pre-export quarantine management and health monitoring of cattle (21 to 30 days) at the country of origin/export.
- g. Safe transport of imported cattle from the port of entry up to quarantine premises.
- h. Post-import quarantine of imported animals for a period of 30 days and health management.
- i. Health care, performance monitoring, breeding and follow up of Imported animals.

Accordingly, observations of the Ministry of Livestock and Rural Community Development on the cabinet paper submitted are as follows:

(34)

(49)

1. Imported animals should compulsorily be quarantined for a period of 30 days in an isolated location/farm under strict veterinary supervision. It is not recommended to quarantine these animals in scattered locations/farms island-wide in small numbers.
2. It is strongly emphasized that these high valued imported cattle should not be issued directly to dairy farmers. These animals should be maintained as foundation stock /nucleus herds and reared in suitable state farms (i.e. NLDB) under proper management conditions and veterinary care. The first and subsequent generations (daughters) of these animals could be distributed to beneficiary farmers.
3. High yielding imported animals with European genetic make-up have to be provided with environment controlled housing/cooling cattle sheds combined with excellent management and feeding conditions, which would be a costly operation to average small to medium level dairy farmers in the country. Full production potential of these high yielding cattle would not be able to exploit, if these animals are not subjected to proper management and health care.
4. Furthermore, the imported animals should be fed with high quality mixed rations (i.e. TMR) that could be very well sourced through resources and expertise available with the NLDB.
5. However, as an alternative, issuance of imported animals directly could only be considered for selected well managed large-scale commercial level dairy farms/breeder farms located in appropriate agro-climatic regions under strong veterinary recommendations. The economies of scale (no of imported animals per farm) would be high and, need to be worked out to obtain maximum profit margins.
6. Due to above facts and the technical nature of this operation, I strongly feel that the program on 'Importation of dairy cattle' should be handled by the Ministry of Livestock and Rural Community Development.
7. It is proposed that overall policy guidance and technical support for this programme should be provided by a committee comprising representatives from the Ministry of Livestock and Rural Community Development, Department of Animal Production and Health and the National Livestock Development Board.
8. Furthermore, I wish to inform that value of a Dairy Cattle quoted in this cabinet paper (US \$ 73,954,054.83 for 20, 000 animals; US \$ 3697.70 per animal) is appeared to be US \$ 665.70 higher than the value given by the same company for importation of 2,500 Cattle in 2014 (US \$ 7,582,167.02 for 2,500 animals; US \$ 3032 per animal) under the Phase II of the cattle importation programme implemented by my Ministry.

[Handwritten Signature]

Mumugan Thondaman
Minister of Livestock and Rural Community Development
6 March 2014

Handwritten notes in Tamil script, including numbered points (1-8) and various annotations. Some points correspond to the numbered list items on the left. The notes appear to be a summary or commentary on the cabinet paper's content.

මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය
நிதி மற்றும் வெகுசன ஊடக அமைச்சு
MINISTRY OF FINANCE AND MASS MEDIA

இலங்கைக் காவிரியூர், கோழி 01.
 இலங்கை

செயலகம், கொழும்பு 01.
 இலங்கை

The Secretariat, Colombo 01.
 Sri Lanka

කාර්යාලය - මුදල් } (+94)-11-2484500
 அலுவலகம் - நிதி } (+94)-11-2484600
 Office - Finance } (+94)-11-2484700
 කාර්යාලය - ජනමාධ්‍ය } (+94)-11-2513459
 அலுவலகம் - සමාජ සේව } (+94)-11-2513498
 Office - Mass Media } (+94)-11-2512324

දුරකථන - මුදල් } (+94)-11-2449823
 தொலைபேசி - நிதி } (+94)-11-2449823
 Fax - Finance } (+94)-11-2449823
 දුරකථන - ජනමාධ්‍ය } (+94)-11-2513458
 தொலைபேசி - සමාජ සේව } (+94)-11-2513458
 Fax - Mass Media } (+94)-11-2513458

වෙබ් අඩවි } www.treasury.gov.lk
 இணையத்தளங்கள் } www.treasury.gov.lk
 Websites } www.media.gov.lk

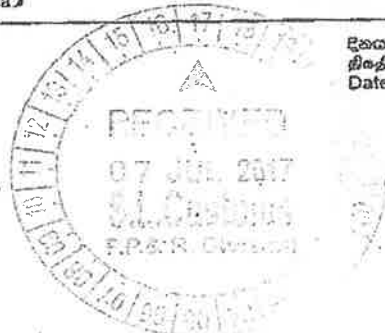
මගේ අංකය }
 எனது இல. }
 My No. }

TIP/TP/01/47

ඔබේ අංකය }
 உமது இல. }
 Your No. }

දිනය } 07.07.2017
 திகதி }
 Date }

Director General of Customs
 Department of Sri Lanka Customs
 Colombo 11

General Waiver of Customs Import Duty

The Hon. Minister of Finance and Mass Media has granted approval, in terms of Section 19 A of the Customs Ordinance as amended, to provide the general duty waiver, of Customs Import Duty on importation of milk powder with effect from July 08, 2017 as follows.

H. S. Code	Description	Prevailing Customs Import Duty		Duty Waiver	Recoverable Customs Import Duty
		Prof.	Gen.		
0402.10	In powder, granules or other solid forms, of a fat content, by weight, not exceeding 1.5%	No	20% or Rs.225/- per Kg	Rs. 223 /- per Kg.	Rs. 2 /- per Kg.
0402.21	Not containing added sugar or other sweetening matter	No	20% or Rs.225/- per Kg	Rs. 223 /- per Kg.	Rs. 2 /- per Kg.
0402.29	Other	No	20% or Rs.225/- per Kg	Rs. 223 /- per Kg.	Rs. 2 /- per Kg.

This General Waiver shall be in force until further notice.

R. H. S. Samaratunga
 Secretary to the Treasury

Cc:

- Secretary, Ministry of Industry and Commerce
- Secretary, Ministry of Development Strategies and International Trade
- Secretary, Ministry of Social Services, Welfare and Livestock Development

විවිධ රාජ්‍ය ආයතන හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන විසින් සංවිධානය කළ හොඳම කිරි ගොවියා තේරීමේ තරගවල 06ක් මගින් සම්මාන දිනූ අවස්ථා

වර්ෂය	තරඟවලිය	පැවැත්වූ ආයතනය	ප්‍රගුණතම ස්ථානය/තත්වය
2013	පශු සම්පත් ව්‍යවසායික සම්මාන උළේල - මධ්‍යම පළාතේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය	සත්ව නිශ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව - මධ්‍යම පළාත	කුඩා පරිමාණ හොඳම කිරි ගොවියා දෙවන ස්ථානය
2014	ජාතික කෘෂි ව්‍යාපාර මණ්ඩල ගොවි සම්මාන උළෙල	ජාතික කෘෂි ව්‍යාපාර මණ්ඩල	මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රථම ස්ථානය
2015	ජාතික කෘෂි ව්‍යාපාර මණ්ඩල ගොවි සම්මාන උළෙල	ජාතික කෘෂි ව්‍යාපාර මණ්ඩල	මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය දේශීය කිරි ගොවියා
2016	දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතතා වැඩසටහන - 2016	සත්ව නිශ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව - මධ්‍යම පළාත	මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ හොඳම කිරි ගොවියා දෙවන ස්ථානය
	ජාතික ආහාර නිශ්පාදන වැඩසටහන - 2016 - 2018	ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය හා ශ්‍රාමීය ආර්ථික අමාත්‍යාංශය	මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ මධ්‍ය/මහා පරිමාණ හොඳම කිරි ගොවියා තුන්වන ස්ථානය
	සර් බිම ගෙවි පුරවැසි සම්මාන උළේල	කාගිලස් (ලංකා) සමාගම	සර් බිම ගෙවි පුරවැසි සම්මානය

ඇමුණුම 30 F

30

සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව
 கால்நடை உற்பத்தி, சுகாதாரத் திணைக்களம்
 DEPARTMENT OF ANIMAL PRODUCTION & HEALTH

කාර්යාලය } +94 - 81 - 2388120
 அலுவலகம் } 184/189/337/462
 Office }
 web : www.daph.gov.lk

සාමාන්‍ය අධ්‍යක්ෂ }
 பொதுப்பாளர் நாயகம் } +94 - 81 - 2388195
 Director General }
 E-mail : dgdaph@slinet.lk

DAPH/DG/1/2/4-1

Through Addi. Secretary / Livestock Development.
 Secretary
 Ministry of Rural Economy.
 492, R A de Mel Mwatha,
 Colombo 03.

V. Urgent
 Dr. Sagari K
 FNA
 2/27

22/02/2018
 Dr. Weeth
 Addl Sec
 FNA
 2/27
 27 FEB 2018
 ලේකම්

Post Import Quarantine Management Report on 3024 Heads of Pregnant Heifers Imported from Australia, Quarantined at different units - APP No/ Cattle/ 17/10/08 dated 17/10/2017

The 3030 heads of Pregnant Heifers arrived Sri Lanka on 21.12.2017 at China Bay Seaport Trincomalee. These animals were subjected to an on farm Quarantine inspection process for thirty days (30) initially, and with an extension of another fourteen (14) days up to 04/02/2018 subsequently.

Reviewing reports of Chief Animal Quarantine Officer and Director/Veterinary research, I kindly invite your attention to see following.

Quarantine reports submitted by Chief Animal Quarantine Officer and Director/ Veterinary Research, it reveals that a threat of transmitting diseases to **domestic cattle population and human population, namely;** Bovine viral diarrrhea (BVD) and *Fasciola hepatica infestation*.

Therefore, following recommendations are made in order to mitigate potential economic losses with immediate effect.

3. Positive results for antibodies for Bovine viral diarrrhea (BVD); since BVD is a significant economic disease of cattle, following remedial measures has to be taken.
  - d. Immediately get down the past three (3) year vaccination history of all the animals imported.
  - e. Trace back the herd of origin of the imported animals and if there are any animal originated from BVD antigen positive heard identify those animals and needed to be ascertained. (Reference to the report of result animals indicated in IDEXX Laboratory BVD antigen test report dated 22/11/2017).
  - f. Screen all the imported animals for BVD antigen before moving them from the present farms. In case animals become positive, cull and destroy the positive animals and, the supplier to compensate the loss for the **farmer**.
4. Positive results for *Fasciola hepatica* found in *Badulla District*. Treat all imported animals in this consignment with broad spectrum anthelmintic effective against all stages of *Fasciola hepatica*. Re-examination of dung 2 months after treatment.

Therefore, your early response with remedial measures is very much appreciated, in order to mitigate the disease threat.

Dr. Nihal Wedasinghe
 Director General
Dr. Nihal Wedasingha
 Director General
 Dept. of Animal Production & Health
 P. O. Box 13, Gatambe
 Peradeniya

TRUNCOPY
 Subramaniam

අංකය M.L.F./C.A./ 2007-12
2007 / 12

පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය

කිරිගවයින් ආනයනය

උසස් ආරයේ කිරි ගවයින්ගේ උග්‍ර නිසඟම් දේශීය කිරි කාර්මාන්තයේ උන්නතිය මන්දගාමී කරවන ප්‍රධාන සාධකයක් බවට පත්වී ඇත. 'ඝම්-කැඹුම', 'කිරි ඉතිරීම', 'ජාතික නවෝදය', 'වයස අවුරුදු 2- 5ක් අතර දරුවන් සඳහා කිරි විදුරුවක් ලබාදීම' වැනි මහින්ද ජින්තන යෝජනාවලියේ අඩංගුවන ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරවීම කෙරෙහිද මෙය අතිතකර අයුරින් බලපානු ලැබේ.

මෙම කිරිගව නිසඟ මනහරවා ගැනීම සඳහා කඩිනමින් ක්‍රියාවට නැංවිය යුතු වැදගත් යෝජනා වශයෙන් සලකාගෙන ඇති සමහරක් වනුයේ දේශීය කිරි ගවයින්ගේ ආරය කාලීන සිංවනය හා ස්වාභාවික සිංවනය මගින් උසස් කිරීම, වැඩි නිෂ්පාදනතාවයෙන් යුතු කිරි ගවයින් මස් පිණිය මැරීම පාලනය කිරීම, උසස් ආරයේ වැස්සි පැටවුන් මරණයෙන් මුදවා ගැනීම හා දේශීය ජාන සංවිතය ශක්තිමත්කරවීම උදෙසා ගව ශුක්‍රාණු, ඊවි සතුන් හා සත්ව කළල ආනයනයයි.

උසස් ආරයේ කිරි ගවයින් ආනයනය උදෙසා රාජ්‍ය අංශයේ ආයතන මෙන්ම පුද්ගලික අංශයේ ආයතනද විශාල උනන්දුවක් දක්වයි. විවිධ යොබ්‍ය ආරක්ෂණ විධිවිධානයන්ට අනුකූලව මෙම ඊවි සතුන් ආනයනය කළයුතු බැවින් මෙම ආයතන අපේක්ෂා කරනුයේ පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හා ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය යන මෙම කාර්ය ක්‍රියාත්මක කළයුතු බවයි. රටතුළ විශාල වශයෙන් ඇතිවී තිබෙන කිරි ගව ඉල්ලුම පුරාලීම සඳහා සුදුසු විදේශ රටවලින් උසස් ආරයේ කිරි ගවයින් 15,000ක් ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය මගින් අදියර වශයෙන් ආනයනය කිරීමට අතිරේක ජනාධිපතිතුමාගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශක සමඟ පැවති රැස්වීමකදී තීරණය විය. මෙහි මුල් අදියර වශයෙන් කිරි ගවයින් 1,500ක් ආනයනය කිරීමට තීරණය විය. එම තීරණය සහ සතුන් ආනයනය කිරීමේදී අනුගමනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන කුමවේදය පිළිබඳව සඳහන් කරමින් මා විසින් 2007 මැයි මස 22වන දින අමාත්‍ය මණ්ඩලවාදී කැබිනට් සටහනක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මෙම කිරි ගව නිසඟට ඉක්මන් විසඳුමක් ලෙසත් සතුන් ආනයනය කඩිනම් කිරීම සඳහාත් උපාය මාර්ගික ව්‍යවසාය කළමනාකරණ ආයතනය සමඟ නව තීරණයකට එළඹෙන ලදී. ඒ අනුව පළමු අදියරේ සතුන් 1,500 ආනයනයේදී කඩිනම් ප්‍රසම්පාදන ආමවේදයක් උදෙසා සැලසුම් කරුවන් සමඟ සාදුටු සම්බන්ධීකරණ තීරණය කරන ලදී. මෙලෙස ආනයනය කරන ඊවි සතුන්ගේ මිල ඇමරිකානු ඩොලර් 1,000 - 1,500ක් අතර පරාසයේ වනු ඇත. පළමු අදියරේ සමස්ත ආනයනය සටහන සඳහා ඇවෑම මිලියන 250 - 300 ක් අතර මුදලක් වැයවනු ඇත.

